

Izstop Združene liste

Izstop Združene liste socialnih demokratov iz vladne koalicije je vrnil Sloveniji nasmeh. Tako so ob odločitvi Kocijančičevih levičarjev izjavili nekateri iz Slovenskih krščanskih demokratov. Kaj bo Sloveniji prinesla pričakovana, pa vendar nekako presenetljiva poteka Združene liste, je ob razgibanem političnem prizorišču težko napovedati, saj so deljena mnenja tudi o razlogih za izstop stranke iz družbe LDS IN SKD. Kar zadeva razloge za ta izstop, je pomembna izjava Janeza Kocijančiča. Kot je rekel predsednik ZLSD, je glavni razlog za izstop tem, da sprejem dopolnil k pokojninski zakonodaji pomeni prehud poseg v pravice številnih ljudi. Med razlogi je tudi zamenjava ministra dr. Maksa Tajnikarja, ki jo je predlagal šef LDS in vlade. S tem ko se je ZLSD tako zavzela za upokojence, si je mogoče pridobila veliko glasov, saj predstavljajo upokojencij velik delež slovenskih volilcev. Lahko pa se bo zgodo, da teh glasov ne bo dobila. Poleg Združene liste so na Slovenskem tudi druge stranke, katerim bi na prihodnjih volitvah lahko volilci oddali glasove. Združena lista je z izstopom vsekakor veliko tvegal. Kaj lahko se namreč zgodi, da se ne bo več mogla vrniti v vlado.

ANTON PODGORŠEK, načelnik upravné enote Krško: "Razpad koalicije ni bil potreben, saj je do konca mandata le slabo leto, a menim, da večjih posledic to ne bo imelo, saj bodo novi ministri (in sekretarji) nadaljevali že sprejetje programe. Verjetno je v poteki Združene liste tudi malo preračunavanja, da bi dobila kak plus pri volilcih, mogoče pa bi lahko tak korak naredili že prej."

JOŽE POČEK, samostojni podjetnik - prodaja sadja in zelenjave, doma iz Brežic: "Ne gre samo za Združeno listo, ampak za vse, kar se dogaja v naši politiki. Kaj je z zelenimi, zakaj odstopajo ministri? Enkrat se stranke združujejo, drugi se sliši, da se razdržujejo. Kam to vodi? Neenotnost nam škodi v zunanjosti politiki. Izkoristila jo bosta Italija in Hrvaška."

JOŽE MARKO MATKOVIČ, dipl. inž. fizike iz Metlike: "Nikdar nisem imel kaj dobrega mnenja o ZLSD, nisem njegov simpatizer in mi je vseeno, kaj so imeli v mislih ob izstopu iz vlade. Kaže, da ZLSD igra na to karto, da pridobi pred volitvami čim več političnih točk pri upokojencih, ki imajo eno-, dvo-, tro- in multifazno državljanstvo, pridobljeno pred nekaj leti."

TATJANA POŽEK, kuvarica iz Gorenjev pri Adleščih: "Prav godo bodo po razpadu velike koalicije spremembe, kakšne, pa je težko predvideti in vprašanje je, če to vedo celo v vladi. Doslej je vladajoča koalicija lahko preglasovala opozicijo, sedaj pa se je razmetje moči spremenilo. Sicer pa bodo kmalu volitve in takrat se bo pač pokazalo, kakšna je moč in priljubljenost strank."

BORIS ŠKUČA, lastnik prodajalne ALEN na Mirni: "Precej sem se že pogovarjal z ljudmi o razpadu vladne koalicije in kar enotnega mnenja smo bili sobesedniki, da se pač nezadržno približujejo volitve, zato si že zdaj skušajo vse stranke pridobiti čim več političnih točk. To velja tudi za Združeno listo socialnih demokratov in njen nedavni izstop iz vladne koalicije."

FRANC BEBAR, kontrolor v Trinu, doma na Cerovcu pri Šentjanžu: "Že v boljši ureditvi sem rekel, da bi vladna morala imeti konkurenco, saj bi ta bila v prid kakovosti dela. Neresno je od članov vladne, da ne razmisljajo o svoji odgovornosti, ali pa od poslavancev državnega zboru, ki se ne udeležujejo sej, povzročajo neslepčnost in otežujejo delo. ZLSD uvrščam v to kategorijo."

BENJAMIN HENIGMAN, poslanec v državnem zboru, iz Ribnici: "To sem si želel tri leta. Da je prišlo do izstopa, je predvolilni manever združene liste, ki je ugotovila, da le ne more preko sindikatov nastopati proti vladni, če je v vladni. Gre za prozorno potezo, ki kaže dvoljčnost, glede na to, da je povod za izstop spremembu pokojninskega zakona, ki se je moral zgoditi."

IVAN ŠKAFAR, upokojenec iz Kočevja: "Ni prav, da je Združena lista stopila iz vladne koalicije. Dogajale so se že hujše stvari, pa tega niso storili, zato jih tudi zaradi upokojencev tega ne bi bilo potrebno narediti. Gre za predvolilno potezo in nabiranje političnih točk, ne pa za skrb za upokojence, za katere jim, zlasti za tiste z nižjimi pokojnинami, nikoli ni bilo mar."

MILOŠ JAKOPEC, upokojeni novinar iz Novega mesta: "Časopisi in ulica, ki se je v teh dneh ukvarjala z razpadom koalicije, je veliko besed posvetila odhajajočim, malo ali nič pa tistim, ki ostajajo. Narobe, do volitev bomo odvisni od njih. Nasprotina stran že deluje in naj ne mislimo, da so se z odhodom že dokopali do glasov upokojencev. To podjetje bo še pokala, koliko je ura."

Avtocesta bo

Minister Andrej Šter in sekretar Marjan Dvornik v Brežicah

BREŽICE - Tukajšnji občinski odbor Slovenskih krščanskih demokratov je organiziral v ponedeljek javno tribuno, ki sta se je udeležila med drugimi Andrej Šter, minister za notranje zadeve, in Marjan Dvornik, državni sekretar za promet v ministrstvu za promet in zvezne.

Minister Šter je pripisal velik pomen učinkoviti kontroli na slovensko-hrvaški meji. Pri tem si slovenska policija prizadeva, da bi omenovalo meddržavno mejo varovala na način, ki povzroča kar najmanj sporov. Ministrovo mnenje o prometni varnosti je, da je na preslabih slovenskih cestah še toliko žrtev, da število zaskrbljuje nas, tuje pa ki bi ugnili priti v našo državo kot turisti, najbrž nemalokaj odvrača od te namere.

Glede razmer na cestah je minister Šter rekel, da nam bo žal vsakega tolaria, ki ga nismo naložili v posodobitev ceste od Ljubljane proti Zagrebu. Zdajšnjemu opaznemu povečanju števila tovornjakov na tej cesti bo kmalu sledilo povečanje prometa osebnih vozil, je napovedal. Zgostil se bo tudi železniški promet skozi Dobovo proti Hrvaški.

Sekretar Dvornik je povedal, da bodo v Sloveniji letos predali na menu 47 km novih avtocest. Ta številka dodatno potrjuje, da uspešno

• **Brežiški župan Jože Avšič**, ki se je med drugim zahvalil Dvorniku za pomoč pri gradnji mostu čez Savo in Krko v Brežicah, se je zavezal za več proračunskega denarja za Posavje in Dolenjsko. Ministru Šteru je predlagal učinkovito izboljšanje delovnih in bivalnih razmer policije v Brežicah in na meji.

uresničujemo začetno zamisel o gradnji slovenskega avtocestnega omrežja. Gradnji ceste v smeri proti Celju so dali prednost, ker je ta cesta prometno najbolj obremenjena. Obljubil je, da bodo še letos preplastili magistralo Ljubljana-Obrežje do Krške vasi, do koder naj bi iz Obrežja zgradili avtomobilsko cesto. To bodo zanesljivo začeli graditi leta 1997.

M. LUZAR

Črnomaljska občina dobila svoj časopis

Prva številka pred skorajnjim občinskim praznikom

ČRНОМЕЛЈ - Črnomaljski svetniki so po skrajšanem postopku sprejeli odlok o izdajanju glasila z "izvirnim" naslovom "Novice iz naše občine - informativni časopis občine Črnomelj". Glasilo naj bi izhajalo vsak drugi mesec oz. po potrebi, in sicer v začetku na dveh listih formata A4, v dvobranovem tisku in v nakladi 4.500 izvodov. Dobil je bo torej vsako gospodinjstvo v občini. Po prvih izračunih bo številka časopisa stala 160 tisoč tolarjev, denar pa bodo zagotovili iz občinskega proračuna. Izdajatelj, torej občinski svet, bo na naslednjih sej imenoval tudi petčlanski časopisni svet, medtem ko so za odgovorno urednico že imenovali ekonomistko Zdravko Čuk.

V razpravi so bila deljena mnenja svetnikov o tem, ali časopis v občini potrebujejo ali ne, deljena, vendar jih je večina menila, da so vse informacije, ki so doslej na razpolago, še vedno premalo, zato bo občinski časopis zelo dobrodošel. Župan je pojasnil, da gre za politični časopis, ampak za glasilo vseh občinov; le vsak drugi mesec pa bo izhajalo zaradi stroškov in ne zato, ker ne bi imeli vanj kaj pisati. Upajmo le, da bo jezik v novem časopisu lepši, bolj klen, kot je bil v obrazložitvi odloka o njegovem izdajanju.

M. B.-J.

Novo mesto ogroža dvomljiv sloves

Člani društva Novo mesto bodo letos oktobra pripravili simpozij z delovnim naslovom Mesto, vloga in pomen Novega mesta - Ne sme postati prestolnica slovenskega "juga"

NOVO MESTO - Člani društva Novo mesto, ki so se prejšnji torek zbrali na občinem zboru, so dali vrsto pobud, s katerimi bi radi izboljšali življenje in Novem mestu in dolenski metropoli vrnili dušo, saj ugotovljajo, da mestno središče počasi izumira, saj tam stanuje le še peščica ljudi, pa še te bi nekateri radi izgnali s širjenjem poslovne dejavnosti iz pritičij v višja nadstropja mestnih hiš. Večina dejavnosti društva bo letos usmerjena v oktobrski simpozij o Novem mestu.

Med pobudami, ki so jih na občinem zboru dali člani društva, velja omeniti: raziskovalno nalogo o sprehajalnih poteh Novega mesta, ki jo v okviru javnih del pripravlja Stojan Golob; pobudo Marjana Moškona za preprečevanje tranzitnega prometa skozi mestno središče, obnovitev Sokol-

skoga oziroma Narodnega doma, ki je v takem stanju velika sramota za mesto, in izdajo knjižice "Kaj, kdo kje v novomeški občini", ki je nazadnje izšla leta 1983, in končno pobudo, naj bi društvo vzbudilo hitrejo obnovo vredoredra preko Marofa, ki danes ni več niti bleba senca svoje nekdanje podobe. Precej enotno je bilo tudi mnenje članov društva, da ne bi smeli dopustiti spremembe občinskih odlokov, ki v mestnem jedru dovoljujejo poslovno dejavnost le v pritičju, višja nadstropja pa so namentena stanovanjem.

I. VIDMAR

POGOVOR O CESTAH - Razgovor državnega sekretarja Marjana Dvornika z ribniškim in potoškim županom je bil prvi iz vrste podobnih, ki jih bodo predstavniki ministrstva opravili v letosnjem letu s predstavniki občin. Kot so pojasnili na tiskovni konferenci, gre levji delež zasluge za to, da je bil prvi pogovor po sprejemu republiškega proračuna prav v Ribnici, republiškemu poslancu Benjaminiu Henigmanu. (Foto: M. L.-S.)

Za ceste več, kot kažejo številke

Projekt Zelena meja je prišel do Loškega Potoka - Ribnica je v državnem proračunu z dvema najbolj kritičnima trasama - Uspešen razgovor z Marjanom Dvornikom

RIBNICA - "Z razgovorom, ki smo ga imeli z državnim sekretarjem z ministrstva za promet in zvezne Marjanom Dvornikom, smo zelo zadovoljni," sta minuli petek popoldan povedala na tiskovni konferenci sklicani po končanem razgovoru župana občine Ribnica in Loški Potok. Za uspešen je razgovor, na katerem so se veliko pogovarjali tudi o izboljšanje prometne varnosti in nujnih ukrepov, označil tudi Marjan Dvornik.

Ribniški župan Jože Tanko je povedal, da je do razgovora prišlo na pobudo obe županov. Z odgovori državnega sekretarja Dvornika je bil zadovoljen, saj Ribnici obetajo nadaljevanje lani začetih del na magistralni cesti od križišča v Hrovači do Prigorice oziroma Dolenje vasi, v republiškem proračunu za letosnjé leto pa sta sredstvi, namenjenimi za izdelavo projektno dokumentacijo in zemljisci, zaobseženi tudi obe najbolj kritični trasi v ribniški občini: regionalna cesta Žlebič - Sodažica, na kateri bodo še letos pričeli tudi z zemeljskimi deli, ter Gorenjska cesta, na katero bodo letos dokončali projektino dokumentacijo.

Župan Loškega Potoka Janez Novak je v razgovoru poudaril problem glavnih cest, ki pelje vzdolž cele občine v dolžini 30-ih kilometrov, lokalnih cest ter projekta Zelena meja. Poleg tega, da bi bilo potrebno regionalno cesto na nekaterih odsekih preplastiti, je kot problematično na cesti navdel ozko grlo skozi naselje Travnik ter odsek ceste od Trave do Podplanine, ki je zaprt za tovorni promet. Državni sekretar Dvornik mu je dal koristen napotek, kaj morajo narediti z gozdnim cestom, ki povezuje Loški Potok in Loško dolino, zadovoljen pa je bil tudi z njegovim pojasnilom, da je projekt Zelena meja letos prišel do Loškega Potoka.

Marjan Dvornik je v zvezi s tem povedal, da je v proračunu uspel

rezervirati sredstva za začetek del v višini 23 milijonov tolarjev, da pa bodo najkasneje v letu 1997 pove-

zali vse vasi na območju Loškega Potoka, ki sedaj nimajo direktno cestne povezave po slovenski strani.

Ob tem je še povedal, da dobiti obe občini iz državnega proračuna za ceste, za katere mora skrbeti država, celo nekaj več denarja, kot je nujen delež cest v slovenskem prostoru.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Ljubljansko pismo

"Denar vlada RS jemlje tam, kjer ga ne bi smela"

Zasebniki (po osebi) trikrat manj plačujejo v pokojninski sklad kot delavci

LJUBLJANA - Da na našim pokojninsko-invalidskim sistemom že dolgo ni tako, kot "bi moral biti", že dolgo vemo, predvsem po zaslugi vlade, ki nam že lep čas dopoveduje, da bo prišlo do zloma gospodarstva, če država ne bo začela varčevati pri pokojninih in drugih "socialnih izdatkih" (kot da bi medenje sodile tudi pokojnine). Vendari na njih pričakovali, da bo vlada začela na račun pokojnin "varčevati" že v predvolilnem letu, ne šele po volitvah. Zgodilo pa se je prav to: državni finančniki so izračunali, da je možno prihraniti 6,5 milijarde tolarjev, če državni zbor ukine proračune pokojnin, t.j. če naj dopusti le sprotno rast pokojnin s plačami (in morda še z zakonskim ugotavljanjem naraščanja življenjskih stroškov). Tako se je državni zbor tudi odločil, kar je sprožilo ostre proteste upokojenskih organizacij in, jasno, močno motiviralo ZLSD za izstop iz vladne koalicije.

Zdaj je jasno, da bodo februarje pokojnine takšne kot januarske, ne ve pa se še, za kolikšen znesek bo zmanjšana letna vsota pokojnin. Po vladnih ocenah naj bi se zmanjšala za okrog 32%, povprečno vsak

mesec za 1.500 tolarjev, medtem ko Vinko Gobec, predsednik Zveze društev upokojencev Slovenije, napoveduje, da bo država pobrala upokojencem precej več. Sam je prepričan, da je zakon sporen z vidika pravne države in v nasprotju z ustavnim prepovedjo odvzemajoče pravice. Pravi, da upokojenci ničesar ne izsiljujejo, temveč le branijo vplačane, pridobljene pravice, ki da jim jih LDS z Drnovškom in SKD s Peterletom "ne le krati, temveč kratejo". Po njegovih računih so z odvzetim poračunom razlik in spremenjeno podlago za usklajevanje upokojencem "ukradli" 50 do 75 odstotkov mesečno pokojnine v letu 1996 oziroma bodo ti namesto 12 pokojnin dobili le 11,2 do 11,5 pokojnine. "Nisem pričakoval, da je v moji demokratični državi mogoče, da državna institucija vzame denar tam, kjer ga ne bi smela, to je upokojencem..." končuje predsednik ZDUS svoje ogorčeno pismo javnosti.

Tudi Jože Globačnik, predsednik DeSuSa, v ostem tonu govori o pomanjkljivosti pokojninsko-invalidskega sistema. Takole pravi: "Nedop

Krka od Vladivostoka do Strunjana

(Nadaljevanje s 1. strani)

STOLETNIKI - Županov predlog, da bi vsakega prebivalca novomeške občine, ki dočaka 100 let, imenovali za častnega občana, ni bil sprejet. To sicer ni nič čudnega, saj je predlog res, milo rečeno, nenačen. Starost sama po sebi pač ne more biti edini kriterij za podelitev največje občinske časti. Vprašanje je tudi, koliko bi bilo takih častnih občanov in predvsem, kako in kje bi jim to čast podlejvali, kako bi ti to razumeli in dojeli in še kup drugih. Skratka, stvar bi bila precej mučna. Nenavaden pri pogorelem predlogu pa je to, da so bili tako rekoč vsi proti, opozicija in pozicija, na koncu razprave pa se je oglasil celo vodja županovega kabineta in bil prav tako proti temu predlogu. Župan pa je le molčal in si morda po Cezarjevo mislil: "Tudi ti, Brust!"

PARTNERSTVO - Mengeš, kjer se je leta 1830 rodil Janez Trdina, je Novemu mestu, kjer je ta izvrstni slovenski pisatelj najdlje živel in ustvarjal, predlagal, da bi se občini spoprijateljili, da bi, kot se temu danes reče (Trdina že ne bi takov govoril), postali partnerski občini. Trdinovi Gorenjeni so sklep sprejeli 10. januarja, Trdinovi Dolenjeni pa na zadnji seji občinskega sveta 31. januarja. Soglasno, kar je za ta svet prej izjema kot pravilo! Občini bosta sodelovali na področju družbenih, kulturnih, turističnih, gospodarskih in športnih dejavnosti.

POKOPALIŠČE - Zaradi stiske na novomeških pokopališčih in zapletov z zemljisci za novo pokopališče v Srebrničah so se pred časom odločili za razširitev pokopališča v Ločni, kjer je ureditveni načrt predvideval razširitev za 200 grobov, kar naj bi zadoščalo za nadaljnjih 5 do 7 let. Vsa stvar bi stala 154 milijonov tolarjev. Ker so se sedaj menda le dogovorili, da bodo od denacionalizacijskega upravičenca za 850 tisoč mark odkupili zemljišče v Srebrničah, so ustavili izdelavo dokumentov in načrta za razširitev ločenskega pokopališča. Občina bo tako najmanj ob 2 milijonu tolarjev, kolikor je na račun 4,5 milijona - toliko bi stala ta dela - že plačala. Ja, kaj hočemo, pokopališče je draga stvar!

Ena gospa je rekla, da bo moral biti za letos napovedovanji pogreb družbenih dejavnosti zarni, ker ta klasični pokop na novomeških pokopališčih ni več prostora.

Suhokranjski drobiž

ZELENI VAL RAZPADEL - Ansambel Zeleni val, ki je pred dve maletoma popestril suhokranjsko glasbeno sceno, je razpadel. Res škoda! Nastopil je na številnih prireditvah, kulturnih večerih, predstaviti strank, ohjeti ipd.

OBČNI ZBOR GASILCEV IZ AJDOVCA - Po uspešnem lanskem letu so gasilci - kupili so namreč avto Tam - obnovili in prekrili gasilski dom. Na občnem zboru so ocenili dosedanje delo in pripravili načrt za letošnje leto. Dela bo dovolj, tako bodo asfaltirali dvorišče, uredili javno razsvetljavo in ograjo. Kupili bodo tudi motorko za travnate požare.

HIDROMETEROLOŠKA POSTAJA - Na Dvoru že vrsto let stoji hidrometerološka postaja. Vsak dan zbira podatke in skribi, da so poročila o stanju gladine teke Krka in drugi podatki zapisani v posebni knjigi in potem tudi oddani v Ljubljano, Albin Mrvar z Jame.

SUHA KRAJINA IN DVOR "NA TAPETI" - Ne samo na seji občinskega sveta, tudi po časopisih, radiu in televiziji se vse od 25. januarja vsak dan vrstijo članki in izjave strank o demokratičnosti, enotni krajevni skupnosti, referendumu itd. Do sedaj pa se jih je le malo dotaknilo propadlega gospodarstva in nezaposlenosti. Prijetje demokratične pobude krajjanov Dvora in letu 1995 in številnih pobud obrtnikov, podjetnikov in gospodarstvenikov o pomoci Suhim krajini vsa povojna leta je podobna. Vse pobude so zatrete v kuli.

S. M.

118 preparativ v 256 oblikah. Na slovenskem trgu je Krka lani predstavila 11 novih zdravil v 16 oblikah. Program zelenih zdravil je dal na trg 3 nove izdelke, v drugih državah pa imajo registriranih 29 izdelkov, za 58 pa so registracijo obnovili; tudi program veterine je lani registriral tri nova veterinarska zdravila ter nov dodatek krmil za perutnino.

Prodajni rezultati so seveda močno podprtji z intenzivno razvojnoroaziskovalno dejavnostjo ter naložbami, za katere je Krka lani dala kar 50 milijonov dolarjev. Največja lanska naložba je bila izgradnja razvojno-kontrolnega centra, obnovili so oddelek za proizvodnjo očesnih mazil, laboratorije za kemijo, posodobili so energetiko in začeli graditi objekt za predklinične raziskave; v Bršljinu so pred kratkim končali naložbo v proizvodnjo veterinarskih izdelkov, ki je veljala 3,5 milijona dolarjev. Na Otočcu je Krka obnovila hotel Šport in restavracijo Tango, ki sodita hčeri Krka Državilišča, v Novem mestu pa hotel Krka.

Tudi letos v Krki nadaljujejo naložbe, nujne za ohranitev položaja na tujih trgih in razvoju. Letos bodo začeli graditi nov tabletarni obrat, ki

bo največja Krkina naložba in eden najmodernejših takih obratov na svetu; to naložbo naj bi končali do konca tisočletja.

Lani so v Krki na novo zaposlili 68 ljudi, predvsem z visoko izobrazbo, med njimi dva doktorja obnovili; tudi program veterine je lani registriral tri nova veterinarska zdravila ter nov dodatek krmil za perutnino.

Za letos načrtujejo prodajo v višini 318 milijonov dolarjev in vodilni ljudje so prepričani, da bodo ta cilj ne samo dosegli, ampak se bo prodaja sukala okoli 350 milijonov dolarjev.

A. BARTELJ

SKD O UPOKOJENCIH

NOVO MESTO - Danes ob 18. uri bo v Vojločni dvorani mestne občine Novo mesto okrogla miza, ki jo z zgovornim naslovom "Mismo za upokojence" pripravlja občinski odbor SKD Novo mesto. Gost na razgovoru bo Stefan Kociper, predsednik parlamentarnega odbora za delo, družino in socialne zadeve.

Od mostu do severne obvoznice

Kandijski most naj bi bil odprt maja, pravo prometno izboljšanje pa šele z izgradnjou severne obvoznice

NOVO MESTO - V Novem mestu so trenutno v teku trije večji cestni projekti. Gre za sanacijo kandijskega mostu, dokončanje Seidlove ceste ter priprave na gradnjo severne obvoznice.

Konec lanskega leta so kandijski most razbremenili s pomočjo prednapetih jeklenih vrvi in tako mostno konstrukcijo dvignili za približno 2 cm, obtežbo, ki so jo prej nosile spodnje pasnice, pa so prevzele jeklene vrvi. To je bila ena ključnih faz pri sanaciji mostu. Gre za izvirno rešitev razbremeni in v bodo predstavljeni na zboru gradbenih konstruktorjev.

Razbremenitev je omogočila začetek menjave nosilnih delov mostu. Kljub zimi dela pri sanaciji kandijskega mostu dobro potekajo. Že lani jeseni pa so injektorji sanirali kamnite obrežne opornike in oboke ter jih prečno in vzdolžno povezali z jeklenimi vezmi. Prihodnji mesec naj bi začeli obnavljati vozišče, pločnike, uredili odvodnjavanje, ograjo in komunalne vode. Če bo vse teklo po načrtih, bodo dela končana v predvidenem roku, to je maja. Po sanaciji bo kandijski most odprt za promet z osebnimi in dostavnimi avtomobili manjše nosilnosti.

Dela pri rekonstrukciji Seidlove ceste so zaradi zime obstala. Ko bo moč, bodo dokončno uredili oporne zidove in komunalne vode, površine pred osnovno šolo in poleg dokončanja Seidlove ceste in obnove kandijskega mostu naj bi letos uredili še zavjalni pas na Kandijski cesti pri lekarni ter rekonstrukciji Kandijske ceste med Hadlovo vilom in križiščem v Žabji vasi.

Ko bo vse to narejeno, naj bi bila prometna gneča v mestu manjša, občutno izboljšanje pa pričakuje šele z zgraditvijo severne obvoznice in nove Šmihelske ceste.

A. B.

gimnazijo, postavili kovinske ogrete po celi dolžini zgornjega kamnitega opornega zidu ter asfaltirali pločnike, kolesarske steze in dostopne poti.

Lani so za severno obvoznico sprejeli lokacijski načrt in plačali odškodnino za spremembno namembnosti zemljišča. Sedaj tečejo dejavnosti za pridobitev lokacijskega dovoljenja, kmalu naj bi izbrali izdelovalca projektov za gradbeno dovoljenje in izvedbena dela; poteka cenitev zemljišč ter sklepajo sporazume o nakupu zemljišč, o odškodninah in nadomestnih gradnjah za objekte, ki se bodo morali umakniti novi cesti; gradnja bo prizadela okoli 50 lastnikov. Če bo moč številne težave rešiti sporazumno in ne bo treba sprožiti razlastitvenih postopkov, se bodo dela lahko začela jeseni. Gradnja novomeške severne obvoznice bo stala več kot milijard tolarjev.

Poleg dokončanja Seidlove ceste in obnove kandijskega mostu naj bi letos uredili še zavjalni pas na Kandijski cesti pri lekarni ter rekonstrukciji Kandijske ceste med Hadlovo vilom in križiščem v Žabji vasi.

Ko bo vse to narejeno, naj bi bila prometna gneča v mestu manjša, občutno izboljšanje pa pričakuje šele z zgraditvijo severne obvoznice in nove Šmihelske ceste.

A. B.

USPEŠNO ZAORALI V LEDINO LOKALNE SAMOUPRAVE - V soboto, 3. februarja, je imela občinska organizacija Združene liste Šentjernej občni zbor, ki so ga poleg številnih občanov udeležili tudi poslanca Sonja Lokar, predsednik območne organizacije Marjan Somrak in tajnik Jože Florjančič. Čeprav sta prišla občinska uprava in svet v lokalno samoupravo nepripravljena, je za njima kar uspešno leta, saj jim je v svetu uspelo po začetnih strankarskih peripetijah zadelo v spoznanju, da delajo za kraj, umiriti. Za dobro občanov se bosta svinčnika ZLSD borila še naprej, stranka pa si je za letošnje leto zadala kar nekaj naloga, med drugim tudi ustanovitev mladega foruma, volilne aktivnosti in poletno srečanje članov na Gorjancih. Sonja Lokar je spregovorila tudi o izstopu stranke iz koalicije. "Velika razlika je, če se menjajo ministri zaradi Depale vasi, stanovanjske afere in podobno, ali pa zato, ker brani delavce. Po zborih stranke je bil odhod iz koalicije sprejet kot nujen, a odločilen korak, čeprav mnoge skrbi, kakšen bo sedaj naš vpliv. Če bodo volitve oktobra letos, je bil to že prvi korak v predvolilni kampanji," je rekla Sonja Lokar. (Foto: T. Gazvoda)

KRKINI ČASI - Na dobro obiskani novinarski konferenci na Otočcu je generalni direktor Krke Miloš Kovačič s sodelavci predstavil lansko poslovanje in Krkine načrte. (Foto: A. B.)

ZA PROSTOVOLJCE RDEČEGA KRIŽA - 1. februarja je Območna organizacija RK Novo mesto organizirala prvo promocijo skupnega projekta RK Slovenije in Belgija - konference širjenja znanj za prostovoljce RK. Njen namen je usposobliti in osvežiti znanja aktivistov za širjenje znanj otrokom v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah. Udeleženci konference so se seznanili z zgodovino gibanja RK, razvojem RKS, temeljnimi načeli in humanitarnimi pravom. Poudarili smo, da je razlika med poklicnim in prostovoljnem delom predvsem v tem, da prostovoljec dela s srcem, kar občuti tudi tisti, ki je njegove pomoči deležen. Zato je tako obliko dela posebno pri mladih potreboval razvijati. Udeleženci so odšli v svoja delovna okolja z občutkom zadovoljstva in z misijo: "Bistvo znanja je imeti ga in ga uporabiti!" (Dragica Nenadić - OORK Novo mesto)

OBČINSKI SEKRETARJI - Na "pregledu" dela občinskih sekretarijatov je Feliks Strmole (pri desni) predstavil dela in načrte na komunalnem področju. (Foto: A. B.)

Beograd v Suhim krajini ali šahovske krajevne skupnosti

Vprašanje, ali naj postane Dvor z enajstimi okoliškimi vasi na krajevna skupnost, je na zadnjih dveh sejah novomeškega občinskega sveta (bili sta v tednu dni) postal pravo politično vprašanje. Pravzaprav gre za to, ali KS Dvor ali ne, ampak za to, kako in po kakšni poti. Vladajoča večinska koalicija v občinskem svetu kot en mož zagovarja stališče, da bi moral svet (za to pa je potrebna spremembna statutarnega sklepa in s tem dvotretjinska večina) takoj omogočiti, da se Dvorjan in okoliški vasi izločijo iz sedanja KS Žužemberk in ustanovijo svojo. Nasprotna stran pa prav tako enoglasno takemu postopku nasprotuje in zahteva referendum, medtem ko pozicija trdi, da je dovolj z ankетami in na javnih zborih izražen interes za KS Dvor. Očitki z ene in druge strani so letali kot projektili.

V anketi so se prebivalci Dvora in enajstih okoliških vasi lani poleti z več kot 90 odst. izrekli za svojo krajevno skupnost. Tudi na septembrskem zboru krajjanov, ki se ga je udeležilo 63 od več kot 800 prebivalcev, so bili za to, čeprav je res, da je bilo takrat slišati tudi nekaj mnenj, naj bi izvedli referendum o tem vprašanju. Poleg tega so se prebivalci Ajdovca in okoliških vasi, ki tako kot Dvor sodijo v KS Žužemberk, na zboru izrekli, da bi, če bi ustanovili KS Dvor, oni hoteli ostati v KS Žužemberk.

Opozicija v mestnem svetu vse skozi zatrjuje, da nima nič proti ustanovitvi KS Dvor - svoje čase je bil Dvor celo občina - vendar ne brez referendumsko ugotovljene volje ljudi. V burni razpravi je bilo slišati celo primerjave z odcepjanjem Slovenije od Beograda. Seveda je v suhokranjskem primeru Slovenija Dvor, Žužemberk oziroma tisti svetniki, ki hočejo na vsak način "preprečiti osamosvojitev", pa Beograd.

Kajpada so zadaj nečedne politične igrice in najbrž kalkuliranja oziroma tisto, kar se v "vi-

• Kakorkoli že, referendum bo, in to kar na štirih referendumskih območjih: v Ajdovcu, na Dvoru, v Šmihelu pri Žužemberku in Žužemberku. Vprašanje se bo glasilo: Ali ste za to, da se na vašem referendumskem območju ustanovite krajevna skupnost? Referendum bo 17. marca, na dan sv. Jedrti, ki je tudi zaščitnica popotnikov. Naj varuje tudi take in drugačne referendumskie popotnike. Sicer pa star slovenski pregor prav: Če ne prej, na sv. Jedrti dan topla sapica pripelja. Bomo videli, kakšna sapica bo na ta dan zapihala v Suhim krajini.

soki" politiki tako radi grejo: po šahovskem vzoru preigravajo različne variante in ugotavljajo možne izide. To pa je v tem primeru načelno, ampak bedno, vsekakor pa nekaj, kar tako razumljen in izvajano politiko dela odbijačo. Seveda so za normalno občutljivega v ne-strankarsko usmerjenega človeka take stvari mučne, stresne in odvratne.

ANDREJ BARTELJ

OBČNI ZBOR IN PLANINSKO PREDAVANJE

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto vabi svoje člane v torek, 13. februarja, na redni občni zbor društva, ki bo ob 17. uri v prostorih Dolenjskega muzeja, Muzejska ulica 7. Po zboru bo zanimivo predavanje z barvimi diapozitivi in naslovom "S poti po Južni Ameriki". Predavalca bo Marinka Koželj Stepić iz Ljubljane.

S. M.

Kratek stik zaradi zveze

Svetniki o ZSO, katere generalni sekretar je brez njihove vednosti postal črnomaljski podžupan

ČRНОМЕЛЈ - Pred časom je bila v našem časopisu kar prejšnja polemika med črnomaljskim županom Andrejem Fabjanom in podžupanom Vladom Starešinčem o novonastali Zvezni slovenskih občin (ZSO), o imenovanju Starešiniča za generalnega sekretarja zveze ter o članstvu ali nečlanstvu črnomaljskih občin njej. Končno so svetniki dobili tudi nekaj informacij o ZSO.

Svetniki so zvedeli, da je v osnutku statuta zveze zapisano, da zastopa občino v ZSO župan ali predsednik občinskega sveta oz. njuni namestniki. Za sprejem v zvezo mora občina izpolniti pristopno izjavo, članica pa postane, ko tako sklene predstavstvo zveze. Črnomaljska občina je že članica Stalne konference lokalnih skupnosti Slovenije-združenja slovenskih občin, sicer pa je povezovanje z drugimi občinami možno, če tako odločita dve tretji navzočih članov občinskega sveta.

Svetniki iz LDS, DeSUS in ZLSD so menili, da je Zveza slovenskih občin precej strankarsko obarvana ter da so proti članstvu v njej, ker so že v združenju slovenskih občin. Če v zvezi že hočejo imeti Starešiniča za generalnega sekretarja, naj ga imajo, ne bo pa vključeval vanjo Črnomelj. Zdeleno se jim je skrajno neprimerno, da je

podžupan tako ignoriral občinski svet in župana, samovoljno odšel na ustanovni sestanek in predstavljal črnomaljsko občino. Slišati je bilo mnenje, da je šlo najbrž tudi za kršenje statuta občine. Po mnenju enega od svetnikov bi morali reagirati takoj, ko je župan prvič v časopisu zapisal, da je črnomaljska občina vstopila v ZSO brez njihove vednosti. Po njegovem je čudno, da je podžupan generalni sekretar, zveza pa bo še odločila, ali bo črnomaljsko občino sploh sprejela.

Do besede je prišel tudi podžupan Vlado Starešinič, ki je dejal, da je pri občinskem svetu narobe, da preveč hitro obsoja.

"Na ustanovnem sestanku ZSO nisem sodeloval v imenu občine in če bivel, da bo takšna reakcija, ne bi šel zraven. V demokratičnem svetu je dovoljena iniciativa, ki se je tokrat rodila iz potrebe, ker se doslej občinam ni uspelo uspešno povezati nasproti državi. Gre torej zgolj za iniciativo in svetniki bodo odločili, ali se bodo vključili ali ne. Sicer pa sem bil k ZSO povabljen in ne gre za moje osebno izživljanje," je dejal Starešinič, svetniki pa so soglasno sprejeli sklep, da se njihova občina začasno ne vključi v Zvezo slovenskih občin.

M. B.-J.

So potrdila obrtnikov ponaredki?

Tako so se spraševali svetniki, ko so razpravljali o načinu obračunavanja storitev v otroškem vrtcu - Za vse otroke naj veljajo enaka merila - Višje ekonomski cene

METLIKA - Metliški svetniki so se na zadnji seji zopet precej časa zadržali pri otroškem vrtcu, predvsem pa pri sprejemanju višje ekonomski cene v vrtcu in jaslih ter pri načinu obračunavanja plačila storitev. Po daljši razpravi so se strinjali z novo ekonomsko ceno, sprejeli pa so tudi sklep, da dosedanji način obračunavanja plačila ni spremljiv ter da naj zato do naslednje seje v vrtcu pripravijo nov način obračunavanja.

Po novem bo ekonomski cena v jaslih 38.735 tolarjev, kar je za dobrih 27 odst. več kot doslej, v vrtcu pa 25.098 tolarjev, torej za odstotek višja od prejšnje. Skok ekonomski cene v jaslih je tako velik tudi zato, ker je sedaj izračunana po dejanskih stroških, prej pa je bil del stroškov v jaslih vracan v ceno vrtca. Sicer pa bodo tisti starši, ki plačujejo najvišji prispevek, torej 55 odst. ekonomski cene, za jasli odsteli 21.304, za vrtec pa 13.804 tolarje, medtem ko je najmanjši prispevek 6.000 tolarjev.

Svetniki pa se še vedno niso spraznili s tem, da najvišji prispevek poleg staršev z najvišjimi dohodki plačujejo tudi vsi obrtniki in brezposelniki. V jaslih je otrok s takšnimi starši šest (od tega 3 brezposelnih in 2 obrtnikov), v vrtcu pa 61 (12 nezaposlenih, 35 obrtnikov). V vrtcu zatrjujejo, da bi - izračunano po pravkar sprejet ekonomski ceni - dobili od staršev za skoraj 5 milijonov in pol tolarjev manj, če bi tudi nezaposleni starši in obrtniki plačevali po dohodku. Ta denar pa bi potem moral plačati občinski proračun. Svetnike je razburila predvsem opazka, ki je prišla iz

po njihovem mnenju vrtec ni ustavova, ki bi odločala, ali je potrdilo o dohodku verodostojno ali ni. In če vrtec meni, da potrdila niso resnična, mar to pomeni, da metliška davkarja izdaja ponaredke, so se vprašali svetniki. Župan je pojasnil, da bo vrtec kljub morebitni spremembni načina plačevanja storitev dobil enako vsoto denarja, kajti če ga ne bodo plačali starši, ga bodo primaknili iz občinskega proračuna.

M. B.-J.

VINIŠKE PEVKE - Prof. Mirko Ramovš je v Vinici predstavil drugega izmed sedmih delov knjige o slovenskem plesnem izročilu z naslovom Polka je ukazana. Zapis, kakršnega imajo po njegovi zaslugu belokranjski plesi, pa bi si zaslužile tudi pesmi. Nekaj so jih ob predstavitvijo njegove knjige zapeli tudi pevke viniške folklorne skupine (na fotografiji). (Foto: M. B.-J.)

STOŽIVKA IN STOŽER

ČRНОМЕЛЈ - V Mladinskem kulturnem klubu Črnomelj bo v petek, 9. februarja, ob 21. uri nastopila gledališka skupina Artikulator teatra Gromki iz Ljubljane. Tриje igralci bodo predstavili začnjeno zmes literature, igre, pantomime, cirkuskih in artističnih točk, ki so ji dali naslov Stoživka in stožer.

BELOKRANJSKA PREJA

LJUBLJANA - Društvo Bela krajina iz Ljubljane priredi v soboto, 10. februarja, ob 20. uri v kavarniških prostorjih hotela Slon tracionalno kulturno-zabavno prireditve Preja 96. Nastopili bodo tamburaši iz Dragatuša, gostja bo prva slovenska vinska kraljica Lidiya Mavretič, za ples in dobro vojlo pa bo skrbel ansambel Praprotnik s pevko.

GINEKOLOŠKO PREDAVANJE

ČRНОМЕЛЈ - Tukajšnja kmečka svetovalna služba Črnomelj organizira ginekolosko predavanje v torek, 13. februarja, ob 19. uri v osnovni šoli Dragatuš v v letu 1995 predvidela zmanjšanje proizvodnje prikolic, zaradi zmanjševanja stroškov pa večji del proizvodnje iz Črnomelja prenesla v podjetje Podgorje Šentjernej. Zato se je izguba v Lesu povečala za trikrat. Del zemljišča, proizvod-

nega objekta in strojne opreme programa "žaga" so nato prodali zasebnemu podjetju Žaga Žora, ki je zaposlilo 14 delavcev. Vodstvo Lesa je zaradi prezadolženosti poskušalo obveznosti podjetja rešiti z uvedbo postopka prisilne poravnave, a

• V Kovinarju je sicer ostalo zaposlenih 6 delavcev, a od aprila 1993 ne posluje več. Sklad je poskušal prodati delež oz. sredstva podjetja, toda kupci so ponujali manj kot polovico od ocenjene vrednosti. Lani spomladi se je na tretji razpis prijavilo podjetje MKS iz Semiča. Dogovor je bil tako daleč, da je bil že določen datum kupoprodajne pogodbe. Sklad je pričel razgovore o diskontu terjatev z upniki Kovinarja, ki v to niso pristali, zato je MKS odstopil od nakupa. Ker sredstev podjetja ni uspelo prodati in ne kaže, da bi bilo možno oživiti poslovanje, je skupščina družbe Kovinar 22. decembra sprejela sklep o uvedbi stečajnega postopka.

prišlo je že do rubeža strojev, ki so jih imela v najemu novo ustanovljena podjetja. Da bi se temu izognili, so se v Lesu odločili za stečaj. M. BEZEK-JAKŠE

31. MARCA VOLITVE V METLIŠKIHS KS

METLIKA - 31. marca bodo v vseh krajevnih skupnostih v metliških občinah na običajnih 23 voliščih neposredne volitve predsednikov in članov sveta KS. Izvoljeni bodo tisti, ki bodo dobili največ glasov. Kandidate lahko predlagajo politične stranke in volilci, slednji bodo s podpisovanjem ali na zborih volilcev. Zbore volilcev bodo morali sedanj predsedniki svetov KS sklicati od 24. februarja do 5. marca, 6. marca do 19. ure pa bodo pri občinski volilni komisiji morali vložiti vse kandidature. Komisija bo ugotovila skladnost kandidatur z zakonom ter na krajevno običajen način objavila razglase.

O PREHRANI PRAŠIČEV

ČRНОМЕЛЈ - V sredo, 14. februarja, bo ob 9. uri v sejni sobi občine Črnomelj predavanje o prehrani prašičev. Predaval bo specialista za prašičerejo Zdenka Kramar iz Kmetijskega zavoda Novo mesto.

M. B.-J.

BIFEJU BREZA V LJUBLJANI pravijo tudi "belokranjska ambasada", kajti tam se zbirajo v Ljubljani živeči Belokranjci. Pa k Tonetu Graahu ne hodijo samo pit, temveč tam tudi sestankujejo. Najštevilnejša zasedba je ob torkih in, kar je najbolj zanimivo: v Ljubljani so tako Črnomalci kot tudi Metličani predvsem Belokranjci. Združarstva, ki je tako značilno za sončno stran Gorjancev, domala ne pozna. "Tu smo se uspešno dogovorili že za marsikatero akcijo, tudi za letosnjem prej, prireditev, ki že vrsto let razveseluje ljubljanske Belokranjce," pove Mirko Jelenič, sicer generalni sekretar slovenskega Rdečega kriza. "Pa tudi za predstavitev moje nove knjige," pristavi lonček Jure Šterk, svetovni prorokšček.

V KLINIKI CINIZMA NA VAŠEM KANALU so se pričeli pojavljati tudi Belokranjci. Metliški hudobne Matjaž Rus je zbral okrog sebe delovno ekipo, ki jo sestavljajo Maja, Peter, Luigi ter vrsta metliških mladencov. Do zdaj so delovali v glavnem turistične teme, in sicer tako prepričljivo, da je kar nekaj ljudi pridelovali verjeti, kako so Metličani zgradili jezer oziroma kako trapti so, da se mečejo na Primorskem Kolpo sred zime.

PODZEMELJSKIM SOLARJEM MED ZIMSKIMI počitnicami ne bo dolgšč, saj pripravlja šola vrsto športnih in drugih dejavnosti. Marsikdo se bo tudi odločil priključiti se aktivnostim, ki jih načrtuje za ta čas metliška Ljudska knjižnica.

Črnomaljski drobir

KOPINA - Adleščani so lahko kar veseli, da bodo dobili ob občinskem prazniku kopino kot ekološko grajo. To priznanje v negativnem smislu je namreč v obliki umetniškega dela znanega v priznanega črnomaljskega akademika kiparja Jožeta Vrščaja. Če bodo kipek dali na dražbo, bodo gotovo iztržili dovolj denarja, da bodo lahko redno plačevali odvoz smeti z vaškega pokopališča.

PROMET - Po eni strani se voziki jezijo, da je po cestah v Beli krajini preveč policistov, kontrol, ustanljvanj, po drugi strani pa je po besedah župana Fabjana prvi mož črnomaljskih policistov osupnil, ko mu je predlagal, naj ob koničah, zlasti okrog 14. ure, na najbolj zatrpanih križiščih v mestu policisti pomagajo urejati promet. Prav bi bilo, če bi s tem policisti začeli čim prej, da se ne bo še kateremu Črnomalcu zgodilo tako, kot se je tistemepo mesčanu, ki je potem, ko mu je bilo dovolj piskanja in zavojev, začel sam urejati promet v enem od ozkih mestnih gril.

VOŽNJA - V odkolu o urejanju cestnega prometa v naseljih črnomaljske občine je člen, ki pravi, da je v Župančevi in Kidričevi ulici - v obhe sta osnovni šoli - učenje vožnje z motorimi vozili prepovedano od 7. do 8. in od 11. do 14. ure. Torej takrat, ko je na cesti največ otrok, avtomobili avtošol, ki vozijo najbolj po predpisih, ne smejo priti blizu, medtem ko ostali vozniki lahko divijo, kakor in kolikor jih je volja.

Semiške tropine

GREHI - Semičan se je ob nedavnem obisku ministra za notranje zadeve Andreja Šterja izpris s predlogom, naj bi imeli v Semiču policiste, ki bi poznali domačine in domačini njih. Tako bi si lažje pomagali med seboj. "Tudi jaz grem raje k spovedi k svojemu župniku, ki me že pozna in mu lahko povem le polovico grehov, za drugo polovico ve župnik že sam." je dejal Semičan.

CESTA - V Semiču imajo še en (skoraj) nerešljiv problem. Ne vedo, kako naj s kolikor toliko znosnimi stroški zgradijo cesto od Streklejve proti Jugorju, ko pa je na cesti od kamnoloma, iz katerega vozijo pesek, najprej dovoljen osni pritisk 8 ton, potem 6 ton in na koncu le še 4 tone. Zaradi tega bodo morali peljati pesek dvakrat namesto enkrat, če pa bodo tovor njaki težji, kot je dovoljeno, bodo ob cesti že stali policisti s tehtnicami.

MIŠELOVKA - Na Kravčjem Vrhu imajo cestno "mišelovko". V vinogradu pod ostrom ovinkom se je namreč značilno že marsikaste voznik, med njimi tudi nekaj taričnih, ki poti niso poznali, ob cesti pa ni prometnega znaka, ki bi jih opozoril na nevarnost. Vaščanom ostaja le dvoje: da vztrajajo, naj pristojni uređijo ovink in ga primerno označijo, ali pa organizirajo nekakšno vaško stražo za reševanje ljudi in vozil iz "mišelovke".

ČRНОМАЛJSKI ŽUPAN RAZPISAL VOLITVE

ČRНОМЕЛЈ - 22. januarja je imel črnomaljski župan Andrej Fabjan pogovor s predstavniki krajevnih skupnosti o volitvah v svete krajevnih skupnosti, ki jih je razpisal za 14. aprila. Posebnih zadržkov ni bilo, zato v občini upajo, da bodo priprave na volitve in same volitve potekale po rokovniku, ki ga je sprejela občinska volilna komisija. V svetih KS - do 9 članov. Volitve bo vodila občinska volilna komisija, ki bo imenovala volilne komisije v KS, določila volilca volilca in volilne odbore. V KS pa bodo morali najprej evidentirati kandidate za člane sveta, 9. in 10. marca pa bodo zbori občanov.

Y Semiču predlagajo samoprispevki

S petletnim samoprispevkom bi lažje dogradili prizidek k osnovni šoli, modernizirali lokalne ceste in postavili zapornice na železniškem prehodu v Rožnem Dolu

SEMIČ - Od kar je nastala semiška občina, je bilo večkrat slišali predloge, da bi morali za najpomembnejše naložbe razpisati samoprispevki, sicer vsaj še nekaj let ne bodo kos posodobitvam. Za prvo sejo občinskega sveta v letosnjem letu so tako pripravili predlog sklepa o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za naložbe v šolstvu, modernizacijo lokalnih cest in postavitev zapornic na železniškem prehodu v Rožnem Dolu.

V Semiču so izračunali, da bi referendum lahko pripravili v prvi polovici letosnjega leta, tako da bi z deli pričeli še letos ali v začetku prihodnjega leta. Če se bodo torej za referendum odločili, potem bodo prebivalci semiške občine nameravajo zgraditi s samoprispevkom. Zmanjšalo bi namreč 183 milijonov 750 tisoč tolarjev. Ta denar bi občina zagotovila iz proračuna, pomoč pa namerava poiskati tudi pri ministrstvih, sponzorjih in izvajalcih. Za dograditev prizidka k osnovni šoli Semič

ne plače v Sloveniji v preteklem letu. V petih letih bi se tako v občini zbralo 131 milijonov 250 tisoč tolarjev, kar pa ne bi zadostovalo za dokončanje vseh naložb, ki jih namerava zgraditi s samoprispevkom. Zmanjšalo bi namreč 183 milijonov 750 tisoč tolarjev. Ta denar bi občina zagotovila iz proračuna, pomoč pa namerava poiskati tudi pri ministrstvih, sponzorjih in izvajalcih. Za dograditev prizidka k osnovni šoli Semič

OPOZORILO - Prejšnji teden se je v Kočevju pripeljalo več manjših prometnih nesreč. Nesreče, v katerih ni manjkalo prevrčanje avtomobilov, so se k sreči končale brez omemb vrednih telesnih poškodb voznikov ali sotnikov v vozilu, sa pa zato lastnike avtomobilov "olajšale" za več sto tisoč tolarjev. Ker je v začetku tega teden teževe na cestah povečal še na novo zapadil sneg, kočevski policijski vse voznike opozarjajo, naj prilagodijo vožnjo razmeram na cesti.

PRESLITVE - Kočevska občinska služba za stanovanjske zadeve, ki je dolga leta domovala v mnogim dobro znani in večkrat obiskani stavbi na Ljubljanskem cesti ob pošti, se je pred nedavnim preselila v stavbo kočevske občine. Zaradi dogovora o razdelitvi prostorov v stavbi med občinsko upravo in republiško upravno enoto so večino preselile v stavbi že opravili. Tako so se inšpekcijeske službe že lani preselile v bivšo stavbo Avto buma, kjer je svoje nove prostore dobili tudi javni tožilec. Nekaj preselitev se še obeta, že sedaj pa se ve, da je najdebeljši konec v preselitvah potegnilo okrajno sodišče v Kočevju.

Mirtovški šratelj:

"Sem slišal, da je ljubljanski župan iz sredstev reprezentance porabil samo za preurede svoje pisarne toliko, kot znašajo širje letni proračuni občine Osilnica. Naj se ve, kaj je Ljubljana in kaj Osilnica!"

Ribniški zobotrebci

MLADI IN HIŠE - V zadnjih nekaj letih je klub težkim gospodarskim razmeram in veliki brezposelnosti v občini kar nekaj mladim družinam uspelo postaviti hiše. Temu se ni pretirano čuditi, saj ima skoraj vsak pravi Ribničan svoj košček zemlje ali gozda. Prav tako je med tradicionalno vzgojenimi Ribničani močno v navadi pomoč staršev mladim pri njihovem prostovoljnem ali pa tudi "prisilnem" dokazovanju, da so dobri gospodarji. V duhu tekmovalnosti, začinjene tudi s kančkom zavisti (po pravilu: "če ima sosedov, bo imel tudi naš") pa mladim v Ribnici uspeva, da si postavijo hiše, še preden se poročijo. Tako tudi danes še ni mogoče reči, da ne velja več, kar so govorile že naše babice, "da se je z Ribničanom dobro poročiti".

OBLETNICA - Po skoraj letu dne Anton Šmalec iz Dolenjih Lazov pri Ribnici še vedno bije svoj boj proti občinski upravi. Še vedno bolj ali manj redno prihaja v stavbo ribniške občine, kjer po hodniku razvrsti po tleh zajeten šop listin, ki zadevajo njegovo zemljo in izpričujejo vse postopke in spore, ki jih je v zvezi z njim imel. Marca bo minilo leto dni, odkar je pričel s svojim nenavadnim protestom, za katerega pa se že dolgo nič ne zmeni, ker menda vse nepravilnosti, ki jih očita nekdaj in sedanji občinski upravi ter sodiščem, obstajajo "le v njegovih glavi".

NOVA PRIDOBITEV

LOŠKI POTOK - 1. februarja je začela obravnavati nova restavracija v prenovljeni menzi nekdanjega obrata Rika v Malom Logu. To je nova poslovna enota gostilne "Pri Kapcu." Trenutno bo obravnavala samo v dopoldanskem času, nudili pa bodo malice in kosila, kar bo zlasti dobrodošlo turistom in poslovnežem.

Laški sel

PROSTOVOLJNI TABOR - Center za uravnoteženi razvoj "Vitra" Cerknica bo letos tudi v občini Velike Lašče v eni izmed vasi organiziral mednarodni prostovoljni delovni tabor. Lani je Vitra organizirala tri take tabore, v laški občini pa ni bilo nobenega, ker so Laščani ponudbo zaradi pomanjkanja denarja odklonili, medtem ko so jo za letos sprejeli.

TAJNI SKD? - Pred kratkim je bil v Velikih Laščah sestanek stranke SKD. Vabila nismo dobili (je bil sestanek tajen?) in tako smo zvedeli le, da sta se ga udeležila tudi državni sekretar v ministru za promet Marjan Dvornik in poslanec v Državnom zboru Benjamin Henigman iz Ribnice.

ZDAJ GOSPODARIJO SAMI - Lani je imela laška občina svoj žiro račun pri upravni enoti mesta Ljubljane in nanj so prihajala plačila za občino in iz njega so Ljubljanci tudi izplačevali. Zdaj, od novega leta, pa vse to opravljajo Laščani sami.

Stanovanjska afera še ni dobila epiloga

Vanjo vpleteli tudi kočevski župan Janko Veber

Stanovanji na Trgu zborna odpolstencev v Kočevju so bili zapečati že od samega začetka. Najprej so bila stanovanja kar nekaj časa prazna, ker se tedanji poslanci občinske skupščine niso mogli dogovoriti, komu vse naj bi bila stanovanja dostopna. Enotni so si bili le v oceni, da v stanovanju v centru mesta, ki so veljavla za elitna, ne gre naseliti "socialnih problemov". Stanovanja so zato opredelili za službená, vendar pa jih kot takšna niso mogli razdeliti, ker so nekateri poslanci vztrajno zavračali pravilnik o razdelitvi službenih stanovanj, ki ga je pripravil tedanjí izvršni svet. Spodeljeti jim je tudi poskus, da bi stanovanja prodali ali oddali v najem kot profitna, saj so bila stanovanja precenjena.

Nekaj stanovanj je sicer uspel razdeliti, tri stanovanja na TZD 12-18, ki se jim je po obnovi stavbe na TZD 10 pridružilo še sedem stanovanj, pa so ostala prazna skoraj vse do začetka letosnjega leta. Z razdelitvijo teh stanovanj na podlagi aprila lani sprejetega pravilnika o oddaji službenih stanovanj bi se pred leti vzpodobjena stanovanjska afera v Kočevju po vseh pravilih morala s tem zaključiti - zgodilo pa se je ravno obratno! Dolgo pripravljeni in težko pričakovani pravilnik je namreč padel že na svojem prvem izpitju: v njem ni varovalke, ki bi onemogočila tistem, ki imajo stanovanjski problem že rešen z lastniškim stanovanjem, da bi dobili tudi službená stanovanja. Zgodilo pa se je ravno to, kar sicer ne bi bilo tako hudo narobe, če med prosilci za službená stanovanja ne bi bili tudi takšni, ki pravzaprav nimajo niti najemniških stanovanj. Tako pa se je celo zgodilo, da je vodja

podružnične šole v Livoldu Nataša škulj, ki je bila edina na prvotnem spisku dobitnikov stanovanj, ki sploh nima stanovanja, po pritožbi, da je dobila premajhno stanovanje, na koncu ostala celo brez stanovanja. Svetnik njeni pritožbi za dodelitev večjega stanovanja namreč niso ugodili, hkrati pa so ji celo že dodeljeno stanovanje odvzeli in ga dodelili dr. Jožici Boldan, ki se je pritožil, ker po prvotni razdelitvi stanovanja ni dobila.

Ker so bila stanovanja razdeljena v skladu s pravilnikom, občinskim svetnikom menda ni preostalo nič drugega, kot da so vse kandidate za najem službenih stanovanj pozvali, naj resno razmislijo o svoji odločitvi, da bi našeli službeno stanovanje, če že imajo rešen stanovanjski problem. Ker pa je moral stvar posameznika in človek imata ali pa nima, sklicevanje nanjo ni zaledlo. Pogodbe za najem so namreč podpisali vsi razen dveh, ki že imata službeno stanovanje. S tem pa zgodbe še ni konec! V ozadju podeljenih in sprejetih stanovanj je namreč še cel kup dogovorov o izmenjavanju stanovanj, ki dajejo sluiti, da je bila celotna razdelitev stanovanj vnaprej dogovorjena. Najbolj zanimiva, če ne tudi sporna, pa je zamenjava, v katero je vpletel kočevski župan Janko Veber. V stanovanju, ki ga je dobil župan, naj bi se menda vselil dr. Damir Lolič, od katerega naj bi župan odkupil Loličovo izpraznjen lastniško stanovanje v bloku, v katerem Veber stanuje. Na ta način bi Veber za časa svojega župovanja zagotovil boljše stanovanjske pogoje ne le svoji družini, s čimer je utemeljaval svojo kandidaturo za pridobitev stanovanja, marveč tudi potomcem svojih otrok! Zanimivosti, ki kličejo po pojasnitvi, pa tudi s tem še ni konec. Konačno zakulisnih dogovorjanj je namreč zamenjava, po kateri naj bi se v stanovanje na TZD, ki ga je dobil dr. Lolič, vselil nekdo, ki za službeno stanovanje niti ni zaprosil, kaj šele da bi ga dobil.

M. LESKOVŠEK-SVETE

SVETLEJŠI ČASI ČRNEGA POTOKA?

DRAGA - V tem letu se obeta Črnučni Potok cestna povezava s Slovenijo, ne da bi morali prehajati preko hrvaškega ozemlja. Da bi se to uresničilo, si veliko prizadevajo rojaki, ki žive izven kraja. Tako so lani pripravili srečanje, ki se ga je udeležilo preko sto nekdanjih vaščanov ali svojcev. Pripravili so majhno razstavo, ki priča o nekdanji živahnosti, ki je vladala v tej vasi. Danes tu živi še kakih 30 ljudi, in ena sama mlada družina. Te dni so izdali promocijsko razglednico, katere avtor je dr. Anton Lavrič, založil pa jo je vaški odbor.

A. K.

• Zavedati se svojega neznanja je velik korak k znanju. (Disraeli)

POGOVOR O ODLIČNOSTI JEZIKA - V počastitev kulturnega praznika je Klub prijateljev Miklove hiše pripravil v petek, 2. februarja, v Miklovihi v Ribnici pogovor s slavistko in prevajalko Bogdano Herman o odličnosti jezika. Z navajanjem primerov iz vsakodnevnega življenja ter analiziranjem odgovorov na zastavljenia vprašanja udeležencem razgovora je Hermanova postopoma obrazložila vsa stilska pravila in prvine, ki prispevajo k odličnosti jezika. Ob tem je poudarila, da je zelo pomembno poznavanje snovi, o kateri govorimo. Seveda pa je važno tudi to, da nas tisti, kateremu govorimo, razume. Namen razgovora, ki mu je prisostvovalo nepričakovano veliko število udeležencev, pa je po besedah Hermanove predvsem ta, da bi ljudje jezik uporabljali odgovorno, ga poučevali in bogatili. (Foto: M. L.-S.)

Ponikovci urejajo svojo vas

Urejeno vaško središče bodo svečano odprli že maja, za vaški praznik

PONIKVE PRI DOBREPOLJU - Kristino El Shawish, rojeno Lenarčič, poročeno s Palestincem, so junija letos, ko so volili odbor vaške skupnosti Ponikve, izvolili za predsednico odbora. V prejšnji občini Grosuplje so bile Ponikve samostojna krajevna skupnost, domačini pa so vedno kritizirali, da ni nič narejenega. Zdaj je krmilo odbora vaške skupnosti prevzela ženska in središče vasi že dobiva novo podobo.

"V sodelovanju z arhitektom iz Grosuplja in pristojnimi organi smo sklenili najprej urediti vaško središče Ponikve, kjer bodo tudi v bodoči potekale vse glavne krajevne prireditve od pustovanja in gasilskih vaj do zborovanj itd.", pravi predsednica Kristina.

Na tem prostoru, ki meri 3600 kv. m, je bila nekaj kapelica sv. Florjana, zaščitnika vasi, ki so jo leta 1952 zaminirali; vaška mlaka, urejena 1938 in zasuta 1970, vaška lipa in še kaj. Prostor, ki je bil dolej last SLP ("komunšna" mu pravijo domačini), so najprej pridobili spet v vaško last. Septembra so začeli prostor urejati in so

upoštevali že večletno željo nekdanjega domačina, da bi spet postavil kapelico sv. Florjana.

Kristina El Shawish

Krajani proti odlagališču v Šahnu

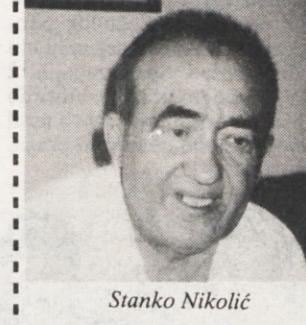
V krajevni skupnosti Ivan Omerza so prepričani, da je v kočevski občini še dovolj lokacij, ki so za to primernejše - Predlagano lokacijo so zavrnili že drugič

KOČEVJE - Minilo sredo je bila v krajevni skupnosti "Ivan Omerza" javna obravnavna osminka ureditvenega načrta za novo medobčinsko odlagališče komunalnih odpadkov v Šahnu. Po zatrdirih izdelovalca projekta bi bilo odlagališče zgrajeno v skladu z najsoobnejšimi spoznani o ravnjanju s komunalnimi odpadki, kljub temu pa so krajanji z bolj ali manj tehnimi obrazložitvami predlagano lokacijo odlagališča zavrnili.

Zeljko Blažeka z Inštituta za ekološki inženiring iz Maribora je v predstaviti izsledkov raziskave in idejnega projekta nove deponije, ki so ga pripravili v sodelovanju s podjetjem Populus iz Ljubljane, povedal, da je celotno področje na predlagani lokaciji v Šahnu brez tekonških prelomov ter da so tla nepropustna. Dodatno bi jih začitali še s posebnimi folijami, položili bi drenaže in ure-

dili odplinjanje, izcedne vode pa bi lovili in prečiščevali. Gradnja deponije bi potekala v več fazah.

Tako urejena deponija bi bila zadoščala za potrebe kočevske in ribniške občine za obdobje 30-ih let.

Stanko Nikolić

Zgodnji turisti

Turistično društvo Kostel pozimi ne spi

FARA - Turistično-športno društvo Kostel je že ta mesec pripravilo bogat program dela, pravi njegov predsednik dr. Stanko Nikolić. Tako so 6. februarja v prostorij Ljubljanske banke odprli razstavo fotografij članov fotokluba družine Fuji, ki bo trajala ves februar, posvečena pa je slovenskemu kulturnemu prazniku.

V okvir akcije za urejeno okolje so 2. februarja organizirali dobro obiskano predavanje "Urejanje vrta", na katerem sta predvajali inženir Marko Mikuleč iz Arboretuma Volčji Potok in inženir Ljuba Turk-Šega iz Kočevja.

V petek, 16. februarja, pa bo ob 17. uri v prostorijh novih osnovne šole v Fari predavanje o zdravni prehrani, spremljano z okoli 200 barvnimi diapozitivi. Predaval bo direktor d.o.o. Izvor iz Ljubljane Jan Kristan, in sicer o vzgoji, pridelavi in predelavi soje ter o izdelkih iz soje, predvsem pa o tofiju, temehuju in setanju. Ob tej priložnosti bo tudi pokušnja izdelkov iz soje.

V zadnjem tednu v februarju pa bo v prostorijh nove osnovne šole v Fari še turnir v namiznem tenisu. Skozi ves februar pa potekajo tudi priprave na bližnjo skupščino turistično-športnega društva Kostel.

J. P.

TO ZIMO DRAGE CESTE

VELIKE LAŠČE, DOBREPOLJE - To zimo je tudi na območju občin Velike Lašče in Dobrepolje zapadlo precej več snega kot minula leta pa tudi ledu na cestah je bilo več. Kljub temu so bile občinske in krajevne ceste kar dobro vzdrževane in vedno prevozne. To pa hkrati pomeni, da so v občah občin že doslej porabili skoraj ves denar, ki so ga načrtovali za zimsko vzdrževanje cest v občini. Tako sta povedala tajnica občine Velike Lašče Jerica Lovšin-Tomšič in dobrepolski župan Anton Jakopič, ki je dodal še, da se lahko zgodi - če se bo taka zima nadaljevala - da bodo predvideni denar za vzdrževanje cest v vsem letosnjem letu porabili že kar za zimsko službo.

"Veseli me, da so se Ponikovci prebudili. Pridno delajo. Nobeden ni odklonil vabilna na delu. To je možno in uspešno gotovo zato, ker vidijo, da delajo zase, za svoj kraj, pa še, da je delo dobro organizirano in da jim s svojim delom da je zaledlo tudi člani odbora vaške skupnosti," pravi predsednica Kristina.

J. PRIMC

OBČINA NA VIŠJEM

DOBREPOLJE - Občinska uprava se je pred tedni preselila iz predmeta občinske stavbe v prvo nadstropje. Seveda je prav, da je šla na višje, še bolj prav pa bi bilo, če bi to oznanila na vratih prejšnjega utesnjenega prostora, da bi občani vedeli takoj, kje je.

P-C

Zaradi slabih izkušenj in težav, ki jih imajo s sedanjim smetiščem v Mozlju, so krajanji o povedom podvomili. Vedeti so hoteli, kdo jim lahko zagotovi, da bo odlagališče res zgrajeno tako, kot zahteva stroka in predvideva projekt, in ne polovičarsko na škodo okolja in ljudi, kot je to na Kočevskem v

• Glede same lokacije so krajanji izrazili prepričanje, da je v kočevski občini še dovolj lokacij, ki so primernejše kot predlagana, ki je v neposredni bližini naselja. Udeleženci dobro obiskane javne obravnavne so ob tem tudi povedali, da so predlagano lokacijo v Šahnu, že pred štirimi leti zav

Obračun z lovci na Malem Hudem?

Krajani, ogorčeni, ker nekateri ivanški lovci streljajo vsevprek, na vse živo, posebej pa njihove pse, so odločeni narediti konec tej strahovladi lovcev - Peticija

IVANČNA GORICA - "Ko smo bili še v bloku, sva otrokom obljubila, da bodo lahko imeli psa, ko se preselimo v hišo. Vsi smo bili zelo navezani na poldrugo leto staro psičko Nine in 5 mesecev starega mladička Reksa, ki sta ju včeraj dopoldne (24.1., ob 8.30), ko sem ju odpeljal na sprehod približno 100 metrov od hiše, brezobzirno ubila lovca Jože Ovenc, po domači Perčun iz Stranske vasi in Stane Špaj iz naše vasi. Dobro sta poznala naša psička, saj je Ovnov pes večkrat prihalil k nam," je ogorčeno pripovedoval 42-letni Ivan Motnikar z Malega Hudega 23 a pri Ivančni Gorici.

Zena Vlasta doda, da je krvočna smrt hišnih ljubljencev posebej prizadela 11-letnega sina Matjaža, ki je astmatik in je dobil verjetno zaradi šoka napad, zato sploh ni mogel v šolo. 18-letni Izidor sicer kot odrasel fant nekoliko laže prenaša bolečino, zato pa nič manj ne obsoja takega okrutnega izživljanja lovcev nad domačimi živalmi. Vsi pa vedo našteti še vrsto imen krajjanov, ki imajo podobno bridle izkušnje z nekaterimi ivanškimi lovci, posebej z že omenjenima. Tako, kot sta kar iz avta in to s šibrami(1) streljala na psičko, ki sta se brezskrbno podla in igrala na njivi v naselju, sta počela že večkrat. Oče Ivan prizna, da se je ustrašil za svojo kožo in se je umaknil v hišo. Toda ko so Motnikarjevi slišali, da se je strelenje poleglo (domnevna varuha ljudi pred steklino sta v živali izstrelili kar 7 strelov!), je bil Vlastin oče Franc Hegler tisti, ki je prvi odšel na okravljeni sneg pogledat, kaj se je zgodilo. Lovca sta prerezetana psička pustila ležati

potem ko se je obstreljen, hudo ranjen z zadnjimi močmi privleklo domov. Psi teh lovcev se pa lahko sprehabajo po vasi in za nameček še obgrajejo kakšnega otroka, pa jim (lovecem namreč) nič ne more. Krajani pravijo, da tudi

- **Ogorčeni krajani so sklenili, da bodo naredili konec takemu nastopaškemu, šerifovskem obnaranju ivanških lovcev z zbiranjem podpisov, da bi odgovorni ukrepali zoper lovce, ki se ne zavedajo, da je orožje lahko hudo nevarna igrača.**

zato, ker imajo lovci potuho pri policiji.

PAVEL PERC

DRUŽINA MOTNIKAR - Družinski člani Vlasta, Ivan, Izidor, posebej pa Matjaž so še pod vtirom krvutega poboja hišnih ljubljencev Nine in Reksa. Podobno kot drugi prizadeti krajani so odločeni iti v tokratnem obračunu z okrutnimi lovci do konca. (Foto: P. P.)

Zgodovinski spomin na trpljenje

Izgnanci prosijo za pomoč pri postavitvi zbirke

SEVNICA - Letos jeseni bo minilo 55 let od izgonu Slovencev na trnov pot izgnanstva. Zato bi vsaj dotele radi sevniki izgnanci (vsej je v občini še živih več kot 1200) na sevniskem gradu s pomočjo sevniske zveze kulturnih organizacij postavili spominsko zbirko žtev vojnega nasilja - izgnancev iz obdobja 1941 - 1945, ki se povezujejo v krajevnih organizacijah Društva izgnancev Slovenije Bučka, Boštanj, Krmelj, Sevnica in Šentjanž. Lani so izgnanci v sevniski občini dobili od te občine 140.000 tolarjev za delo. Številnim članom so pripomogli, da so pridobili in zbrali potrebno dokumentacijo za uveljavljanje pravic iz zakona o žrtvah vojnega nasilja.

Na raznih srečanjih so izgnanci poudarjali, da jim ne gre le za materialno, glede na možnosti slovenske države bolj simbolično odškodnino; vsaj toliko so zainteresirani, da se ohrani zgodovinski spomin na trpljenje naših ljudi, na grobove izgnancev na tujem in na mnoge posledice pri preživelih. Koordinacijski odbor DIS Sevnica, ki ga vodi Jože Bogovič in povezuje že omenjene krajevne organizacije v občini, se je že lani močno zavzemal za ureditev te spominske zbirke. Zanje naj bi po lanskih predračunih potrebovali vsaj 700.000 tolarjev. Če že v začetku ne bi mogli v celoti urediti prostorov in postaviti celotne zbirke, bi se le lotili postopno, mogoče brez video opreme, so menili v vodstvu KO DIS Sevnica konec maja lani, ko so zaprosili za namenska sredstva za zbirko iz občinskega proračuna župana Jožeta Peterinja in predsednika občinskega sveta Martina Novšaka. Tokrat so krog naslovnikov razširili še na vodjo družbenih dejavnosti Jožeta Maurerja in tajnika občine Zvoneta Košmerla.

P. P.

Mlekarna bo očistila Stičnico

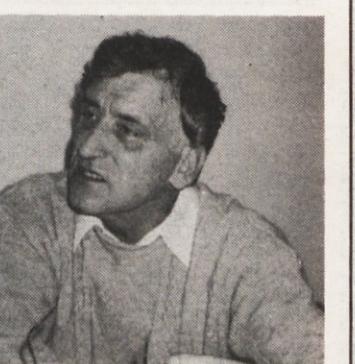
V Stični obljudljajo, da že jeseni ne bodo več onesnaževati potoka Stičnica, kjer so nekoč živel celo raki, zdaj je pa to industrijski kanal - Pobuda Zelene alternative

IVANČNA GORICA - Mlekarna Stična bo, po besedah vodje Stanka Podržaja, do letošnje jeseni že rešila problem onesnaževanja potoka Stičnica in mu povrnila življenje od samostana do izliva v potok Višnjica. Podržaj je pretekli četrtek na seji odbora Zelene alternative v Ivančni Gorici namreč povedal, da je kanalizacija že narejena do mlekarni in letos se bodo nanjo tudi priključili.

Mlekarna dnevno porabi okrog 40 m³ vode, odplake, pretežno razne organske materije pa spušča v potok. Za komunalno čistilno napravo, ki je že preveč obremenjena z goščo, je poleg stičke mlekarni največ prispevala Farma Stična kot eden največjih onesnaževalcev v prostoru. V imenu izumitelja Zorana Simiča iz ljubljanskega podjetja Biokrog je Štefan Horvat povedal razveseljivo novočico, da bo do konca februarja Biokrog na stički prasičji farmi začel iz gnojevke v lagunah izdelovati cenjeno organsko gnojilo.

Tajnik ivančne občine Vinko Blatnik je opozoril, da kanalizacija še ni končana, saj manjkata še 2 kanala. Menil je, da ni vprašanje, ali se priključiti na čistilno napravo ali ne, in na to temo so imeli v zadnjem času na občini vsaj 5 pogovorov! Vse bi bilo zastonj, če

bi bili povezani na čistilno napravo le v zgornjem delu. Tě dni bodo zahrumeli stroji še na E-kanalu. Ne glede na to, ali bo morda letos papež Janez Pavel II med turnejo po Sloveniji obiskal tudi samostan v Stični, je nujno zadevo urediti že zaradi okrog 350 avtobusov obiskovalcev iz Slovenije in tujine. Blatnik se je nedavno mudil na obisku pri naših severnih sosedih, v Lienzu, kjer so mu Avstrijci povedali, da imajo tudi manjše čistilne naprave, denimo za 5 hiš, in

Vinko Blatnik, tajnik občine Ivančna Gorica

bi se po njegovem o tej avstrijski izkušnji lahko pogovarjali tudi pri nas.

P. PERC

Država toži občino zaradi Clanna

Direkcija za blagovne rezerve terja od sevniske občine 36,5 milijona tolarjev za neplačano najemnino prostorov, ki jih je uporabljaj prosluli Clann in Luki

SEVNICA - 15. redna seja občinskega sveta v Sevnici se je začela in končala v precej nenelektrinem ozračju. Za povišano temperaturo trikratnega zasedanja sveta sta uvodoma poskrbela Branko Kelemina (SDSS) in Jože Kunšek (SLS), ki sta si izmenjala nekaj ostrih besed. Kelemina je predlagal umik poročila nadzornega odbora o delu v letu 1995, kajti to so zahtevali s svojimi podpisimi trije člani nadzornega odbora Stanko Lisek, Helena Klobasa in Bojan Rugelj, ker, kot so pojasnili, "nismo seznanjeni z vsebino omenjenega poročila, se z njim ne smemo in ne moremo strinjati. Zato omenjeno poročilo tudi ni poročilo nadzornega odbora".

Pojasnila, da je predsednik nadzornega odbora Branko Ogorevc soglašal, da je letno poročilo se stavljeno iz prehodnih poročil, ki so podrobnejše obravnavala zlasti t.i. županov posojila in finančiranje izgradnje šolske telovadnice v Sevnici, in da lahko nadzorni odbor določena vprašanja (po potrebi tudi ponovno) odpre in jih predstavi občinskemu svetu po zaključenem računu o realizaciji proračuna, je zadovoljil večino (8) svetnikov. Za umik poročila je bilo še vedno 7 svetnikov. Zanimivo pa, da je samo poročilo kasneje, po razpravi, dobilo skoraj popolno podporo svetnikov, navzlic temu

da so menili, naj bi poročilo dopolnilo v skladu z nalogami odbora in da je žalostno, ker na seji ni bilo vsaj enega izmed članov nadzornega odbora, če že ni predsednika.

Ko so trije omenjeni člani nadzornega odbora (v odboru je še Oton Sket) po sevniskem radiu slišali poročilo s seje občinskega sveta, jim je spet močno poskočil srčni utrip, dva sta potem tudi nekaj protestirala na uredništvu radia v luči dopisa sveta, da to ni poročilo odbora, to da gre kvečejemu za predsednikovo poročilo, če da ga je Ogorevc naredil na lastno pest, so zatem sporočili še nam. Ogorčeni člani nadzornega

odbora zatrjujejo, da še niso videili zapisnika o pregledu Računskega sodišča Slovenije o t.i. županovih posojilih, kot so sklenili 13. julija lani, ko je odstopil član odbora Franc Pernovšek, ki zatrjuje, da tudi ne drži navedba v omenjenem poročilu, da je takrat nadzorni odbor soglasno sprejel sklep, da "proračun občine zaradi prenakazila sredstev ni bil oškodovan;

• **Ob koncu seje občinskega sveta pa je bila dana informacija, da hoče direkcija za blagovne rezerve izterjati najemnino za prostore, ki jih je občina po pogodbi oddala Andrei, d.o.o., ta pa svoji hčeri, tovarni obutve Clann in Luki. Direkcija hoče izterjati 36,5 milijona, četudi z izvršbo, in če bi ji to uspelo, bi bili Sevnčani po besedah župana Jožeta Peterinja ob nekaj kilometrov asfalta za ceste.**

posojena sredstva so bila obrestovana..., ker s tem on ni soglašal.

P. PERC

Bo deponija zavrla razvoj?

Pred dilemo ali ostati pri občinski komunalni deponiji ali naj bi Globoko postala regijska deponija

TREBNJE - V trebanjski občini so imeli že pred leti v javnosti sila odmevno afero s šurščarji, ki so se zaredili in tako razmnožili na mestni deponiji na Cvibljah, da so ji bili komaj kos. Deponija na Cvibljah je po mnenju inšpekcijskih organov zdaj vzorno ureja in njeni vplivi na okolje niso prekomerni, se pa po besedah direktorja trebanjske Komunale Pavla Jarca deponija na Cvibljah naglo polni, saj so se kolicine odpadkov v zadnjih treh letih podvojile. Za smeti iz celotne trebanjske občine bo prostor na Cvibljah le še okrog 2 leti.

V občini so se že odločili za lokacijo nove deponije na območju Globokega, na tromeji krajevnih skupnosti Mirna, Rače Selo in Trebnje. Skupaj so do danes vložili v izgradnjo deponije Globoko revaloriziran znesek v višini 6,5 milijona tolarjev. Komunala pa bo za nadaljevanje načrte dobila od Upravne enote Trebnje zeleno luč, se pravi gradbeno dovoljenje, ko bo placala okrog 6 milijonov tolarjev za spremembno namembnosti zemljišča. Gradnje pa se bo Komuala pravzaprav lahko lotila šele, ko bodo znani viri, od koder približno 150 milijonov tolarjev. Občinski svetniki so se na seji sveta zadnjega januarja v Trebnjem opredeljevali do tega, ali ostati zgorjeli pri občinski komunalni deponiji za okrog 20.000 prebivalcev, kot je deponija Globoko z odlokom opredelila že bivša treban-

ska občinska skupčina, ali pa naj Globoko postane regijska deponija za vsaj 40.000 prebivalcev, da bi Trebnje lahko računali na denar za to naložbo tudi pri republiškem ekološkem skladu.

Božo Kravcar (SLS), ki je vprašal, ali se ne bi dalo izogniti plačilu prispevka za spremembno namembnosti zemljišča, saj bo na območju deponije nekoč spet gozd, je dobil nikalen odgovor. Njegovega strankarskega kolega **Jožeta Smoliča** je zanimalo, ali bi Trebanjcem renta sploh kaj prinesla. **Janez A. Kovacic (DeSUS)** je menil, da je treba takoj zagotoviti teh 6 milijonov za spremembno namembnosti in da so Mirenčani odločno proti tej deponiji, če kaj bi burili ljudi s širitevijo deponije, da bi tja vozili odpadke še iz ivanške in sevniske občine.

Župan Ciril Pungartnik je rekla, da je za občinsko deponijo, Božo Kravcar pa je dejal, da se čudi županu, ker naj bi še nedavno zatrjeval, da tega občina ni sposobna. **Jože Vencelj (SDSS)** je izrazil prav tak pomislek, da Trebanjci niso sposobni sami zgraditi deponije Globoko razen morda na račun 3-letnega razvoja občine.

Svetniki so se bolj nagibali k občinski deponiji, so pa soglašali s predlogom **Toneta Straha (SLS)**, da bi vendarle v 2 mesecih pripravili primerjalno analizo, kaj bi pomenila regijska deponija.

P. PERC

AMBRUS IN DOB - Po dokaj burinji razpravi, v kateri so sodelovali tudi predstavniki krajevne skupnosti Dob, so svetniki ivanške občine na petkov seji podprli dosedanja stališča glede spremembe lokacijskega načrta avtoceste Višnja Gora - Bič, saj so proti kakšnimi komplikacijam že sprejeti listini, Ministrstvo za obrambo naj bi potem takem pozbavilo na svoje želje, da bi 2 km odsek avtoceste na tem koščku Slovenije spremeni v občasno letališče, saj po besedah ivanškega župana Jerneja Lampreta (SDSS) strokovnjaki že ugotavljajo, da takih pisi v Sloveniji sploh ne potrebujejo, proti pa je celo DARS. Le svetnik Anton Hrovat iz KS Ambrus je spomnil predsednika KS Dob Antona Čebularja, da bi bil kot član upravnega odbora KZ Stična lahko manj ravnodušen do zahtev Ambrožanov, ki terjajo od zadruge vrnitev kulturnega oz. zadružnega doma v Ambrusu. Podpredsednici občinskega sveta in hkrati direktorjične zadruge Milen Vrhovec je ob tem polemiki v nabiti sejni sobi postalo dušeče toplo; še dobro, da je za enjim hrbtom skozi okno vdrlo nekaj kisika.

BLATNIKOVI LEVITI GODEŠI - Tajnik občine Vinko Blatnik je obširno odgovoril na vprašanja svetnika Franca Godeše (LDS) na eni prejšnjih sej. Godeš je Blatnikovo pojazjevanje razumel tudi, kot da mu hoče tajnik peti levite. Predsednik občinskega sveta Jurij Goršek pa je ob koncu seje dodobra razčkal Godeša, ko je zaključil sejo, ne da bi med drugim upošteval Godešovo pobudo za ustanovitev svetovne načelnice Upravne enote Grosuplje. Godeš je razburjeno protestiral, da to ni resno, in dodal, da ne bo težko dobiti podpisov 5 svetnikov za postopek Gorškovega odloklica.

Trebanjske iveri

LOBIRANJE - Trebanjski občinski svetniki so se precej razvneli ob obravnavi dolgotrajnega zemljiščega sporja med dvema posestnikom, o katerem je že celo razsodilo Vrhovno sodišče. Eni so se nagibali na eno, drugi so spet zagovarjali drugo stran in utemeljevali, kje je bil storjen izvirni greh. Jože Vencelj (SDSS) se je glasovanju vzdržal in je to pojasnil, če da je bilo v zvezi s to zadevo cejl teden pred sejo sveta veliko lobiranja. Vencelj je menil, naj se posestnika sama zmenita, saj po njegovem občinskem svetničnem razsodil, da razsoja mimo vseh sodišč. Kolegi so Vencelju pritrjevali, da bi bilo še najbolje tako, toda poprej so dvingali roke.

RAZPIS ALI POZIV? - Stališča in predlogi odbora za družbeno dejavnosti so v občinskem svetu povzročili običajno "brbotanje". Rmanov odbor pa je s predlogom razpisa za financiranje nesistemskega projekta spodbudil svetnike, da so se naposled odločili za splošen poziv vsem, ki pričakujejo kakšen tolar iz zagotovljenega programa, naj sporočijo svoje potrebe in želje. Odbor za družbene dejavnosti in tudi svetnik Anton Urbančič (SKD) so predlagali, naj razpis oz. poziv objavi v Dolenjskem listu. Navkljub pomislikom, da bi objavil Glasilo občanov, ki ga zastonj delijo gospodinjstvom v občini, zaradi nerenegdo izhajanja še zavlekla vso zadevo

Tudi letos zajeten delovni načrt

V KS Raka mnoge ceste makadamske - Državna pomoč nekako zvoden - Letos stavba krajevnega urada in pošte? - Boljši vodovodi - Svet KS s podaljšanim mandatom

RAKA - Krajevna skupnost Raka šteje nekaj manj kot 30 zaselkov, in ker ti ležijo na precej širokem območju, je na raškem območju precej krajevnih cest. Od teh jih je še veliko brez asfalta. Kot meni Franc Češnovar, predsednik sveta KS Raka, je na Raki največ neasfaltiranih cest v vsej krški občini.

SOLA - Učenci in učitelji osnovne šole Raka bodo imeli naslednjo šolo v naravi nekje severno od Švedske. Na to se že pravljajo. V nekaterih razredih na Raki je namreč delovna temperatura 13 stopin Celzijza. Vse priprave na omjenjeno šolo v naravi bodo propadle, če bo v mrzle razrede na Raki kdo vgradil dodatne radiatorje, česar si vodstvo šolo in sotripi pravzaprav močno želi.

STANOVANJA - V Krškem se pogovarjajo, ali bodo gradili ne-profitna ali profitna stanovanja. Pozabljajo pa, da se jim razmere sujejo tako, da je vse večrevežev, ki si ne morejo kupiti niti najcenejšega socialnega stanovanja.

HOČEM, DA SEM

KRŠKO - V četrtek, 15. februarja, ob 17. uri bo v Kulturnem domu Krško kulturni večer z naslovom, Hočem, da sem. Na prireditvi se bodo predstavili zavodi iz Posavja, ki vzgajajo, izobražujejo in usposabljajo otroke in mladostnike s posebnimi potrebami, ter zavodi, ki nudijo varstvo in zaposlitev odraslim osebam s posebnimi potrebami. Tako bodo v kulturnem večeru sodelovali razvojni oddelki VVZ Krško in razvojni oddelki VVZ Brežice, osnovne šole dr. Mihajla Rostoharja iz Krškega, Ane Gale iz Sevnice in OŠ Brežice, Center za socialno delo Krško - Varstveno delovni center Leskovec, INDE - Varstveno delovni center Sevnica in Dom upokojencev in varovancev Impolica.

Novo v Brežicah

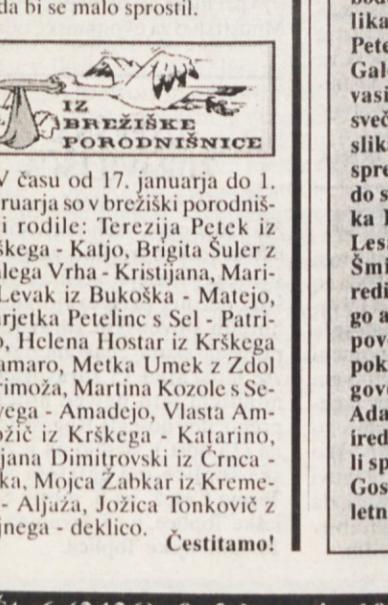
MEJA - Na mejnem prehodu Obrežje na slovensko-hrvaški meji so prijeli tržaškega profesorja, ki se je vračal v svojo domovino z lova na Hrvaškem. Pravijo, da ni pokazal puške, ki jo je imel v prtljažniku, in da so ga zato prijavili sodniku. Profesorjevi zagovorniki trdijo seveda drugače. Kako je spor potekal v resnicu, ni znano natančno. Primer pa vsekakor dokazuje, da se čez slovensko-hrvaško mejo "prešverca" zelo malo profesorjev.

SMETNIJAKI - Ne drži, da ljudje v Brežicah ne sortirajo odpadkov, ko jih oddajajo v smetnjake. Sortirajo jih! Dokaz je tudi to, da so v kontejnerju pri mestni tržnici solatni ostanki v svojih vrečkah, gline banane v svojih vrečkah in tako dalje. No, še najmanj je v tem kontejnerju papirja, čeprav je namenjen za papir.

RAZMERE - Minister Andrej Šter je rekel, da so policisti na brežiškem območju ob meji s Hrvaško nemirni in včasih malo bolj osorni tudi zato, ker so doma iz drugih delov Slovenije in ker so zaradi terenske službe v Posavju zelo poredko v stiku s svojimi družinami. Po tej logiki bi lahko primorski policist, ki je na težko pričakovani dan v Brežicah ali Dobovi zamudil vlak za Koper, lahko začel celo streljati po okolici, da bi se malo sprostil.

V času od 17. januarja do 1. februarja so v brežiški porodnišnici rodile: Terezija Petek iz Krškega - Katja, Brigitta Šuler iz Malega Vrha - Kristijana, Marija Levak iz Bukoška - Mateja, Marjetka Petelinčič iz Sel - Patričijo, Helena Hostar iz Krškega - Tamara, Metka Umek iz Zdol - Primoža, Martina Kozole s Sevnega - Amadejo, Vlasta Ambrožič iz Krškega - Katarina, Tatjana Dimitrovski iz Črnega - Roka, Mojca Žabkar iz Kremena - Aljaža, Jožica Tonkovič iz Žejnega - deklica.

Čestitamo!

KULTURNI PRAZNIK V SLOVENSKI VASI

SLOVENSKA VAS - V Slovenski vasi bo danes prireditv v počastitev slovenskega kulturnega praznika, na katere se bo zvrstilo več dogodkov. Ob 17. uri bo v Domu ZZB v vasi otvoritev priložnostne razstave slik takojšnjega rojaka akad. slikarja in restavtratorja Ivana Bogoviča. Začetek razstave bodo poprestili učenci OŠ Velika Dolina in harmonikar Peter Šmid. Ob 18.30 bodo v Galeriji Hamer v Slovenski vasi in Gostišču pri Hlebcu svečano odprtli razstavo del 2. slikarskih dnevov Hamer. V spremljajočem programu bodo sodelovali učenci OŠ Velika Dolina, pesnik Ladislav Lesar in harmonikar Peter Šmid. V nadaljevanju prireditv bodo predstavili knjigo akad. slikarja Dušana Lipovca Impresije slovenske pokrajine, o kateri bo sprengovil akad. slikar Lojze Adamlje. Na slavnostni prireditvi bodo prijatelji obduili spomin na slikarja Tomaža Gostinčarja, in sicer po petletnici njegove smrti.

Raška krajevna skupnost je demografsko ogrožena, zato dobiva nekaj namenskega državnega denarja. Pričakovali bi, pravi Češnovar, da bi bilo denarja za Rako sorazmerno veliko, če se združijo državna dotacija za demografsko ogrožene in občinska finančna sredstva. Vendar nam da občina manj, tako da državna pomoč, ki naj bi pomenila nekaj dodatek revnim, zvoden.

Z dobrim razporejanjem razpoložljivega denarja krajevna skupnost vseeno obrača kolo razvoja naprej. Če bi vsa sredstva usmerili v posodabljanje cest, bi bilo kmalu vse asfaltirano, vendar imajo tudi na Raki poleg cest še druge zadeve. Potem ko so lani med drugim asfaltirali cesto Ravno-Zamško, so v letošnji delovni načrt za delavnični upravi v Krškem, vpisali vrsto drugih cest, ki bi jih radi asfaltirali. Po tem načrtu gre za lokalno cesto Rimš-Zabukovje, cesto skozi Ubčne, skozi vas Brezje in del cesta skozi Videm, kjer so odsek že leta 1991 asfaltirali sami

NA OTVORITVI TUDI DIREKTOR POŠTE SLOVENIJE ALFONZ PODGORELEC - Kot je povedal na otvoriti direktor, je Pošta Slovenije v letu 1995, torej v letu, odkar Pošta Slovenije obstaja, slabi dve tretjini denarja namenila nabavi opreme za posodobitev poštnega prometa ozirama poslovanja, dobro tretjino pa za gradnjo in obnovo zgradb, med katerimi je tudi pošta v Krškem, ki je bila obnovljena v 45 dneh. (Foto: T. G.)

sistem. Vrtnina v Laščah - to je omjenjena nova vrtnina - lahko zagotavlja zadost vode za vse raške

• Franc Češnovar meni, da bodo na Raki dobili letos spomladni nov svet krajevne skupnosti. "Mi smo svoj dolg do KS odslužili," pravi. Sedanjemu svetu, ki ga vodi, kot rečeno, Češnovar, je potekel mandat leta 1991, vendar je moral v obstoječih razmerah delati naprej. Tega si svet ni želel, smo pa člani čutili obveznost do krajana, da delamo naprej in da s tem zagotavljamo nadaljnji razvoj kraja," pravi Češnovar.

krajevne vodovode razen za Planično, ker je vas previsoko. L. M.

"Občina krmar brez krmila"

Kritike na račun dela občine - Zakaj Kostanjevičani tretjeračredni občani? - Marca zbor krajav

KOSTANJEVICA - Kljub želji po konstruktivnem ozračju v občinskem svetu je občinski svet cellega pol leta brezplodno životlin, je bilo slišati na sestanku krajevne organizacije ZLSD Kostanjevica, ki se ga je udeležil tudi predsednik občinske organizacije Silvo Gorenc, ki je dejal, da se je pet svetnikov omenjene stranke med drugim zavzemalo za zakonito poslovanje, za prijaznejši odnos do krajevnih skupnosti in za to, da proračun ne bi bil deficitaren ter da se sklad stavbnih zemljишč ne bi trošil v redni proračunski porabi. "Dosegli smo nekaj več proračunske discipline, pol leta pa smo vztrajali, da občina pripravi koncept razvoja. Izkazalo se je, da ljudje, ki vodijo občino, sploh nimajo pravih ciljev, da je občina krmar brez kompasa in krmila, čeprav je pred nami veliko strateških nalog, na primer jedrska elektrarna in hidroelektrarna. Vendar upam, da bomo s skupnimi močmi napravili čim več za napredok občine," je dejal Silvo Gorenc.

Na sestanku je bilo izrečenih tudi več hudih besed zaradi mačehovskega odnosa občine do Kostanjevice, v kateri lani zaradi pomanjkanja denarja niso mogli uresničiti zastavljenih načrtov. Tako je še vedno največja rakova rana "pitna" voda, v Krakovskem gozdu še vedno teče topla voda, ki bi se jo dalo izkoristiti, a to očitno nikogar nič ne briga. Obvoznice še vedno ni, vprašanje o obrtni coni je brez odgovora, v kraju je pereča stanovanjska problematika. Nekaj več upanja je glede zdravstvenega doma, saj je očitno ena zdravnica po končani specializaciji pripravljena stanovati v Kostanjevici.

Ali smeti sortirati, preden do končno pristanejo na smetišču, ali ne začeti z ločenim zbiranjem odpadkov, je za občino Brežice najbrž pretežko vprašanje. "Mi kot komunala smo zadolženi za komunalne odpadke. Toda med odpadki, ki nastajajo, so tudi posebni

ta in ki jih je 20 km.

Na Raki pričakujejo, da bodo lahko letos zgradili stavbo krajevnega urada in pošte na Raki, za kar naj bi denar prispeval iz občinskega proračuna in blagajn lastnikov uradnih prostorov. Upajo tudi na izboljšanje vodooskrbe.

Letos naj bi vključili v raško vodovodno omrežje vodo iz nove vrtine, za prihodnost pa načrtujejo povezavo vseh ali glavnine vodovodov v krajevni skupnosti v en

VIDEM JE TEŽJE NAJTI KOT CESTE - Na otvoriti prenovljene pošte v Krškem je bil tudi državni sekretar za ceste Marjan Dvornik, ki pa je imel kar nekaj težav, da je našel prostor slavnostnega dogodka. Preiskal je celo Krško, pošte pa nikjer, saj je bilo rečeno, da bo otvoritev v Krškem, ne pa na Vidmu. "Krško je Videm, Videm je pa Videm," je zaupal kolegu poslancu Francu Černeliču. Če ima Dvornik težave z iskanjem pošte, pa ni mogel zamolčati hvale, da mu gre bolje od rok iskanje cest: tam, kjer so luknje, tam naj bi bile ceste. Tudi če jih prekrije sneg, jih je lahko najti.

Turistične Zdole

Krajani bodo vse sile usmerili v promocijo kraja

- Mnoge prireditve

ZDOLE - Načrt, ki ga je lani Turistično-hortikultурno društvo prevzelo od CRPOV Zdole, je kljub začetnim težavam z zagnanostjo, dobro voljo in podporo posameznih krajanov realiziran, čaka pa ga še veliko trdega dela. Kot je na rednem letnem občnem zboru društva v soboto, 3. februarja, povedal predsednik Darko Topolovšek, so ob delu prišli do spoznanja, da samo organiziranje prireditiv in dajanje poudarka urejenosti kraja ni dovolj, zato so si začrtali nekaj smernic za nadaljnje delo: poleg razširitev članstva bodo posvetili posebno skrb urejanju okolja (organizirali naj bi tekmovanje za najlepše urejeno vas ali domačijo), zato bodo organizirali predavanja s strokovnimi nasveti, v kraj pa bodo poskušali privabljati turiste z ohranjanjem starih običajev, v vinško cesto se odpriajo tudi nove možnosti gostinsko-turistične ponudbe. Aktivnosti bodo usmerjene tudi k za-

• Turistično-hortikultурno društvo Zdole za letos pripravlja kar nekaj zanimivih prireditiv, ki zajemajo promocijo kraja in ohranjanje starih izročil: prikaz košnje v Ravnh, žetve v Špoli, trgov, ličkanje, predvidena je razstava starih predmetov; 21. aprila bo jurjevanje na Zdolah, 2. maja pohod po Grabnu, 16. junija srečanje glasbenih talentov v Kostanjku, kar bo povezano s praznikom češenja, 5. decembra pa bo po celo krajevni skupnosti hodil sv. Miklavž.

gotavljanju prodaje jabolk, vina in zelenjave, saj je prav to pridevalo daleč od onesnaženih krajev. Prvi korak je že storjen z zelenjavarskim programom v Ravnh, vse več je zanimanja za "kmetije odprtih vrat", hkrati pa v društvu razmišljajo o mini turističnem vodniku Zdol. Vse to so že prvi začetki k cilju Zdole - turistična vas.

T. G.

NAGRADI PROTONA TUDI V TREBNJE IN KOSTANJEVICO - Največja slovenska naftna družba Petrol je pred letom in pol trgu ponudila motorna olja Proton, in da se je ta blagovna znamka pri slovenskih potrošnikih "prijele", kaže tudi podatek, da ima Proton med motornimi olji že 45-odstoten tržni delež. Petrol se je v lanskem letu odločil tudi za nagradno igro, v kateri je nagradil avtomehanične delavnice z največ prodanega Protona. Dve desetih nagrad sta odšli tudi na Dolenjsko. Deseto mesto je zasedel Allegro, d.o.o., iz Kostanjevice, visoko drugo mesto pa Pan-jan, d.o.o., iz Trebnjega. Svečana podelitev nagrad je bila v hotelu Špik v Gozd - Martuljku, kjer so za posebno vzdružje poskrbeli ekipa Moped show in dirkači Protonovega moštva. (Foto: T. G.)

Na konec naj misli proizvajalec

Kako bodo v Brežicah zbirali različne odpadke? - Komunalno podjetje je zadolženo za tisto, kar spada na komunalno smetišče - Kdo plača odvoz starih gum v peč?

BREŽICE - Kako bodo v Brežicah zbirali različne odpadke, ki nastajajo v gospodinjstvih in podjetjih? Okrog tega vprašanja se v zadnjem času suše kar nekaj pogovorov v tej občini, vendar zadovoljivega odgovora še ni na voljo.

Kar zadeva odlaganje smeti, vlažna precejsen nered. Tako je menil dr. Alojzij Slavko Sušin, ki je na nedavni seji brežiškega občinskega sveta s svojo razpravo sprožil med navzočimi svetniki širšo razpravo o zbiranju odpadkov. Kot kaže, je imel predsednik brežiškega občinskega sveta pri tem v mislih, da bi v občini ali vsaj v mestu zbirali smeti ločeno glede na tip odpadka. S takim sortiranjem bi verjetno Brežice pridobile nekaj prostora na obstoječi komunalni depoziti, ki utegne postati kmalu premajhna, kot je bilo rečeno na omenjeni seji sveta.

Ali smeti sortirati, preden do končno pristanejo na smetišču, ali ne začeti z ločenim zbiranjem odpadkov, je za občino Brežice najbrž pretežko vprašanje. "Mi kot komunala smo zadolženi za komunalne odpadke. Toda med odpadki, ki nastajajo, so tudi posebni

odpadki." Tako pravi direktorka KOP Brežice Vladka Kežman, ne da bi se s tem hotelaogniti pogoju v tem vprašanju. Komunalna bi se lahko, po njenem, pojavila kot izvajalec pri odvozu posameznih vrst ti posebnih odpadkov, vendar ne v vsakem primeru.

Pri vsem, kar se nanaša na spravilo nekomunalnih odpadkov, sta pereči dve vprašanji, na katera trenutno ni odgovora. Prvo je, kdo bi odvoz plačal, in drugo, v katero tovarno sploh odpeljati odpadek,

ki ni komunalne narave, npr. odpadno steklo, gospodinjske aparati in podobno. Teh t.i. sekundarnih surovin se namreč možni predevalci otepajo, kot pravi direktorka KOP Brežice.

Vprašanje, kako se znebiti nečesa, kar ni komunalni odpadek, so v Brežicah nedavno zaostriли na sestanku v obrtni zbornici, ki so ga

starh gum in za odvoz teh v edino slovensko sežigalnico v Anhovem ali do morebitnih predelovalcev.

M. LUZAR

Kratke domače

PODJETNIŠKA AKADEMIIA - že jeseni smo v pogovoru s predsednikom Združenja podjetnikov Slovenije govorili o ideji za Podjetniško akademijo, zdaj pa je svet za visoko šolstvo izdal soglasje k ustanovitvi Visoke strokovne šole za podjetništvo - Podjetniške akademije, ki bo začela vpisovati redne in izredne študente.

JAVNE PRODAJE trenutno potekajo v podjetju Dom Smreka Maribor (do danes), Varis Lendava (do 13. 2.) in v Istrabenu Koper (do 4. marca). Drugo soglasje za lastnjenje je med drugim dobilo tudi podjetje Gorjanci - Avtobusni promet.

BODOČNOST - Predsednik Združenja podjetnikov Slovenije Franc Zavodnik je napovedal, da se bo število obrtnih obratovalnic in malih podjetij ter število zaposlenih v njih v 10 letih močno povečalo. Tako naj bi Slovenija kmalu premogla kar 200.000 obratovalnic in malih podjetij, v katerih bo zaposlenih 300.000 oseb.

AUTOMOBILI - Trgovina z avtomobili v Sloveniji uspešno cveti, saj je država že do septembra lani izvozila za 523 milijonov dolarjev osebnih vozil, hkrati pa jih v istem času za 487 milijonov dolarjev uvozila. Tako je trgovanje z osebnimi in drugimi vozili na prvem mestu v slovenski zunanjosti trgovini: znača kar 8,5 odst. izvoza in 7 odst. uvoza. Največ je v navedenem obdobju izvozila še zdravil, stolov in sedežev ter drugega počitnika. Pri uvozu so na drugem mestu deli in pribor za osebna vozila, nato pa olja in bombažne tkanine.

NEDOLŽNA SEVANJA?

LJUBLJANA - Slovenski institut za kakovost in merovalje (SIO) je 6. in 7. februarja v Ljubljani pripravil simpozij, na katerem so domači in tudi strokovnjaki predstavili najnovjež znanstvene rezultate, do katerih je znano prisljalo pri proučevanju negativnih vplivov elektromagnetnih sevanj. Čeprav so mnenja o škodljivosti takih sevanj še močno deljena, so se pristojne državne službe vendar prikopalne do mnenja, da bi bilo treba obremenitev zaradi sevanja v naših domovih in okolju preventivno zmanjšati.

MALA ŠOLA PODJETNIŠTVA

za bodoče kapitaliste

Sodobna računalniška tehnologija omogoča tudi drugačno poslovanje z vrednostnimi papirji. Med drugim prinaša možnost, da izdajatelji vrednostnih papirjev ne tiskajo več in da torej imetniki nimajo v lasti papirnatega premoženja, ki ga potem prodajajo, prenašajo ali pa skrbno hranijo. Preprosto povedano, tudi na področju vrednostnih papirjev lahko poslujemo, ne da bi prenašali papir, tako kot lahko tudi denar nakazujemo z računa na račun, ne da bi ga tudi v resnici fizično prenšali.

Dematerializacija

Temu procesu se učeno reče dematerializacija. Če nimamo vrednostnega papirja, kako pa potlej vemo in dokazujemo svoje pravice? Vse naše imetje in pravice, ki sledijo iz njega, so vpisane v centralnem registru na naše ime, tak register pa vodi Klirinško-depotna družba. V taki dematerializirani (računalniški) obliki bodo obvezno vsi vrednostni papirji iz javne prograje pa tudi drugi papirji iz postopka lastninjenja, če ima družba več kot 50 delničarjev.

Čeprav imajo stare delnice na papirju svoj čar, pa se lahko tolažimo, da dematerializirani vrednostni papirjevi ni mogoče izgubiti, ukrasti ali uničiti, da jih ni treba več hrani na posebej varnih mestih (v sefih), da jih ni mogoče ponarediti ter da je po-

Kako kaže borza?

BORZNE TEČAJE DELNIC še vedno zaznamuje zmerna rast, ki jo je le redkokdo pričakoval. Delniški indeks SBI je iz dneva v dan višji, tako da je v prvih dneh februarja dosegel svojo najvišjo letosnjo vrednost 1480 točk. Promet ni bistveno narasel, vendar je tregovanje ob rastoch tečajih razmeroma živahno.

Pri delnicah je najbolj prese netil Primofin, močno pa so narasi še tečaji Finmedie, Mladinske knjige - Založbe in Dadasa. Ce se je še sredi januarja z delnico Primofin trgovalo po ceni okrog 46.000 tolarjev, je v začetku februarja nihče ni hotel ponudit po 61.000 tolarjih, kar pomeni, da je delnica v manj kot treh tednih za tretjino povečala svojo vrednost. Opaznejše je bilo tudi trgovanje z delnico Finmedie. Njen tečaj je bil v času, ko je Dadas kupoval delnike v skladu z objavo o prevzemu, na ravni 27.000 tolarjev, sredi januarja pa se je tečaj začel dvigati, tako da je bila delnica v začetku februarja na voljo samo še za 32.000 tolarjev. Porasel je tudi tečaj delnice MKZ, vendar sta zanje značilna slaba likvidnost in nepredvidljivo gibanje tečaja, ki je zelo občutljiv za vsak večji nakup ali prodajo.

Tečaj delnice Nike je precej časa stagnira, zaradi njene slabe likvidnosti pa zamira tudi zanimanje za njo. Nasprotno se je v ugodni klimi na borzi povečalo zanimanje za delnico SKB banke, pri kateri je povečana ponudba glede na površevanje že nekaj časa potiskala tečaje navzdol tja do 33.000 tolarjev za delnico, kar je prese netilo mnoge vlagatelje, saj delnica velja za eno najbolj varnih in likvidnih naložb.

Veliki donosi nekaterih vrednostnih papirjev bodo verjetno v trgovanje pritegnili nove vlagatelje, svež dotor kapitala pa bo povečeval promet z vrednostnimi papirji. Novi vlagatelji so zdaj še sila predvini pri naložbah, čeprav je donos bančnih vlog majhen v primerjavi z donosi na borzi. Tolarsi varčevalci so dobiti januarja za vezavo 1,2 odstotka, za vloge na vlogi pa 0,2 odstotka, kar je v primerjavi z donosi na borzi zanemarljivo malo. Res pa je, da je vlaganje v vrednostne papirje povezano z izjemnim tveganjem.

MARJETKA ČIČ

DBD, d.o.o.

Novo mesto, Novi trg 5
Tel. 068/323-553, 323-554
Fax. 086/323-552

Stečaj Vidma v zaključni fazi

13. marca bo na javni dražbi naprodaj premoženje podjetja Videm v stečaju - Stečajni upravitelj Branko Ogorevc o svojem delu - Po dražbi bo možno pričeti s poplačilom upnikov

Na javni dražbi 13. marca bo naprodaj premoženje podjetja Videm, d.o.o., v stečaju. Po sklepnu stečajnega senata Okrožnega sodišča v Krškem z dne 31. 1. 1996 bodo ponudili v odkup glavnino premoženja, ki predstavlja funkcionalno celoto za proizvodnjo celuloze in papirja (zemljišča, zgradbe, oprema, infrastruktura). Prodajo na dražbi je predlagal stečajni upravitelj, saj na dosedanjih treh javnih razpisih (pričetki so bili že v novembrov 1994) nobeden od ponudnikov ni ponudil zadovoljive cene ne drugih pogojev nakupa.

Stroški od pričetka stečajnega postopka 1. 4. 1993 do konca lanskega leta znašajo 636 milijonov tolarjev. Tri četrtek jih je nastalo zaradi investicijskega vzdrževanja opreme in zavarovalnih premij, pomemben del pa predstavljajo tudi izplačane zajamčene plače za 1400 delavcev Vidma za obdobje pred stečajem.

Za 1152 milijonov tolarjev je denarnega dela stečajne mase, s katerim bodo poplačali upnike potem, ko bo prodana glavnina premoženja. Denar je stečajni upravitelj kratkoročno naložil v devetih slovenskih bankah.

Terjave več kot 2100 upnikov so doslej preizkusili na 6 narokih. Po zadnjem naroku je bilo prijavljeno za 16,1 milijarde tolarjev terjatev, od tega priznanih 13,3 in prekanih za 2,6 milijarde tolarjev terjatev (vse po srednjem tečaju BS na dan pričetka stečajnega postopka). Upniki, katerih terjatev niso bile priznane, so vložili 96 točk. Stečajni upravitelj je vložil 77 točk zoper dolžnike doma in v tujini za izterjavo terjatev, v sošljusu s stečajnim sodnikom pa še

tožbe za izpodbijanje pravnih dejanj Vidma, storjenih v letu pred stečajem. Gre za dejanja, ki so pomenila neupravljeno zmanjšanje stečajne mase ali neenakomerno poplačilo upnikov. Na osnovi pravnomočnih sodb so doslej razveljavili za 3,1 milijarde tolarjev hipotek in drugih pravic do ločnega povračila privilegiranim upnikom. V teku so še tožbe za skupno vrednost 883 milijonov tolarjev.

S sodbo je bila razveljavljena tudi pogodba o prodaji podjetja Videm papir Skladu RS za razvoj. Na osnovi pripoznave je bilo Videtu v stečaju vrnjeno podjetje Videm papir brez kapitala, z 12,8 milijona nemških mark napokrite izgube in več kot za 7 milijonov mark zastavljenih terjatev v korist podjetja s sedežem v Črnomlju, ki je bilo tudi posredno v lasti Sklada RS za razvoj.

Predjetju Videm papir je zato

grozila ustavitev proizvodnje, s katero je bilo ogroženih 700 delovnih mest. V podjetju so pripravili sanacijski načrt, na osnovi katerega mu je uspelo doseči poslovanje s pozitivnim denarnim tokom. To je omogočilo pripravo predloga za izvensodno poravnava z upniki, ki pa nanjo niso pristali. Zato je Videm papir predlagal prisilno poravnava, ki je bila uspešno zaključena aprila 1995. Večji upniki so svoje terjatve v skupni višini 22 milijonov mark spremenili v lastniške deleže. Prisilna poravnava je omogočila pokritje izgub, ohranitev proizvodnje in delovnih mest in nenazadnje ohranitev tržne vrednosti naprav za proizvodnjo papirja.

Poleg priprave na javno dražbo je v teku še postopek zbiranja ponudb, v katerem želi Videm v stečaju prodati svoj 19,7-odstotni delež v družbi Videm papir. Doslej je Videm prodal deleže v osmih hčerinskih podjetjih, dva podjetja delnic bank in delež v družbi Petrol - Zemeljski plin. V dveh hčerinskih podjetjih je bila zaključena likvidacija, v enem pa je v teku stečajni postopek.

BRANKO OGOREVC,
stečajni upravitelj

TUDI PRED DOMĀCIM PRAGOM - Podjetja iz tekstilne in usnjarske panoge (na sliki proizvodnja v novomeškem Intertobu), ki so jih hude težave v lanskem letu prisilile k skupnem nastopanju in k oblikovanju skupnega Združenja v okviru GZS, se bodo za izboljšanje svojega položaja moraliti tudi sama bolj potruditi. Prevladujejo ocene, da niso še zares začela s prestrukturiranjem, da morajo izboljšati notranjo učinkovitost, pogumne vlagati v tehnologijo in marketing ter izboljšati kakovost in povečati produktivnost. (Foto: B. D. G.)

VEČINA POSLOV ZA NEKAJ VLAGATELJEV

Agencija za trg vrednostnih papirjev je z analizo ugotovila, da so sekundarnem trgu vrednostnih papirjev najpomembnejši vlagatelji kar borznoposredniške hiše same. Njihove naložbe so lani znašale skoraj polovico vseh naložb. Konec lanskega septembra je imelo pri teh posredniških hišah svoje račune za posredovanje vrednostnih papirjev okrog 6.500 posameznikov in 1.200 podjetij. Za naš mladi trg je značilna še velika koncentracija trgovanja. En sam odstotek vlagateljev je opravil 70 odstotkov vseh naložb, na drugem skrajnem koncu pa je večina malih vlagateljev (80 odst.), ki imajo skupno le 3 odst. vseh naložb.

MARJETKA ČIČ

DBD, d.o.o.

Novo mesto, Novi trg 5
Tel. 068/323-553, 323-554
Fax. 086/323-552

je izvoz lastnih izdelkov.

Nekatere države še naprej ščitijo svojo tekstilno industrijo s carinami in taksami, čeprav ima Slovenija z njimi sporazume o prosti trgovini. Tako ima Makedonija 43-odstotno carino za uvoz slovenskega tektila, Slovenija obratnega ukrepa nima. Tekstilci pravijo, da je naš trg preveč odprt, celo najbolj odprt v Evropi, še posebej s pomanjkljivostmi na področju uvoznih deklaracij, potrdil za kakovost in brezkarinskega uvoza.

Najhujši alarm podjetij iz te panoge je pogasila za 2,7 odst. znižana prispevna stopnja, ki bo zmanjšala stroške predvsem delovno intenzivnim panogram. V letošnjem letu naj bi trije vladni resorji združili 1,3 milijarde tolarjev v sklad za pomoč izvoznikom, država naj bi zagotovila sredstva za kreditne in dopolnilne poskrbelja za nadomestilo za izgubljeno lastnino na ozemlju bivše Jugoslavije (gre za 82,5 milijona mark).

B. DUŠIĆ GORNICK

Tečaji

Menjalnice na območju južno od Ljubljane so v torem odkupovalo nemško marko po 90.80 (SKB banka) do 92.20 tolarja in jo prodajale po 93.00 (SKB) do 95.00 tolarja (Dolenjska banka).

Povprečni nakupni tečaj za marko je bil 91.83 in povprečni prodajni 93.46 tolarja. Nakupni tečaji za avstrijski šiling so se gibali med 12.85 in 13.06 tolarja, prodajni pa med 13.20 in 13.56 tolarja. Za 100 italijanskih lir je bilo treba odsteti 8.85 do 9.29 tolarja, če ste jih prodali menjalnicam, pa ste zanje dobili le 8.00 do 8.60 tolarja.

Srednji tečaji Banke Slovenije v torem, 6. februarja: marka 8960.7615 tolarjev, šiling 1274.3099 tolarjev, 100 lir 8.3998, dolar (ZDA) 132.1443 tolarjev, 100 kun 2415.5435 tolarja in en eku (ECU) 164.3448 tolarja.

USPEŠNA ZDRAVILIŠČA

Zdraviliški turistični kraji dose-

žejo 16,4-odst. vseh prenöčitev in

ustvarijo kar tretjino vsega turističnega prometa. Večino tega, kar

štiri petine, prispevajo gostje v

hotelih slovenskih zdravilišč, ki

prihajo skoraj enakomerno skozi

vse leto. Med 15 zdravilišči je

večinoma leta največ hotelskih

prenöčitev dosegla Rogaška Slatina

(15 odst.), sledijo pa ji Atom-

sko toplice, na četrtem mestu

Terme Čatež, na 8. mestu Šmar-

ješke Toplice, na 9. Strunjan in na

10. Dolenjske Toplice.

Kmalu klub iskalcev zaposlitev

Težavno iskanje izvajalca

NOVO MESTO - Po vsej Sloveniji razen v Celju in Novem mestu so že začeli klubovi iskalcev zaposlitev ali job klubi. Kot je bilo slišati na nedavnem posvetu strokovnjakov novomeške enote Zavoda za zaposlovanje z vodji kadrovskih služb v podjetjih, pa lahko v kratkom tak klub pričakujemo tudi v dolenski regiji. Vzrok za zastoj najdemo v dolgotrajnem iskanju izvajalca, zasebnega podjetja, ki naj bi dejavnost vodilo.

Klube so začeli poskusno ustanavljati v lanskem letu, in sicer po zgledu anglosaških dežel, ki imajo s takim načinom iskanja zaposlitev dobre iskušnje. Klub je namenjen iskalcem zaposlitev, ki so prijavljeni na zavodu že vsaj 6 mesecev. Na začetku bodo

Kapljica morja tudi v Novem mestu

Z ladijskimi modeli se na razstavi predstavlja splitska Slovenca R. Šibila in J. Kamenšek - Povezovanje novomeške in splitske občine - Na ogled do 15. februarja

NOVO MESTO - V mali dvorani Doma kulture je od četrtka, 1. februarja, na ogled razstava 18 ladijskih modelov dveh splitskih Slovencev, Roberta Šibile in Jožeta Kamenšeka. Razstavo je pripravilo Hrvaško kulturno združenje Novo mesto, kulturni program, v katerem so nastopili pevci okteta Adoramus pod vodstvom brata Marjana Cvitka, pa je povezovala Staša Vovk. Sponzor razstave je Mestna občina Novo mesto, zato je razstava otvoril njen župan Franci Koncilija.

Robert Šibila, ki se je rodil v Žalcu, je sedaj pomorščak oz. kapitan v pokolu, stikov z morjem pa ni prekinil, kajti posvetil se je študiju in izdelavi modelov starih tipov ladij. Pri tem delu je izjemno uspešen in je dobil že številna priznanja in diplome, njegova posebnost pa so ladice v steklenicah. Na otvoritvi je povedal, da razstava prikazuje razvoj in napredok ladjedelstva od 5. st. pr.n.št. naprej, in sicer rimske, grško ladjeveje, sredozemske trgovske odbojne ladje, tradicionalne ribiške dalmatinske ladje in druge. Na ogled je 18 modelov. Drugi ustvar-

jalec Jožef Kamenšek pa izhaja iz okolice Ptuja in je ravno tako pomorščak. Že v mladosti je rad obdeloval les in izdeloval razne okrasne predmete, tako da sedaj tudi on ustvarja vrhunske ladijske makete. Vsi modeli kažejo izjemno znanje, spremnost in veliko potropljenja in vztrajnosti izdelovalcev.

Poleg župana Koncilia, ki je povedal, da ta razstava pomeni začetek sodelovanja s slovensko manjino v Splitu in da tu vedno dobrodošli, je gostom iz Splita pozdravno dobrodošlico zaželel

dr. Emil Lučev, predsednik Hrvaškega kulturnega združenja Novo mesto. Iz slovenskega društva "Triglav" iz Splita pa prišel njegov predsednik Boštjan Matjaž Kordiš, ki je predstavil društvo in povedal, da je Novo mesto zibelka mnogih članov njihovega društva. Razstava ladijskih modelov v Novem mestu je torej za vse, ki ljubijo morje - morje kot pot v svet in v življenje.

L. MURN

GOSTJE IZ SPLITA - S takimi in podobnimi ladijskimi modeli, kot je tale na sliki, se na razstavi predstavlja ustvarjalca Robert Šibila (prič z desne) in Jožef Kamenšek (v sredini), prvi z leve pa je Boštjan Matjaž Kordiš. (Foto: L. Murn)

RAZSTAVLJA JOŽE MARINČ

ŠENTJERNEJ - Danes, v petek, 9. februarja, ste ob 18. uri vabljeni na otvoritev razstave slik Jožeta Marinča, samostojnega umetnika iz Kostanjevice na Krki. Otvoritev razstave bo v prostorih Dolenjske banke, ekspositoria Šentjernej. Pokrovitelji razstave so Občina Šentjernej, Čene Štemberger in OŠ Šentjernej.

"STOŽIVKA IN STOŽER" V ČRНОMLJU

ČRНОMLJ - V Mladinskem kulturnem klubu Bela krajina bo jutri, v petek, 9. februarja, ob 21. uri nastopila gledališka skupina Gledališče Artikulator z avtorsko predstavo Stoživka in stožer. Skupina je del že uveljavljene Teatra Gromki, v katerem na duhovit način svoj talent zdržujejo trije boemi majše generacije: Andrej Morovič, Matjaž Javšnik in Viktor Gotovič.

KONCERT MIE ŽNIDARIČ - V mesecu kulture je na povabilo kulturno-umetniškega društva Krka v dvorani hotela Krka v Novem mestu v petek, 2. februarja, nastopila Mia Žnidarič, po mnenju mnogih najpopularnejša pevka jazz v Sloveniji. Na koncertu, ki je privabil številne ljubitelje te glasbenе zvrsti, je Mia spremljal ameriški pianist Steve Klink, predstavila pa sta Miino zadnjo, četrto zoščenko, ki je izšla lani oktobra. S petjem, polnim čustvene predanosti, je Mia ponovno pokazala, da pesmi ne le interpretira, ampak živi in da je petje moč, ki jo drži pokonci. (Foto: L. Murn)

KULTURA V ŠKOCJANU

ŠKOCJAN - V občini Škocjan je kulturna dejavnost sicer pesta, saj deluje kar nekaj pevskih zborov, Salezijanski mladinski center, na Bučki imajo kulturno društvo, vendar pa kulturno-umetniško društvo že nekaj časa ne deluje, zato ga bodo na občinem zboru kulturnih društev poskušali spet oživiti, prav tako pa si želijo, da bi ponovno deloval moški pevski zbor. V letošnjem letu bo v občini kar nekaj že napovedanih prireditve: na materinski dan bodo proslave kar v nekaj krajih, spomladan bo občinska revija pevskih zborov, za katero si v občini želijo, da bi postala tradicionalna.

PREDSTAVITEV SLOVENSKE KRONIKE 20. STOLETJA

NOVO MESTO - V četrtek, 15. februarja, bo ob 19. uri v prostorih KC Janeza Trdine predstavitev Slovenske kronike 20. stoletja. Program bosta vodila dramski igralec Roman Končar in glavni urednik Kronike dr. Marjan Drnovšek. Kot gosta bosta sodelovala Filip Robar - Dorin in Jure Šterk, v glasbenem delu pa bodo nastopili glasbeniki Glasbene šole Marjana Kožine iz Novega mesta.

VEČER V SPOMIN PRIMČEVU JULIJI - V torek, 2. februarja, je minilo 132 let od smrti Primčeve Julije, Prešernove neuslušane ljubezni. Ob tej priložnosti je bila v okviru Rudijevih večerov v galeriji Krona otvoritev priložnostne razstave gradiva o Juliji, ki je pokopana na pokopališču v Šmihelu. Rudi Škop (prič z desne) je pozdravil goste in se vsem sodelovaločim pri razstavi (Knjižnica Mirana Jarca, Frančiškanska knjižnica, Župnija Šmihel...) lepo zahvalil za trud in dobro voljo. Nekaj besed sta spregovorila tudi Alojz Zupančič, podpredsednik Mestne občine Novo mesto, in Robert Judež, sekretar na Sekretariatu za šport, kulturo in mladino, ki je odprl razstavo. Za kulturni program so z recitalom poskrbeli mladi novomeški ustvarjalci in poustvarjalci: vlogi Julije Vesna Bučar, Prešerna Smiljan Trobiš, Prešernov notranji glas je prispeval Tomaž Koncilija, na citre pa je igral Rudi Mlinarič. (Foto: L. Murn)

PREDSTAVITEV TRILOGIJE

NOVO MESTO - V sredo, 14. februarja, bo ob 18. uri v mali dvorani Doma kulture Hrvaško kulturno združenje pripravilo predstavitev najnovejše knjižne uspešnice Trilogija za mlade, ki jo je napisal eden najbolj branih mladinskih pisateljev na Hrvaškem Dubravko Jelačić Bužimski. Predstavitev se bo udeležil tudi avtor. Obisk predstavitev lahko povežete z ogledom razstave ladijskih modelov, ki bo ta dan še odprta.

Problem je v tem, ker občina ne daje denarja za redne dejavnosti društva ZKO, ki bi najbolje vedela, kateremu društvu kaj, koliko in zakaj dati. Tako ZKO deli denar le za skupne programe, seveda po strokovnih kriterijih, je dejala Vovka. Letos se bo potrebno več ukvarjati s samo organizacijo, kajti sprejet je že zakon o skladu za ljubiteljsko kulturo, ki bo obsegal delo v območnih enotah. Sicer pa naloge ZKO ostajajo več ali manj iste kot lani. Med splošno spada ohranjanje rednih stikov s kulturnimi društvimi in samostojnimi skupinami (spremljanje njihovega dela, nudenje kakršnekoli pomoči), še posebno skrb pa posvečajo kvalitetnejšim skupinam, ki prestopajo lokalne okvire, kot je na primer mešani pevski zbor Pomlad in pihali orkester Krke Zdravilišč. Letos bo 20 let delovanja praznovalo folklorno društvo Kres.

Pomemben del programa predstavitev izobraževanje: ta mesec bosta v Novem mestu dva seminaria za zborovodje, in kasneje še drugi s pomočjo organizacije ZKO Slovenija. Oblika izobraževanja je tudi strokovno spremeljanje občinskih in medobčinskih revij pevskih zborov, redno nakupovanje strokovne literature in gradiva. Še naprej bodo skrbeli za skupne prireditve: revije pevskih zborov, razstava del likovne delavnice, plesna predstavitev Terpsihere in folklornega društva Kres, regijsko srečanje plesnih skupin, predstavitev dejavnosti gledališke skupine Poprčki, lutkovno gledališče Pika Nogavička pripravlja dve novi igriči,... Letos bo tudi mednarodno srečanje pihalih orkestrov v Straži in Novem mestu.

ZKO bo sodelovala še pri drugih pomembnih dogodkih v Novem mestu, ki jih bo letos kar nekaj: grafični bienale, mladinsko prvenstvo v kolesarstvu, 250 let Gimnazije, skrbelo pa bo tudi za regijske povezave. Poletje v dolenski metropoli bodo pestriči z Novomeškimi poletnimi večeri, skratka, program je pester in obsežen. Staša Vovk je povedala, da skupen izračun za program predvideva skoraj 20 milijonov tolarjev. To pa pomeni, da se bo ZKO moral na znaji spet sama - z nabiranjem sponzorskih sredstev, kajti proračunskega denarja bo premalo.

L. MURN

KOTAR RAZSTAVLJA V PORTOROŽU

PORTOROŽ - V galeriji tukajnjega Casina so v soboto, 3. februarja, zvečer odprli razstavo slik znanega novomeškega slikarja Jožeta Kotarja, ki se obalnim ljubiteljem likovne umetnosti predstavlja s svojimi novejšimi deli, narejenimi v akrilni tehniki, za katere je značilno v zdajšnjem slikarjev slog abstraktnejšega slikanja spajanje elementov resničnosti in fantazije.

"VSE JE MOGOČE"

NOVO MESTO - V sredo, 14. februarja, bo ob 18. uri v rokopisni čitalnici knjižnice Mirana Jarca predstavitev slovenske novitev Mirjam Potrč Vse je mogoče. Spremni program bosta prispevali igralec Miha Baloh in Borut Kantušer - kontrabas solo.

NA OGLED "MIŠELOVKOV"

NOVO MESTO - KC Janeza Trdine vabi v sredo, 14. februarja, ob 19.30 na ogled kriminalke Agathe Cristie Mišelovka. Predstava, ki je izven abonma in jo bo predstavil Loški oder Škofja Loka, bo na sporednu v Domu kulture.

J. GORENC

PESNIŠKA KNJIŽNA NOVOST - Na predstavitev pesniške zbirke Paralelni glas so poleg ostalih sodelovali (na slike z leve) tudi avtorica Jadranka Matič Zupančič, voditeljica pogovora Silva Gomišček, pesnik Boris A. Novak in Nataša Petrov. (Foto: MiM)

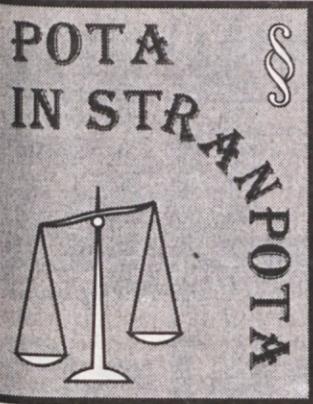
Jadrakin paralelni svet

Predstavitev pesniške zbirke Paralelni glas novomeške pesnice Jadranka Matič Zupančič, ki pesni v dveh jezikih

NOVO MESTO - V nabito polni rokopisni čitalnici Knjižnice Mirana Jarca so prejšnji četrtek, 1. februarja, zvečer predstavili pesniško zbirko Paralelni glas novomeške pesnice Jadranka Matič Zupančič. Avtorico, ki dela kot bibliotekarka v tej knjižnici, je predstavila Nataša Petrov, z njo se je pogovorila Silva Gomišček, obzorja njene poezije pa je očrtal znani slovenski pesnik Boris A. Novak. Pesmi sta brali avtorica in Staša Vovk. Nekaj ne prav spodbudnih besed o izdajanju pesniških zbirk na Dolenskem je povedal Franci Šali, urednik Dolenske založbe, kjer so Paralelni glasovi izšli. Sicer pa je prijeten in kulturno bogat večer z igranjem na kitaro popestril Dušan Pavlenič.

Posebnost druge pesniške zbirke Jadranka Matič Zupančič in sploh njenega pesništva je v dvojezičnosti, od tod tudi naslov zbirke. Jadrankin materni jezik je namreč hrvaščina, četudi je njena mati po rodu

M. MARKELJ

dežurni poročajo

S KONJI ČEZ MEJO - 30-letni B. M. je 30. januarja ob 19. uri v družbi dveh neznanec vodil 4 konje preko Sotle iz Hrvaške v Slovenijo. Pot je nadaljeval proti regionalni cesti Čatež - Bizejlsko. Za njimi je šla še druga skupina štirih neznanec, ki so vodili več konj. To je opazila policijska patrulja in jih poskušala ustaviti, vendar so se vsi razen Martina B. razbežali proti Sotli in odšli neznameno kam. Policiisti so izsledili štiri konje in eno žrebe.

OB RADIO IN ZVOČNIKE - V noči na 28. januar je neznanec v Gradcu vzlomil v parkiran osebni avtomobil in iz njega odnesel avtoradio in zvočnike. S tem je lastnik S. F. iz Lipovca oškodoval za okoli 23 tisočakov.

DENARJA NI VRNIL - M. M. iz Metlike je utemeljeno osumljen goljufije, ker si je novembra leta 1994 sposodil 2.000 nemških mark pri M. B. z Malega Slatnika in mu obljudil, da mu bo denar vrnil v enem letu, česar ni storil.

PRETEP V ŠKOCJANU - 27. januarja ob 19. uri je prišlo do pretepa v stanovanjski hiši na Klečniku v Škocjanski občini. V pretepu je P. S. s Klečniku huje poškodoval H. B. Zoper osumljenega boda dana kazenska ovadba.

VLOMILI V TRGOVINO - V noči na 27. januar je neznanec vzlomil v trgovino Mercator KZ Črnomelj v Dragatušu in iz notranjosti odnesel večjo količino mesnih izdelkov, sira, cigaret, kave in nekaj garderobe v skupni vrednosti okoli 400 tisočakov.

ODŠCIPNILO KONICO PRSTA - 1. februarja dopoldne je prišlo do nezgode pri delu, v kateri se je poškodovala 36-letna K. S. iz Krškega, ki je delala na pnevmatskem aparatu za ugotavljanje trdnosti papirja. Pri delu ji je aparat odščipnil konico kazalca leve roke.

VLOMILI V HIŠO - Med 17. januarjem in 3. februarjem je neznanec vzlomil v hiši v Podgorju, ki je last M. B. Odnesel je radiokasetofon z zvočniki, videorekorder, telefona, daljnogled, interfon in sesalec.

SENOVŠKE TRGOVINE TARČA TATOV

SENOVO - V noči na 30. januar je bilo vzlomljeno kar v tri trgovine na Senovem. Neznanec, ki je vzlomil v trgovino Mercator Preskrba Železnina Senovo na Titovi cesti 103, je odnesel tehnično robo v vrednosti okoli 300 tisočakov. Vzlomljeno je bilo tudi v trgovino STG Rudar, od koder je zmanjšala večja količina cigaret v vrednosti 75 tisočakov. Iz trgovine Mercator Preskrba Poslovalnica 29 pa je neznanec odnesel gotovino, dva računalnika, tiskalnik in večjo količino cigaret ter kave v skupni vrednosti okoli 755 tisoč tolarjev.

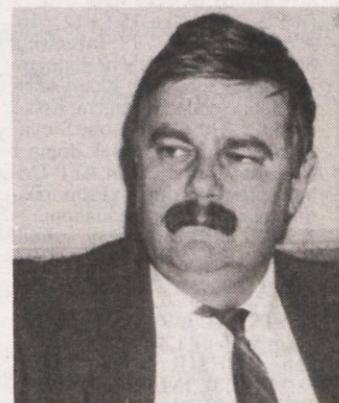
Prometna varnost vzbuja skrb

Lani manj kaznivih dejanj kot leto prej - Kar dve tretjini več izrečenih mandatnih kazni - Lani na območju UNZ Krško 24 mrtvih, leto prej "le" 16, letos že 4 žrtve

KRŠKO - Čeprav je bilo število prometnih nesreč na območju UNZ Krško v lanskem letu le za 1 odstotek večje kot leto prej, pa so posledice hujše: v primerjavi z letom prej je na posavskih cestah lani umrlo kar 8 oseb več, čeprav je bilo število smrtnih žrtev v Sloveniji precej manjše. Lani je izgubilo življenje 24 oseb, leto prej 16, hudo pa se je poškodovalo 232 oseb, kar je za 30 več kot leto prej.

Hujše posledice prometnih nesreč so presenetljive tudi zaradi poostrenega dela policistov pri preganjanju vinjenih, hitrih in ne-privezanih voznikov. Tako so lani so izrekli kar za dve tretjini več mandatnih kazni (kaznovanih je bilo več kot 20.000 voznikov), sodniku za prekrške pa so predlagali 7.700 udeležencev v prometu, kar je tretjina več kot leto prej.

Boljše podatke so policisti zabeležili pri kaznivih dejanjih; teh je bilo lani za 6,7 odst. manj kot leto

Rajmund Veber, načelnik Uprave za notranje zadeve Krško

nalna dejanja, povezana z mami- li, so se podvojila, narašča pa tudi mladoletniški kriminal.

Lani je državno mejo s Hrvaško na območju UNZ prešlo 12 odst. potnikov manj, kljub zmanjšanju števila vozil pa se je tovorni promet povečal za 13 odst., kar kaže, da se tranzitne poti tovornega prometa viračajo. Podobna slika je tudi pri železniškem prometu: če se je število prehodov potniških vlakov zmanjšalo, se je število tovornih vlakov povečalo.

Lani je bilo na meji zavrnjenih več kot 10.000 oseb, ker je za tretjino več kot leto prej, število ilegalnih prehodov pa je manjše, vendar je opazna spremembra strukture

KAR PRECEJ KRŠITEV

KRŠKO - V četrtek, 1. februarja, med 9. in 14. uro so policisti postajali prometne policije Krško izvedli poostreno kontrolo prometa na magistralni cesti Ljubljana - Obrežje. Kljub redkemu prometu so ugotovili 48 kršitev cestnopravnih predpisov, od tega je 19 voznikov prekoračilo dovoljeno hitrost.

GROZIL S SMRTJO

TREBNJE - B. E. iz Hudej pri Trebnjem je utemeljeno osumljen kaznivega dejanja ogrožanja varnosti, ker je prišel 22. januarja popoldne vinjen v trgovino Tomi na Račjem selu in grozil lastniku, da ga bo ubil, zakljal z nožem ali vrgel bombo. Te grožnje B. E. ponavljajo že dalj časa, zato je zoper njega vložena kazenska ovadba na državno tožilstvo.

V LOKALU S PIŠTOLO

METLIKA - 13. januarja okrog 18.30 sta se v gostinskem lokalnu "Pri treh farah" v Rosalnicah pri Metliki prepričala Zvonko P. iz Čuril in Ivan P. z Boldraža. Med prepričanjem je Ivan najprej udaril Zvonka po glavi, nato pa je ta potegnil pištole in jo nameril v Ivana. Ko mu je Ivan pištole zbil iz rok, je Zvonko potegnil iz žepa lovsko britev, Ivan pa je nameril vanj pištole. Ko je ugotovil, da je prazna, je zabejal iz lokalja. Zoper Zvonka bo dana kazenska ovadba na državno tožilstvo.

GD RUDNIK PRENEHALO DELOVATI

KOČEVJE - Posvet gasilske zveze predstavnik GD Rudnik in Šalka vas je odločil prenehanje delovanja GD Rudnik, ki so ga leta 1925 ustanovili rudarji in vodstvo kočevskega rudnika rjavega premoga, ter da se premoženje v nepremičninah prepusti GD Šalka vas. Pred leti je bilo zelo uspešno, saj je leta 1980 štelo 59 članov in 10 mladincev. Leta 1990, ob uvedbi stečaja Itasa, pa je upravitelj obe stavbi, s katerima so razpolagali gasilci, prodal zasebnu podjetje. Gasilcem je priznal desetletno uporabo. Pri ureditvi gasilskega doma so člani društva opravili preko 5000 prostovoljnih ur, vrednost svojega premoženja pa ocenjujejo na okrog 10 milijonov tolarjev, čeprav jim je stečajni upravitelj priznal pri osnutku prve in glavne razdelilne stečajne mase 299.738,00 tolarjev.

DOPOLNILO

Vest o pretepu in streljanju pred lokalom v Birčni vasi, objavljeno prejšnji teden v rubriki Dežurni poročajo, dopolnjujemo z navedbo, da se je dogodek zgodil pred lokalom Bistro Petra, in ne pred lokalom Vinški hram Zagor, ki ga tudi premore Birčna vas.

Uredništvo DL

tornega kolesa pa se je pri tem hudo poškodoval.

ZBIL PEŠAKINJO - V sredo, 31. januarja, ob 5.55 je P. R. iz Trebušči vozički regionalni cesti z Malego Kamna proti Breštanici. Na Senovem je dohitel 16-letno H. S. s Senovega, ki je hodila ob desnem robu vozišča proti Breštanici. Ker je P. R. vozil preblizu, jo je zadel. Ž glavo je udarila v steklo in padla je na cesto, kjer je obležala hudo poškodovan.

GROZIL DOMAČIM IN POLICISTOM

GABRIJELE - 4. februarja zvečer je 38-letni P. M. iz Gabrijel doma vpil, razbijal po vratih in grozil domačim, da bo vse pobil. Ko so prišli policisti, je P. M. udaril P. Z., ker pa se ob opozorilih policistov ni pomiril, so ga s fizično silo in sredstvi za vezanje ter vklepanje odpeljali na policijsko postajo Sevnica. Zmerjanje, grožnje in žalitve sta policiista poslušala tudi med potjo v Sevnico.

ČRPALKA V KOSTANJEVICI BO! - Kljub negotovostim in ugibanjem, kakšna bo usoda črpalke v Kostanjevici, je sedaj znano: črpalka v Kostanjevici bo. Inšpekcijske službe so podaljšale obratovanje sedanje črpalke (na sliki), ki obratuje v okviru prodajalne s tekstilnim blagom, do konca tega leta, v tem času pa bo verjetno znana tudi usoda nove črpalke. Petrol je že kupil zemljo pri Iskri na koncu Kostanjevici, podjetje pa je pripravljeno vložiti polovico denarja za gradnjo nove črpalke, katere skupna predčasnica vrednost je milijon nemških mark. Polovico mora zagotoviti lokalna skupnost, ko bo znana ta vir financiranja, bo takoj stekla gradnja, ki bi bila lahko zaključena v nekaj mesecih, če bi bilo vreme naklonjeno, celo v dveh.

Kočevska stranpot

SPRL Z NATAKARICO - 26. januarja, nekaj pred 17. uro, se je A.S. iz Kočevja v gostišču Tri zvezde sprl z natakarico. Ker je hotel z njo tudi fizično obračunati, je skočil čez točilni pult in pri tem razbil nekaj kozarcev. Zoper pisanega A. S. bodo policisti vložili predlog pri sodniku za prekrške.

ZAVIRAL NA MOKRI CESTI - 26. januarja ob 20.50, se je na novomeški cesti proti Mali Gori pripetila prometna nesreča, do katere je prišlo zaradi prehitre vožnje po mokrem cestišču. L. P. iz Kočevja je vozil osebni avto Renault 19 iz smeri Kočevja proti Starem Logu. V desnem ovinku je začel zavirati, zaradi česar ga je začelo na spolzki cesti zanašati. Zapeljal je izven cestišča, tam pa se je avtomobil prevrnil na streho. Voznik ni bil poškodovan, policisti pa ga bodo predlagali sodniku za prekrške.

ZAPELJALA S CESTE - Podobna nesreča kot na novomeški cesti se je zgodila dan kasneje tudi na odseku magistralne ceste med Ložinami in Mrticami. D. D. iz stare Cerkve je zaradi neprimerne hitrosti zapeljala izven cestišča, kjer se je avtomobil, ki ga je vozila, najprej prevrnil na bok in nato še na streho. Voznica ni bila poškodovana.

NAMESTO DRV POŠKODBE

KRŠKO - 40-letni K. D. je odšel 1. februarja okoli 15. ure v bližino Zaloka, da nabere nekaj suhih drv. Ko je avto parkiral ob cesti, sta se za njim pripeljala 33-letni H. M. iz Straže pri Raki in 16-letni J. G. H. M. je takoj odšel do K. D. in ga izvezel iz avta, nato pa sta ga J. G. in H. M. hudo poškodovala, saj sta mu zlomila rebra, dobil pa je tudi udarne po telesu.

POŽAROV LANI NA SREČO NI BILO - Če na območju Bučke in okolice v preteklem letu na srečo ni bilo požarova, pa je leto minilo v znamenju prestopa gasilskega društva Bučka iz Gasilske zveze Sevnica v Gasilsko zvezo Novo mesto. Prav zaradi tega ni bilo pravega finančnega dotoka, kar naj bi se letos uredilo. Kot je povedal predsednik Gasilske zveze Novo mesto Andrej Poljak, pa obstaja tudi možnost organiziranja gasilske zveze na nivoju občine. Kot je na občnem zboru društva povedal predsednik Tone Avsec, se je društvo v preteklem letu lahko bolj posvetilo vajam, izpopolnjevanju, tekmovanju in pomoči pri pridelitvah, za kar sta se na občnem zboru zahvalili tudi predstavnici Kulturnega društva in Društva izgnancev. Ker je prihodje leta 70-letnica društva, bodo gasilci letos več pozornosti namenili ureditvi doma in okolice, v jubilejnem letu pa želijo zamenjati orodno vozilo. Zbora so se udeležili tudi (od desne proti lev): poveljnik GZ Sevnica Milan Kajč, član upravnega odbora zveze Martin Žnidarič, Škocjanski župan Janez Povšič in predsednik Tone Avsec. (Foto: T. Gazdova)

Jože Lenarčič

Novih kot da ni

Sprenevedavo obnašanje GZS po ustanovitvi Gasilske zveze Dobrepole

DOBREPOLJE - Gasilsko zvezo občine Dobrepole so ustanovili 30. junija lani. Združuje 7 prostovoljnih gasilskih društv (Hoče, Kompolje, Ponikve, Struge, Videm, Zagorica in Zdenska vas). Njen predsednik je Jože Lenarčič, ki je o delu lani, načrtih in drugem povedal:

Prejšnja leta je bilo naše območje pri finansiranju vedno zapostavljeno. Lani smo dobili nekoliko več denarja, nekaj pa so si ga društva priborila s prodajo gasilskega koledarja, združeno z nabiralo akcijo. Nabrani oz. dobljeni denar smo porabili za redno dejavnost društva in zveze, sofinansirali smo nakup motorne brizgalne za PGD Struge in gasilskega avtomobila za PGD Zagorica, del pa smo namenili za dogajevanje gasilskega centra na Vidmu.

Že v februarju bomo začeli s tečajem za izpršane gasilce in občnimi zbori društva. Ena glavnih letoskih nalag bo vključevanje žensk in mladine v gasilstvo.

Pokritizirati moram Gasilsko zvezo Slovenije, ki smo jo o ustanovitvi naše gasilske zveze obvestili in ji poslali potrebne dokumente, a do danes od njih še nismo dobili odgovora niti obvestila, da vedo za našo ustanovitev. GZS ne bi smela vztrajati na starci organizacijski shemi gasilstva in se obnašati, kot da novih občinskih gasilskih zvez sploh ni, saj to ne bo delovalo vzpodbudno na nas in ne bo naredila dovolj za razvoj gasilstva. Novim občinam niso dovolj le občinska gasilska poveljstva, ampak je treba urediti tudi finansiranje novih občinskih zvez.

J. P.

Ko na parkirišču poškodujo avto

Zavarovanje vozil za poškodbe, ki jih povzroči neznan storilec, je zelo občutljiva zadeva - JP Komunala pripravlja zavarovanje parkirišč v parkirni hiši

NOVO MESTO - Kaj lahko se zgodi, da smo močno presečeni, ko se vrnemo k parkiranemu vozilu in ugotovimo, da je poškodovano, bodisi da je v naši odsotnosti dobitilo vdrtino, mogoče le prasko ali kaj podobnega. Če smo avto parkirali na prostoru, kjer nam ni bilo potrebno plačati parkirnine, zadevo lažje prebolimo, kot če se je to zgodilo tam, kjer smo morali za prostor odštetiti nekaj deset tolarjev.

Nesrečo tudi lažje preneseamo, če imamo avto kasko zavarovan ali če smo se odločili za zavarovanje za nezgodne na parkirišču, težje pa je, če tega nismo. V Novem mestu lahko avto pustite na katerem od 92 parkirnih mest na Glavnem trgu ali od lani tudi na Novem trgu, kjer je prostora za 51 vozil, ali pa na enem od 345 parkirnih mest v parkirni hiši. Vsa omenjena parkirišča so v upravljanju Javnega podjetja Komunala, ki še nima urejenega zavarovanja za možno poškodovanje vozil na parkiriščih. Prav izkušnje na tem področju v Sloveniji niso nič kaj dobre, pa tudi za poškodbe je težko dokazljivo, da so se zgodile ravno na parkirišču.

Nesrečo tudi lažje preneseamo, če imamo avto kasko zavarovan ali če smo se odloč

OBETAO SI USPEH

MIRNA - Badmintonski klub Tom Mirna bo v nedeljo, 11. februarja, v športnem dvorani v Trebnjem z začetkom ob 9. uri pripravil drugi mladinski turnir, ki bo štel tudi da državno računalniško lestvico. Dobr uvrstite si obetajo tudi domaći igralci.

Državna rekorda Božiča in Tomiča

Tomaž Božič še naprej izboljšuje državne rekorde in je vse bliže normi za evropsko prvenstvo - Tomič za 4 sekunde popravil mladinski rekord na 800 m

NOVO MESTO - Atleti Krke so prejšnji konec tedna spet nastopili na dvoranskem atletskega mitingu na Dunaju. Tomaž Božič je zmagal v teku na 200m in z 21,64 za dve desetinki izboljšal svoj prejšnji državni rekord. Do norme za nastop na EP v dvorani mu zdaj manjka le 14 stotink sekunde. V teku na 60m je bil s časom 6,87 drugi.

Druži novomeški zmagovalci je bil starejši mladinec Aleš Tomič, ki je s časom 1:54,50 v teku na 800m za cele štiri sekunde izboljšal državni dvoranski mladinski rekord, svojemu osebemu na prostem pa se je pribljal na 46 stotink sekunde.

Katka Jankovič je bila na ženskih ovirah s svojim drugim najboljšim časom doslej (8,66) četrta, vendar so jo od zmagovalke ločile le štiri stotinke sekunde.

Z dolenskim dvoranskim rekordom v teku na 3000m se je odrezal Tomičev trener Borut Retelj. V drugi skupini je zmagal s časom 8:44,17 in s prednostjo 20 sekund; v skupni razvrstitvi je bil 7. Dvoranski dolenski rekord v teku na 400m je dosegel še en njegov varovanec, Dejan Građić. S časom 51,66 je bil 9. v teku na 200m pa je dosegel čas 24,16. Mladinec Ravbar je bil v teku na 3000m z 9:26,22 petnajsti.

Konec tega tedna bo v Ljubljani dvoranska državno prvenstvo, kjer

Trebanjci pogumno na Kodeljevem

Akropol v Ljubljani presenetil rokometništvo AM Cosmos Slovana - Nesrečna poraza Dovobe s poprečnim Slovenjgrajčanom in Krškega z zadnjevršenim Fructalom

TREBNJE, KRŠKO, DOBOVA - Rokometništvo trebanjskega Akropolja so na Kodeljevem na tekmi proti slovenskemu AM Cosmosu Slovanu, najuspešnejši ekipi v zgodovini slovenskega rokometna, dosegli prvo vrsto presečenje: ne le da so bili Ljubljanci povsem enakovredni, ampak so se moralni v zaključnem delu tekme 15. kroga prve slovenske rokometne lige celo srdito bojevali za eno samo točko. Dobovčani in Krčani so žal izgubili srečanje z vrstama, ki sta na lesvici bistveno nižje od Posavcev.

Trebanjci so odlično igrali že na začetku, ko so vodili s 3:0 in proti sredini prvega polčasa s 6:2, vendar so v nadaljevanju domačini ujeli svoj ritem in tekma je bila do konca prvega dela izenačena. Kljub temu da sta

sodnika minuto pred koncem prvega polčasa izključila Karla Špendeta, so Trebanjci z dobrig igro nadaljevali tudi v drugem polčasu, ko so vodstvo domačinov s 13:10 obrnili v svojo korist in po izenačeni igri osvojili dragoceno točko, na katero niso računali in jih bo poleg moralne spodbude tudi drugače precej pripomogla v boju za obstanek v družbi najboljših.

Ce so s 15. krogom Trebanjci zavodljivi, pa bi kaj takega težko rekli za oba posavska prvoligaša. Krčani so v Ajdovščini tekmo izgubili v prvem polčasu, ko so domačini vodili z 8:1, in jih Posavci do odmora niso mogli ujeti. V drugem polčasu so Krčani zaigrali bolje, vendar jih kaj več kot izenačili na 18:18 ni uspel. V razburljivem zaključku srečanja pa so bili spet boljši Ajdovci, ki so se z zmago odresli zadnjega mesta na lesvici ter Krčanom preprečili, da bi se po točkah priključili tretjevršenemu Gorjanu in četrtovršenemu AMC Slovanu.

Tudi AFP Dobova je s porazom v Slovenij Gradcu pomagala tamkajšnjemu Preventu, da je napredoval na lesvici in se rešil uvrstitev na dnu. Slovenjgrajčani so bili boljši že v prvem polčasu, ko so nekaj časa vodili s 4 zadetki prednosti, pa tudi v drugem delu srečanja so ponovili enako vodstvo. Dobova se jim je 10 minut pred koncem približala na 22:21, vendar je bila točka za kljub porazu še vedno drugovrščeno moštvo tokrat previsoko. V soboto se bodo Dobovčani doma pomerili s Primorskimi novicami in vse razen zmage in novih točk za domačine bi bilo veliko presenečenje.

I. V.

Krka je precej slabo začela

Namiznoteniški igralci Krke so kljub okrepitvi izgubili v Murski Soboti - Hribar je začel trdo trenirati

NOVO MESTO, KOČEVJE - Novomeški namiznoteniški igralci so bili z jesenskim izkupičkom, ko so z enakim številom točk, kot jih je imel kočevski Melamin, zasedli 3. mesto. Potem pa je Hribar, ki je po dveh letih lažje vadbe in rutinske igre spet začel trdo trenirati, po katastrofalni igri izgubili s Horvatom, pa tudi v prvi delu z Benkom sta moralna priznati premičo Horvata in Ungerja.

Zreb je odločil, da so se tako okrepljeni Novomeščani že v prvem krogu nadaljevanja prvenstva v prvi slovenski namiznoteniški ligi srečali s Sobočani. Proti pričakovanjem so doživeli hud poraz, ki pa ob boljšem nadaljevanju ne bi smeli imeti resnejših posledic, saj bodo o uvrstitvah na prva štiri mesta odločali predvsem medsebojni dvoboji Krke z Vesno, Melaminom in Preserjem.

I. V.

Suhokranjci presenetili vodilne

Oba novomeška odbojkarska prvoligaša izgubila tekmi v gosteh - Novomeščanke so bile blizu zmagi, a so se vmešali sodniki - Žužemberčani na poti v prvo ligo

NOVO MESTO, ŽUŽEMBERK - Odbojkariji novomeške Krke na zmago v 17. kolu 1.A niso upali, saj brez poškodovanega Mariča in Petkoviča proti ob Salonitu, ki igra v Interligi in se bo ostalim pridružil še v končnici, najmočnejšemu slovenskemu odbojkarskemu moštvu pa ne morejo biti enakovredni.

Klub temu so Novomeški odbojkariji pogumno začeli in v prvem nizu vodili s 6:2, Mariborčani so jih ujeli še pri 10:10 ter niz na koncu dobili s 15:10. V nadaljevanju srečanja so na igrišču prevladovali domačini, čeprav v njihovem moštvo tokrat ni bilo nekaterih najboljših igralcev, ki jih je trener Baltič pustil počivati za sredino srečanja evropskega pokala v Parizu. Več možnosti kot v Mariboru bodo imeli Krkini odbojkariji to soboto, ko se bodo doma pomerili z drugovrščeno Olimpijo. Čeprav so Ljubljanci glede na trenutno stanje novomeškega prvoligaša favoriti, pa presenečenje ni povsem izključeno.

Precj bolj enakovredno je bilo srečanje na Bledu, kjer so se Novomeščanke srečale z neposrednimi tekmicami za tretje mesto v ligi, odbojkarički blejske Bank Austria, ki pa imajo s to zmago še vedno nekaj možnosti, da na drugem mestu zamenjajo koprski Cimos. Novomeščanke so srečanje izvrstno začele in v prvem nizu povsem nadigrale domače odbojkarike, ki so se prebudile še proti koncu niza. Sledil je preobrat in drugi niz so brez večjih težav doble domačinke. Že v tretjem nizu so se Novomeščanke spet zbrale in zaigrale, kot znajo, a vseeno izgubile. Spet pa jim je uspelo v četrem nizu in o zmagovalcu srečanja je odločil skrajšani peti niz, v katerem so imele več sreče domačinke; žal pa sta prav v odločilnih trenutkih srečanja zatajila sodnika. Sicer sta oškodovala obe ekipe, vendar zmaga-

domačink zaradi njiju le še povsem čista.

V soboto se bodo Novomeščanke v domačini vodilno moštvo druge lige Granit Preskrbo, s katerim so jeseni doma gladko izgubili. Povrh tega so se Bistričani pred kratki okrepili z nekdanjim jugoslovenskim repre-

zentantom Imširovičem, medtem ko je pri Žužemberčanih zaradi poškodbe manjkal njihov nekdanji reprezentančni tovarš Bojan Brulec.

V prvem nizu je z odličnimi začetnimi udarci blestel Gregor Novak, ki je bil najzaslužnejši za vodstvo 1:0. V

zantantom Imširovičem, medtem ko je pri Žužemberčanih zaradi poškodbe manjkal njihov nekdanji reprezentančni tovarš Bojan Brulec. V prvem nizu je z odličnimi začetnimi udarci blestel Gregor Novak, ki je bil najzaslužnejši za vodstvo 1:0. V

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

ROKOMET

1. SRL, moški, 15. krog: PREVENT : AFP DOBOVA 25:24, (13:11); AFP DOBOVA: Kostev, Đapo 2, Begovič, Mijačinovič 10, Ocvirk 2, Glaser 4, Medved 3, Stojakovič 3, Voglar, Žibert, Denič, Levec;

FRUCTAL : KRŠKO 24:22 (15:9); KRŠKO: Imperl, Iskra 3, Dragar, Bogovič 3, Kekič 2, Urbanč, Kukavica 1, Sirč 7, Mašič 1, Cvijič 5, Bašić;

AM COSMOS SLOVAN : AKRIPOL 20:20 (11:10); AKRIPOL: Torlo, Bregant 3, Počervina 5, Šavrič 1, Vešligr 5, Dvornik 3, Špender 3, Zarabec, Zbašnik, Longar, Novak, Ojsteršek;

GORENJE : INZENIRING ŠARBEC 36:18 (18:7); INZENIRING ŠARBEC: Jere, Papež 1, Bilbija 1, Zupan 1, Kogovšek 5, Gradišek 3, Lubej 1, Sotenšek, Mandelj 3, Privšek 2, Dobravec 1, Doblekar;

LESTVICA: 1. Pivovarna Laško, 27 (+106), 2. AFP Dobova 19 (+52)... 5. Krško 15 (+12), 10. Akropol 11 (-14)... 12. Inženiring Šarbek 9 (-50), itd. V naslednjem krogu bo v soboto ob 20. ur Akropol doma igral z Gorenjem, Krško doma z AM Cosmosom Slovonom, Inženiring Šarbek doma z Rudisom Radujem in AFP Dobova prav tako doma s Primorskimi novicami Promon makom.

2. SRL, moški, 13. krog, vzhod: RADEČE PAPIR : LISCA SEVNICA 28:26 (14:9); POLET : BREŽICE 36:20;

LESTVICA: 1. Radeče papir 24... 3. Liska 16... 11. Brežice 6 itd.

zahod: ŠEŠIR : CRNOMELJ 31:15 (15:8), INLES RIBNIČKA : NOVA GORICA 25:21 (16:7); LESTVICA: 1. Inles 23... 8. Crnomelj 10 itd.

dom Branikom.

Za uvrstitev ob 5. do 8. mesta: LIK TILIA : NOVA GORICA 3:1 (11, -4, 12, 10); LESTVICA: 1. Celje 22, 2. Zgornja Savinjska 10, 3. Lik Tilia 6, 4. Nova Gorica 2. V soboto se bo Lik Tilia doma pojmerila s Celjem.

2. DOL, moški, 14. krog: GRANIT PRESKRBA : ŽUŽEMBERK 2:3 (-13, 5, 9, -13, 9); PAN KOVINAR : SALONIT II 3:0 (6, 3, 5); LESTVICA: 1. Granit Preskrba 24, 2. Žužemberk 24, 3. Terme Lubnik Škofja Loka 20... 6. Pan Kovinar 14 itd. V soboto bo Žužemberk igral doma s predzadnjevršenim BCI Oscardom, Pan Kovinar pa doma z osmouvrščenim Mariborom Intesom.

3. DOL, moški, zahod, 14. krog: MOKRONOG : PLAMEN 3:0; PAN KOVINAR II : ASTEC TRIGLAV KRAJN 0:3 (-3, -7, -10); LESTVICA: 1. Astec Triglav Kranj 28... 6. Mokronog 14... 11. Pan Kovinar II 8 itd. V naslednjem krogu bo Mokronog igral v gosteh s tretjevršenimi Crnimi II, Pan Kovinar II pa doma z drugovrščenim Bledom II.

3. DOL, ženske, zahod, 14. krog: LANGO ŠENČUR : LIK TILIA II 3:0 (7, 2, 12); LESTVICA: 1. Bled II 24... 11. Lik Tilia II 6 itd.

V naslednjem krogu bo Lik Tilia II igrala doma s Cimosom III.

NAMIZNI TENIS

1. SNTL, moški, 10. krog: MORAVSKE TOPLICE SOBOTA : KRKA 6:1; (Unger: Kralj 2:0, Solar: Benko 0:2, Horvat: Hribar 2:0, Unger in Horvat: Benko in Hribar 2:0, Unger: Benko 2:1, Horvat: Kralj 2:0, Solar, Hribar 2:1).

MELAMIN : MM OLIMPIJA 3:4; (Komac: Reblak 2:0, Murn: Lasan 0:2, Špelič: Kastelic 0:2, Komac in Špelič: Reblak in Kastelic 2:0, Komac: Lasan 2:0, Špelič: Reblak 0:2, Murn: Kastelic 0:2). LESTVICA: 1. Maximarket olimpija 20, 2. Maribor 18, 3. Krka 12, 4. Melamin 12 itd. V soboto bo Krka ob 15. ur doma igrala s Kajuhom Slovanom, Melamin pa v gosteh z Radljami.

KOŠARKA

Zaradi prireditve ob dnevu slovenske košarkarke ligaških tekem prejšnji teden ni bilo. V drugem delu prvenstva, ki se bo začel julijnskem (v soboto), se bo Interier Krško v 1. krogu lige skupine za razvrstitev od 1. do 8. mesta v državi pomeril doma z Bawario Wolltexom. V skupini za uvrstitev od 9. do 16. mesta bo v prvem krogu litijaška Iskra Litus igrala doma s Cometom, novomeška Krka pa v gosteh s Kraškim zidarnjem.

TRI ZMAGE SEVNIŠKIH ATLETOV

ZURSKA SOBOTA - Na mednarodnem krosu za pokal Adidas v Murski Soboti je med 134 tekmovalci iz Avstrije, Hrvaške in Slovenije zelo uspešno nastopila tudi večina izmed 11 tekmovalcev sevniškega atletskega kluba, saj so Sevničani zabeležili kar tri zmag.

Pri dekleh (letnik 1983 in mlajših) je zmagal Polona Martič, 3. mesto pa je osvojila Andreja Pinoza. V tej starostni kategoriji pri fantih je bil Gregor Vodenik 7., Domen Kralj pa 9. Borut Veber je zmagal v kategoriji letnik 1981 in 1982, Robin Papež pa je bil 5. V tej kategoriji je pri dekleh zmagal ena najobveznejših slovenskih atletinj Petra Radšek.

ŠUŠTARIČ V ZABRDJU

10. tekmovalje v smučarskih skokih za prvenstvo Dolenjske

ZABRDJE - Vrli domači organizatorji so se za jubilejno, 10. tekmovalje v smučarskih skokih v tej dolenski Planici skrbno pripravili, saj so navkljub muhastemu, pretopenemu vremenu sobotno tekmo spravili pod streho brez spodrljajev. Zlasti je tisočglavi množični ugajala nočna tekma 58 skakalcev in pa seveda gostoljubnost Zabrdčanov, ki so poskrbeli, da nihče ni bil lačen, se manj pa žezen.

Na 30-metrski skakalnici se je najdlje pognal Dušan Šuštaršč (SK Ilirija), ki je pri članilih preprljivo ugan Grego Podpržaja in Jožeta Brdajsa (oba SK Račna Avtoservis Bizilj). Pri dekleh se je najbolje odrezal Gregor Vrbajs, pred Nejcem Bičkom (oba SK Račna) in domačinom Damjanom Vtičem. Pri veteranih pa so zlasti Tone Debevc iz Borovnice, domačin Stane Martinjak in Kosta Njevičan Martin Princ dokazali, da se zdaleč niso za "v staro zelezo."

SEMIČANI ODLIČNO

SEMIČ - V 7. krogu 3. strelske lige so strelci semiške Iskre v gosteh premagali do tedaj še nepremagani Kamnik s 1673:1660. Semičani so tako kot še edina neporažena ekipa v ligi

Dolenjski in novomeški hram kulture začenja živeti

Zmotno je mišljenje nekaterih, da v dolenjski metropoli vlada kulturno mrtilo in da se "kaj" dogaja le v začetku meseca februarja, ob slovenskem kulturnem prazniku. Res, da je takrat najrazličnejših kulturnih prireditev več, toda tudi ostale dni v letu nikomur ne manjka kulturne hrane. O utripu kulturnega življenja v Novem mestu je pripovedovala Mira Maljuna, direktorica KC Janeza Trdine Novo mesto, ki je povedala, da je bilo v letu 1995 kar 1072 kulturnih prireditev. Koliko ste jih obiskali?

Kulturni center Janeza Trdine v Novem mestu je po zakonu o zavodih ustavnova Mestna občina Novo mesto, uradno pa deluje od 25. septembra 1995. Ime pisatelja Janeza Trdine je izbrala občina.

"Predvideno je bilo še ime Kulturno-informatični center, vendar to ne bi bilo primerno, ker v tej stavbi ni informatičkih dejavnosti. Naš zavod, ki se je takrat imenoval še Dom kulture, je predlagal, da bi ostalo ime Dom kulture, ker so se nanj občani že navadili. Člani skupštine pa so menili, da to ni ustrezeno in da bi že samo ime moral kazati na nekaj novega in da bo v tej stavbi koncentracija vseh kulturnih dejavnosti, ne le naše prireditve. Tako je prišlo do imena Kulturni center Janeza Trdine Novo mesto in mislim, da so se nanj ljudje, vsaj tisti, ki obiskujejo kulturne prireditve, že navadili. Sicer pa si še pomagamo, da rečemo bivši dom JLA," je razložila zgodbo o imenu Mira Maljuna, ki je direktorica te ustanove osem let. Tako kot zavod pa se imenuje tudi stavba.

Le tri dni v letu ni filmskih predstav

Namen zavoda je organiziranje vseh vrst kulturnih prireditvev, ki potekajo v dveh stavbah - v KC Janeza Trdine in v Domu kulture. Zanje zadnje ime stavbe so obdržali zaradi lažjega in bolj razumljivega obveščanja ljudi. V Domu kulture praviloma poteka filmski in gledališki program ter nekaj glasbenega, dokler v KC še ni urejena velika dvorana. Za glasbene prireditve v večjimi instrumentalnimi in vokalnimi zasedbami pa uporabljajo tudi avlo KC, ki sprejme več ljudi kot dvorana Doma kulture in je tudi dokaj dobro akustična. Filme predvajajo vsak dan razen takrat, ko je predvideno čiščenje stavbe, 1. novembra in zadnji dan v letu. Sicer pa si obiskovalci vsak dan lahko ogledajo najmanj dve filmski predstavi, če pa so filmi primerni tudi za mlajše gledalce, so predstave še ob 16. uri. Zadnje čase imajo za konec tedna predstave tudi ob 22. uri, seveda so to filmi za zahtevnejšo publiko.

V letu 1995 je bilo v Domu kulture 944 filmskih predstav, ki si jih je ogledalo 83.216 obiskovalcev. Primerjava z letom nazaj pokaže porast tako števila predstav kot obiskovalcev, kar gre tudi na račun hitre dobave filmov. Ne vrtijo več zastarelih filmov in uspešnice se zadnje čase istočasno vrtijo tako v Evropi kot v Slo-

veniji. "Naše mesto ima razmeroma dober obisk, zato smo se uvrstili v prvi krog prikazovalcev skupaj z Ljubljano, Mariborom, Celjem in Novo Gorico," je dejala Maljuna. Že nekaj časa je ustaljeno, da so premiere ob četrtekih, kar je isto kot v ostalih krajih. Pogosto program kombinirajo, tako da ima publika več izbire.

Čarobni svet teatra

KC pripravlja gledališki program za gledalce vse starosti: tako za triletne otroke kot za odraslo publiko. Za slednje je namenjen abonmajski program, ki vključuje na sezono 6 uprizoritev, ker pa je gledalcev veliko, vsako predstavo ponudijo dvakrat. Letos je vpisanih 530 abonentov, dvorana pa ima 275 sedežev. V glavnem gre za individualne gledalce. Vsako sezono organizirajo še dve do štiri izvenabonmajske predstave in Maljuna pravi, da bi bila, če bi program pripravljali v enakomernih časovnih presledkih, od oktobra do maja vsake tri tedne na vrsti ena predstava. Lani so bile za odrasle tri izvenabonmajske predstave.

Dobro je poskrbljeno tudi za mlajše gledalce, saj KC Janeza Trdine nudi program za dijake srednjih šol. Običajno so to abonmajske predstave. Lani so zanje v dopoldanskem času imeli 9 uprizoritev na 12 predstavah. Organizirajo še poseben program za varovance vrtcev in učence osnovnih šol. Že nekaj sezona pripravljajo 7 uprizoritev za najmlajše, od 3. do 8. leta starosti, predstav za učence od 4. do 8. razreda pa je manj, tudi zato, ker ni primernih tekstov. Lani so imeli 11 uprizoritev na 29 predstavah. Otreški program je dramski in lutkovni. Sodelujejo z vsemi slovenskimi poklicnimi gledališči, včasih - glede na kvaliteto predstave - pa povabijo tudi kakšno ljubiteljsko. Največkrat pridejo v Novo mesto igralci ljubljanske Drame, Mestnega gledališča ljubljanskega, Prešernovega gledališča iz Kranja, Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja in Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice. Maljuna je dejala, da dobivajo tudi programe iz tržaškega gledališča, žal pa zaradi slabih finančnih in organizacijskih razlogov ne pride do sodelovanja.

Glasbeni program bo bogatejši

V Domu kulture poteka še glasbeni program in na razpolago je glasbeni abonma. Vsako sezono obsegata 6 do 8 koncertov klasične glasbe, kombinirano z jazz-

zom ali črnsko duhovno glasbo. "Za kaj drugega ni prostorskih možnosti, na primer: pop koncert zaradi ozvočenja in publike zahteva veliko dvorano. Podobno je pri popevki. Omejitev pri gostovanju glasbenih zasedb pa je tudi njihovo število, kajti oder v Domu kulture je zelo majhen in več kot komorna zasedba ne gre. Žal torej velikost odra določa, katere predstave lahko vidimo v Novem mestu. Zato vsi komaj čakamo, kdaj bo velika dvorana v KC vendarle gotova in bomo lahko obogatili naš glasbeni program," pravi direktorica KC Janeza Trdine. Vsaka sezona publiko s posebnim avtobusom odpeljejo tudi na glasbene prireditve izven Novega mesta, seveda na take, ki so kvalitetne in jih pri nas ni mogoče slišati. Poleg skupaj 1.009 predstav v letu 1995 je bilo v Domu kulture in v avli KC lani še 63 drugih prireditve kulturnih društev in skupin iz naše občine, javnih prireditve drugih organizatorjev in internih prireditvev.

KC J. Trdine še ni polno zaseden

V stavbi KC Janeza Trdine imajo svoje prostore tudi Zavod RS za šolstvo in šport Novo mesto in Razvojnoizobraževalni center (RIC). Toda vsi prostori še vedno niso zasedeni. "Prazna je še bivša restavracija s kuhinjo, ki je v tretji gradbeni fazi. Mislim, da Mestna občina Novo mesto še vedno išče uporabnika," je povedala Maljuna. Tukaj ima sedež tudi ZKO Novo mesto, s katero sodeluje novomeški KC, saj zanje opravlja nekatera administrativna, računovodska in tehnična dela. Z novimi prostori so kulturna društva in skupine, ki delujejo v novomeški občini, pridobile nekaj več prostora za svoje delo. V večnamenski dvorani je vadbeni prostor za plesno društvo Terpsiha, folklorno društvo Kres z vsemi skupinami, Pihalni orkester Krka Zdravilišča, lutkovno gledališče Pika nogavička, gledališko igralnico Poprčki, D'Kovače in druge. Potreb je več, kot je na razpolago prostorov in prostih terminov. Nekateri pevski zbori - mešani pevski zbor Društva upokojencev Novo mesto in Pomlad, občasno pevski zbor Dušan Jereb, tamburaški orkester Kres in Novomeška pihalna godba - še vedno vadijo v pevski sobi Doma kulture. V KC so prostori zasedeni vsak dan, tudi ob sobotah in nedeljah, celo do 22. ure. Zelo je uporabna tudi avla in bo urejena kot razstavni prostor.

Velika dvorana še letos?

Boljše možnosti za glasbene prireditve bo nudila nova velika dvorana v KC Janeza Trdine, ki ne bo gledališka, ker oder ne bo imel primerne scenske opreme. Morda le pri scensko manj zahtevnih predstavah. V prvi vrsti bo to koncertna dvorana, za plesne prireditve, klasičnih baletnih predstav z orkestrom pa tu ne bo.

Mira Maljuna

mogoče uprizoriti. Priložnostno (če bo v Domu kulture takrat potekal gledališki program) bodo v njej vrteli tudi filme ali pa, če bo šlo za posebne zaključene filmske programe, kot na primer Filmart fest ali teden hrvaškega filma. Maljuna upa, da bo dvorana do jeseni pripravljena, čeprav je potrebno še veliko sredstev za njeni dokončanje in ureditev okolice hiše, dostope do odra in izhode iz dvorane. Vseh sredstev ne bo mogoče dobiti iz občinskega proračuna, zato bodo verjetno poskušali dobiti del še pri izvajalecu.

"Z novo dvorano, ki bo imela 363 sedežev, bomo lahko nudili boljši in pestrejši (predvsem glasbeni) program, ki bo bolj privlačen tudi za publiko. Lahko bodo nastopile večje zasedbe klasične glasbe, v poštev pa bodo prišle tudi družačne vrste glasbenih prireditv, na primer popevka, jazz, narodnozabavna glasba. Mislim, da si naši obiskovalci tega želijo. Možna bo tudi organizacija raznih posvetov in seminarjev. V načrtu je majhen bife, ki bi bil odprt nekaj časa pred in med prireditvami ter po njih, tako kot v ljubljanskem Cankarjevem domu," je povedala sogovornica.

KC postaja pravo kulturno središče

Maljuna je dejala, da se trudijo, da bi KC Janeza Trdine postal center kulturnih dogajanj v Novem mestu in na Dolenjskem, čeprav verjetno za vse vrste prireditvev najbrž ne. Tu ni prostor za nastop oper, orkestra. "Potrebno bi bilo, da bi čez nekaj časa za kulturne prireditve pridobili še druge prostore v Novem mestu. Mislim namreč, da obstaja potreba po pravi gledališki in kino dvorani. Slepko prej bo treba to urediti. Moja vizija je, da bi kino preselili v Narodni ali Sokolski dom. Možno bi bilo urediti dve dvorani: v malib vrteli filme za zahtevnejšo publiko, večji pa bolj komercialne filme. Gledališka dvorana pa bi ostala v Domu kulture, ki bi ga bilo treba seveda primereno preuređiti in dograditi," je razlagala Maljuna. Tako bi bila možnost, da v Novem mestu po dolgih letih, po letu 1982 spet zaživi ljubiteljsko gledališče, ki je bilo včasih zelo močno.

Poleg kulturnih dogodkov, za katere skrbi KC Janeza Trdine, pa k pestremu kulturnemu utripu v Novem mestu prispeva še Dolenjski muzej s svojimi razstavami, manjše razstave so tudi v Krkinem in SDK - jevem razstavišču, potem je tu Knjižnica Mirana Jarca z literarnimi večeri, Frančiškanska knjižnica, Kapitelj, športna dvorana Marof, Pizzerija Tratnik in gostišče Pri slončku z glasbenimi koncerti in tako naprej. Skratka, kdor želi, lahko na kulturnem programu Novega mesta najde kaj tudi zase. Problem pa je v tem, ker veliko ljudi (žal) te vrste lakovite ne občuti.

LIDIJA MURN

Spomeniki se selijo

Še ena kost za glodanje je vržena v javnost. Gre za pobudo o odstranitvi oz. premestitvi spomenikov Kidriču in Karidelju iz bližine stavbe slovenskega parlamenta na kakšno drugo, seveda manj pomembno mesto. Za nekatere je to znak za množično selitev spomenikov revolucion in delavskega gibanja z javnih mest v muzejske in galerijske depote ali morda kar na odpad. A predno se strasti razplamijo in se začne vsepočezno grizenje, bi morali o stvari kar se da neobremenjeno razmisli, saj nam še ena razprtija v že tako sprti ocenjuje res ni potrebnega. Morda bi lahko razmišljali tudi tako:

Spomeniki so znamenja, ki v vidni obliki opozarjajo na pomembne stvari v življenju neke skupnosti. Na večkrat gre za utelešenje vrednot, ki jih tudi na ta način vzpostavljamo in vzdržujemo v javni zavesti. Odstranjevanje ali rušenje takih spomenikov je zato vedno v bistvu rušenje vrednot, ki jih predstavljajo, v omenjenem konkretnem primeru gre za vrednote komunistične revolucije. Z vsem, kar je bilo znanega in kar je čas še naplavil v naše vedenje, so te vrednote postale vprašljive, za sedanj trenutek in bodočo usmeritev slovenske družbe so

gledališča

morda celo odveč. Če je tako, potem imajo spomeniki revolucije lahko samo še umetniško ali zgodovinsko vrednost, zato je njihova premestitev z mest, kjer z okoljem niso bistveno zraščeni (v estetsko, arhitektonsko ali kakšno drugo celoto), v galerijske in muzejske depote ali parke nekaj naravnega in ne bi smelo razburjati duhov. Celo več, če so spomeniki danes v nasprotju z vrednotami, ki jih najširša skupnost priznava kot temeljne za človeštvo, potem je toliko manj razlogov za razburjanje. Ali se je v svetu sploh kdo razburjal, ko so pred nekaj leti odstranjevali z javnih mest spomenike Dzeržinskemu, Lenini ali Stalini, da ne omenjam popolnega spomeniškega mrka fašističnih diktatorjev?

Prestavljanje in rušenje spomenikov tudi pri nas ni nič novega. Povojni čas na Slovenskem je naravnost bogat s takimi primeri. Nič koliko spomenikov vseh vrst je šlo samo zaradi tega, ker so utelešali vrednote, ki so preko noči postale nevrednote. Pri vzpostavljanju novega reda, ki se je na bolj ali manj prikrito nasilen način gradil tudi s pranjem možganov, spremjanjem zavesti in brisanjem zgodovinskega spomina, so bili samo motnje, ki jih je bilo treba odstraniti. Takrat ni nihče razmišljal o umetniški, zgodovinski, kulturni vrednosti teh spomenikov, padali so, ker je moral pasti sistem "preseženih", "odpisanih" vrednot.

Ko se danes glasno kliče k ohranjanju spomenikov revolucije v imenu umetnišnosti, zgodovine ali kulture, torej v imenu tistih vrednot, ki jih je revolucija, ko je šlo za druge spomenike, brez obzirno potepitala, je v tem nekaj čudnega. Človeku se stvar nehotne upira, nekaj se mu ne zdi prav. Človeku, ki je ohranil vsaj osnovni čut poštenosti - ta naj bi bila po prepričanju enega naših velikih znanstvenikov in mislecev dr. Antonia Trstenjaka celo glavna sestavina slovenskega naravnega značaja - se seveda močno upira, ko se nasilne sklicuje na človekove pravice, prekrščevalec na svobodo osebnega prepričanja, tat na nedotakljivost lastnine ali morilec na svestnost življenja. Vendar pa - predvsem to si velja zapomniti - zaradi tega teh vrednot samih ne bo zanikal.

Tako je najbrž tudi s spomeniki revolucije. Naj bodo še taki pričevalci (ne)vrednot, je treba ravnati z njimi z vso potrebnim skrbnostjo in premišljenostjo. Dobro je treba pretehati, kaj in kako z njimi, ali niso morda ob vsem pričevalci tudi vrednot, ki so še žive in so pomembne za našo narodno identitet, da se ne bi v prihodnjih časih, ki bodo, upajmo, vrednostno jasnejši, sramovali lastnih početij in prepozno ugotavljali, da se iz napak v preteklosti nismo prav nič naučili.

MILAN MARKELJ

Gumijevo maso najprej razrežejo, nato oblikujejo kroglice, kocke, zlatnike, sadeže in palčke, v dražirnih bobnih pa dobijo žvečilke sladko zunanjost.

Od brezove smole do Wrigleyjevih žvečilk

Začetek je sladak, a ko stvar žvečiš in žvečiš, se slatkoba izgublja. Pa nič zato, odviješ še enega, si ga zatlačiš v usta in spet žvečiš. Potem pride tisto najlepše, tisto, kar so nam mame že ničkolikokrat prepovedale. Pokažemo zmogljivost pljuč, močno pihnemo in oblikujemo balon. Nato: pok! Nepričazno se nam nalepi na lica. Otroški prsti ga lepo posnamejo z obraza in spet potisnejo v usta. Morda ga celo vzamejo v roke in raztegnejo pa potlej spet v usta. Brrr! Naj ga imamo radi ali ne, žvečilni gumi je osvojil svet in svoje priljubljenosti niti po več kot poldrugem stoletju nikakor ne izgublja.

Raziskovalci človekove preteklosti so ugotovili, da so ljudje čutili potrebo po žvečenju že v prastarih časih. Tako so odkrili, da so ob Bodenskem jezeru že pred 6.000 leti uporabljali v te namene destilirano brezovo smolo. Podobne najdbe so odkrili tudi v Franciji, na Norveškem in v Švici. O zgodovini žvečenja govorji podatek, da so Maji s polotoku Yucatan poznali smolo drevesa sapotil že pred 1.000 leti. Ravnata zočenjeni mleček, ki je zelo primeren za gnetenje, je postal osnovna sestavina žvečilnega gumija, ki so mu začeli dodajati še koruzni škrob, dišave in mehčalo.

Žvečilni gumi, kakrnega poznamo danes, je star 150 let. Toliko je preteklo od tedaj, ko so ljudje začeli trgovati z njim. Seveda so stvar v promet spravili Američani. Leta 1845 je John Curtis iz Portlanda začel kupčevati z maso iz smrekove smole in čebeljega voska. Mislimo si lahko, da takratni žvečilni gumi ni bil preveč dobera okusa v arume, a to Američanov očitno ni preveč motilo. Še več, svoje čudovito odprtitev so razkrili še prebivalcem drugih predevet našega planeta.

Wrigleyev imperij

Omenjeni John si je s svojo podjetnostjo in žvečilnim gumijem lepo opomogel. Še večjo zgodbo o uspehu, ki se nadaljuje vse do današnjih dni, pa je z žvečilnim gumijem ustvaril William Wrigley mlajši. Res je, ravno tisti Wrigley, katerega posodobljene žvečilke veselo prežekuje še danes mlado in staro. Neka zgodba, ki bi ji lahko rekli ameriška zgodba o uspehu, pravi, da je William leta 1891 prišel v Chicago, štel je 29 let, in v žepu imel samo 32 dolarjev. Z močno podjetniško vnemo se je lotil prodajanja mila in poznejec pecilnega praška.

Zanj in za njegov bodoči imperij je bilo usodenega pomena, da se je s prave strani lotil propagandnih sredstev. Nekake dne se je namreč domislil, da bi med dve vrečici pecilnega praška vtaknil ploščico žvečilnega gumija, da bi gospodinje raje posegale po njegovem blagu. Zgodilo pa se je, da so Američani kmalu začeli pecilni prask kupovati samo zato, da bi prišli do Wrigleyeve žvečilke. Podjetni William je oblikoval lastno blagovno znamko Wrigley's Chewing Gum in z njim premagal vse do tedanje tekmece v proizvodnji žvečilnega gumija, ki jih v Ameriki že takrat ni bilo malo.

Družinsko tradicijo proizvodnje žvečilnega gumija je nadaljeval William sin Phillip Wrigley, ki je med drugo svetovno vojno zelo izdatno opremil ameriške vojake z žvečilkami različnih okusov (spearmint, juicy fruit, doublemint) ter tako razvado Američanov razširil po vsem svetu. V tem času je imel Wrigley hude težave z dobovno dovolj velikih količin surovin, zato se je znašel z nadomestki.

Žvečilni gumi so počasi začeli izdelovati iz primernega nadomestka - polviniklorida, ki mu dodajajo sladkor in aroma. Tudi danes Wrigley še vedno vodi med proizvajalci žvečilk, ta svetovni prvak pa obvladuje tudi 80 odstotkov slovenskega trga. 15 odstotkov trga ima znamka Stimorol, skupno pa se v Sloveniji letno proda 600 do 700 ton žvečilnega gumija.

Prve naše žvečilke

Slovenci smo domače žvečilke dobili prvič v 60-ih letih. Takrat so npr. v krškem podjetju za izdelavo čokolade Imperial začeli mesiti prve mase za domače žvečilne gumije. Delo je bilo še zelo primitivno, saj so maso mešali ročno, jo valjali na deskah in rezali, v teh poskusih pa so letno naredili 100 do 200 ton mehke žvečilne mase, ki je vse bolj dobivala domovinsko pravico tudi pri nas. Leta 1967 je Imperial začel z redno in nekoliko bolj posodobljeno proizvodnjo žvečilk v obliki cigaret, ki jo je ohranil vse do danes. Približno isti čas je s proizvodnjo začela tudi ljubljanska Kolinska.

V močni konkurenči velikih mednarodnih proizvajalcev žvečilk se je krški Imperial oprigel sladkih, barvastih in po obliki pestrih izdelkov, namenjenih manjšim otrokom. Danes dela največ gumijev tuje znamke Hitshler, vendar v podjetju upajo, da se bodo po izgubi jugoslovanskega tržišča spet postavili na lastne noge in uspeli tudi z lastnimi izdelki.

Iz česa je "čikgumi"

Osnovne sestavine današnjih žvečilk so poleg gumijeve baze še: mleti sladkor, škrobeni sirup, arome, barve in dodatki za vzdrževanje vlage in masi. Za vse, ki še nikoli niso vstopili v kakšen obrat, kjer se mesijo žvečilke, se bomo malo sprehodili po proizvodnji. Ta se začne v prostoru, kjer na manjše kose režejo gumijev maso, ki kmalu nato konča v gnetilcih mase, po domače bi rekli mešalcih, v katere je mogoče naenkrat spraviti do 150 ton mase. Gnetilci gnetejo gumijev maso in drobno zmleti sladkor pri temperaturi 50 stopinj, zaradi česar je vse skupaj mehkejše. Ko je masa zgnetena, sledi ohlajevanje, da jo potem lahko oblikujejo na različnih linijah. Na enih se iz strojčkov vlečejo dolge gliste, ki jih razrežejo v cigarete, drugod po tekočem traku poskakujejo drobne kroglice pa kvadratki, kovanci, miniaturni sadeži in še kaj. Andrej Cimerman, tehnični vodja Imperiala, nam je povedal, da delajo okrog 30 osnovnih oblik, sicer pa imajo 160 različnih končnih izdelkov za izvoz in še okrog 30 za domače kupce.

Pri oblikovanju je masa še topla, ko pa iz nje dobijo želeno obliko, jih močno ohladijo, da se ne izmaličijo. Naslednja postaja v proizvodnji je dražirnica, prostor, v katerem v posebnih dražirnih bobnih z bar-

in trdo barvasto površino. Nato mora vse skupaj še nekaj časa odležati, da se površina dokončno utrdi, nakar izdelke polijejo s polirnim voskom, da se privlačno svetijo. Sledi pakiranje v različno emalažo, pogosto s priloženo igračko, ki nato v trgovinah zapelje naše malčke, da izdelek vzamejo s police in trmasto vztrajajo, da jih kupimo.

V osmih urah napoplňajo 10.000 žvečilk v obliki cigaret, sicer pa sta izdelava in pakiranje toliko različnih oblik zamudna in zato draga. Potrebna bi bila avtomatizacija, ki bi pocenila proizvodnjo in omogočala, da bi tudi naši proizvajalci uspešno konkurirali tujim. A zato, da bi se postavili ob bok velikim proizvajalcem, ki izdelujejo le eno ali nekaj oblik žvečilke v izjemno velikih količinah in obvladujejo velika tržišča, naši žvečilkarji nimajo veliko možnosti. Zato se za zdaj, vsaj v Krškem, kjer imajo zastarelo opremo, oklepajo programov, ki zahtevajo veliko ročnega dela, in izdelkov, ki nimajo toliko konkurence.

Žvečilni gumi je torej lani slavil 150. rojstni dan. Vsa ta dolga leta je živel in se razvijal, bil priljubljen, zaželen in za nekatere kar nepogrešljiv. Največji ljubitelji žvečenja, ki je danes razširjeno po vsem svetu, so menda še vedno Američani, v Evropi pa ga največ pokupijo Nemci, takoj za njimi so Francozi in Belgiji. V poldrugem stoletju se je popularnost žvečilk ne samo obdržala, temveč celo povečala, saj povpraševanje po njih in s tem tudi proizvodnja še kar na-

rašča. Po eni strani zato, ker je po vojni odkrivala in osvajala vedno nove dežele in nova ljudstva, ki so v svojo kulturo začela vnašati žvečenje. Na drugi strani se je povpraševanje povečalo, ker so proizvajalci žvečilnega gumija ustregli tudi odraslim. Že sladki žvečilni gumi z okusom spearmina je lepo osvežil dah, po letu 1950 pa so se na trgu vse pogosteje začele pojavljati žvečilke brez sladkorja.

Stomatologi ga priporočajo

Vse bolj priljubljeni žvečilni gumiji brez sladkorja se ne prodajajo več kot slăšice, ampak kot sredstvo za osvežitev ustne votline, čiščenje zob in celo preprečevanje zbrane gnilobe. "Stomatologi ga priporočamo!" pravi ena bolj udarnih reklam, ki nas uči, da naj po vsakem obroku požvečimo Orbit. Tako je v zadnjem času proizvodnja žvečilnih gumijev vse večja predvsem na račun izdelkov brez sladkorja, izdelkov, katerih največji potrošniki niso otroci, temveč odrasli in mladina.

Še ena stvar je, zaradi katere ljudje segajo po žvečilnih gumijih. Strokovnjaki pravijo, da žvečenje sprošča mišice, povečuje koncentracijo, ohranja budnost človeka, mu pomaga premagovati strah in ga nekako poteši. "Dohenčkom prsi, otrokom dudke in odraslim žvečilnega," bi lahko rekli. Vsekakor bolje kot cigarete!

BREDA DUŠIČ GORNIK

ČRНОМАЛЈСКИ ŠPORTNI JUBILEJ

70 nogometnih let

V okoljih, kjer je nogomet le igra zaradi igre ali samo borba za rezultate, prestiž in denar, se nogomet ne more trajno obdržati. Tam, kjer je nogomet sprejela mladina za svojo igro in zanje pridobil in navdušila tudi ostalo prebivalstvo, pa je drugače. Nogomet kot ljubiteljska igra postane v takih okoljih sestavni del športno-družabnega življenja in nepogrešljiva tradicija kraja. Tako je tudi z nogometom v Črnomlju, kjer letos proslavlajo 70-letnico obstoja in delovanja nogometnega kluba Bela krajina Črnomelj.

Bilo je leta 1926. Takratni Črnomelj je bil majhno podeželsko mesto, ki je šelo okrog 1.400 prebivalcev. V mestu je bil sedež treza, občine in župnije. Imel je osemrazredno osnovno šolo. V kraju je bila tudi železniška postaja. Ni pa bilo nobene industrije, le nekaj uradov, žag in mlinov, več trgovin, precej obrtnikov in nad dvajset kmečkih gostil. Bilo je malo zaposlenih, od teh največ uradnikov in obrtnih delavcev. V mestu je delovalo nekaj društev, med njimi gasilci in godba na pihala. Najbolj delavni sta bili sokolska in orlovska organizacija, ki sta predvsem skrbeli za telovadbo. Drugih sportov takrat v mestu ni bilo tudi zato, ker so jim šola, Cerkev in obe telovadni organizaciji nasprotovali.

Igrali so v navadnih čevljih
Po večjih slovenskih mestih je bil takrat nogomet že razvit. Na Dolenjskem sta delovala SK Svoboda v Kočevju od leta 1920 in od leta 1922 SK Elan Novo mesto. V Črnomelj je nogomet prišel razmeroma pozno, šele leta 1926, ko so v omenjenih dolenskih mestih že nekaj let igrali nogomet. Nogometno žogo je prvi prinesel v Črnomelj Milan Možina, nato pa še dijaki domaćini, ki so hodili v novomeško gimnazijo. Ti so tudi prvi začeli nabijati žogo, največkrat v Žlebu. Pogosto so se jim pridružili še obrtniški pomočniki. Nogometna igra je hitro osvojila mladino, tako da so morali nasprotniki te igre v mestu drug za drugim popuščati. Kmalu nato so v Črnomlju po-

zgledu drugih mest ustanovili klub in ga imenovli Sportni klub Bela krajina (SKB). Uradno so ga registrirali šele leta 1931.

V prvih letih igranja so si oskrbeli nogometno opremo, niso pa imeli kopačk, ampak so namesto njih uporabljali kar navadne visoke čevlje. Najprej so igrali tekme med seboj, že v naslednjih letih pa so nastopali doma in v gosteh s klubu iz sosednjih mest.

Do prvega vala navdušenja nad nogometom je v Črnomlju prišlo leta 1932, ko so na Kaplanici (sedaj osnovna šola in rokometno igrišče) zgradili pravo nogometno igrišče. Tu so v naslednjih letih odigrali številne nogometne tekme s slovenskimi športnimi klubmi Elan, Kočevje, Rapid in Metlika ter s hrvaškimi klubmi. Enkrat letno je SKB priredil tudi športni dan. Čeprav je bil klub registriran tudi za druge vrste športa, se niso obnesle - ostal je edinole nogomet.

Devet let sta izmenoma bila predsednica kluba dva domača zdravnika: dr. Boris Malerič in dr. Štefan Šobar. Klub takratni političi razvrednotili mesta na klerikalni in liberalni del se to ni odražalo na tekmahi - vsi so navajali za SK Bela krajina. Nogomet so v Črnomlju takrat podpirali številni obrtniki. Klub je prenehal delovati septembra 1941. Skoraj vsi člani prvega moštva so kmalu nato odšli v partizane, ostali pa so se vključili v OF in jim sledili kasneje.

Povojni vzpon

Tudi takoj po osvoboditvi so nogometni igrali priložnostno in največkrat podime-

SK Bela krajina na igrišču na Kaplanici leta 1932

zno na tekmovanjih. V začetku s člani, nato tudi z mladinci in zadnji dve desetletji še s pionirji. Zanimivo je, da so bili v ekipah pogosto bratje. Omenimo naj samo najstevilnejše: med vojno so igrali štirje bratje Fabjan, po vojni pa je bilo kar sedem bratov Weiss. Res pravi družinski nogomet!

Člani so bili v nekaterih sezona celo na

pragu slovenske lige, kamor bi tudi sodili, vendar niso imeli sreče pa tudi pomanjkanje denarja jim je to preprečilo. Klub ne bi bil tako uspešen, če ne bi imel številnih ljubiteljev in zvestih obiskovalcev tekem. V najboljših časih jih je bilo tudi čez osemsto na tekmi, kar je lep dokaz priljubljenosti nogometa v Črnomlju. Takega obiska ne poznajo drugi klubi na Dolenjskem in je glede na razmere celo večji kot v Ljubljani. Veliko pa klubu pomagali tudi domači delovni kolektivi in obrtniki.

Čeprav klub ni odigral vidnejše vloge v slovenskem nogometu, pa so Črnomaljci lahko ponosni na predvojnega nogometnika SKB Branka Pantića, ki je bil dolgo let član izvršnega odbora Nogometne zveze Slovenije, in na nekdanjega mladinsca Roberta Englara, ki že dalj čas igra za NK Olimpija in je redni član državne reprezentance. Ob tem je vsem edino žal, da takega ni zmogel doseči Vinko Weiss, nedvomno najboljši nogometni igralec Črnomaljskega nogometa.

Klub je prejel številna športna in družbena priznanja. Najbolj pa so nogometni in ljubitelji nogometa v Črnomlju ponosni, da so leta 1976 kot prvi nogometni klub v Sloveniji prejeli Bloudkov plaketo. Leta 1985 so organizirali obsežno klubsko razstavo, imajo klubski prapor, spomenik na stacionu in tudi svojo klubsko pesem, glasbeno prirejeno po predvojni. Še posebej pa so ponosni na knjigo Nogomet v Beli krajini, ki jo napisal domačin in nekdanji nogometnik Slavko Gráhek. Gre za nogometno publikacijo, kakršne druge nimajo. V knjigi je med drugim objavljeno 120 pojmenovanih dokumentiranih skupinskih fotografij, 43 osebnih fotografij vseh funkcionarjev in kapetanov moštev ter seznam 233 nogometnih in ljubiteljev klubova v obdobju 1926-1992.

Za bodočnost nogometa v Črnomlju se ni bati. Prav zdaj si prizadevajo za okrepitev

kluba s tehničnim kadrom pa tudi za večjo denarno pomoč. Upamo in želimo, da bo to novemu vodstvu kluba, ki ga kot predstavnik vodi Jože Ovnček, tudi uspelo.

O.K.

Odličnost kot vizija in pot

FOTO: M. MARKELJ

Pisatelj Andre Maurois je v enem od svojih del zapisal: "Če bi ljudje bolj razumeli, kakšna nevarnost se skriva v uporabi nekaterih besed, bi imeli slovarji v izložbah knjigarn rdeč opozorilni trak z napisom: Eksplozivno, ravnat pravilno!" Misel je seveda mogoče razumeti tudi v pozitivnem pomenu, da so besede, ki imajo v sebi nakopičeno ogromno energije, ki se da koristno uporabiti.

Za dr. Janeza Gabrijelčiča, ekonoma iz Novega mesta in člana Računskega sodišča Republike Slovenije, je ena takšnih besed "odličnost". Vzel jo je za osrednji pojem, srčko svoje knjige Od kakovosti k odličnosti po poti organizacijskega razvoja, s katero je Sloveniji ponudil svojevrstno vizijo in nakazal pot k njeni uresničitvi. Prav tega, vizije, nam v tem trenutku morda od vsega najbolj manjka, saj je videti, kot da se je državno osamosvojivljiv slovenski zgodovinski zagon uphehal. Dr. Gabrijelčič vidi v stremljenju k odličnosti našo veliko šanso, da se bomo utopili v Evropi, ampak bomo v nji kot Slovenci razpoznavni. Četudi spada njegova knjiga po svoji stroki na področje ekonomske znanosti, pa so njeni izsledki uporabni tako na osebnem kot na najširšem nivoju.

- Vaša knjiga je plod dolgoletnega študija, raziskav, razmišljanj. Kako bi na kratko strnili njeni osnovno in najširši javnosti namenjeno sporočilo?**

"Osnovno sporočilo knjige je, da Slovenci nikakor ne smemo biti pasivni v teh resnično pomembnih in izzivnih časih. Dobili smo svojo državo, zdaj pa je na vseh nas, da naredimo to državo uspešno, in to ne samo na ekonomskem, ampak na vseh področjih. Knjiga je nastala kot sredstvo za motivacijo, je motivacijska, ker želi dati ljudem vizijo, da je lahko vsakdo odličen, posameznik, podjetje, skupnost, narod, seveda tudi majhen narod, kot je slovenski. Venadar narod ne more biti odličen, če nima odličnih posameznikov. Odlične ljudi smo Slovenci že imeli, od Gallusa in Trubarja do Prešernarja in generala Maistra. Prenekatera slovenska mati, ki je v slovenski poštenosti vzgojila številne otroke, je tudi bila odlična. Naša zgodovina je polna primerov odličnih ljudi. Zdaj je čas, da postane odličnost naš skupni cilj."

- Odličnost je sploh ključna beseda vaše knjige. Kaj pravzaprav pomeni?**

"Če razčlenimo besedo, vidimo, da je v njeni zasnovi izraz "od lika", torej označuje nekaj, kar je od lika, se pravi več kot lik. Podobno beseda izvrsten označuje nekaj, kar je "iz vrste", zunaj običajnega, normalnega. Odličnost torej pomeni izjemnost, nekaj, kar ima veliko vrednost, nekaj vrhunskega, najvišjo kakovost, vendar ne v smislu populnosti. Lahko bi rekel, da je popolnost božja, odličnost pa človeška. Človek ne more biti popoln, je pa lahko odličen: odličen učitelj, gospodarstvenik, strokovnjak, oče ali mati, brat ali sestra, hči ali sin. Seveda pa odličnost ne pride sama, zanjo se je treba truditi, vzgajati."

- Ob odličnosti se nekako kar sam ponuja pojem kakovosti. V knjigi ste zapisali, da je sedaj v Sloveniji zaznati prav poplavno besed o kakovosti. Vendar to še ni odličnost?**

"Kakovost je potrebna, ni pa zadostna kategorija. To je izhodišče, cilj za resničen uspeh pa mora biti odličnost. Zamisel o kakovosti se je v Sloveniji dobro prijela, ljudje se trudijo zanjo. Gotovo je hvalevredno, da se približujemo evropski kakovosti, žal pa so jo ponekod vzel kot končni cilj. V

- Najbrž bi bil tudi odnos tujev do nas drugačen, če bi bili, kot zastavljate v svoji viziji, odlični?**

"Če bo tujev prišel v odlično okolje, bo moral biti drugačen, kot če bi prišel v okolje, ki ga ne bo imel vsaj za enakega. Če bo prišel denimo v podjetje, ki ima program odličnosti, bo to zanj znak, da se bo drugače obnašal. Slovenci moramo torej v tem smislu razmišljati po svoje. To pa ni ošabost. Odličnost govorji o tem, da se moramo razlikovati, ne v smislu ošabnosti ali izključevanja. Gre v bistvu za spoštovanju drugega, a tudi svoje tradicije. Bati se je, da tuji kapital, ki prihaja in bo še prihajal k nam, privnaša samo logiko profita. Temu pa ni mar, denimo, varovanje našega okolja. Kot država z nacionalno strategijo varovanja naravnih virov bomo prisilili tujev, da bo prišel k nam z razvito ekološko zavestjo. Vendar jo moramo najprej imeti mi sami, mi moramo razviti odličnost v odnosu do okolja."

- Vaša knjiga ne podaja le vizije odličnosti, ampak tudi načine in poti do njene uresničitve. Kateri so, denimo, pripomočki, ki pomagajo na poti uresničevanja odličnosti?**

"Sama vizija ni dovolj. Ključno je, da vizijo spraviš v akcijo. V moji knjigi res ne gre samo za vizijo odličnosti, ampak tudi za podajanje načinov, kako jo doseči. Izhodišče in pogoj odličnosti so aktivnosti, ki temelje na znanju in razumevanju in verovanju v vse tisto, kar smo si zastavili in kar izvajamo, zelo pomembno pa je tudi medsebojno sodelovanje. Eno od orodij na poti odličnosti je tako imenovana filozofija in-in, s pomočjo katere se izognemo enostranskoosti in ozkosti. V knjigi jo razlagam z uporabo pregovorov. Vzemimo za primer pregovor Hiti počasi in pregovor Kar moreš storiti danes, ne odlašaj na jutri. Po načelih filozofije in-in moramo poznati in razumeti oba ter ju primerno uporabljati glede na razmere. Temeljna zapoved na poti k odličnosti pa je uveljavljanje načela sožitja različnosti. Zaznati, spoznati in razumeti moramo vse nasprotne sestavne določene problematike, nasprotja pa povezovati, prilagajati in usklajevati. Nasprotja nam velikokrat lahko dajo primerno širino za učinkovite in uspešne rešitve. Model razmišljanja, ki ga imenujem etsinko po latinski besedi et (in), grški sin ter latinski ko, ki obe nastopata v besednih zvezah, ki označujejo sodelovanje, tudi pomaga na poti h kakovostnemu preseganju obstoječega, torej k odličnosti."

- Tako filozofija in-in kot koncept mišljenja etsinko zahtevata povezovanje tudi nasprotujučih se stvari. Ali ni v tem nevarnost nastanka konfliktov?**

"Organizacijski razvoj in ideja odličnosti ne zavira konfliktov, ampak jih jemljeta kot dobro izhodišče za porajanje še boljših rešitev. Vztrajam, da je pluralizem mnenj izhodišče za razvoj. Ne gre za uničenje nasprotnika, ampak za nadgrajevanje obstoječih odnosov. V prizadevanjih po odličnosti nikoli ne sme medsebojno sodelovanje potekati v smeri uničenja nasprotnika, nasprotnik namreč ne pomeni že sovražnika. Žal se na Slovenskem pogosto dogaja prav to, da nasprotja jemljemo izločevalno. Tako je pač, da imamo ob dobrih lastnostih tudi napake. Zavedati se je treba, da imamo napake in da živimo v nekaterih zmotah. A največja napaka bi bila, če jih ne bi spoznali in poskušali preseči. Moramo torej vedeti ne samo, kaj je dobro, ampak tudi, kaj je slabo. Tako bomo lahko slabo odpravljali oziroma negativno spreminali v pozitivno. V tem je novost teorije o odličnosti, da določene vrednote ne samo pospešuje, ampak nekatere tudi zavira. V glavnem poznamo teorije, ki pospešujejo in poveličujejo nekatere ideje, v konceptu etsinka pa je, da moramo nekatere ideje zavirati. Gre namreč vedno za celovit pristop."

- Ena od ključnih stvari pri doseganju odličnosti je tudi učenje. Govorite o stalnem, nenehnem nabiranju in plemenitenju znanja.**

"Učenje in mišljenje sta ključna stvar. V hitrih spremembah, ki so značilne za današnji čas, moramo spremeniti vzorce potenciranega izobraževanja, to pomeni doživljajsko, stalno izobraževanja. Tu bi morale naše šole odigrati nadvse pomembno vlogo, seveda pa tudi delovne organizacije, družina in starši. Ljudi bi bilo treba vzgajati v smeri

odličnosti in jim odpirati nove vrednote. Mlade bi morali učiti ne samo vedenj, ampak tudi poguma, upanja, zaupanja. Slovenci imamo v tem pogledu čudovito literaturo, ki jo je dr. Anton Trstenjak; to je izvirna, strokovna literatura, ki našim ljudem lahko zelo veliko da. Srečni bi morali biti, da imamo takega človeka. Mislim, da zelo drži ugotovitev, da je človek po svoji naravi učence se bitje. Učenje pa pomeni, da se človek ves čas gradi in presega. Francoski personalistični filozof Emmanuel Mounier pravi, da je človek rojen zato, da se preseže. To bi morali v naših šolah in organizacijah ljudem omogočati."

- K odličnosti si posameznik prizdeva na osebnem nivoju, v delovnih organizacijah pa ima verjetno v doseganju odličnosti najpomembnejšo vlogo tisti, ki jo vodi. O današnjih managerjih ne gre ravno glas, da bi bili ljudje zelo širokega mišljenja. Kako vidite njihovo vlogo?**

"V knjigi je veliko napisanega o tem, kako sodelavati, kako ustvariti v organizacijah in delovnih skupnostih pravo vzdusje, ki naj spodbuja prizadevanja k odličnosti. Mislim, da je zelo pomembno, da so s tem seznanjeni vodje organizacij. Ključnega pomena je, da se tega navzame vodstvo podjetje. Srednje ali nižje vodstvo je lahko še tako prav naravnano - če vizije odličnosti ne sprejme tudi najvišje vodstvo, se te usmeri lahko uduše. V dolenjskem gospodarstvu smo imeli primere, ko so v nekaterih delovnih organizacijah imeli zelo dobre programe, ki so uživali podporo celo na republiški ravni, a so vodstva težila drugam, niso jih podprla. Ozki interesi vodstva so žal pre-

vladali. Danes je vodstveni delavec še v močnejši poziciji, kot je bil prej, zato je še toliko bolj potreben, da zamisel odličnosti pride v meso in kri managerjev. Manager ne sme samo razumsko upravljati, ampak mora voditi v najširšem pomenu te besede. Poznati in imeti mora širši smoter. Lahko bi rekel tudi tako: ni dovolj, da je vodstveni delavec manager, ampak mora biti tudi leader, voditelj v vizijami, novimi koncepti, resnični borec za nove zamisli. To pa zahteva od njega, da je tudi sam odličen."

- V vaši knjigi je že obilo tem, vrednih razmisleka in pogovora, vendar bi vas za konec pogovora prosil, če poveste nekaj besed o smotri porabica oziroma o spodbudi, ki jo predstavlja bližajoči se konec tisočletja.**

"Ko se srečujemo z vprašanjem, kako uresničevati vizije, kakršna je denimo vizija odličnosti, je pomembno načelo, ki nas vodi v praksi, smotorno ravnanje s časom. Kaj to pomeni? Vzemimo ta primer: do leta 2000 imamo še toliko in toliko dni. Če vsak dan nekaj naredimo za vizijo, ki si jo zadamo uresničiti, je to ogromna potencialna energija, ki lahko pripelje do velikih dosežkov. Kdor ne zna ravnati s časom, ne zna ravnati z ničimer. Prelom tisočletja je časovna točka, ki ima izjemno motivacijsko moč. Dajmo nekaj narediti do leta 2000! Vzemimo ta iziv ne samo v poslovnu pomenu, ampak tudi čisto v osebnem. Zadajmo si cilj, da denimo odpravimo slabe navade, da bomo poskrbeli za svoje zdravje, da bomo prenehali kaditi, pijačevati, da bomo prevečali svoj fond znanja. Zastavimo si cilje na osebni in družinski ravni, v podjetju, širšem okolju in ne nazadnje v celi državi. A po načelu smotrnega ravnanja s časom to pomeni, da je treba delovati dan na dan, ne odlašati na jutri. Začimo z uresničevanjem svojih vizij že danes!"

MILAN MARKELJ

ŽRTVE PROMETNIH NESREČ

Trenutek, ki je usodno zaznamoval življenje

Le trenutek, droben hipec je bil dovolj, da je voznik, ki je mestno cesto zamenjal za dirkališče, povsem spremenil življenje mlade Zugljeve družine iz Slamne vasi pri Metliki. Mama Antonija je nesrečo, v kateri se je v njeno stoenko z veliko hitrostjo zaletel jugo, preživel, ostala pa je stodstotna invalidka.

V skopih časopisnih poročilih ničkolikokrat preberemo vesti o prometnih nesrečah, ki so se za udeležence končale s hudimi telesnimi poškodbami. Rečemo: "Hvala bogu, samo da ni mrtvih!" Ne pomislimo pa, skozi kakšno trpljenje morajo hudo poškodovani, ki povrh vsega niso prav nič krivi za nesrečo. A kalvarija teh ljudi ostane navdano našim očem skrita za zidovi bolnišnic, rehabilitacijskih centrov, njihovih domov. V Angliji so pred zadnjimi noveletnimi prazniki namesto dokumentarnih filmov o smrtnih žrtvah na cestah prikazovali filme o ljudeh, ki so preživeli hude prometne nesreče in ostali za vse življenje odvisni od svojih bližnjih. S takšnimi oddajami so dosegli namen: število prometnih nesreč se je okrog praznikov zelo zmanjšalo. Če bi pri nas tistim, ki iz objestnosti, "junaštev", v pijnosti povzročijo hude prometne nesreče in z divjanjem po cestah ne prenehajo, vsaj enkrat na mesec pokazali posledice njihovega početja, bi po tej terapiji, če le imajo kaj srca, začeli razmišljati o svoji prometni kulturni. Žal je vedno tako, da se mnogi po masakru, ki so ga povzročili na cesti, sploh ne zmenijo za nedolžne žrtve.

Era takšnih žrtv je bila Antonija Žuglja. Ko se je septembra 1994 vračala iz trgovine, je ostala uklepšena v svojem avtomobilu in enem od novomeških križev. Domov se je vrnila šele po devetih mesecih. "Ko sem videla, da dvi avto proti meni, sem lahko le še zavzdihnila. Potem me je zagrinila tema. Kot so mi povedali, je moj avto letel po zraku kar dvajset metrov, udarec pa je bil tako močan, da je iz avta odneslo vse, kar je bilo v njem: televizor, otroški stolček, igrače." Antonija se je po treh tednih budiila v Kliničnem centru v Ljubljani. Ostala je brez vranice, zašiljena so ji jetra, poškodovana je imela pljuča, zlomljeno rebro in strašne bolečine, a bila je vesela, da je preživila. Šele štiri mesece po nesreči, ko je bila na Zavodu za rehabilitacijo Soča v Ljubljani, se je eni od zaposlenih zareklo, in takrat je zvedela, da ima tako poškodovano hrbitenico, da ne bo nikoli več hodila. "Priznam, da je bil to zame šok. Pri triindvajsetih, pa na invalidskem vozičku! Toda tudi takrat mi niso

povsem zagotovili, da zares ne bom mogla nikoli več hoditi. Tolažili so me, da sem še mlada in da se lahko zgodi čudež. Če bom zares lahko še kdaj hodila, me ne bo prav nič motilo, če bodo to poimenovali čudež," se nasmehne Antonija dobrih šestnajst mesecov po nesreči.

Prav neverjetno je, kakšno vedrino in optimizem troši okrog sebe klub vsem, kar je prestala. Njen recept je preprost: pravi, da pozabi, da je na vozičku. "To bi bilo veliko težje, če ne bi imela ljubezni in razumevanja svojih bližnjih, moža Antona, prikupnega sinka Tonija, ki je decembra dopolnil dve leti, mame, tašče pa prijateljice Mateje in njene mame Metke Wachter. Zahvala gre tudi dr. Blažu Mlačku, Jožici Kočevar in patronatno službi iz metliškega zdravstvenega doma, medtem ko me je socialna služba razočarala," našteva Antonija. Ko se je vrnila domov, sta z možem vedela predvsem to, da bo življenje njune mlade družine odselej drugačno, da pa jih ta drugačnost ne sme obremenjevati, ampak jo morata čim bolj prilagoditi vsakdanjemu ter seveda temu, kar zmore narediti Antoniju. Najprej so morali v starci hišici Antonovega očeta, kamor sta se iz Novega mesta preselila že nekaj let pred nesrečo, razširiti vrata, da je šel

skoznje invalidski voziček, ter podreti stopnice proti kopalnici. Tudi sicer je v hiši vse prilagojeno Antonijinem vozičku in le malo kotičkov je, kamor ne more. A zanje dobro ve Toni, kajti ko kaj uspiči, se skrije tja, kjer ga mamica ne more ujeti. Čeprav je še majhen, pa kar nekako razume, da njegova mamica pač ne more hoditi tako kot ostali ljudje, in ji rad pomaga. Sam poje, se oblec in odnese pleničko v smeti. "Sicer pa z možem vstajava ob štirih zjutraj. Anton pred odhodom v službo v novomeški Revoz, kjer so mu šli na roko, da je dobil delo za nedolžen čas in samo v dopoldanski izmeni, pripravi vse, kar s Tonijem potrebujeva, ko sva sama. Ko pa se vrne iz službe, zopet postori gospodinjska dela, ki jim sama nisem kos," pravi zadovoljno Antonija, ki sama kuha, peče kruh, štrudelj.

Zugljeva se zavedata, da imata pred sabo še vse življenje, in načrtujeta ga naprej, kot da je bil tisti usodni septembrski dan kot vsi ostali. Tako kot pred nesrečo ali pa še bolj imata v mislih gradnjo hiše, v kateri bi bilo vse prilagojeno Antoniji. Zavedata se, da pri tem ne bo šlo brez pomoči, pokonci pa ju drži zavest, da jima je bližnji in sovaščani ne bodo odrekli. To vesta iz izkušenj. In če bi se Antoniji še pred nesrečo zdelo življenje, kakršnega živi danes, nemogoče, sedaj pravi, da je, če je človek optimist, v življenju vse mogoče. "Verjamem, da mi je celo lepše kot komu, ki ima zdrave roke in noge, a v glavi črne misli," je prepričana.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Mlada Zugljeva družina: Antonija, Toni in Anton

Pust ponikovsko krivih ust

Pustovanje v Ponikvah je ljudski običaj, ki doslej še ni bil nikjer javno objavljen, saj so ga domačini skrbno varovali in se je prav zato ohranil v vsej svoji izvirnosti. Domačini nočejo, da bi njihovo pustovanje prerastlo v komercialni karneval.

V Ponikvah pri Dobropolju se gotovo že na veliko pripravljajo na letošnje pustovanje, vendar pa o pripravah javnosti ni nič znanega, saj tradicija predpisuje zelo stroga pravila. Maske za "mačkare" izdelujejo v veliki tajnosti v običajno neznani (lahko vsako leto v drugi) hiši v Ponikvah. Pri izdelavi mask in kasneje v mačkarah lahko nastopajo le moški, in še to ne vsi. V to druščino so po posebnem postopku sprejeti fantje, ko določeno 17 let starosti, članstvo v druščini pa preneha, ko se fant poroči in nima več pravice sodelovati v mačkarah.

Predpisi so tudi tako strogi, da nihče izmed mačkar ne sme v mačkare v kak drug kraj z masko, izdelano v Ponikvah. Če se kdo pregeši, ga lahko izključijo iz druščine. Zgodilo pa se je tudi, da so v opomin ostalim začeli vse maske, izdelane tisto leto. Razen tega o mačkarah iz Ponikev doslej ni bilo še nikjer nič javno objavljenega, ker domačini o tem tujcem še do pred nekaj leti niso govorili. Zato v knjigi pokojnega dr. Niko Kureta Pražično leto Slovencev - Pomlad, ki je izšla že leta 1965 s podnaslovom Starosvetne šege in navade od pomladi do zime, nijer niso omenjene mačkare iz Ponikev, medtem ko je mačkaram iz Dobropolja namenjena kar nekaj prostora.

Tudi jaz sem že od začetka decembra zamam povpraševal o "pustni komandi" v Ponikvah. Pravega odgovora nisem dobil. Imel sem že vtis, da se mi izmikajo oz. nočejo nič povedati. Končno pa sem povsem slučajno le naletel na človeka, ki je bil pripravljen o tem govoriti. Vnaprej pa mi je povedal, da je za pogovor potrebno najmanj dve uri časa, in prav je imel.

Opozorim naj še, da so nekateri izrazi, napisani v narečju, se pravi tako, kot jih izgovarjajo domačini.

Zveza ponikovskih prijateljev

Pustovanje pripravlja Zveza ponikovskih prijateljev (ZPP), ki nima voljenega predsednika. Predseduje ji najstarejši član - fant in ta tudi odloča o vsem. Po svoji presoji lahko v ožje vodstvo izbere člane iz svoje generacije, se pravi starejše fante, predvsem pa zagnane, delavne in sposobne, ki imajo dobre zamisli o pustni prireditvi.

ZELENČ (tudi GUŠTER, po vzoru na mlade vojake v bivši JLA) je pripravnik za vstop v ZPP. Ko določi 17 let, ga sprejmejo med fante in je kandidat za člena ZPP in tako rekoč včlanjen v nekakšno pustno društvo. To je za fanta posebna čast. Plačati mora fantovščino, se pravi določeno število litrov vina, v bifeju Stopar. Dekleta in žene ne morejo biti članice ZPP in nimajo pravice, da bi se oblačile v MAČKARE, lahko pa članom pomagajo pri šivanju in izdelavi mask oz. oblačil, oblačenju in izvedbi pustne prireditve. Isto velja tudi za fante, mlajše od 17 let, in tiste moške, ki so se že poročili.

Tastara in tastara predvsem nabirata darove za mačkare, zato ima tastara košaro.

Zelenc postane član ZPP, ko je na pustni tork opolnoči krščen. Zelenci so v glavnem "delovna sila", ki mora delati, kar jim zapove predsednik ali stari člani.

FANTJE so tisti, ki so bili že lani ali pred leti sprejeti v ZPP, zato jim pravijo tudi STARI CLANI. Tudi zanje je določeno plačevanje članarine, in sicer v litrih vina ali denarnih prispevkov (za vino ali za material, ki ga potrebujejo pri izdelavi pustnih rekvizitov). Tudi-fantje so razdeljeni v dve skupini. Tako morajo mlajši člani delati v glavnem isto kot zelenci, starejši člani pa ukazujejo njim in zelenemu ter kontrolirajo njihovo delo. To delo je predvsem izdelava mask in drugih pustnih rekvizitov.

Maske izdelujejo že od okoli novega leta v veliki tajnosti v neki hiši v vasi. Delajo jih zelenci in mlajši člani. Starejši člani jih kontrolirajo, sestavljajo program za osrednjo pustno prireditve in debatirajo o tem. Staro pravilo je, da morajo biti maske izdelane ročno, se pravi doma, in ne kupljene v trgovini.

Pustni cajteng - pustni časopis izide že v nedeljo pred pustom in takrat ga zelenci raznajašo po hišah.

Maske za mačkare

PETELIN in KOŠUTA sta mačkari, ki sodita med PODIVCE (FURMANE, špičaste kape). Na glavi imajo špičasto kapo, v rokah pa gajžlo (bič), da strašijo otroke. Po vasi krožijo nekateri podivci že dva do tri tedne pred pustom.

TASTAR in TASTARA sta par mačkar, ki gresta po vasi prvič že na debeli četrtek (četrtek pred pustom). Tastar je blečen v narobe obrnjen kožuh in obut v gumijaste škornje. Na glavi ima velik klobuk iz ličkanja ali slame, v roki ima gorjačo (lesen, velik kol). Tastara ima starinsko črno bleko v veliko ruto. V roki nosi procko (pleteno košaro), ki je obložena s slamo. Vanjo spravlja jajca, klobase, krofe, poha(n)e in druge dobrote, ki jih dobita po hišah.

AGENT je visok, postaven moški. Ta čast pripada fantu, ki je tisto leto prvi prišel iz vojske, zato je fant lahko taka mačkara največ enkrat v življenju. To je častna dolžnost. Agent je blečen v frak, židano srajco z metuljčkom za vratom in zeleno-bele hlače (na eni hlačnici je zelena barva blaga spredaj in bela zadaj, na drugi hlačnici pa prav obratno), ob straneh hlač pa sta pozlačeni črti. Na glavi ima cilinder, obut pa je v visoke škornje. V roki ima krevko (krivačko, zakriviljeno palico), na katero se opira, ker ima trdo nogo in šepa (to dosežejo tako, da mu za nogo privežejo letve - lajste).

TALEJPI PAR sta najlepši mačkari. Talejpi fant ima kapo z dvema grebenoma (za razliko od podivcev, ki imajo kape z enim grebenom oz. špičaste). Blečen je v hlače z rdečo belo kombinacijo hlačnic. Okoli pasu ima šarpo. Ramena ima

ogrnjena z ruto s franžami (resicami). Talejpa punca (tudi v punco je blečen fant) ima lasuljo s kitkama, lepo kiklo (kriko) in srajco. Oba sta res najlepši par. Nič ne delata, ampak se le sprehabljata in razkazujeta po vasi.

POLICAJ je blečen v plavo-belo kombinacijo hlač oz. hlačnic. Na glavi ima plavo staro čelado z grebenom. Na zgornjem delu uniforme ima naramne našitke s franžami. Obut je v škornje do podkoljen. Prepasan je z opasacem, v rokah pa ima staro sabljo. MESKONTAR je fant, ki mora znati igrati na harmoniko. Če takega fanta ni med domačini, si ga izposodi jo iz sosednih vasi. Posebnost je, da mora znati zaigrati koracnico, ki je nekakšna ponikvarska himna. Že pred 100 leti jo je zaigral ali morda priredil možakar iz hiše, ki so ji rekli "Pri glaču". Ta himna oz. koracnica je podobna eni izmed Slakovih skladb, od nje se razlikuje tako, da je koracnica, in prav zaradi te podobnosti jo znajo danes le redki prav zaigrati.

DVA KOJNA se imenujeta tako, ker ti mačkari privlečeta na vas voz. Imata tudi špičaste kape. Opravljena sta v plavo-belo uniformo, ob nogah pa imata privezane zvončke, ki zvonijo, ko ju po vasi goni podiuc - furman.

STRAME so ostale maske, pod katerimi igrajo fantje like, za katere so določeni. To so zdravniki, šuštarji (čevljari), malarji, urarji, peki, rudarji, zotlarji (izdelovalci komatov), glinarji, Ribenčan in še kdo.

Pustni program

Prave pustne norčije se začne v Ponikvah že navsezgodaj na pustni torek in trajajo vse do polnoči.

Dopoldanski program se začne že ob 6. uri zjutraj, ko podivci (špičaste kape), se pravi petelin, košuta in furman, ki krožijo po vasi, skušajo z bičem in drugim ošvrankiti otroke ali jih vsaj oplašiti. Okoli sedme ure, ko se zdani, gre ven tudi agent. Nato se jim pridružijo še taster in tastera in druge mačkare (razni obrtniki itd.). Mačkare hodijo po vasi od hiše do hiše ter nabirajo denar in robo (prispevke v jedilih in drugem). Za pustni torek so vsi ljudje doma, tudi tisti, ki so v službah v Ljubljani in drugod. Po možnosti vzamejo na dan dopust, če ga ne dobe pa gre do na bolniško. Vse hiše so mačkaram odprte in povsod dobe darila, jajca, klobase, krofe in tudi denar. Če koga iz opravičljivih vzrokov ni doma, da darilo mačkaram že vnaprej. Velika sramota za hišo pa je, če je ob prihodu mačkar zaklenjena kljub temu da je kdo doma. Dopoldanski program se konča okoli 13. ure.

Popoldanski program se začne okoli 15. do 16. ure na vasi (vašem trgu) in je glavni skupni program, ki se ga ogleda ogromno ljudi iz Ponikev in od drugod. Posamezne skupine mačkar igrajo, za kar so določene, kot na primer polet na Luno, klanje prašiča, izbira lepotice, sojenje itd. Ob tej priložnosti opravijo tudi obračun leta, se pravi, da pretehtajo, kaj je vaša skupnost, krajevna skupnost, občina ali država obljudila in kaj je v resnici naredila. Neizpolnjene obljube izpolnijo mačkare. V stari Jugoslaviji so hodili po vasi in poljih še orači, ki so z oranjem označili, da je prišla pomlad in da je treba začeti s kmečkimi deli.

Večerni program se začne takoj po popoldanskem. To je najlepši del pustnega programa. Vse mora biti "spucano" (čisto), "speglano" (zlikano), skratka lepo, in v njem sodelujejo vsi, ki "so še kulk tulk trejzni". Fantje se lepo opravijo, pri čemer jim pomagajo dekleta in druge ženske. Ta program je takoreč zahvala za ves pustni dan, darilo in konec pusta.

Sprevod gre nato po vasi od hiše do hiše. Nekaj deset metrov pred vsako hišo meskontar zaigra na harmoniko koracnico oz. himno, da domači vedo, da prihajo mačkare. V hišo vstopi najprej policaj in se postavi s potegnjeno sabljo kam v kot ali za vrata, da ne ovira ostalih, a straži nastop mačkar. Meskontar zaigra v hiši polko in nato še valček. Mačkare plešejo. Zdaj je preoblečen talejpi par

(fant ima zdaj špičasto kapo ter črne rokavice, talejpa punca pa bele rokavice, oba imata zdaj tudi maske, medtem ko je dopoldne imela punca pajčolan preko obraza) zapleše, in sicer fant z gospodarico, punca pa z gospodarjem. To je posebna čast za domače. Zaplešejo tudi drugi domači in gostje od vseposod. Pred odsodhom mačkar iz hiše, se taster in tastera premetavata in povajljata po hiši, ker sta že res "alkoholno cepljena" ali pa se delata, da sta. Od tistih, ki jih ves dan ni bilo doma, pobereta še jajca, krofe ali denar, kar pač kdo da. Pri vstopu v hišo in odsodhom se mačkare priklonijo, ob odsodhom pa meskontar zaigra koracnico. Nato nadaljujejo po istem programu obhod po ostalih hišah.

Opolnoč krst zelencev

Kar so mačkare ves dan zaslужile, nato pojedо in zapijejo v vaški gostilni skupaj z ostalimi sovačanci. Tega zaključka se udeleži predvsem mlajši in srednja generacija domačinov. Če je bil pustni program dober, je zelo veselo in polna gostilna, če pa je bilo podnevi preveč pijače, pa ni tako lepo, povedo domačini.

Krst zelencev je opolnoči. Vsak zelenec ima botra. Pred sprejemom v ZPP mora zelenc odgovoriti na nekaj vprašanj stroge komisije. Če odgovora ne ve, lahko odgovarja namesto njega boter. Vprašanja so seveda zabavna, kot: kdaj je ženski toplo pri srcu? Pravilni odgovor, ki ga običajno zelenci ne vedo, je, da takrat, "ko ji levi još v župo pade". Zelencia nato krstijo tako, da ga polijejo z vinom po glavi. Zdaj je šele sprejet v fantovsko

družbo in v Zvezo ponikovskih prijateljev. Postal je torej tudi "pravno" član ZPP in ima vse pravice in dolžnosti člana. Med dolžnosti sodi predvsem plačevanje članarine in delo za pusta oz. mačkare, med pravice pa, da fantuje in se udeležuje "tolarjev". Kdor se bo namreč oženil, mora dati fantom denar za fantovščino in temu rečejo v Ponikvah tolariji. Torej: fant je s krstom sprejet med fante, vse pravice pa izgubi, ko mu fantje postavijo pred potroko mlaje. Od takrat dalje nima več pravice "maske gor dat ter vplivati, predlagati in odločati o mačkarah". Odslej so tudi zanj - kot za vse ostale - največja tajnost vse priprave na mačkare, saj vaščani zvedo, kakšne bodo mačkare, šele ko jih vidijo na pustni torek.

Ko je krst zelencev opravljen, pride žalostno obvestilo, da je umrl kurent. Zabave je konec in začne se post.

Pokop kurenta

Na pepelnico pokoplje mrtvega kurenta (pust je namreč na pustni torek, kurent pa naslednji dan, na pepelnico sledi). Kurent naredijo zelenci tako, da kakšne stare hlače in bundo (vetrovko) natlačijo s slamo. Na tragah (nosilih) ali kar na lojtrah ga nato nesejo po vasi in postavijo pred gostilno. Ob njem prižigejo sveče. Ljudje ga prihajajo kropit, mu govorijo v zadnje slovo (Nikoli te ne bom pozabil) in ga kropijo z vinom. Mnogi občuteno jokajo, ker kurenta ni več, ker ga je zvila pijača, kot tudi marsikater mačkar, saj so nekateri v tej smeri delovali že 14 dni.

Okoli 15. ure pospremijo domačini (brez mask) kurenta na zadnjo pot v središče vasi. Spet je veliko jokanja, šaljivih govorov in joka. Končno kurenta začijo in pustne norčije v Ponikvah so za leto dni končane.

JOŽE PRIMC

ZABAVNA GLASBA

Grosupeljska skupina Dicky B. Hardy

Kdo kriči?

Kdo pravi, da je dobremu staremu rock'n'rollu odklenkalo? Kljub eksploziji vsakovrstnih glasbenih smernic je še vedno veliko skupin, ki zvesto prisegajo na zvrst, ki je v 60-ih in 70-ih letih dobesedno obnorela ameriško in evropsko mladž. Nekaj je takšnih, ki strašijo po sceni že krepkih dvajset let, drugi so privekali v svet šele pred kratkim, toda kakorkoli zguljene in klišejke so že melodije, ki jih igrajo, za sruovi in brezkompromisni r'n'r se vedno najdejo tako navdušeni glasbeniki kot poslušalci. In dejela na sončni strani Alp ni izjema.

Zadnji izdelek te vrste prihaja od skupine Dicky B. Hardy iz Grosupljega. Zgoščenka nosi naslov Why Aren't You Screaming? (Zakaj ne kričite?), izdala pa jo je založba FV iz Ljubljane. Gre za zelo mlado skupino, saj so njeni člani z delovanjem začeli šele konec leta 1994, prvi koncert pa so imeli januarja naslednje leto. Odziv na njihov nastop je bil izjemno velik, saj so po krstni predstavi začeli dobaviti ponudbe iz cele Slovenije. Višek turneje je bil zagotovo nastop na festivalu Novi rock septembra lani. Uvrstili se v končni izbor te pomembne prireditve je

gotovo velik uspeh za bend, ki je na sceni še dobrih devet mesecev. Toda s tem se njihova pot ni končala. Najprej se je na kompilaciji Smeri razvoja pojavila ena izmed njihovih skladb, posnetih v živo v Hirske Bistrice, jeseni pa so odpotovali na Nizozemsko posnet material za pričujoči album. V mestu Tegelen, kjer je snemali studio, so odigrali svoj prvi evropski koncert in navdušili publiko.

Pri poslušanju skupine Dicky B. Hardy ne moremo prezreti vzornikov, kot so npr. The Stooges, New York Dolls, UK Subs, ki so v njihovem glasbenem izrazu še kako prisotni. Takšno podstat podprtja s novim valom rocka 90-ih let, začinjenim z lastno inovativnostjo in srežino. Surovost njihovega zvoka še poudarja ostro igranje kitara, hiter in dinamičen ritem, predvsem pa energičen vokal. Dicky B. Hardy je skupina, ki ne premore le primarnega izbruhu energije, saj nam poleg standstotnega drvečega punk'n'rolla prinaša tudi mehkejše komade, ki zaradi specifične produkcije delujejo izjemno sveže, poslušalcu pa nudijo bogato zvočno sliko razgibane in raznovrstne rockovske vsebine.

Izidu albuma sledi še obširna slovenska in tudi evropska turneja. Upati je, da se bodo člani skupine znali spopasti z novimi izzivi, ki jih bo čas gotovo prinesel, in da se ne bodo prehitro naveličali ter odšli vsak svojo pot. To se v Sloveniji žal še prevečkrat dogodi s skupinami, ki izdajo album ali pa nastopijo na odru Novega roka.

JANEZ G

NAGRADI V DRAŠIČE IN CELJE

Žreb je izmed reševalcev 2. nagradne križanke izbral Anico Nemančič iz Drašičev in T. Sodjo iz Celja. Nemančeva bo prejela 6.000 tolarjev denarne nagrade, Sodja pa knjižno nagrado. Nagrajenima čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 19. februarja na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 3. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 2. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 2. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: PAS, SKIRA, ECO, RABAR, TELETONICA, ETOS, OSIR, CLINTON, NA, VAIL, EPITET, RABIN, ARARA, OTON, UKAZ, URI, MASELJC, KIROV, KIN, ANIMACIJA, ARI, RAJA, ASEN.

PRGIŠČE MISLI

Vsaka revolucija ima v sebi kljice tistega, kar je smrtno pokosila.

I. TORKAR

Zivljenje ubira zahtevne poti do preproste- ga cilja.

J. VOLARIČ

Srednje poti ni, in kdor jo vendarle išče, ne pride nikamor.

IZIDOR CANKAR

Čudno je, da se izgubljamo tako drug mimo drugega in mimo dnevor in mimo življe- nja, vsak s svojo in vendarle isto brikošto, vsak s svojim trpkim veseljem.

IZIDOR CANKAR

JADRALNO PADALSTVO

Novomeščan nad puščavo

Novomeščan Marjan Grah, eden izmed najboljših slovenskih jadralnih padalcev tudi to zimo ni zdržal na ta čas mrzli severni položbi. Medtem ko je lani s padalom obiskal Avstralijo, je tokrat del zime preživel v Južni Afriki, kjer je s še petimi najboljšimi slovenskimi jadralnimi padalci poskušal doseči svetovni rekord, ki je takrat znašal 283,3 km, že tri leta pa si ga je lastil Južnoafričan Alex Luow.

Za rekorden polet morajo biti izpolnjeni vsi pogoji, predvsem je pomemben ugoden vzgonski veter pa čas vzleta in seveda sposobnosti pilota, kakor pravijo jadralnim padalcem. Marjan Grah je skupaj z Bojanom Marčičem, Juretom Kurnikom, Nalom Kraljem in Markom Novakom v Južno Afriko priletel (z letalom, seveda) 2. decembra.

Slovenci o Južni Afriki oziroma Južnoafriški republiki ne vemo prav veliko - ne le da je to precej oddaljena dežela, temveč je bila naša nekdana država med tistimi, ki so najbolj dosledno upoštevale bojkot, ki so ga do te države zaradi njene politike apartheida zahtevali Združeni narodi. Če je embargo močno popuščal predvsem na gospodarskem področju, kjer se svetovne gospodarske velesile niso mogle odreči južnoafriškim rudnim bogastvom, zlatu, diamantom, uranu, platinu, železu in kmetijskim pridelkom, pa so bojkot zelo dosledno spoštovali športniki, saj je tistim, ki bi si upali pomeriti s sicer odličnimi južnoafriškimi športniki ali celo nastopiti na tekmovalnih v njihovi državi, grozila ostra kazen Mednarodnega olimpijskega komiteja.

V zadnjih štirih letih se je v Južni Afriki marsikaj spremenilo. Na referendumu 17. marca 1992 je 68 odstotkov belih volilcev glasovalo proti apartheidu in podprlo demokratični ustavni sistem in reforme predsednika Frederika de Klerka. Demokracija je z vsemi dobrimi in slabimi stranmi v Južnoafriško republiko vstopila skozi velika vrata. V tem času je mednarodna skupnost Južno Afriko sprejela medse kot enakopravno članico in tudi izobčenja južnoafriških športnikov danes ni več, kljub temu pa so Južno Afriko do sedaj obiskali le redki športniki. Poleg igralcev tenisa in kolesarjev je tako

VSAK PETEK NOVI UGANKAR	RAZMOČENA ZEMLJA	SLAB PESNIK	BIKOBORSKI VZKLIK	ZAPREKA		JEDILA			GLAVNO MESTO ESTONIE	OPERNI SPEV
BROMOVA SOL						TUJA DREVESNA VRSTA				
OBRAT, V KATEREM DELAJO LIVARJI						JANEŽ (LAT.)				
NEKDANJI UGANDSKI DIKTATOR (IDI)					PRIPADNIK STARAREGA INDIJAN. PLEMENA V.J. AMERIKI		NOGOMETĀS AMERŠEK		ALOJZ REBULA	
KRAJ PRI POREČU				KRIŽANKO JE IZDEL SALAMO-NOV UGANKAR	REDKA JEKLENO SIVA KOVINA (ZR)		KRILOV IVAN		HRVAŠKI "PETROL"	
TALISOVA ORANŽADA					MESTO V PIEMONTU (ITALIJA)			KARENINA		

Marjan med prvimi Slovenci, ki so obiskali eno izmed najbogatejših afriških držav.

Namesto sonca in ugodnega vetra je fante povsem na jugu črne celine čakalo slabo vreme, tako da so od skupno 23 dni, kolikor so jih prebili tem, za dobre in dolge polete s padali izkoristili le en den. Zgodilo se je, da so poleteli tudi petkrat na dan.

Jadranje s padali se v Južni Afriki, kjer vsako zimo naskakuje svetovni rekord kopica jadralcev iz vsega sveta, precej razlikuje od načina, kakršnega poznamo pri nas. Medtem ko v Evropi jadralni padalec poišče primerno vzpetino, s padalom na hrbotom steče po travniku in že jadra, v Južni Afriki pa za vzlet uporablja manjša športna letališča. Padalca s posebno vrvjo pripnejo na avtomobil z vitlom, ki zdrvi po letališki stezi, in ko padalec doseže pravšnjo višino, se sam odpne in polet se začne. Čeprav je na tleh okoli 40 stopinj C, se jadralci oblečeni podobno kot smučarji, saj je na višini, na katero se dvignejo med uspešnim poletom, temperatura okoli ničle.

Slovenci so si izbrali letališče Kuruman na obrobju puščave Kalahari, kjer naj bi bile razmere za tisto, kar so si zastavili, najboljše. Ko se je vreme popravilo, so začeli leteti in Marjanu je šlo kar dobro in štiri dni pred koncem odprave je ujet pravi občutek in poletel 204 km daleč, kar sicer niti ni blizu svetovnega rekorda,

Po pristanку na robu puščave Kalahari so Marjanu priskočili na pomoč prijazni domačini, ki so se z njim tudi z veseljem fotografirali.

je pa polet, ki sodi med 20 najdaljših v zgodovini.

Dva dni kasneje se je napravil dan, kakršnega so si fantje že čeleli, vendar so v želji, da bi jim za naskok na rekord ostalo čim več dneva, štartali prezgodaj. Marjanu Grahu je vzlet uspel najbolje, in medtem ko so ostali pristali takoj za letališčem, je njega odneslo predaleč, da bi se lahko pravočasno vrnil na start. Za-

nje je bil dan izgubljen, medtem ko je priložnost najbolje izkoristil Bojan Marčič, ki je z enim poletom dosegel dva svetovna rekorda - 337 km v prostem letu in 280 km v letu na določen cilj.

Marjan, ki so mu tokrat priskočili na pomoč Krka, Malkom, GG Novo mesto, OZ Hrast, Dolenjska banka, VGP Novo mesto, Renova, urar Novak in Foto Asja, si želi odpravo v Južno Afriko ponoviti prihodnje leto, saj bi s sedanjimi izkušnjami lahko dosegel precej več, kot je, in upa, da bo imel prihodnjič več sreče.

IGOR VIDMAR

ZDRAVNIK RAZLAGA

Prim. mr. sc. TATJANA GAZVODA, dr. med.

Sladkorna bolezen (14)

Vsaka telesna aktivnost pomeni delo, za kar je potrebna energija. V človeškem organizmu so motor mišice, poleg njih pa je vrsta organov - porabnikov, ki uravnavajo delovanje organizma kot celote. Gorivo je hrana, ki se v črevesju razgradi v osnovne sestavine, te pa se vrskajo v krvni obtok. Manjši del hrane se porabi za energijske potrebe takoj, večji del se je v vskladišči v rezervoarjih (maščobu, jetrih in mišicah). Čim večji je vnos hrane in čim manjša je poraba energije, tem večja je količina rezervnega goriva. To pa vodi v debelost.

Pri vsakem fizičnem naporu se kot gorivo porabljajo glukoza in maščobne kislinc, ki se sproščajo iz maščevja. V zgodnjih fazah napora oz. pri kratkih intenzivnih naporih se porablja v mišicah predvsem glukoza iz mišičnega glikogena (iz krvi in jeter). Tvorba in sproščanje glukoze iz jeter je zelo pomembno, saj bi sicer velika poraba v mišicah nevarno znižala nivo glukoze v krvi in privela do hipoglikemije.

Zaloge obstoječe glukoze so v organizmu zelo majhne in bi zadoščale le za kratke čas. Pri dolgotrajnih naporih se poveča predvsem razgradnja maščob v maščevju. Sočasno s povečanjem porabe maščobnih kislinc upada poraba glukoze v mišicah in se tako ohranja za druge življenske funkcije (na primer delovanje možganov).

Povečana poraba goriv v mišicah pa je možna le ob povečanem dovodu kisika v mišice, ki je potreben za izgorevanje goriv in ob povečanem pretoku krvi, ki služi kot transportni sistem za kisik in gorivo. S telesno aktivnostjo se poveča delovanje srca in izboljša prekravitev mišic. S tem pa se izboljša tudi fizična zmogljivost organizma. To velja za zdrave ljudi in tudi za sladkorne bolnike. Omenjeno izboljšanje zmogljivosti dosežemo predvsem s srednjim intenzivnim in daljšim naporom. Povsem neprimerni pa so občasni, kratki in intenzivni naporji.

Redna telesna aktivnost

Z redno telesno aktivnostjo lahko znižamo povprečne vrednosti krvnega sladkorja, poveča se izraba maščob iz maščevja, kar ima za posledico hujšanje ter zmanjšanje količine holesterola v krvi (zmanjšanje nevarnosti poapnenja ožilja). Pri tem se izboljša tudi občutljivost tkiv za lastni ali vbrizgani insulin (boljša presnova ob manjši porabi insulin), kar velja zlasti za debele bolnike (in ti so v večini!).

Redna telesna aktivnost izboljša presnova in s tem prepreči nastanek krovčnih zapletov sladkorne bolezni. Tudi počutje diabetikov je boljše. Seveda pa vse dosežene spremembe kaj hitro minejo, če bolnik opusti redno vadbo.

Hipoglikemija pri naporu

Povečana fizična aktivnost in običajna doza insulinata lahko privedeta do hipoglikemije. Telesni napori poveča porabo glukoze v mišicah in s tem zniža krvni sladkor, kar je seveda zaželeno.

(Se nadaljuje)

praktični
praktični
praktični
praktični
KRIŽ

Zdravje v mleku

Pregovor pravi: eno jaboko na dan odžene zdravnika stran. V Angliji pa so zdravniki odkrili, da ima zelo zdravilne učinke tudi mleko. Raziskave so pokazale, da imajo dekllice, ki pijejo veliko mleka, v starosti trdnejše kosti in so bolj zavarovane pred osteoporozo kot tiste, ki niso marale mleka. Pokazalo se je, da je za trdnost kosti najbolj koristno mleko, ki ga ženske popijejo do 25. leta starosti, ko organizem najbolj koristno uporabi kalcij iz mleka za utrjevanje kosti. Seveda pa mleko blagodejno učinkuje tudi na zdravje starejših ljudi, saj ohranja kosti trdne, res pa je, da delovanje takrat ni več tako učinkovito kot v mladih letih. Zato britanski zdravniki svetujejo vsem na dan po dva kozarca mleka, ki zagotavlja zdravje in dobro počutje.

Krapki z rozinami

Potrebujemo: 500 g moke, 1/2 žlico soli, 1 žlico sladkorja, 20 g kvasa, 80 g masla, 2 jajci, 1 rumenjak, 1/8 l mlačnega mleka, 40 g rozin, 1 kozarček ruma, 3 jajca in 1 žlico sladkorja v prahu, maščobo za cvrenje, sladkor v prahu za potresanje. Razine namočimo v rumu, da se napnejo. V mlačnem mleku raztopimo kvass in žlico sladkorja, primešamo tudi žlico moke, pustimo, da vzhaja pol ure. V skledo damo moko, stoljeno maslo, rozine, jajci, rumenjak in sol. Prilijemo kvase in zamesimo vse skupaj v gladko, svilnato testo. Testo pokrijemo s krpou, pustimo ga na toplem vzhajati pol ure. Na pomokani delovni površini oblikujemo vzhajano testo v klobaso. To klobaso narežemo na 1 cm debele rezine, iz rezin pa oblikujemo okrogle krapke. Pokrijemo jih na pomokani deski, da vzhajajo še 20 minut. Segrejemo maščobo. Krapke cvremo z vsake strani 3 do 4 minute. Poberemo jih iz maščobe. V skledi razvrkljam 3 jajca in žlico sladkorja v prahu. Skozi jajčno zmes povlecemo krapke, damo jih nazaj v maščobo in jih ocvremo do konca. Očedimo jih, še vroče potresemo s sladkorjem.

Privabimo ptice na vrt

Kdo se ne bi raznežil, ko v svojem vrtu jeseni, potem ko se osuje listje z vej, odkrije ptice gnezdo v drevesni rogovili ali živi meji. Ptice v vrtu, to je res nekaj čudovitega, pa tudi koristnega, zlasti še, če želimo vrtnariti sonaravno, to je brez odvečnih strupenih pesticidov. Toda ptice potrebujejo svoj prostor, zavetišče, skrivo mesto, kamor se zatečejo in nevarnosti in kjer gnezdi, potrebujejo pa tudi hrano zase in za svoj zarod. Grmovnice in žive meje so že zavoljo tega dobrodošle na vsakem bivalnem vrtu. Pri izbiri posameznih vrst je dobro upoštevati tudi, kako je z njihovimi plodovi in če teknejo tako željenim pernatim gostom v vrtu. Nekateri imajo ptice še posebej rade, to so plodovi ognjenega trna ali pirakante, šipka, maklena, jerebika, češmina, drena, trdleske, bezga, kaline, bodike, kosteničevja, brogovite, paneplje, brina, gloga, gabra, robinje, octovca, kleka itd. Možnosti več kot dovolj!

Kurjenje na trda goriva (1)

Znak dobrega izgorevanja je barva dima na izstopu iz dimnika. Bolj ko je oblak dima neviden, boljše je izgorenje. Neposredno na izstopu iz dimnika dima ne smemo videti. Dimnikar vam bo na podlagi videza notranje površine kotla in dimnika povedal, ali pravilno kurite. Stene kurišča, ki so obložene z 1 mm debelo plastjo, imajo za približno 6 odst. slabši prestop toplove. Zaradi tega se povlačenje temperature dimnih plinov in občutno poslabša letni izkoristek naprave za ogrevanje. Več in obširnejše informacije ter brezplačne nasvete za racionalno rabo energije v vašem domu lahko dobite v energetski svetovalni pisarni v Brežicah, tel. 0608/62-050, int. 202; v Črnomlju, tel. 068/52-040, in v Novem mestu, tel. 068/28-866.

Pepca s hčerko Jožico na levi in Boženo na desni strani

Življenje se vrti v krogu

Ljudi, ki bi lahko iz lastnih izkušenj pripovedovali o Kočevju na začetku tega stoletja, je pri nas gotovo malo. Ne samo zato, ker je to že dolgo tega, ampak tudi zaradi precej nenavadne zgodovine tega mesta, ki je gotovo v precej večji meri kot ostala naša mesta pred drugo polovico tega stoletja spremenilo sestavo prebivalstva. Malo je torej pri nas tistih, ki so svojo mladost in mladost tega stoletja preživeli v tem mestu, pa vendarle so.

Kako je bilo takrat v Kočevju, ve povedati Pepca Rosenberg, ki je luč sveta zagledala prav tu. Bilo je to leta 1905 in Pepca je bila zadnja v vrsti dvanajstih Falknerjevih otrok. Šest dečkov in šest deklic se je rodilo slugi na kočevskem glavarstvu, ki je sem prišel iz Novega mesta, in njegovi ženi, po rodu Cvelbarjevi iz Volčkove vasi pri Šentjerneju. Polovica otrok je pomrila že v rani mladosti, šest pa jih je odraslo. Med njimi je bila tudi Pepca. Odrasti tisti čas pa ni bilo tako enostavno. Državna plača, ki jo je prejemal Pepcin oče, je bila preskromna za preživljanje tako velike družine, zato se je bilo treba marsičemu odreči. Le dobre volje v družini ni manjkalo, se spominja Pepca. Slovenska pesem se je pogosto razlegala po dvorišču. "Kako lepo se imajo Falknerjevi!" so govorili ljudje in še slutili niso, da pesem skri va revščino.

Kočevje je imelo tedaj močno nemško obeležje, saj je tu živilo precej Kočvarjev. Govorilo se je v večini nemško in tak je bil tudi pouk v šoli. Po eno uro na dan pa so se učili slovenščine, in to vsi, slovenski in nemški otroci. Sicer pa, se tistih časov spominja Pepca, je bilo medsebojno vzdružje dobro. Slovenci so se naučili nemško, Kočvarji slovensko in lepo so se razumeli med sabo. Šele Hitler je s svojo nestrostjo podrl sožitje, takrat pa Pepce že ni bilo več v Kočevju.

Saj ne, da bi si tako želela iz Kočevja, a za mlado dekle tukaj ni bilo dosti možnosti. Naučila se je šivati in gospodinjskih opravil, pa tudi fanta, s katerim je bila pripravljena deliti dobro in hudo, je že jmla. A vse le ni bilo tako preprosto. Pepcin izbranec je bil Ervin Rosenberg, rojen v Banja Luki, a ker mu je oče kmalu po rojstvu odšel v Ameriko, mati pa mu je umrla, je odrasel pri stricu v Ložu. A to ni bilo za mlađi par nobena ovira. Bolj nerodno je bilo to, da je bil Ervin po poklicu orožnik, za varuhu reda in miru pa so tedaj veljala posebna pravila, ki naj bi zagotovljala njihovo zvestobo državi. Tako naj bi določen čas opravljal službo, predno bi si omislil družino, večkrat pa naj bi tudi menjal kraj službovanja, kar naj bi preprečilo tesnejšo navezanost na okolje.

Vse to je zahtevalo od mladega para veliko. Že na to, da sta prisla pred oltar, sta morala čakati kar osem let. Težko bi danes našli dekle, ki bi bilo toliko časa pripravljeno čakati svojega

TONE JAKŠE

"Srečna sem, da lahko govorim slovensko"

Že nekaj tednov se v Sloveniji, točneje na Dolenjskem, mudi skupina 19 učiteljev in vzgojiteljev iz Argentine in Avstralije, da bi pri nas izpopolnili znanje slovenskega jezika. Doma se namreč trudijo, da bi slovenščino ohranili tudi naslednji rodovi. V glavnem so vsi potomci slovenskih staršev, ki so se iz najrazličnejših razlogov odločili za bivanje zunaj domovine. Prvo, kar človek opazi pri njih, je izredna odprtost, radost in veselje do življenja, po vseh teh lastnostih pa se odlikuje tudi simpatična gospa iz Argentine - Marija Ines Fink Grintal, s katero je bilo več kot prijetno in zanimivo klepetati. To pa tudi zato, ker njene korenine izvirajo prav z dolenjskega konca.

Njen oče je doma iz Litije, mama pa iz Novega mesta, kjer je živila do 10. leta. Toda tu sta prezivela le svoje otroštvo in sta kasneje oba živila v Ljubljani, kjer sta se tudi našla. V Argentino sta odšla po drugi svetovni vojni, pa ne sama, še drugi člani družine. "V to sta bila prisiljena, kajti nista se strinjala z vladajočim režimom in oče je bil domobranec. Poročila sta se v Italiji, kjer se jima je rodil prvi otrok, v Argentini pa sem se prva rodila jaz in kasneje še brat in tri sestre. Šest nas je, ja," obuja spomine gospa Marija. Njen oče se je tam kar hitro znašel v službi, ker je imel univerzitetno izobrazbo s področja prave, mama pa je bila vseskozi doma, saj ji dela pri šestih otrokih ni manjkalo.

Glede na to, da sta Marijina starša dolgo živila v Sloveniji, je bilo v njuni družini lahko ohranjeni slovenski jezik in kulturo. In za to so se trudili. "Vedno smo se doma pogovarjali v slovenščini in spominjam se, da sem šla s šestimi leti v prvi razred argentinske šole, nisem znala dobro govoriti španski jezik. Pa sem se hitro naučila", pove gospa Marija. Od 6. do 11. leta je hodila v slovenski osnovnošolski tečaj Antona Martina Slomška, obiskovala pa je tudi srednješolski tečaj ravnatelja Marka Bajuka, ki pa je v Buenos Airesu le eden. Marija si je izbrala poklic učiteljice in ga je opravljala 9 let, končala pa je tudi študij psihopedagoške. Sedaj že nekaj časa ne živi več v Buenos Airesu, kajti njen mož Janez je doma iz Mendoze (1.100 kilometrov iz rodnega mesta) in je tudi sin slovenskih staršev. Že 20 let dela na klasični gimnaziji kot šolska in poklicna svetovalka. S predavanji sodeluje na tečaju za srednješolce v slovenski skupnosti v Mendozi, in sicer v slovenščini poučuje predmet oblikovanje osebnosti. "Pomagam skupini mladostnikov pri spoznavanju samega sebe, drugih, v spoštovanju različnosti idej, čustev, načina življenja in izražanja tega. Spodbujam jih tudi k slovenstvu in nasploh odprtemu obzoru duha s krščanskimi vrednotami. Dobimo se po enkrat na mesec za uro in pol. Slovenski jezik, slovenico, interpretacijo, pa se mladi učijo vsak teden," vneto razlagata. Ne zdi se ji čudno, da ona in njeni ostali sodelavci to delajo zastonj, iz čistega veselja. Kako družač kot pri nas!

Slovenija je res lepa

V Mendozi živi približno 100 Slovencev in pogosto se dobivajo. Vsako nedeljo imajo slovensko mašo, poleg prireditve verskega značaja pa organizirajo tudi veliko kulturnih prireditv, razna predavanja, gledališke predstave, proslave, na primer ob materinskem dnevu, ki ga tam imenujejo dan mamic in očkov.

V Sloveniji tokrat ni prvič, saj jo je delno, v tednu dni spoznala pred 9 leti. Bila je na Koroškem in pravi, kako nepozabni so bili občutki ob ogledu Gospovetskega polja. "Videla sem začetke slovenstva, vse to, kar sem se učila v šoli, in res me je takrat preveval poseben občutek ponosa, dosta-

nico, v živo smo si ogledali delo lončarja Pungerčarja, pa tudi Bela krajina nam ni več tuja, skratka Slovenija je res lepa", navdušeno zaključi Marija in pravi, da so podobnega mnenja tudi ostali udeleženci tečaja. Teden dni bivanja na Dolenjskem so vsi imeli hospitacije na različnih šolah, škoda pa je, da ni bilo več časa za kasnejši razgovor tako za našimi učitelji kot učenci.

Marija se veseli, da si bo po zaključku seminarja skupaj z ostalimi ogledala še Primorsko, Beneško Slovenijo, Gorenjsko, Štajersko, Prekmurje. Vse to je trajalo do 1. februarja, ko je šel vsak za teden dni k svojim sorodnikom. "Jaz bom pri sestri v Ljubljani, ki skupaj z bratom že nekaj let živi tukaj. Oba sta se namreč posvetila glasbi, in ker so tu večje možnosti za napredek, sta se preselila. Sestra poje v ljubljanski Operi, brat pa tudi prepeva in ravno včeraj sem ga čisto slučajno tukaj gledala po televiziji, "se nasmehne sogovornica.

Ceprav ima doma številno družino s štirimi otroki: Matjaža, Magdaleno, Marjanjo in Marto, Marija odkritočeno pravi, da nima niti časa za kakšno domotožje. Rada bi čimveč spoznala in se naučila in najbolj je vesela tega, da lahko vse povsod govoriti slovensko. V Sloveniji je sicer drugič, pa upa, da ne zadnjič in da bo naslednji lahko s sabo pripeljala tudi svoje najbližje.

LIDIJA MURN

ŽIVLJENJSKI JUBILEJI

Velika družina – danes veselje

Življenje Marije Judež iz Pristave pri Mokrem Polju je bilo večji del zaznamovano s trpljenjem, a klub temu je danes pri 75-ih letih zdrava in vedno polna dobre volje. Zadnjo soboto v januarju, dan pred jubilejem, se je najprej pri maši na Mokrem Polju nato pa v njenem domu zbrala njena velika družina, ki poleg 12 otrok šteje še 25 vnukov in 9 pravnukov.

Mama Marija je že od rojstva navajena velike družine: na njenem domu se je poleg nje kot najstarejše rodilo še 12 otrok. Dva sta še majhna umrla, en brat je izgubil življenje v vojni, danes pa živi še 9 bratov in sester. Marija se je takoj po drugi svetovni vojni poročila na malo večjo kmetijo v isti vasi. S poroko je postala druga mama trem majhnim otrokom, ki jim je prava mama umrla. "Bili so tako kot moji otroci," pripoveduje Marija. Poleg vzgoje sta morala z možem počasi obnavljati še med vojno opuščen in oropan dom ter hlev, v njem so ostali le ena krava in dva prašiča.

Njuna družina je hitro rasla. Marija je rodila 10 otrok, eden je umrl pri porodu, skrb za številno družino pa ji je jemala veliko časa in moči. "Komaj je eden prišel iz plenic, že se je rodil drugi, med najstarejšim in najmlajšim otrokom je namreč le 18 let razlike," se spominja Marija, ki se ob tem danes sicer nasmeji, hkrati pa ne more pozabiti časov, ki so bili tako drugačni od današnjih: plenice in drugo obleko je morala prati v bližnjem potoku ne glede na letni čas, hrana je bila skromna, tako številna družina je desetletja živila v majhni hiši, ki je imela dve sobi, kuhinjo in kamro, dela pa nikoli ni zmanjkalo, če sta jo hotela z možem preživeti. Pred 20 leti je izgubila tudi njega, takrat je ostala sama z dvema šoloobveznima otrokom, tretji pa je moral v vojsko dan po očetovi smrti.

Danes so si njeni otroci že uredili domove in družine, večina je na Dolenjskem, k mami, ki živi v skoraj novi hiši s sinom Ivanom z družino, pa se radi vračajo. Marija danes čas hitro mineva. Še vedno se loti vsakega dela kot nekoč, tako doma v kuhinji kot na njivi ali v vinogradu, le težjih stvari raje ne prenaša, saj pravi, da jo noge včasih malo težje nesejo. Sicer pa tudi danes tako kot nekoč

Ko smo obiskali Marijo Judež, smo jo klub njenim 75 letom našli pri delu.

večino hrane pridelajo doma, čeprav se današnji jedilnik od tistega nekoč precej razlikuje. Domačo preprosto hrano ima rada, le koruzni žganci ji ne teknejo najbolj - teh se je namreč najedla v mladosti. Še vedno rada kaj speče v krušni peči - tudi domača moka je pri hiši - svoje dobrote pa občasno pokaže na kateri od razstav (na primer na Jernejevo ali na kmetijskem sejmu), saj je še vedno aktivna članica Aktiva kmečkih žena. Družbo najde še pri društvu upokojencev in v društvu osamljenih, Sončku. "Povsod je luštno, ampak pri Sončku je najlepše. N obenega srečanja z osamljenimi ne zamudim. Tam se najbolj nasmejam," pravi Marija, za kar ima po njenem mnenju največ zaslug pobudnika Sončka in Marijina prijateljice Tinca Kuhelj. Z omenjenimi družtvu gre na vse izlete: "Če si nisem mogla privoščiti potovanj v mladosti, si jih pa sedaj in se tako sprostim ter poveslim."

In veselo je bilo tudi zadnji januarski vikend. V domu v Pristavi se je zbrala vse njena družina, zaradi slabih cest je manjkal le sin z družino, ki živi na Štajerskem. Če je včasih tako veliko število otrok prineslo veliko gorja in neprespanih noči, danes mama Marija ne skriva veselja nad tem, da ima tako številno družino. Da je le zdravje ne bi pustilo na cedilu!

TANJA GAZVODA

FOTO: L. MURN

Marija Ines Fink Grintal

Kulturno slabovidni vodnik po dolenjski metropoli

Novo mesto je prvo med slovenskimi mestimi, ki je dočakalo svojo multi-medijsko predstavitev na računalniški zgoščenki. Po zaslugu mladih navdušencev, ki delajo v T media, malem novomeškem podjetju za računalniški inženiring, je kopica tekstovnih, slikovnih, video in drugih informacij o Novem mestu, njegovi zgodovini, kulturi, znamenitostih, športu, gospodarstvu in drugih dejavnostih, hitro dostopnih za pregledovanje in prikazovanje na računalnikih. Sodoben in v svetu ter pri nas vse bolj priljubljen način predstavitev so fantje iz T medije opravili zelo dobro, žal pa se jim je zalamilo z vsebinom, ki na nekaterih področjih močno šepa, zaradi česar zgoščenka ni tisto, kar bi lahko bila oziroma moralna biti.

Tudi na računalnikih po domovih in službah v Sloveniji je vse več vgrajenih pogonov za cd-rome, ki postajajo del standardne opreme osebnih računalnikov, saj omogočajo uporabo računalniških oziroma bralnih zgoščenk (cd-romov), to pa so mediji, ki so doživeli silovit razmah v zadnjih nekaj letih. Danes je na teh zgoščenkah mogoče dobiti dejansko prav vse, kar si človek lahko zamisli, od najrazličnejših igric in ostalega, kar je namenjena čisti zabavi, do zelo koristnih in uporabnih priročnikov, enciklopedij, slovarjev, atlasov, katalogov, telefonskih imenikov, knjig itd. Največji čar računalniških zgoščenk je večpredstavnost, kar pomeni, da si ob besedilu lahko ogledamo še ilustrativno slikovno gradivo, si zavrtimo video posnetek ali si ogledamo animirano ponazoritev ter prisluhnemu govoru ali glasbi. Od tod tudi sam naziv multimedijiški prikaz oziroma večpredstavnost, kot temu rečemo po slovensko. Večpredstavno mikavost izvrstno dopoljuje velika uporabnost, ki je predvsem v tem, da je mogoče iz gradiva na zgoščenki zelo hitro poiskati tisto, kar nas zanima, hkrati ko tako imenovana hipertekstnost omogoča, da s pritiskom na miškin gumb dobimo takojšnje razlage ali podrobnejše opise izbrane besede ali pojma. Laho bi rekli, da so računalniške zgoščenke v naše domove prinesle cele knjižnice, videoteke in filmoteke ter nam tako olajšale iskanje informacij.

V Sloveniji so se računalniške zgoščenke hitro prijele. Najprej so seveda prišle na trg zgoščenke tujih podjetij, denimo slovita serija Microsoftovih izdelkov, kot so Encarta, Bookshelf, Cine-mania, Wine Guide idr., kaj kmalu pa so se pojavile tudi domače zgoščenke. Če odmislimo zgoščenke s preskusnimi in javnimi programi, sta bila med prvimi Telefonski imenik Slovenije in Evropski slovar, ki pa še nista bila večpredstavna. Lani smo dobili tudi nekaj zanimivih pravih večpredstavnih zgoščenk, na primer zgoščenko o ljubljanskem potresu leta 1895 in o denarju na Slovenskem. Novo mesto 95 pa je kot prvo zaoralo brazdo v multimedijiški predstavitvi slovenskih mest.

Dobrim prvim vtisom...

Za to so zasluzni: študent ekonomije Tilen Dominiko, študent arhitekture Rupert Gole, strojni tehnik in računalničar Tomi Malenšek ter študent računalništva in programer Uroš Mesojedec. Lani so ustanovili podjetje T media in njihov prvi večji projekt je bila prav izdelava zgoščenke Novo mesto. Tehnološka hrabtenica projekta je, kot pravijo, izvirni univerzalni večpredstavni pregledovalnik Astrum, ki so ga razvili sami. Z njim je mogoče, kot pove že ime, na lahek način povezano pregledovati in brkljati po slikovnih, zvočnih in tekstovnih skladničih podatkov. Orodje so torej imeli in lahko so se lotili pripravljanja gradiva. Za sodelavce projekta so pridobili Mestno občino Novo mesto, Agencijo za šport, Dolenjsko turistično zvezo, Območno gospodarsko zbornico, Dolenjski muzej, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, Zvezo kulturnih organizacij, Knjižnico Mirana Jarca, TV Vaš kanal, od posameznikov Mitjo Pelka, Marka Peršino in Damijana Sinigoja ter podjetje Enigma. Domnevamo lahko, da so jim pomagali predvsem pri zbirjanju gradiva.

Na zgoščenki je za 600 MB podatkov, preko 600 slik, 40 filmskih odlomkov in video posnetkov, veliko zvočnih posnetkov, zemljévid mesta, s katerim je mogoče

igrice. Ker se ve, koliko prostora požre digitaliziran video posnetek, se človeku mora žalostno storiti, da ga avtorji zgoščenke niso porabili raje za predstavitev takih podatkov, s katerimi se Novo mesto lahko pohvali. Denimo, da je bila prva prva uprizoritev Linhartove komedije Veseli dan ali Maticek se ženi, če že ni vredno omeniti bogate amaterske gledališke dejavnosti pred vojno in po njej vključno z obdobjem, ko je bilo novomeško amatersko gledališče med najboljšimi v nekdanji Jugoslaviji.

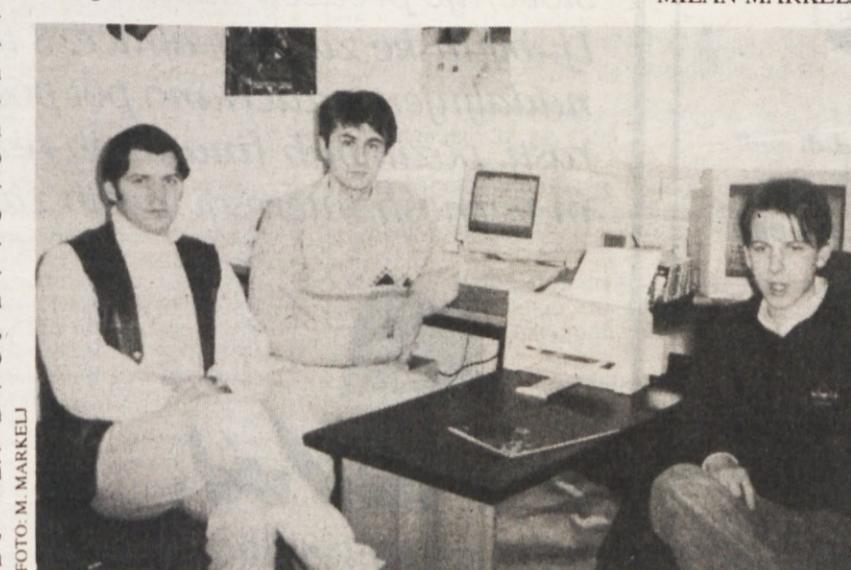
O likovnih ustvarjalcih je na zgoščenki kar precej podatkov, čeprav tudi tu pogremšamo nekatera znana imena iz zgodovine, saj bi se ob slikarju Josipu Germa spodbilo uvrstiti še Janeza Kocha, Valvasorjevega ilustratorja, medaljerja in slikarja Franca Andreja Šego, slikarja Otona Školja in Ivana Vavpotiča, če se omejimo le na nekaj najbolj znanih osebnosti iz novomeške preteklosti. Kratke zabeležke o njih sem odkril kasneje, ko sem si ogledoval novomeške ulice. A kdo bo šel gledat v seznam ulic, če ga zanimajo likovni ustvarjalci v Novem mestu?

Očitno so od vseh omenjenih pogremšanih kulturnikov pomembnejši junaki novomeške zabavnoglasbene scene. Ansamblom, delujočim in že usahlim, je povsečeno izredno veliko pozornosti, predstavljeni so z besedili, slikami, portreti in z zvočnimi ter tudi video posnetki, za kar je šlo veliko prostora na zgoščenki. A tudi tu ni razpoznavnih kriterijev, zakaj so nekateri omenjeni in predstavljeni, drugi pa ne. Gotovo bi pod narodnozabavnimi skupinami ob Slaku in Rubinih lahko dodali vsaj še Henčka in Fante z vseh vetrov. Če si že lahko ogledamo video posnetek s koncerta in portrete vseh članov težkometalne skupine C.O.M.A., ki je kulturno življenje Novega mesta bogatila celih nekaj mesecev, potem pa razpadla, bi najbrž lahko vsaj omenili denimo Tatjano Gros, ki je bila svoj čas v vrhu slovenske popevke in nastopala na festivalih.

Ali lahko ob vsem tem sploh še čudi, če ne bomo nikjer našli niti besedice o pevskem zboru Dušan Jereb, čeprav ima za seboj že pol stoletja delovanja, ali pa, da pod gesmom filmski delavci oziroma filmska umetnost zvemo, v katerih oddajah vse lokalne televizije je nastopal neki Saša Djukič, nič pa o v Novem mestu rojenem filmskem režiserju in scenaristu Dušanu Povhu, čigar športni filmi so prejeli domače in mednarodne nagrade.

Naj bo dovolj! Gotovo bo kdo, ki bo brskal po zgoščenki Novo mesto 95, našel še kaj takega, kar ji ni v čast. Že bežen pogled v druga področja, denimo gospodarstvo, pokaže isto sliko: podatki so zbrani brez razvidnih kriterijev, nekaj je, nečesa ni, kot pač je kaj vem komu kanilo na misel. Vendar bi bilo napačno, če bi zaradi tega projekt ocenili kot slabega. Zamisel je odlična, velja jo pozdraviti in podpreti, žal pa je bila izpeljava preveč pomanjkljiva. Vse to se da popraviti in upamo lahko, da bo za popravljeno računalniško zgoščenko Novo mesto mogoče napisati to, česar si za to ne upam: nabavite si jo!

MILAN MARKELJ

Mladi zanesenjaki iz T medie, ki so pripravili prvo večpredstavno računalniško zgoščeno o Novem mestu.

FOTO: M. MARKELJ

KNJIŽNA POLICA

Krilo angela

V knjižni zbirki sledi, ki že nekaj časa izhaja pri Mladinski knjigi, je doslej izšlo nekaj prav zanimivih spominskih zapisov in med zanimivje zanesljivo lahko uvrstimo tudi najnovejšo knjigo v tej zbirki KRILO ANGELA. Napisal jo je zdravnik akademik prof. dr. Marjan Kordaš. V nji je zapisal spomine na otroštvo in mladost, ki ju je zvezne preživel v Kamniku in kot študent v Ljubljani. Od ostalih knjig se Kordaševa loči po tem, da njen pisec ni pisatelj in se prej nikoli ni ukvarjal z literarnim delom, zato njegova knjiga ni nastala iz literarnih nagibov, ampak je bila sprva le sporocilo prijatelju.

Klub vsemu omenjenemu je dr. Kordaš ustvaril samosvoje literarno delo, osebno kroniko, ki ji zgodovinski in krajevni okvir daje Kamnik v začetu štiridesetih let, med drugo svetovno vojno in kmalu po njej. Odlika njegove pripovedi je odkritosčnost, ki ji ne bi zlahka našli para v slovenski spominski literaturi. Jasen, mestoma skorajda kar preveč stvaren slog pisanja daje avtorjevi intimni izpovedi še večjo verodostojnost, saj je bralcu že po nekaj straneh branja jasno, da se avtor ne poigrava samovsčeno s spomini, ampak jih zapisuje kar se le da zvesto po resnicu. Ob zunanjih dogodkih se izrisuje pot avtorjevega odkrivanja sveta in človeka. Fantiču in najstniku se ob različnih dogodkih, srečanjih z ljudmi, s knjigami in razmerami razkrivajo življenske skrivnosti ter odpirajo moralni in bivanjski problemi. Še posebej ga privlači, bega in muči tisto, kar najstnike sploh privlači - spolnost. Kot razmišljajoč in moralno občutljiv fant presestljivo zgodi začne ločevati med žensko kot predmetom spolnega poželenja in žensko kot človekom, prijateljem. Vojna in vojni čas odmevata v njem na zelo človeški ravni, neobremenjen je z ideološkim razmišljanjem, zato vidi dogajanje in ljudi bolj skozi moralno optiko. Kroniki je dodan Epilog, ki je pravzaprav kratek filozofski esej s strnjeno avtorjevo življensko filozofijo.

Gre torej za zapis, skozi katerega presevata čas in razmere s prepričljivostjo osebnega doživetja in videnja. Sprva suhoperne, brez literarne ambicije napisane besede v bralcu od strani do strani zvenijo vse bolj polno.

MILAN MARKELJ

Dvojna življenja

Knjige, ki jih Mladinska knjiga izdaja v zbirki Premiki, naj bi razkrivale ozadja in skrite mehanizme političnega dogajanja. Doslej so se v zbirki pojavljali le slovenski avtorji, ki so pisali o političnih dogajanjih pri nas, najnovejša knjiga v tej zbirki, Stephen Kocha DVOJNA ŽIVLJENJA, pa pomeni preskok v tujo literaturo in v svetovne razmere. A s tem premikom Premiki po zasnovi ostajajo to, kar so bili, saj Kochova knjiga analizira tista svetovna politična dogajanja, v katerih smo bili vsaj posredno zajeti tudi Slovenci, in je zato za nas zelo poučna. Marsikom pa bo branje te knjige pustilo grenak okus.

Ameriški kulturni kritik, zgodovinar in romanopisec Stephen Koch se je v knjigi Dvojna življenja lotil raziskave delovanja Williama Münzenberga, pri nas in tudi v svetu malo poznanega človeka, ki pa je s svojim izjemnim talentom za propagando močno vplival na politično dogajanje med obema vojnoma. Na Zahodu je ta mož po Leninevem in kasneje Stalinovem naročilu organizacijsko in vsebinsko spletel mrežo, v katero je ujel prenekatero znano osebnost (omenimo le nekaj najbolj slavnih: E. Hemingway, J. Dos Passos, A. Malraux, R. Rolland, A. Gide) ter jih pridobil, da so hote ali nehote delovali v prid Stalinove politike. To, da so se ti veliki duhovi ujeli v propagandne zanke in bili vsaj nekaj časa lutke v rokah zločinskih diktatorjev, je tisto, kar daje branju Kochove knjige trpek okus, saj ruši zaupanje v inteligenco, ki naj bi bila zagotovila svobodne in kritične presoje.

Koch je knjigo napisal na podlagi dokumentov in obsežnega arhivskega gradiva, ki ga je obdelal tudi v Moskvi, ko so po političnih spremembah v Sovjetski zvezri omogočili ogled osrednjih partijskih arhivov in še posebej arhiva z letopisi Kominterne, preko katere je bil Münzenberg povezan. Avtorju je uspelo dokazati, da sta številne Münzenbergove dejavnosti v celoti nadzrovala Stalinov aparat in njegova diktatura. Vse, česar se je lotil, od kampanje v zadavi Sacco-Vanzetti do mirovnega gibanja in do

propagande za špansko državljanovo vojno, je bilo strogo usklajeno s sovjetskim režimom in z delom sovjetskih tajnih služb. Kako je to potekalo, pa Koch na zanimiv način prikaže v več konkretnih primerih.

Gre za knjigo, ki jo je vredno prebrati, kar kljub njenemu precejsnjemu obsegu ne bo težko, saj je poleg vsega dobro napisana; avtor je pač tudi romanopisec.

MILAN MARKELJ

Zapeljevanje

Pri Cankarjevi založbi v Ljubljani je izšla nova, že tretja pesniška zbirka Novice Novakoviča, predstavnika mladega slovenskega pesniškega rodu. Gre za knjigo ZAPELJEVANJE, za pesmi, napisane v prozi, s tem pa tudi za delo, ki uveljavlja nov slog pisanja tega avtorja. Spomnimo se: Novakovič je svoji prvi dve knjigi napolnil z besedili, ki so imela veliko več skupnega s tradicionalno pojmovanimi pesmimi, verzi pa melodičnejši glas. Če je vsega tega v pričojuči zbirki manj, to seveda še ne pomeni, da so pesmi v prozi slabše. Pomembnejše od vsega je, ali imajo te pesmi zadosten in dovolj močan nabolj, ali izzarevajo vse tisto, kar je značilno za pravo poezijo. Ce se sprašujejo po tem in tako, je odgovor lahko le da.

Zbirko Zapeljevanje sestavlja 48 besedil, razdeljenih v osem ciklov. Dejstvo, da so cikli enako dolgi (v vsakem je šest pesmi), pa opozarja, da pomeni novi slog tudi podrejenost pesniške snovi nekemu strogeemu redu, disciplini. To oboje, namreč na eni strani razpuščenost verza v prozni obliki in na drugi strani kar pretiravanje z oblikovanjem ciklov, pa ustvarja paradoks, ki je vse prej kot posledica naključnega, nedomišljljenega ravnjanja. Ali pa takšnega paradoksa sploh ni in je vse skupaj le še ena več od številnih kombinacij v presenetljivih miselih in estetskih povezavah, ki običajno ali celo nezanimivo prozo dvignejo na raven pesniškega.

Pesem v prozi ni slovenski in včerajšnji izum, zato je tudi Novakovič lahko le uporabil to že mnogo prej in pred njim v slovensko poezijo presajeno pesniško obliko. Ali so ga k temu "zapeljali" Alojz Ihan, Uroš Zupančič in še nekateri od mlajših, vendar že uveljavljenih poetov, ali pa se je kar sam, niti ni pomembno. In četudi gre le za novo potrditev že potrjenega, povejmo, da je Novakovič to storil na njemu lasten in morebiti za druge zapeljiv način.

IVAN ZORAN

Iskanja

Silva Terška večina pozna predvsem kot voditelja oddaj na Valu 202 Radia Slovenija, od konca lanskega leta pa je znan tudi kot pisec. Pri ČZD Kmečki glas je namreč izšla njegova prva, 343 strani obsežna knjiga ISKANJA, v kateri je 120 portretov, napisanih po srečanjih s 1.600 gosti slobotnih radijskih popoldnevov.

Terškove oddaje slavijo kot zelo dobre, zato je še toliko bolj razveseljivo, da si vsaj 120 pogovorov z znanimi in manj znanimi ljudmi lahko preberemo v knjigi. Kot je rekel sam avtor, je bil izbor, katere iz mnogo sogovornikov uvrstiti v knjigo, zelo mučen, tako da je najprej vse še enkrat poslušal in "tiste, ki so mu takrat zazveneli, napisal".

Dušica Jurman, ki je knjigi napisala predgovor, pravi, da je čutiti, da je Teršek naklonjen naravno bistrim ljudem in modrosti starih. Dopušča, da iz njih kar teče pripoved življenskih izkušenj. Tako lahko v Terškovi Iskanjih bralec poišče marsikaten medijsko poznan in nepoznan obraz najrazličnejših poklicev, na primer dramatika Bratka Krefta, pesnika Nežo Maurer, politika Jožeta Smoleta, igralca Borisa Cazzavo, kloščarja Braneta, televizijsko voditeljico Mišo Molk, nekdanjega pleterskega priorja Janeza Drolca in še mnoge druge. V Terškovi portretih je namreč kljub njihovi "kratkosti" - dve do tri strani - možno začuti celega človeka. Avtor knjige je več kot zgolj zapisovalec, je ustvarjalec zgodb, v katerih nastopajo ljudje s pravimi imeni.

Odločitev za pripravo in objavo magnetofonskih zapisov v knjižni obliki je bila za Silva Terško prav gotovo pogumno in tudi pametno dejanje. Iskanja so knjiga, ki je človek ne more (sme) prebrati naenkrat, čeprav se mu zdi zanimiva. Ob vsakem portretiranu in izseknu iz njegovega življenja se je treba ustaviti, razmisli in najti nekaj zase. In menda dokaj visoka cena knjige - 4.500 tolarjev - ne bo razlog, da je ne bi kupili ali vsaj prebrali.

LIDIJA MURN

BRUMA NA HRASTU - Belokranjci so v začetku meseca postali bogatejši za nov vulkanizerski center, ki ga je ob glavnih cesti poleg Bruskoletov gostilne odprl Matija Bruskolet. Poleg vulkanizerskih storitev na najsodobnejših strojih prodajajo tudi aluminijasta platišča in gume priznanih znamk, kot so Michelin, Good year, Pirelli, Dunlop, Nokia, Barum, Sava, in sicer za vse vrste osebnih vozil. Ker je to na oni strani Gorjancev pred Metliko edino vulkanizerstvo, se bo med kupci gotovo dobro prijelo, še posebej zaradi kvalitetnih storitev in konkurenčnih cen. (Majda Luzar, EPS)

GIMNAZIJA NOVO MESTO Seidlova 9 Novo mesto

Tel./fax.: (068) 321-212

Ob letnini 250-letnici Gimnazije Novo mesto uredništvo šolskega glasila STEZICE poziva

vse umetnike, javne delavce, znanstvenike in publiciste, ki so obiskovali novomeško Gimnazijo, k sodelovanju v jubilejni spominski izdaji STEZIC.

Tekste, fotografije in likovne izdelke pošljite na gornji naslov do 15. marca 1996.

KOMUNALA
d.o.o.
NOVO MESTO

Predmet: takse za obremenjevanje vode

OBVESTILO

Na podlagi Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS št. 32/93) je vlada RS v preteklem letu sprejela uredbo o taksi za obremenjevanje vode (Uradni list RS št. 41/95). S tem je podana osnova za nov način obračunavanja obremenjevanja vode z odvajanjem odpadnih vod, ki upošteva načelo »onesnaževalc plača«. Taksa se plačuje za odvajanje ali odtekanje tehnoloških, padavinskih in komunalnih vod. Glede na način plačila takse za obremenjevanje vode v republiški proračun obstajata dve skupini zavezancev:

1. **Neposredni zavezanci**, ki takso za obremenjevanje vode plačujejo neposredno v republiški proračun, ki jih na osnovi podatkov o porabi vode določa pristojna služba Ministrstva za okolje in prostor.
2. **Posredni zavezanci** so vsi ostali uporabniki storitev javne službe vodooskrbe, za katere pobira in za tem plačuje v republiški proračun takso za obremenjevanja vode izvajalec javne službe, to je **Javno podjetje Komunala, d.o.o., Novo mesto**.

Na osnovi navedenega Javno podjetje Komunala, d.o.o., Novo mesto zaračunava plačilo za takso za komunalno in padavinsko odpadno vodo tistim uporabnikom na območju Mestne občine Novo mesto ter občin Šentjernej in Škocjan, ki so priključeni na kanalizacijsko omrežje ali imajo greznice in niso dolžni izvajati obratovalnega monitoringa (niso neposredni zavezanci).

Osnova za obračun mesečne akontacije takse za obremenjevanje vode je število enot obremenitve ter cena za enoto obremenitve, ki jo določa vlada RS.

Število enot obremenitve je odvisno od tega:

- ali se odpadne komunalne vode odvajajo v kanalizacijo, ki nima čistilne naprave
- ali se odpadne komunalne vode odvajajo v kanalizacijo z javno čistilno napravo
- ali se odpadne komunalne vode odvajajo v greznice,

kar seveda vpliva na **višino** takse za obremenjevanje vode.

Plačilo za takso za obremenjevanje vode se obračunava od 1. 1. 1996 dalje. Obračun za opravljene komunalne storitve za mesec januar bo torej že dopolnjen z obračunom mesečne akontacije za obremenjevanje odpadne vode, prikazan pa bo pod nazivom taksa.

Za kakršnekoli podrobnejše informacije nas pokličite na tel. 321-277.

Spoštovani gospod
urednik

Pred kratkim sem osupil opazil nekaj »mladih« ljudi (tudi okoli tridesetega) za volanom novega avtomobila, poznane pod imenom Almera.

Obveščen sem, da je ta avtomobil izjemna kombinacija udobja in prijetne vožnje, kar omogoča 16-ventilski motor, nova večtočkovna vpeta zadnja prema in podobne moderne novosti.

Nikakor si ne znam pojasniti, zakaj so ljudje take starosti in porekla prepričani, da zaslužijo tak avto. Lahko le ugebam, da je to rezultat pretirano razvajene vzgoje.

Zaključil bi z ugotovitvijo, da je ta avtomobil enostavno predober za njih, in bi moral biti namenjen takim, kot smo mi.

Lep pozdrav,
dr. Silvo Y. Rozman
P.S.

Ta avtomobil je izredno prostoren.

Ponaša se z izjemno lego na cesti, katero omogoča večtočkovna zadnja prema.

Karoserija je ojačana in avto je naploš zelo varen.

Opremljen je tudi z najmodernejšim zaščitnikom pred tatovi - imobilizatorjem.

Kakovost vozila pa je takšna, kot jo poznajo le lastniki Nissanov.

AVTOMOBIL, KI VAM GA BODO ZAVIDALI.

ALMERA

Pooblaščeni zastopnik za Slovenijo: NISSAN ADRIA d.o.o., Slovenska 54, Ljubljana, (061) 301 355

Pooblaščeni trgovci in serviserji za področje Slovenije:

- AVTONISS, Ljubljana, tel.: (061) 1597331 • KRULC, Moravče, tel.: (061) 731143
- MORATTO, Tolmin, tel.: (065) 81659 • VIDRIH, Otočec-Novo mesto, tel.: (068) 751800
- ZIERER, Sevnica, tel.: (0608) 81389 • LES, Ptuj, tel.: (062) 771161
- KOS, Polzela, tel.: (063) 702230 • AVTOHIŠA, Murska Sobota, tel.: (069) 32209
- MG, Muta, tel.: (0602) 61760 • BISCOMMERCE, Koper, tel.: (066) 37250
- AVTOSERVIS Fabjan, Branik, tel.: (065) 57012 • AVTOSERVIS Pižem, Domžale, tel.: (061) 372333 • AVTOSERVIS Trunk, Ljubljana-Ježica, tel.: (061) 342692
- AVTOSALON Kovinarska Vrhnička, tel.: (061) 753842
- BARLOG Trebnje, tel.: (068) 45700 • A&M FERK Maribor, tel.: (062) 224478
- AVTO Močnik, Kranj-Britof, tel.: (064) 242277 • VAŠ AVTO, Celje, tel.: (063) 441160
- SALON NISSAN Lipnik, Velenje, tel.: (063) 894549

Pri kateri sestavljenki

**dobite rešitev že pri prvem
koščku?**

Ford Summit motors vam v sodelovanju z **Banko Creditanstalt d.d.** nudi ugodne kredite za vsa nova vozila **Ford** na področju celotne Slovenije. Ob tem vam nudi še izjemne popuste za nekatere modele Ford Escort do 1.500 DEM in za nekatere modele Ford Escort karavan do 2.000 DEM!

CREDITANSTALT

Cene s popustom: ESCORT Champion 1.3i 3 vrata, samo 22.499 DEM, ESCORT CL 1.4i 3 vrata, samo 23.499 DEM, ESCORT CL 1.4i karavan, samo 24.999 DEM, ESCORT CLX 1.6i 16V KAT 5 vrat, samo 27.999 DEM, ESCORT CLX 1.6i 16V karavan, samo 28.499 DEM.

Pooblaščeni trgovci in serviserji

SKUPINA 061 in 0601: Avtohiša Kaposi (061/52-275), Servis Trzin (061/721-720), JMK Avto (061/1312-028), Avto-Mobil (061/1681-434), Avtrom (061/855-292), Servis Hribar (0601/64-033), Servis Bizilj (061/50-903). **SKUPINA 062 in 0602:** Avto Serbinik (062/656-120), Avto Sport Shop (062/811-394), Avto & Kajza (062/43-805), Avtomerke Rebernik (0602/66-265). **F-Auto Center:** (062/363-400). **SKUPINA 063:** Avto Celje (063/31-919), Avto Celje - Žalec (063/712-116), Avto Celje - Šentjur (063/741-292). Avto Celje - Velenje (063/851-060), Avto Ahlik (063/461-193), Avto EDO (063/824-298), Kavčič Andrej (063/754-091), Servis Kribavac (063/885-218). **SKUPINA 064:** Avtohiša Kaposi (064/241-358), Mustang (064/718-566), Avto M (064/53-334), Servis Trilar (064/332-711). **SKUPINA 065:** CMM Trade (065/21-185), Autocenter Bač (065/61-235), Avtodom GVS (065/73-135), Avtoseriv Gorenc (065/85-128). **SKUPINA 066 in 067:** Nova (066/31-525), Automobil Sežana (067/32-110). **SKUPINA 068 in 0608:** PSC Pač (068/61-450), PSC Stepan (068/52-407), AT&R (0608/41-350), Servis Groznik (068/44-701). **Skupina 069:** S.O.S. Company (069/23-507), Avto Rajh (069/81-560), Triotehna (069/75-074).

URADNI ZASTOPNIK PROGRAMA FORD ZA SLOVENIJO: **Summit motors Ljubljana d.o.o.**

Mi praznujemo delovno!

Ob peti obletnici samostojnega delovanja smo z odobritvijo Ministrstva za finance Republike Slovenije prevzeli zavarovanja Ljubljanske zavarovalnice. S tem nadaljujemo začrtano pot poslovne rasti, pozitivnih finančnih rezultatov in varnosti interesov naših zavarovalcev.

zavarovalnica tilia d.d.

novi mesto

Domači še premladi, Nina v finalu

Na državnem dvoranskem teniškem prvenstvu za igralce do 16. leta na Otočcu mladi Novomeščani brez možnosti - Nina Janžekovič je presenetila v Ljubljani

OTOČEC - Teniški klub Novo mesto in teniški center Otočec sta prejšnji teden uspešno izvedla državno prvenstvo za igralce do 16. leta, torej za kategorijo, kjer domači klub nima igralcev, nastopili pa so 12-13-letniki, ki pa se starejšim tekmečem niso mogli postaviti po robu.

Za prvenstvo se je prijavilo 108 igralcev. Že v četrtek se jih je 64 v kvalifikacijah borilo za 8 mest na glavnem turnirju, na katerem sta med 32 mladimi tenisarji nastopila tudi Novomeščan Blaž Turk, ki je v prvem krogu z 2:1 premagal Ljubljancana Jureta Potočnika, in Brežičan Nikolaj Majlkočić, ki je tako kot Turk izpadel v drugem krogu. Ostalih 7 novomeških igralcev se ni uvrstilo na glavni turnir.

Prejšnji ponedeljak sta se v finalu srečala lanski evropski prvak v kategoriji do 14. leta Gašper Martinjak iz ljubljanske Soče in Mariborčan Marko Doleček. Leto dni starejši in

telesno precej močnejši Mariborčan je dobil prvi niz s 6:4, v drugem pa mu je Martinjak vrnil z enakim izidom, medtem ko je zadnjii niz s 6:0 dobil Ljubljancan, ki je tako napovedal naskok na najvišja mesta tudi v kategoriji do 16. leta, kjer prave uspehe pričakuje šele naslednje leto.

Istočasno z državnim prvenstvom na Otočcu je bilo v Ljubljani dvoransko prvenstvo za igralke do 18. leta. Izjemno je presenetila Novomeščanka Nina Janžekovič, ki se je sezono spet vrnila v novomeški klub. Nina se je zelo dobro igro uvrstila v finale, kjer pa je bila Ana Škaraf, članica ljubljanske Soče, le pre-

močna nasprotnica, izid 6:3 in 6:0 pa pove, da Nina vsaj v prvem nizu ni igrala povsem podrejene vloge. Na prvenstvu so od novomeških igralk nastopile še 14-letna Katja Zupančič, ki se je uvrstila v četrfinale, kar je za mlado igralke lep uspeh, in Suzana Matov ter Tjaša Blaznik, ki sta izpadli že v kvalifikacijah.

I. V.

Gašper Martinjak, zmagovalec Otočca.

KEGLJAŠKE NOVICE

NOVO MESTO - V prvem krogu državnega kegljaškega prvenstva je Željko Goleš iz Črnomlja v Ljubljani in Medvodah podrl 1769 kegljev, v Mariboru pa Milena Veber (Trebnje) 760 in Sonja Vidmar (Črnomelj) 759 kegljev. Vsi trije so izpadli iz nadaljnega tekmovanja.

ČRНОМЕЛЈ - Po nastopih za mladinsko državno prvenstvo v Mariboru, Postojni in na Jesenicah so mladinci Črnomlja II s 7.495 podprtimi keglji na odličnem četrtrem mestu, medtem ko vodi mariborski Konstruktor

Potapljači so lahko zadovoljni

S svojim inštruktorjem še več novih potapljačev - Podvodna reševalna služba - Denar služijo s podvodnimi deli - Nadaljevali bodo z ekološko akcijo Krka izvir - izliv

NOVO MESTO - Na rednem letnem občnem zboru so potapljači novomeškega kluba za podvodne aktivnosti z zadovoljstvom ugotovili, da so lansko leto naredili celo več, kot so načrtovali. Lansko sezono so začeli z varovanjem skakalcev na novoletnih skokih v Krku v Soteski in potem skozi celo leto pripravili vrsto akcij, na katere so upravičeno ponosni.

Tako so pripravili pomladanski in jesenski potapljaški tabor na Lošinju in na Krku, opravili vrsto tečajev, na katerih so dobili kar precej novih članov, tako da se je število aktivnih potapljačev dvignilo preko 50. Ne gre spregledati, da je šolanje za potapljaškega inštruktorja lani uspešno končal Egidij Šinkovec, tako da sedaj po nekaj letih Novomeščani lahko sami pripravljajo tečaje za nove potapljače.

Novomeški potapljači so lani uspešno nadaljevali predlani začetno ekološko čistilno akcijo Krka izvir - izliv, ki so jo razširili tudi na reko Kolpo, in z njem dosegli velik medijski odmev v celotnem slovenskem prostoru, kar pomeni dober temelj za zbiranje denarja za enako akcijo, ki jo bodo letos nadaljevali v reki Krki od Otočca naprej.

Pomagali so tudi plavalnemu maratoncu Martinu Strelu, da je po-

pravil rekord Veljka Rogošiča. Dokončno so oblikovali podvodno reševalno službo, ki dobro izurjena lahko priskoči na pomoč pri kakršnikoli nesreči v porečju Krke, Kolpe in delno tudi reke Save. V ekipo so sami izkušeni potapljači z višjimi kategorijami, v ekipo pa se ni ravno lahko uvrstiti.

Lani so se okrepili tudi, kar se tiče kakovostne potapljaške opreme, skoraj ves denar pa so zasluzili sami s podvodnimi deli, s katerimi bi letos radi zbrali denar za nov visokotlačni kompresor, podvodno video kamero, opremo velikega čolna, ki so ga kupili lani, zamenjali pa nameravojo tudi odsluženi motor enega izmed manjših čolnov. Ob koncu občnega zборa so izvobil nekoliko razširjeno vodstva klubu, na čelu katerega bo še naprej Toni Krevs.

I. V.

NOGOMET NOČ IN DAN

NOVO MESTO - Novomeška agencija za šport bo v soboto in nedeljo, 17. in 18. februarja, v športni dvorani Marof pripravila že tradicionalni turnir v malem nogometu za pokal Bifeja Rezelj. Prva tekma se bo začela v soboto ob 21.30, zadnja, finalna, pa v nedeljo okoli 20. ure. Število nastopajočih moštov je omejeno na 44, prednost pa bodo imeli tisti, ki se bodo prej prijavili. Najboljša štiri moštva čakajo bogate denarne nagrade, zmagovalci pa bodo s sabo odnesli 120 tisoč tolarjev. Prijavite in informirate se lahko po telefoni 322 267 ali 322 941 (dopravné) in 22 149 (popoldne). Žrebanje bo v petek, 16. februarja, ob 19. uri v hotelu Krka v Novem mestu.

V njej lahko med drugim preberete:

- Intervju z Natašo Bokal: "Nihče mi ni v obraz rekel, da me ima poln kufer!"
- Andrej Miklavc - slalomski senzaciji iz Park Cityja.
- Zakaj Polona Frelih in Robi Smrekar raje igra namizni tenis v tujini?
- Slovenski hokej rešujejo tuji igralci.
- Sandi Valentinčič, odličen nogometni HIT Gorice. "V Olimpiji mi je uprava onemogočila, da bi se izkazal!"
- Velikani športa: Ali se spominjate alpske smučarke Christi Cranz?
- Tomaz Domicelj svetuje mladim športnikom: "Čimprej pokasirajte, kolikor lahko!"
- Baseball - najbolj priljubljen šport letosnjih olimpijskih iger.
- Vreni Schneider: "Ne želim si več nazaj!"
- Pete Sampras nadaljuje vojno za svetovni vrh.
- Afrika postaja celina super nogometar.
- Poslovnež: Boris Kristančič - premalo upoštevana eminencia slovenske košarke

Pomembno obvestilo za reševalce E-ŠPORT KRIŽANK: ne zamudite, v februarški številki revije so objavljena imena 80 nagradencev!

Resistor Tovarna uporov, d.o.o.
68310 Šentjernej
Trubarjeva 5

— v stečaju

prodaja na podlagi sklepa stečajnega senata z dne 1.2.1996 naslednje nepremičnine kot celoto z zbiranjem ponudb v skupni vrednosti 105.700.000,00 SIT.

- vl. št. 2329, k.o. Šentjernej, ki obsega parc. št. 396/6, poslovna stavba v izmeri 1704 m² in parc. št. 400/2, dvorišče v izmeri 4848 m²
- 72/100 solastniškega deleža vl. št. 2330, k.o. Šentjernej, ki obsega parc. št. 396/7, poslovna stavba v izmeri 198 m²
- 3/10 solastniškega deleža vl. št. 2331, k.o. Šentjernej, ki obsega parc. št. 396/1, poslovna stavba v izmeri 366 m², funkcionalni objekt v izmeri 97 m² in dvorišče v izmeri 619 m² in
- 3/5 solastniškega deleža vl. št. 2332, k.o. Šentjernej, ki obsega parc. št. 400/11, dvorišče v izmeri 3132 m².

Vsi zainteresirani, ki imajo pravico do nakupa po sklepu so dišča, naj oddajo pisne ponudbe v roku 8 dni od objave na naslov:

Resistor, d.o.o., 68310 Šentjernej, Trubarjeva 5 — V STEČAJU, zapečatene v ovojnici z oznako »prodaja z zbiranjem ponudb RESISTOR, d.o.o., Šentjernej — v stečaju — NE ODPIRAJ«.

Vse informacije v zvezi s prodajo dobite na sedežu podjetja, tel. 068/81-220.

NOVO
elmat d.o.o.
Novo mesto
068/324-400
TRGOVINA Z ELEKTROTEHNIČNIM MATERIALOM
IN ELEKTROINSTALACIJE

Cenjene stranke obveščamo, da smo se preselili na novo lokacijo:
ŽLEBEJ 7, Bršljin, Novo mesto
(100 m mimo Pionirjeve upravne stavbe)

Priporočamo se za obisk!

Avtohiša Berus SERVISNO PRODAJNI CENTER

NOVO NOVO

- POLO DIESEL že od 21.595 DEM
DOLGI POLO
CADDY Kombi — Furgon
SHARAN že od 37.110 DEM
GOLF RABBIT II že od 22.996 DEM

● ZELO UGODNO:

- vozila iz zaloge:
AUDI A4 1,8
AUDI A6 2,0
AUDI A6 2,6 in 2,6 Q

— testna vozila:

- PASSAT VAR 1,6 GL 37.000 DEM
AUDI A8 2,8 dodatna oprema

● rabljena vozila:

- ALFA 155, I. 1/94
JETTA 1,6 D, I. 8/89
GOLF CL 1,4 I. 6/95
OPEL KADETT, I. 91
ZASTAVA 128 SKALA, I. 88

telefon: 068 342 360, 25 098

Šport iz Kočevja in Ribnice

KOČEVJE - Odbojkarice Liktilje so na pomembni tekmi za uvrstitev od 5. do 8. mesta v prvi državni ligi zasluženo osvojile točki proti zadnjevrščeni Novi Gorici. Kočevke so igrale borbeno in zavetno, po besedah trenerja Saše Ivetiča najbolje vse od lanske končnice. Odločiljen je bil tretji niz, v katerem so gostje vodile z 12:9, potem pa je nekdajna reprezentantka Katja Hočevar z natačnimi servisi dosegla preobrat in niz so dobole Kočevke, ki so v nadaljevanju predvsem z odlično obrambo doble še zadnji, četrtri niz.

RIBNICA - Rokometni Inlesa so brez težav premagali zadnjevrščeno Novo Gorico. Trener Janez Ilc je zaradi odstotnosti starejših igralcev, ki se okrejajo zaradi poškodb ali bolezni, dal priložnost mladincem. Inles je vodil že z 21:10, v nadaljevanju pa so igralci s klopi igrali nekoliko slabše, kar so Novogoričani kazovali. Najboljši strelec tekme je bil Hudak s sedmimi zadetki. Ribničane čaka v soboto težko gostovanje v Besnici, saj mlađa in neizkušena ekipa tekme ne sme izgubiti.

KOČEVJE - V namiznoteniskem klubu Melamin, ki ga pestijo hude denarne težave, so v prvem krogu nadaljevanja prven-

stva pričakovali hud poraz proti vodilni Olimpiji. Medtem ko je Komac redno treniral, sta se mu Špelič in Murn pridružila še na tekmi. Glavno vlogo v kočevski ekipi je igral Komac, ki je zmagal v obeh posamičnih igrah in še v dvojicah, vendar poraza ni mogel preprečiti. Najbolj je bilo zanimivo srečanje med Komacem in Reklamom, ki ga je Kočevci dobiti še podaljšani igri. Zanimivo je, da so Kočevci vse igre izgubili z 0:2.

KOČEVJE - V drugem krogu druge kegljaške lige so kočevski člani premagali Litijo s 6:2 (5306:5123), članice pa Miroteks II tudi s 6:2 (2440:2330).

RIBNICA - V počasnosti 40-letnice rokometa v Ribnici je RK Inoterma pripravil prvi, v bodoče tradicionalni, turnir kadetskih ekip, na katerem so poleg Inotermi nastopili še: Akropol iz Trebnjega, Spot Rudar iz Trbovlja, Primorske Novice iz Kozine, AM Cosmos iz Ljubljane in Jestrivna iz Kopra. V finalu so Primorske Novice šele po streljanju sedemmetrov premagale Spot Rudar s 17:14. Inoterma je bil z zmago nad AM Cosmosom s 14:10 tretji, Trebanje pa so bili na koncu peti. Ribničan Grega Ilc je bil najboljši strelec turnirja.

M. GLAVONJIĆ

Odgovori in popravki po § 9... ● Odgovori in popravki po § 9...

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so spremjenjeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevku, ki so napisani žaljivo ali z namenom začevanja, ali če so neskorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Le promocija površnosti in neresnic

Dol. list št. 5, 1. februarja

Z velikim veseljem sem vzel v roke knjige Sledovi časa - Bela krajina na razglednicah v letih od 1895 do 1945. Zelo lepa knjiga je zagotovo mejnik za vsako Belokranjsko in Belokranjcev. Knjiga, ki jo je napisal in samozaložil Božidar Flajšman, na izredno zanimiv način prikazuje razvoj belokranjskih mest in vasi v času, o katerem govorji naslov knjige. Besedilo dopoljuje slikovno gradivo, ponatisnjeni zapisi treh avtorjev pa še dodatno lepo ilustrirajo čas na prelomu stoletij. Številnim pohvalam tako doma kot na tujem (kajti tudi potomci Belokranjev v ZDA, na Švedskem in drugod so jo že prebrali) se pridružujem tudi jaz.

Seveda ima vsakdo pravico, da izjavlja svoje mnenje o knjigi, tudi če je negativno. Zanesljivo pa drži, da je Flajšmanova knjiga bolj prijetno branje kot branje letakov nekega profesionalnega pisca - tako izgleda - ki s svojo preračunano natančnostjo in zmerljivim pretiravanjem želi nadomeščati Flajšmanovo knjigo, ki bi jo v resnicu najraje sam napisal. Zato pa je res treba veliko dela, um in zlasti srca, kakor je gospod sam že skrbno opazil...

FRANK VAN KREVEL
Buč 3/A
Laze v Tuhinju

Suha krajina umira

Dol. list št. 5, 1. februarja

Priznam, g. Franci Koncilia, župan Mestne občine Novo mesto, da sem zavestno, in če hočete, tudi tendenčno napisal "izjemno zavajajoč in enostranski članek, kar je sploh značilnost pisanja v Dolenjskem listu", kot pravite v svoji izjavi za javnost, objavljeni na tem mestu prejšnji teden. Priznam, da sem si dovolil napisati uvodnik, ne da bi poprej pri vas ali vaših službah iskal in preverjal podatke, kaj šele prosil za dovoljenje, da bi smel povedati svoje mnenje. Priznam pa tudi, da bi v drugič napisal enako.

Naj pojasnim, zakaj.

V uvodniku z naslovom "Suha krajina umira", za katerega sem dobil kar nekaj pohval poznavalcev, sem opozoril na stisko in brezizhodnost ljudi, ki so ostali brez dela, torej o brezposelnosti, ki se je v deželici ob zgornjem toku Krke v zadnjih letih izjemno povečala, ne da bi to oblast kaj pretirano vznemirjalo. O tem sem navedel nekaj najbolj značilnih in nespornih dejstev, ki jih g. župan v svojem odgovoru preprosto obide. Na vprašanje o jabolkih sprenevedeno odgovarja o hrushkah in do tolarja natančno navaja, koliko je država oz. občina lani namenila Suhi krajini. Res je tudi to nekaj, toda hvaliti se s 76 milijoni tolarjev letne denarne pomoči pokrajini, ki ima nekaj tisoč prebivalcev, je pa le malo prehuda. Ne le zato, ker gre za vrednost treh hiš, temveč tudi zato, ker je v omenjeni znesek, ki ga g. župan imenuje vlaganja v razvoj, vsteto vse, od vzdrževanja cest in poti do obnovi dočrstanj šolskih prostrov in finančiranje športa. Kaj so Suhokranje vzdruževano prebivalstvo in ne plačujejo nobenih davkov in drugih dajatev? Ali morajo biti še posebej hvaležni, če dobijo nekaj nazaj za normalno funkcioniranje javnih služb?

Suha krajina umira

Dol. list št. 5, 1. februarja

Ker včeraj nisem mogel dobiti telefonske veze z rubriko Halo, tukaj Dolenjski list, prosim, da objavite tudi moje mnenje, in sicer:

Naj župan Novega mesta kar v miru pusti Dolenjski list in njegovega urednika, saj bralc ugotovljamo, da je ravno ta časopis zelo nepričrni, gospod Legan pa pokončen mož, ki ne pljuva za vsočo ceno v skledo prejšnjega sistema, iz katere so izdatno zajemali vsi, tudi gospod Koncilia. Da je Suha krajina v skrajno težkem položaju, je nedolgo tega pisal v Dnevniku tudi tajnik te krajevne skupnosti in navedel, da je edina tovarna v tem kraju pred stečajem. Tisto, kar je občina, po navedbah gospoda Koncilia dala tej pokrajini, pa je kaplja v morje in pripromoček za zavajanje javnosti.

BRANE D.
Novo mesto

Jelinčič - ljubitelj psov?

Dol. list št. 5, 1. februarja

Zopet se moram oglašiti na članek v Vašem cenjenem časopisu, ki ste ga dne 1. februarja objavili na strani 16 pod naslovom "Jelinčič - ljubitelj psov". Pravzaprav me je presentil enostransko in omejeno razmišljanje sestavljalci teksta, ki z resničnimi dejstvi nima nobene zvez.

Ko podrobnejše razčlenjuje omenjeni znesek, se g. župan čuti odgovornega, da "obvesti širšo javnost o resničnem stanju na področju vlaganj v Suho krajino", ne čuti pa se odgovornega pojasniti, zakaj je tudi po zaslugu brezbrinosti in nekompetentnosti občinskih oblasti Dolenjska in z njo Suha krajina izgubila toliko delovnih mest. To je bila ost uvdovnika, za katerega naj bi, ko sem ocenjeval razmere in si dovolil napisati "enostranski" komentar, predhodno preveril podatke pri g. županu, za katerega je tako in tako znano, da se mnogo raje ukvarja s čisto drugimi, negospodarskimi rečmi. Naj se dodam, da sem sam doma iz Suhe krajine, da poznam razmere in ljudi iz prve roke in da nisem odvisen od informacij (eno)-stran(kar)skega prišepetala, kot je g. župan.

Na koncu pa še nekaj o zavajajočem in enostranskem pisjanju, ki da je tako značilno za pisanje v Dolenjskem listu. Ta dokaj osamljena trditev je žaljiva in krivična za udeščino in njegove številne sodelavce zato, ker je posloplena, in bi si jo gnali k srcu, če je ne bi izrekel oz. zapisal užaljeni nosilec oblasti, ki težko prenaša breme javne izpostavljenosti in ki mu je očitno več do nekršitvenega cenenega hvalisanja, frazarjenja in hinavškega prilizovanja kot do odkrite, pogumne in kritične novinarske besede. Naj g. župana spomnim na nekaj potez s tega področja, ki mu niso v čast: na smešno spreminjače se izjave o strankarskih tribolih ob izidu Novega novomeškega medija, na prizadevanje za utišanje in zamenjavo Delove dopisnice ipd., kar vse kaže na to, da nima še čiste predstave o svobodi tiska.

MARJAN LEGAN
odgovorni urednik
Dolenjskega lista

Glede pomoči tistim, ki se ukvarjajo s skrbjo za živali, pa naj Vas spomnim le na eno dejstvo. Slovenska nacionalna stranka je že pred dvemi leti Društvo proti mučenju živali Ljubljana za potrebe društva podarila osebni avto Renault R-4, kar nedvomno kaže, koliko nam pomenijo živali. Zagotovo je vrednost avta bistveno večja od denarnih prispevkov posameznikov, kjer bi bilo zelo zanimivo izvedeti kako je mogoče, da podatke o nakazilih uslužbenici celjske banke dajejo komurkoli. Gre namreč za kršenje zakona, sicer pa naj se s tem ukvarja direktor banke.

Za konec bi gospe Furlani svedoval le še to, naj ne piše o stvareh, ki jih ne pozna, še manj pa v primerih, ko jih tako pisane naročijo.

ZMAGO JELINČIČ

da tudi, da sestavljalci teksta dela težave razumevanje raznih prispevkov v medijih ali pa govorjenju na televiziiji ne more dovolj hitro slediti. V televizijski oddaji sem govoril o petih avtohtonih slovenskih pasmahn psov, kar je zagotovo hvale vredno s stališča dviga nacionalnega ponosa. In kadar se govoril o tem, pač ni mogoče govoriti o drugem kakor o lepoti teh psov.

Zivali nasploh, ne samo pse, pa imam zelo rad in s Polonco Dobracjim imava dva psa pa tudi dve mački, za katere zelo lepo skrbi. S Polonco sva skupaj vložila tudi zakon o preprečevanju mučenja živali, ki je v parlamentarni proceduri in bo kmalu šel v drugo obravnavo. Zatika se le pri pripombah, ki jih imajo na zakon predvsem farmski gojitelji živine in tisti, ki se ukvarjajo z njenim transportom. Če želi gospa Melita Furlani izvedeti o tem kaj več, sem ji na razpolago v državnem zboru, vendar me ne bi čudilo, če o gospoj ne bi več nič slišal, saj njen članek zelo močno diši po naročju.

Glede pomoči tistim, ki se ukvarjajo s skrbjo za živali, pa naj Vas spomnim le na eno dejstvo. Slovenska nacionalna stranka je že pred dvemi leti Društvo proti mučenju živali Ljubljana za potrebe društva podarila osebni avto Renault R-4, kar nedvomno kaže, koliko nam pomenijo živali. Zagotovo je vrednost avta bistveno večja od denarnih prispevkov posameznikov, kjer bi bilo zelo zanimivo izvedeti kako je mogoče, da podatke o nakazilih uslužbenici celjske banke dajejo komurkoli. Gre namreč za kršenje zakona, sicer pa naj se s tem ukvarja direktor banke.

Za konec bi gospe Furlani svedoval le še to, naj ne piše o stvareh, ki jih ne pozna, še manj pa v primerih, ko jih tako pisane naročijo.

ZMAGO JELINČIČ

njegove knjige: ali je še na začetku, ali nekje v sredini, ali pa bo nemara kmalu zagledala luč sveta. Nimam pojma. Želim pa gospodu Cindriču - garantirano iz vsega srca - da bi se to zgodilo res čimprej. Vsi Belokranjeni že v bistvu kar nestreno čakamo, da se bo priznani strokovnjak izkazal tudi s čim otpljivim, ne le z nakladanjem po časopisih in blatenjem dela drugih. Obvezem se, da bom prvi, ki bo kupil njegovo knjigo. In na mojo polici bo zavzemala častno mesto. In ko jo bo hotel odpreti, ga ne bom po prstih. Obljubim. Nasprotno, rekel bom: vzemi in poglej!

Kar pa zadeva vzore, po katerih bi se jaz - po njegovem mnenju - moral zgledovati, lahko rečem naslednje: v knjigi Pozdravi iz slovenskih krajev, ki jo ima g. Cindrič za popolno, je ob razglednici črnomaljskega novega mosta (na strani 278), zgrajenega leta 1911, navedeno, da je natisnjena okoli leta 1910. Seveda, tudi tako je možno napisati. Saj se velikokrat ne da reči drugače kakor "okoli", vendar pa sem bil jaz v svoji knjigi natančneji.

Predvsem bi se pri kritiki vsake zadeve moral vprašati, kaj je bil avtorjev namen. Moj namen ni bil izdati nekaj strokovno dolgočasnega. Tudi večina tovrstnih knjig, po katerih sem se zgledoval, ni imela namena povedati čisto vsega, ampak so bile te knjige narejene predvsem z ljubezljivo do domačih krajev. Samo za to gre. Ob tem poudarjam, da so skoraj vse podatki v moji knjigi dovolj natančni tudi po kriterijih zgodovinske stroke. Pri nekaterih razglednicah sem celo natančneje določil podatke, kakor pa sem jih našel v strokovnih inštitucijah in publikacijah. Zgodovinsko knjigo, opremljeno z vsemi mogočimi in zares potrebnimi detajli, podatki in prizidki ter komentari pa, kot sem že rekel, nestreno pričakujemo in zanje že čuvamo mesto na naših policah. Gospodu Cindriču smo zanje že vnaprej hvaležni!

V imenu nestrpnih Belokranjev in v zemlji spoštovanjem,

BOŽIDAR FLAJŠMAN

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Dol. list št. 5, 1. februarja

V zadnjih številkih Dolenjskega lista je bralec g. Pirkovič iz Vrhpolja pri Šentjerneju v rubriki "Halo, tukaj je bralec Dolenjca" okaral Vizijo, v katero je vložil, skupaj z vso družino svoj lastniški certifikat. Bralcu želimo odgovoriti na njegova vprašanja, zato Vas prosimo za objavo naslednjega pojasnila:

Bojzen g. Pirkovič za lastniške certifikate, ki so jih on in njegovi družinski članji vložili v Vizijo je odveč. Lastniške certifikate so g. Pirkovič in člani njegove družine vložili v PID DPB Vizijo 1, d.d. (drugi investicijski sklad, s katerim upravlja pooblaščena družba za upravljanje investicijskih skladov Vizija). Lastniške nakaznice so bile izpolnjene na enem izmed vpisnih mest na postavah PE PTT Novo mesto, v PID DPB Vizijo 1, d.d., pa so bile vpisane 6.6.1995 pod zaporednimi številkami od 619 do 622. Vizija je 12.6.1995 na osnovi vpisa izvedla rezervacijo sredstev na certifikatnih računih pri Ministrstvu za ekonomske odnose. Vizija je majata lani pisno obvestila o lastništvu delnic vse delničarje PID DPB Vizijo, d.d., (prvega investicijskega skladu, ki je prenehal z vpisovanjem lastniških certifikatov 31.1.1995), v februarju letos pa bo pisno obvestila vse delničarje drugega investicijskega skladu, med temi tudi g. Pirkoviča in njegove družinske člane, ki so vložili svoje certifikate v PID DPB Vizijo 1, d.d.

V pritličju Zavarovalnice Tilia ima Vizija vpisno mesto. Glede na to, da je v Vizijo vložilo svoje certifikate že preko 11.000 delničarjev in da je informacij vedno premal, je Vizija na sedežu na Novem trgu 5, v drugem nadstropju, v etaži D (kjer je tudi Dolenjska borzoposredniška družba) odprla pisarno, ki posreduje vse potrebne informacije in kjer prav tako lahko vpšete lastniški certifikat. Poklicete nas lahko tudi po telefonu na številko (068) 323-260 (avtomatskega odzivnika ni več).

Kam in koliko lastniških certifikatov je Vizija že investirala, pa že ves mesec obveščamo delničarje v

lastniškega certifikata, v javnih občilih (Dolenjski list, Vaš kanal in drugih). Prav sedaj nameč poteka javna ponudba delnic druge emisije PJD DPB Vizije, d.d. Do sedaj je Vizija zamenjala za delničice Lisce, Kometa, IGM Strešnika, Krke, Leka, Petrola, Intervrophe in še nekaterih manjših uspešnih podjetij 45% zbranih lastniških certifikatov prvega skladu.

Z g. Pirkovičem se strinjam, da je odnos družbe oz. njene uprave do delničarjev izredno pomemben, zato se bomo v Viziji trudili, da bomo pomanjkljivosti, ki jih bomo opazili ali bili nanje opozorjeni, odpravili.

VIZIJA, DZU

Onemogočili nastanek KS Dvor

Dol. list št. 5, 1. februarja

Želimo pojasnititi nečistoči izjave za javnost, ki jo je podala ga. Vida Čadonč-Spelč v Dolenjskem listu o ustanavljanju nove KS Dvor. V njenem pisanju je navedeno, da je bila SNS proti "jasno" izraženi volji ljudi. Tu se nam poraja dvom, saj anketa opravljenja, s strani ene stranke med peščico ljudi ne more biti merodajna za ustanovitev nove KS. Anketa je merodajna, če jo izvede za to pristojna institucija. Na seji sveta MO Novo mesto smo podprli predlog o tem, da se razpiše posvetovalni referendum za novo KS Dvor. V primeru pozitivnega izida referendumu, bi ustanovitev nove KS Dvor nemudoma podprli, saj bi bila to jasno izražena volja ljudi.

Nerazumljivo nam je dejanje SKD, ki je predlagal na seji MO Novo mesto dne 31.1.1996 posvetovalne referendum za ustanovitev štirih KS: Ajdovec, Šmihel pri Žužemberku, Žužemberk in Dvor. Na prejšnji seji sveta je bil govor samo o tem, ali naj bo posvetovalni referendum v KS Dvor ali ne. Sprašujemo se, ali želi SKD razbiti moč v ypliv velikih KS oziroma komu bi koristile majhne nemočne KS. Menimo, da skuša SKD s svojimi dejanji zmanipulirati ljudi, jih zavesti s svojimi pobudami in tako povečati vpliv na teh območjih. Mnena smo, da bi to odločanje o novih KS prepustili sedanjem KS Žužemberk oziroma bodoči Občini Žužemberk.

MARJAN ŠTUBLAR
občinski svetnik SNS

O tujcih, čefurjih in še o čem

Dol. list št. 5, 1. februarja

Strinjam se s predsednikom (v parlamentu krepko oklepčene) Slovenske nacionalne stranke g. Zmagom Jelinčičem, da je legitimno imeti različna mnenja o katerikoli stvari na tem svetu. Razumenje njegovo težnjo po ponovnem uveljavljanju, saj smo praktično že v predvolilnem obdobju. (Glede

Odperto pismo našim poslancem in poslankam DZ

Predmet "Religije in etika"

Združena lista socialnih demokratov v Novem mestu je zelo pazljivo spremljala dosedanje potek sprejemanja nove šolske zakonodaje. S pomočjo poslanske skupine ZL je tudi pomagala uveljaviti nekaj zelo pomembnih dopolnil k predloženim zakonom. Predvsem smo se zavzemali za enake možnosti vseh otrok do enako kvalitetnega vrtca in enako kvalitetnega šolanja, za šolski sistem, ki bo preprečeval poglabljvanje socialnih razlik med otroki, za šolo, ki bo poleg drugih demokratičnih vrednot otrokom prizvajala tudi sprejemanje civilizacijske nujnosti uveljavljanja enakih možnosti ljudi običajnih spolov. S temi predlogi smo vsaj deloma uspeli.

Za priloženo odprto pismo sem se odločila zato, ker tretje branje tega paketa zakonov omogoča, da poslanci popravite nekaj zelo slabih odločitev, ki se nam sicer obetajo. Predvsem si želim, da bi tudi Vi podprli dopolnilo poslanske skupine ZL proti uvajanju obvezno-izbirnega predmeta "Religije in etika". Tako bi preprečili ločevanje otrok po svetovnonazoriski pripadnosti in dosledno spoštovali ustavno načelo ločitve cerkve in države.

Pričakujem tudi, da boste glasovali za dopolnilo poslanske skupine ZL, ki bi v ustrezničem členu Zakona o vrtcih staršev izrecno zavarovalo pred možnostjo, da bi ob krčenju socialnih pravic že s samo odločitvijo pristojnega ministra vse več staršev moralno plačevati vse večji delež stroškov za svoje malčke v jaslinah in vrtcih.

Poslanci ste po ustavi predstavniki vsega ljudstva in pri svojem delu niste vezani na nikakrsna strankarska navodila. Obe dopolnilni, za katere Vam predlagamo, da glasujete v njihovo podporo, sta taki, da je bilo z javnomenskimi ankетami neodvisnih raziskovalcev ugotovljeno, da jih podpira velika večina ljudi v Sloveniji, ne glede na strankarsko pripadnost.

Z glasovanjem proti uvajanju obvezno-izbirnega predmeta "Religije in etika" v javne šole in vašim

glasom za največ 65-odst. obveznost staršev do kritja stroškov programa javnega vrtca lahko dokaže, da ste vredni zaupanja večine svojih volikov in volilcev.

Potrudili se bomo obvestiti javnost, kako ste izvoljeni državnozborski poslanci in poslanke iz volilnih okrajev na Dolenjskem, v Beli krajini, Posavju in Reviriju glasovali v zvezi s tem dvmema načima zahtevama.

Veliko uspeha pri delu v parlamentu Vam v imenu novomeškega ženskega kluba ZL želi

NATAŠA PETROV
za Iniciativu ženskega kluba ZLSD
Novo mesto

Sentjernejski večer

V Brusnicah počastili slovenski kulturni praznik

BRUSNICE - Vodstvo osnovne šole iz Brusnic je v petek, 2. februarja, povabilo v goste člane Kulturnega društva Sentjernej in tako omogočilo prijeten večer v počastitev Prešernovega dne - slovenskega kulturnega praznika. Šentjernečani, že dolga leta ljubitelji lepega petja, so gledalci v polni šolski telovadni ponudili delček tistega, kar človeku razveseli, mu popestri vsakdan in ga obogati.

V bogatem programu je najprej nastopil pihalni orkester, ki ravno letos praznuje 85-letnico delovanja. Pod vodstvom mladega domačega dirigenta Sandija Franka je orkester kvalitetno zelo napredoval in se predstavil z izborom najrazličnejših glasbenih zvrsti. Šentjernejski orkester pod vodstvom Milana Pavliča, ki že 35 let prepreva štrom po naši domovini, je z ubranostjo in glasovno čistostjo navdušil polno dvorano. Že 14 let deluje tudi mešani pevski zbor Ajda, ki ga sestavljajo Šentjernečani in Orehovičani, vodi pa jih prav tako Milan Pavlič. Nežne in v srce segajoče zvoke je iz citer privabil citar Darko Duh. Posebno doživetje je bil nastop mladega pevca Benjamina Kovačiča, učenca 2. razreda osnovne šole Šentjernej, in mladih plesalk, tudi učenek iste šole.

MATEVŽ FRANKO

Kdor ne zna tujih jezikov, ne ve nič o svojem. (Goethe)

Proglasitev KS Dvor politična?

Odločitev krajanov v svetu mestne občine Novo mesto ni dobila podpore

Svet mestne občine Novo mesto je na seji zadnjih četrtek v januarju odločal o ustanovitvi nove krajevne skupnosti Dvor. Po večurni burni razpravi je bilo za novo krajevno skupnost 18 svetnikov, proti 10, štirje pa so bili vzdržani. Tako ni bila dosežena potrebna dvetretinska večina. Da gre za politično odločitev, je razvidno iz rezultata: za so glasovali svetniki SKD, SLS in SDSS, proti so bili svetniki LDS in ZLSD, vzdržali pa so se predstavniki SNS.

Na ta način ni bila upoštevana volja velike večine občanov 11 vasi, ki so se lani od julija do septembra odločali o ustanovitvi KS Dvor. Sklep o možnostih reorganiziranja krajevne skupnosti je sprejela skupščina občine Novo

mesto. Določila je tudi rok, do katerega se lahko ljudje na zborih občanov ali na kak drug verodostojen način odločajo. Sklep so organizirali občinske skupčine predstavili občanom na Dvoru Julija Lani, na istem sestanku pa je bil izvoljen tudi odbor za proučitev možnosti osnovanja nove KS. V odboru so bili imenovani predstavniki skoraj vseh 11 vasi, to pa so ljudje, ki so že večkrat sestavljeni ali celo vodili razne volilne ali referendumske komisije.

Prva naloga odbora je bila ugotoviti, ali so krajanji za novo KS ali ne. Zaradi časa in denarja smo se odločili za pozivodavalni referendum - krajane smo obiskali po domovih. Od okoli 90 odst. volil-

nih upravičencev (polnoletnih), kolikor jih je bilo doma, jih je 91,4 odst. oziroma 545 izrazilo željo, da živi v novi krajevni skupnosti, ki bi obsegala 11 vasi in dva zaselka na dvorskem področju. Na osnovi takšne jasne slike je odbor lahko začel razmišljati o osnovanju in funkciranju nove upravne enote. Predvideli smo, da bi svet nove KS sestavljal predstavniki vseh vasi, ki bi ugotavljali, katera dela je v posameznih vased potrebljena postoriti... Dvor, ki je bil v 19. stoletju s skoraj 800 zaposlenimi pomemben in ponosen industrijski kraj, zibelka slovenskega železarstva, je imel svojo občino vse do začetka 60-ih let tega stoletja, ko je prišlo do reorganizacije. Od tedaj dalje kraj le še života. Danes je tu obrat tovarne Novoles, ribogojnica, več obrtnikov, pošta, podružnična šola, več trgovin, gospodinskih obratov, bencinska črpalka, tu je pomembno križišče cest. Kraj je idealno središče krajevne skupnosti, saj so ostale vasi razprejene v koncentričnem krogu po okolici, razen Lač oddaljene le kakih kilometrov ali dva.

V avgustu in septembra je krajevna skupnost Žužemberk organizirala zbrane krajanov zaradi reorganizacije KS različnih vased. Na Dvoru je bil zbor 2. septembra ob prisotnosti najvišjih predstavnikov občine, potekal je konkretno in zakonito. Glasovanje je samo potrdilo že prej doseženi rezultat: 88,8 odst. občanov je bilo za, 9,6 odst. proti, vzdržanih pa je bilo 1,58 odst. Vodilni funkcionarji KS Žužemberk so bili odločeno proti ustanovitvi KS na Ajdovcu in na Dvoru. Ne le v uvodnem delu zbrane, v katerem so na široko razlagali, kaj se je v zadnjem letu v KS Žužemberk naredilo (v resnici se je precej naredilo, vendar je za investicijami stala občina Novo mesto s skoraj 900 tisoč markami podpore), pač pa je bilo tudi v nadaljevanju razprave očitno, da se bodo krčevito upirali vsaki spremembni obstoječega stanja.

Na Ajdovcu je bila na primer že izglasovana krajevna skupnost, a so izsiličili novo glasovanje. V prvem glasovanju sta bila dva glasova več za KS Ajdovec, v drugem pa eden premalo. Kasneje se je izkazalo, da je bilo prvo glasovanje popolnoma regularno, torej bi morala biti priznana KS Ajdovec ali pa vsaj izveden nov pozivodavalni referendum. Na Dvoru prepričljivemu rezultatu ni mogel nihče ugovarjati.

Ne želimo se postavljati na eno

ali drugo strankarsko stran, želimo le, da se do prebivalcev 11 vasi v dvorskem okolju poštevno obnašate in priznate voljo večine občanov.

Odbor za proučitev

možnosti za osnivanje

KS Dvor

KONČNO IMAO SVOJO HIŠICO - Pobiralci parkirnine na Novem trgu v Novem mestu od srede prejšnjega tedna delajo v boljših razmerah. JP Komunala je namreč držal svojo obljubo in jim je končno priskrbil parkirno hišico, ki jo teži hudi zimi, ko sneg in mraza ne manjka, še kako potrebujejo. Tako pobiralci parkirnine ne stojijo več zunaj, ob klasični stojnici, pač pa se nahajajo v stekleno-plastični hišici, ki jo krasí napis "Dobrodošli", "Za urejeno mesto". Pobiralci so torej na varnem in toplem, parkirnina pa je vedno ostaja ista. (Foto: L. Murn)

Grob poseg v naše pravice

Iz izjave predsednika Zveze društev upokojencev Slovenije o kršenju ustavnih pravic upokojencev

Upokojenci Slovenije, povezani v Zvezo društev upokojencev Slovenije, smo pozorno spremajali aktivnosti vladne v prizravah za spremembe in dopolnitve zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. S svojimi stališči smo seznanili ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, vlado ter vodilne poslanski skupin. Najbolj si želimo dogovora pri spoštovanju zakonskih norm in pravic, ki izhajajo iz naslova minulega dela.

Predsedstvo Zveze društev upokojencev izraža svoje ogorčenje in protest proti sprejetim določbam zakona, s katerimi se ukinja poračun pokojnin in s katerimi se na novi osnovi določa povprečna pokojnina za polno delovno dobo.

To je grob poseg v naše materialne pravice, ki sta jih poslanski skupini LDS in SKD vzeljali upokojencev.

Res je, da upokojenci v usklajevnih pogovorih nismo pristali na drugačne kriterije usklajevanja pokojnin, kot je gibanje plač, in nismo pristali na drugačne osnove izračuna povprečne pokojnine in da je kapitalski sklad v funkciji in upravljanju upokojencev. A vlada ni nič popustila razen usklajevanja pokojnin s plačami, ampak na drugačnih osnovah.

ZVEZA DRUŠTEV UPOKOJENCEV SLOVENIJE

obrtnikov in kmetov, ker je sedanje delno zavarovanje omogočalo špekulacije.

Res je, da upokojenci v usklajevnih pogovorih nismo pristali na drugačne kriterije usklajevanja pokojnin, kot je gibanje plač, in nismo pristali na drugačne osnove izračuna povprečne pokojnine in da je kapitalski sklad v funkciji in upravljanju upokojencev. A vlada ni nič popustila razen usklajevanja pokojnin s plačami, ampak na drugačnih osnovah.

ZGODBE O MEDVEDJEKU, VERDUNU, OTOKU, MIHOVEM, SAJEVCIH IN DRUGIH POMEMBNIH ARHEOLOŠKIH NAJDISČIH

"Naše zgodbe ne govore o arheologiji ali zgodovinski izpovedi arheoloških spomenikov. O tem naj spregovori kdaj drugič bolj poklicano pero. Naše zgodbe govore predvsem o varstvu spomenikov in o ljudeh, ki si prizadevajo določeno vrsto spomenikov ohraniti znanosti in zanamcem. Govorim o nepremičinah, terenskih delih, dasiravno se vse varovanje arheoloških spomenikov še zdaleč ne opravlja le tako. A praksa pri nas je določila tako področje dejavnosti zavodov za varstvo arheologije in pritegnila k temu delu muzeje..." govorijo v uvodnem odstavku knjige Sto zgodb arheoloških spomenikov v Sloveniji avtorica dr. Iva Cerk. Delo je dragocen obogatitev niza "Sto slovenskih...", ki jih že vrsto let daje na domači knjižni trg vsakoletna Prešernova koledarska zbirka.

Sto zgodb - sto zanimivih in vznemirljivih prizgodov o naši daljnji preteklosti, ki se nehote dotaknijo "zakladov" v fantaziji ljudi. Toda iskanje zakladov, tistih pravih zakladov, ki imajo še mnogo drugih pravljčnih pojmov, v resničnem življenju to neprjetno lastnost, da so veliko bolj maloštevilni kot njihovi iskalci, sta zlasti razumeti. 18. in 19. stoletje spremenili v znanost in raziskovalno dejavnost". Tako nas dr. Iva Cerk večje uvede v razmišljanje o arheoloških spomenikih.

KAJ JE KULTURA?

- Nastopi v glasbeni šoli
- Spoznavanje do starejših ljudi
- Da nismo nevoščljivi
- Lep sprejem obiskov
- Da se ne skregamo
- Lepe besede
- Lepe misli
- Dobro razumevanje v družini
- Upoštevanje šolskih pravil

DARJA MOHORIČ, 3.r.
OŠ dr. Pavla Lunačka Šentjurupert

** Kdor ne zna tujih jezikov, ne ve nič o svojem. (Goethe)*

Hotelska zmeda z imenom

Malomarnost je Kočevju "podarila" še en hotel

V publikaciji "Slovenija, turistični vodnik", ki je bila izdana leta 1995, sta v seznamu hotelov dve imeni za hotel Pugled, ki je bil pred leti preimenovan v Valentino. Navedeno je, da se oba nahajata na Trgu zborna odpolancev 64. Tudi telefonski imenik za leto 1995/96 ima navedena dva hotela, česarne gre samo za enega.

V uvodu turističnega vodnika je med ostalim navedeno, da turizem uresničuje turistično osveščenih ljudje, pri tem pa so za dejavnost izjemnega pomena objektivne informacije. V tem primeru pa ni tako. Tisti, ki ne pozna razmer, je s takimi informacijami popolnoma zaveden. Ob spremembah imena hotela

Pugled v Valentino bi morali poskrbeti, da se v registru na sodišču izbriše ime Pugled, če je to mogoče, enostavno, kot se je spremeno imenom Pugled v Valentino.

Hotel Pugled je po drugi sestrični vojni dobil ime po naselju Pugled pri Starem logu, kjer je bilo v času NOB pomembno zatočišče aktivistov in borcev v boju proti okupatorju. V juniju 1942 je bilo tu nameščeno vrhovno politično in vojaško vodstvo, ki je vodilo slovensko ljudstvo v boju proti okupatorju. Konec aprila 1943 so se tu srečali aktivisti OF, ki so ocenili delo in sprejeli okvirni program dela do končne osvoboditve.

V. DRAGOŠ

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 10. februarja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Market Ragovska od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 8. do 13. ure: market Saša, K Roko 33 od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma 23 od 8. do 13. ure: trgovina Sabina, Mirana Jarca 20 od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Čekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samoposredba Azaleja, Brusnice od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanj, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Brcar, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 12. ure: market Pero, Stopiče od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 12. ure: market Perko, Šentperter od 8. do 12. ure: Urska, Urska selca od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Glavni trg od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- Šentjernej: od 8. do 11. ure: Market
- Žužemberk: od 8. do 11.30: Market
- Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
- Trebnje: od 8. do 11. ure: Samoposredba Blagovica
- Mirna: od 7.30 do 11. ure: Grič
- Mokronog: od 8. do 11. ure: Samoposredba
- Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipa, Market Čardak
- Semič: od 7.30 do 10.30: Market
- Metlika:

Očala nujno zlo?

Ne, že dolgo časa ne. Ne le da pripomorejo k našemu intelektualnemu videzu, skrbno izbrano lahko celo presenetljivo izboljšajo zunanjost podob. Danes vam strokovnjaki ponujajo nove oblike, tehnološke spremembe in prestižno oblikovanje. Pri izboru morate biti pozorni na naslednje:

1. Skupaj s strokovnjakom preučite obliko svojega obraza. Na obraz kvadratne oblike pristojijo očala z ovalnimi ali okroglimi okviri; okroglastim tipom obrazov najbolj pristoji oglati okviri, "mače oči", pravokotne ali druge strožje oblike; če imate trikotni obraz, izberite pravokotna očala v temnih barvah ali pa žične okvire v črnih ali rdečih tonih; ovalen obraz ima najpravilnejšo obliko, zato mu pristoji večina očal.

Če so okviri očal v liniji z vašimi ličnimi kostmi, vrhovi z obrvni in stranice s senci, imate očala, ki vam popolnoma pristojijo.

2. Predstavnice nežnejšega spola morate nekaj pozornosti posvetiti tudi ličenju. Okvir in leče spremenijo videz obraza kot tudi optično velikost oči. S poudarjenimi ustimi pa lahko dosežete, da očala ne bodo najopaznejši del vašega obraza.

Lahki akrilni materiali na plastični osnovi, iz katerih izdelujejo leče, omogočajo novo udobje.

Upam, da bo odločitev lažja. Pa prijeten izbor!

JERCA LEGAN

APLAZ NI OBVEZEN Lahko pozdravim?

Radijske postaje, razen nacionalne, živijo od malih oglasov: osmrtnic, obvestil, reklamnih sporočil, čestitk in pozdravov. Toda vedno več je poslušalcev, ki bi radi čestitali in pozdravljali zaston. Za to izrabljajo oddaje, kot so Vizibrite narodno-zabavno glasbo, Vizibrite zabavno glasbo in druge. Poklicajo po telefonu, si izberejo pesem, nato pa vedno vprašajo: "A lahko pozdravim?" Moderator programa iz vladnosti (z malce stisnjениmi zobmi) odgovori: "Seveda, kar pozdravite." In nato pozdravlajo: mame, ki imajo rojstne dneve, hčerke, ki godujejo, strice, ki so na lovu pihnili jelen, tete, ki imajo uspešne koline, može, ki so dočakali petdeset let, in podobno, nazadnje pa še vse tiste, ki jih poznajo.

Za cvenk odgovorni na radijskih postajah pa si pulijo lase. Postavljeni so pred vprašanje: biti prijazen s poslušalcem in ostati brez denarja ali jim povedati, da je treba čestitko plačati in zaradi "neprijaznosti" izgubiti kakšnega poslušalca, ki se morda niti ne zaveda, kako nespodobno in hkrati ponizjujoče je takšno brezplačno izražanje najboljših želja ob praznikih in jubilejih najbližnjih.

To je približno tako, kot bi slavljenec podaril ukradeno rožo ali v trgovini izmanknjeno verižico. Če nismo pripravljeni razveseliti zancev, priateljev, sorodnikov s čestitko in pesmijo v oddajah, ki so temu namenjene, bodimo raje tiko. Izberimo si melodijo za svojo dušo, uživajmo ob njej. Zavojilo tega nas ne bo imel ničče za sebičneza, bo pa kdo na to pomislil, če se bomo šli kukačiče gnezdo: se pravi, če bomo podtikali stvari tja, kamor ne sodijo. Varčnost je lepa lastnost, toda varčevati na račun drugega, že ne sodi k odlikam človekovega značaja.

TONI GAŠPERIČ

Ko rojstna hiša postane spomenik

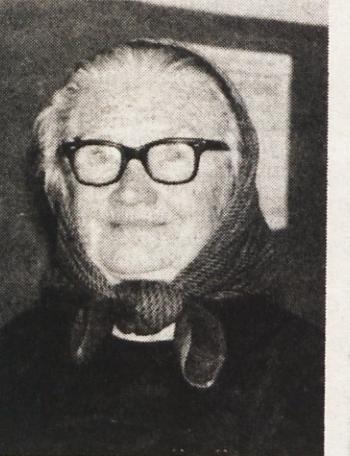
Ana Žunič iz Žuničev, zadnja lastnica dvora, ki ga je občina Črnomelj proglašila za spomenik, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto pa ga je odkupil

ŽUNIČI - Območje od Otoka nad Vinicami do Fučkovcev pod Adeleščiči naj bi proglašili za krajinški park Kolpa, v katerem bi varovali in ohranjali naravno in kulturno dediščino. Glavna naravna znamenitost parka je čista voda Kolpa, med pomembnimi značilnostmi pa tudi arhitektura, zlati stvari. Enega takšnih dvorov je v Žuničih št. 2 kupil novomeški Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, v njem pa namešča urediti sedež uprave parka, vendar bo - čeprav v druge name - ohranil etnološke značilnosti domačije.

Omenjeni kmečki dvor že sedaj pri obiskovalcih zbuja veliko zanimanja, čeprav novomeški zavod čaka, da velika obnovitvena dela. Malokdo pa ve, kdo je bil zadnji lastnik domačije, ki jo je črnomaljska občina skupaj s sestreljivo delom v Žuničih lani proglašila za kulturni spomenik. To je 81-letna Ana Žunič, ki še vedno živi v Žuničih, v hiši, h kateri se je primožila pred 64 leti. "V Žuničih št. 2 je zadnja živila moja mama Ana Vipavec, ki je umrla pred 21 leti. Takrat je ostala domačija prazna, vendar smo jo vedno vsaj toliko vzdrževali, da ni preveč propadala. Še vedno smo imeli v skedenju koruzo in pšenico, v kleti vino,

ta pa smo shranjevali tudi kmetijski stroje. Potem pa so prišli z novomeških zavoda vprašati, če bi dvor prodala. Videla sem, da ga ne bom mogla več vzdrževati in da je to edini način, da se ohrani. Po meni bi propadel, kot bom tudi jaz kmalu propadla," pove po domači Ana, ki sicer še zelo dobro kljubuje svojim letom.

Čeprav je ponosna, da je njeni rojstna hiša postala kulturni spomenik, ne tudi, da jo stisne pri srcu,

Ana Žunič

Nova poslovna stavba Elektra v Šentjerneju

Obrtna cona nastaja

SENTJERNEJ - V Šentjerneju je bila od ustanovitve nove občine med prednostnimi nalogami obrtna cona, ki je začela nastajati ob sejmišču na Turopolju v Šentjerneju. V četrtek, 25. januarja, ima obrtna cona tudi uradno odprtje prvo poslovno stavbo - Javno podjetje Elektro je namreč ob prisotnosti direktorja Elektra Ljubljana Ludvika Sotoške, direktorja PE Elektra Novo mesto Franca Krasovca in državnega sekretarja za energetiko Borisa Soviča odprlo elektronadzorni objekt. Ta je bil zgrajen v šestih mesecih, stal pa je okoli 800 tisoč nemških mark. Kot je povedal vodja Nadzorništva Šentjernej Alojz Mencin, so se s tem močno izboljšale delovne razmere za 15 zaposlenih, saj so bili več desetletij v stari in pretesni stavbi, pridobitev pa bo pripravljalo tudi k jažemu delu pri zmanjšanju motenj v preskrbi z električno energijo v Šentjernejski in škocjanski občini ter delu novomeške, krške in sevnitske občine, ki jih ti delavci pokrivajo. Tako obrtna cona že dobiva nove obrise, vse, ki računajo na svoj prostor v njej, pa bo gotovo razveselil podatek, da bo do konca marca urejena dokumentacija, ko naj bi bil objavljen tudi razpis oddaje stavbnega zemljišča v uporabo.

Takoj ko bo vreme ugodnejše, bo dobila tudi cesta v obrtni coni asfaltno prevleko, prav vreme pa je onemogočilo asfaltiranje ceste Šentjernej - Žamško, kar bo mogoče ob otoplitvi. Sedaj pa že poteka zamenjava dotrajanih vodovodnih cevi ob cesti Šentjernej - Dobravica, v mrljški vežici so začeli z zidarskimi deli znotraj

Kadarkoli korakam po Kastelčevi ulici, kar nekam s strahom pogledujem na Bergerjevo hišo. Vedno se bojim, da bo kdo, ki bo pozabil, da je bilo Novo mesto pred petdesetimi leti bombardirano, odprl vrata na fasadi in omahnil v globino na prostor, kjer so pravzaprav tudi ruševine iz druge svetovne vojne. Pa tudi na koncu ulice, ko postojim pred Video centrom Dolenjske, imam občutek, da se nahajam na nekem zakonitem dvorišču slabu vzdrževane predmestne hiše, ne pa v samem strogem centru Dolenjske metropole.

Nerazumljivo mi je, da občinskim možem v več ko pol stoljetja ni uspel sanirati teh skrbin tak, kot se za mesto spodbobo. Ali pa so bili bolj jasnovidni kot si mislim. Kajti če bo res tako, kot se sedaj govorja, da bodo nekoč zagotovljena sredstva za povračilo vojne škode, potem bomo edino mesto v državi, ki bo imelo to prednost, da bomo vojno škodo lahko ugotovljali kar na tenu samem.

MARKO POLENŠEK

ODPRTO PISMO DR. DRNOVŠKU

Začela bom s stihom Simona Gregorčiča: "Za vse je svet dovolj bogat in srečni vsi bi bili, ko kruh delil bi z bratom brat s prav srčnimi čutili." Veliko poguma ste imeli, dr. Drnovšek, da ste opearibili uboge upokojence. Menda ne mislite priti do denarja tako, da boste prikrajšali stare, bolne ljudi, saj nekateri nimajo niti za kruh. Ali sploh veste, kakšno je življenje upokojenca v mestu? Edini dohodek mu je pokojnina, ki jo željno pričakuje ob koncu meseca. Samo ta dan in njegov došo posije sonce. Kaj vam ni mar teh starih ljudi? Upokojenci ne prosijo za milost, saj so ta denar zasluzili. Tolkiko v razmislek.

Pa še to. Ko ob večerih vzamem v roke priljubljeni Dolenjski list, vedno najdem kaj zanimivega. Ne prezrem nobene novice, saj je to časopis našega kraja. Že zelo me je razveselilo, kakov še verjetno veliko žensk, da se je Jerca Legan pogumno odločila in uredila mali modni kotiček. Zdi se mi, da je prav to manjšalo našemu časopisu. Tako je naš "Dolenjc" še bolj poln. Hvala in še veliko takih člankov.

EMILJA LAUŠEVIČ Šentjernej

NOVO NADZORNIŠTVO ELEKTRA - Nova poslovno-nadzorna stavba Elektra v nastajajoči obrtni coni bo delavcem zagotovljala lažje posredovanje v Šentjernejski in škocjanski občini ter delu novomeške, krške in sevnitske občine.

objekta, s podjetjem Topos pa je že podpisana pogodba za izdelavo sprememb in dopolnitve planskih aktov in prostorskih ureditvenih pogojev občine. Osnutek prostorskih sestavin planskih dokumentov naj bi bil izdelan do konca marca, ko bo tudi javna razgrnitev. T. G.

Zgodovinski drobnogled (3.)

Novomeški glasbeniki so vedno radi obuhvali spomine; tako se vam 16. februarja v novomeški pizzeriji obeta revival Bacilov, benda, ki je leta 1983 suvereno zakorčil na novi rock in se prebil v medije Širok po Sloveniji. Leta 1988 so bili fantje v podobni krizi in za zelo soliden honorar smo jih postavili na oder v Vavti vasi. Zvezdani so nam privabili okoli 200 gledalcev, nastopila sta dva Branetova benda, Free 48 in Frakcija FM in Sky Blue, ki se v zgodovino zapisujejo le zato, ker sem pri njih udarjal po klaviratih in v eno roko. Koncert je ozvočil Drago Vovk, izvajalec tehničnih del je bil Čerč, vso stvar je na video posnel g. Zlajpah najstarejši.

V Novem mestu se hodi v Metropol, sicer diskotečno zastavljen, tu in tam pa se noter predstavijo različne zasedbe domačih godbenikov, ki nikoli ne presežejo preigravanja tujih komadov in nekako v tistem času se začne sistematično navajanje publike na nekreativno igranje. Seveda ne smem pozabiti človeka, ki si je že tedaj umisljal, da je Brazilec, s svojo glasbo pa ostal kar na domačem pragu in še bolj domačem studiu.

Studio je spravil v pogon tudi Drago Vovk, kar je bil vzrok. Posledica je bila ustancovitev nekaj bendov, ki so se potem tam izrazili. Tako so spet delovali General Lojze, nastala je Županova torta, na kaseti Prva sraka prileta pa so svoje izdelke predstavili še Galea, belokranjski La Grande Britanya in Zdene, ki ga je v tistem času zapustila punca, on

ZEMLJIŠČA ODDAJAJO V ZAKUP

RAJHENAV - V tej vasi je pred drugo svetovno vojno bivalo okoli 130 prebivalcev. Sedaj je že nekaj časa nenaseljena. Po ocenah Sklepa kmetijskih zemljiješč in gozdorepublike Slovenije je to okoli 16 ha kmetijskih zemljiješč, ki jih želijo oddati v zakup. Glede stanovniških in gospodarskih poslopij pa se bo bodoči zakupnik kmetijskih zemljiješč dogovarjal z ministrstvom za obrambo Slovenije, katerega last so ti objekti, s katerimi je pre upravljal bivša JLA. Vsi tisti, ki želijo ta zemljiješča pridobiti v zakup, se bodo morali zglasiti pri postavi sklada v Kočevju.

V. D.

Vasica Dolenje Polje, ki spada v KS Dolenjske Toplice, je v zadnjih desetletjih zelo napredovala. Steje nekaj več kot 20 gospodinjev in ima vinorodne gorice, ki se raztezajo pod hribovjem Kulovih sel. Od pomlad do jeseni je ob hišah veliko rož. Obiskovalec takoj opazi, da tu živijo delavni ljudje, ki veliko dajo na zunanjih videz kraja. S prizadovnostjo vaščanov imajo skoraj vso infrastrukturo: vsaka hiša ima vodovod, skoraj vsaka telefonska, skozi vas imajo asfaltirano cesto, želijo pa si, da bi asfaltirali še del ceste, ki pelje proti gozdu, saj bi bilo tako spravilo lesa varnejše. Tudi ureditev kanalizacije bo slej ko prej moralna priti na vrsto. Vasi imajo znamenito staro Grbeževihi hiši, ki spominja na

prve priseljence izpred mnogih stoletij. Če bi jo lastniki želeli restavrirati, bi mu bilo treba pomagati. Vas se ponaša tudi z več kot stoletno tradicijo mizarstva, ki se iz roda v rod prenaša pri Pečjakovih. Ko je šlo pri Markovičevih v zaton kolarstvo, so tudi oni odprli obrt drobnih mizarških storitev. Pri Bradačevih pa imajo obrt avtoelektrične in avtovleke.

Veliko je idej, kaj bi se dalo storiti, toda za njihovo uresničitev je potreben denar. Mnogi se sprašujejo, kako je sedaj z dejavnostjo KS Dolenjske Toplice, ker v javnosti o njej ni veliko slišati. Se bo še našel kdo in tem krajanom ponudil rokovo v pomoč? Naj bo ta ali ona stranka, samo da bo kaj več kot le ime na papirju. Saj ljudje na podeželu ne politizirajo radi pa tudi za strankarske zdrahe niso.

T. VIRANT
Soteska

HVALA ZA POMOČ PRI "VESELEM DECEMBRU"

METLIKA - V metliški občini že nekaj let zapored pripravljamo program za Veseli decembra, za katerega je vsako leto večje zanimanje, vse večja pa je tudi podpora. V lanskem decembru je bilo samo v šolah in z odrasla okrog 20 različnih predstav, nekatere med njimi pa so bile povezane tudi z obdaritvijo otrok. Pri pripravi in izvedbi so sodelovali člani predsedstva občinske zveze prijateljev mladine, številni posamezniki in ustanove, zlasti pa Ljudska knjižnica, otroški vrtec, osnovne šole Metlika, Podzemelj in Suhor, Glasbena šola Metlika, SKD in železniška postaja Metlika. Za obveščanje o našem programu pa so poskrbeli radijske postaje, televizija Vaš kanal Novo mesto in Dolenjski list. Po 15. decembru so poleg že objavljenih darovalcev za Veseli decembra prispevali v materialu ali denaru še občina Metlika, Komunalna Metlika, zavarovalnica Tilia, Krka Novo mesto, Dom počitka Metlika, Mercator Metlika, Petrol Brežice, Center za socialno delo Metlika, zavarovalnica Triglav, zdravstveni dom Metlika, GTM Metlika, Franc Nemanič z Lokvice, ITC G. Lokvica, MTM Metlika, Vinko Štrucelj iz Gradača, Danilo Orlič. Vsem in vsakemu posebej prisrčna hvala ter prijazno in uspešno 1996. leto!

VLADKA ŠKOF
Predsednica OZPM Metlika

DOLENJSKI LIST

Dolenjske novice, februar 1896

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

PETEK, 9. II.

SLOVENIJA 1

- 9.45 - 0.30 TELETEKST
- 10.00 VIDEO STRANI
- 10.30 OTROŠKI PROGRAM ZIMA V DOLINI RIBNIKOV
- 10.50 OTROCI ŠIRNEGA SVETA, amer. dok. naniz., 18/26
- 11.10 POLICAJ V VRITCU, ponov. amer. filma
- 13.00 POROČILA
- 13.05 KOLO SREČE, ponov.
- 14.15 SVET NARAVE, angl. poljudnoznanstv. serija, 5/10
- 15.20 SLOVENSKA KLAVIRSKA GLASBA, 6/9
- 15.50 ZVOKI GODALA, 6/6
- 16.15 KAM VODIJO NAŠE STEZICE, oddaja tv Koper
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 LAHKIN NOG NAOKGROG, 3. oddaja
- 18.00 IZZIVALCI, franc. naniz., 1/52
- 18.30 HUGO - TV IGRICA
- 19.10 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.05 GRADENA UDARU, amer. naniz., 23/26
- 20.30 PODARIM, DOBIM
- 20.40 POGLEJ IN ZADENI
- 22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.50 UDARI PO SPAKI, NA PRVI STRANI, italij. film

SLOVENIJA 2

- 9.00 Euronews - 9.15 Tedenski izbor: Svetovni poslovni utrip; 9.45 Znanost od blizu, kan. znanstv. nadalj., 1/20; 10.10 Podoba podobe; 12.45 Dnevi filma, islandski film - 14.10 Biatlon, posnetek - 15.25 Moški ženske - 16.35 Grace na udaru, ponov. - 16.55 Znanje za znanje - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Poglej me! - 19.25 Risanka - 20.05 V žarišču - 20.20 Forum - 20.35 In morje bo povedalo, amer. nadalj., 2/4 - 21.25 Studio City - 22.25 TV avtomagazin - 22.55 Novice iz sveta razvedrila - 23.20 Nor na reklame, 6/15

KANAL A

- 7.00 CNN poroča - 8.00 Dobro jutro - 8.05 Novice - 8.15 Obalna straža (ponov. 17. dela amer. nadalj.) - 10.00 Družina Adams (ponov. 29. dela) - 10.25 Večni krog (ponov.) - 11.20 Video strani - 12.00 Novice - 16.00 Novice - 16.40 Pot flamingov (ponov. 5. dela) - 17.45 Obalna straža (18. dela amer. nadalj.) - 19.00 Pika na A - 19.30 Družina Adams (30. del amer. risane serije) - 20.00 Dežurna lekarna (63. del špan. naniz.) - 20.35 Devetdeseta (oddaja o stilu) - 21.05 Umanžani dvanajsti dobi novo halogo (amer. film) - 22.45 Gost pike na A - 23.00 Novice - 23.35 Močna; hitra in lepa (ponov. amer. filma) - 1.00 CNN poroča

HTV 1

- 7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubezen (serija) - 12.45 "Tulsa" (amer. film) - 14.35 Programa za otroke in mladino - 16.45 Hrvatska danes - 17.45 Kristalno cesarstvo (serija, 54/120) - 18.10 Kolo srceče - 18.50 Pol ure za kulturo - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Javna stvar - 20.45 Glasbena oddaja - 21.45 Beli golob nad Usorom (dok. oddaja) - 22.15 Poročila - 22.35 Sliko na sliko na sliki - 23.05 Terra X (dok. film) - 23.55 Poročila

HTV 2

- 17.20 TV koledar - 17.30 Triler - 18.30 Hrvatske zupanje - 19.00 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kavarna "Na zdravje" (hum. serija) - 20.40 Clara's Heart (amer. film) - 22.30 Latinica - 23.40 Ameriški film

SOBOTA, 10. II.

SLOVENIJA 1

- 6.45 - 0.20 TELETEKST
- 7.00 VIDEO STRANI
- 7.30 TEDENSKI IZBOR: RADOVEDNI TAČEK
- 7.45 KLIJKVEČE DOGORIVŠČINE, 5/25
- 8.00 POD KLOBUKOM
- 8.50 ZGODE IZ ŠKOLKE
- 9.25 UČIMO SE TUJIH JEZIKOV, angleščina, 6/11
- 9.50 VODNARČEK - POJOČI PES, nem. film
- 11.25 ZNANJE ZA ZNANJE, ponov.
- 12.25 POPULARNE PESMI
- 13.00 POROČILA
- 13.05 HUGO, ponov.
- 14.00 SVET NARAVE, angl. poljudnoznanstv. serija, 6/10
- 14.50 TEDNIK, ponov.
- 15.40 CHRISTY, amer. nadalj., 1/21
- 16.25 STARODAVNI VOJŠČAKI, amer. dok. serija, 12/13
- 17.00 TV DNEVNIK 1
- 17.10 OTROŠKI PROGRAM RAZJARNIKOVI V PROMETU, tv nadalj., 3/10
- 17.55 SLOVENSKI MAGAZIN
- 18.25 OZARE
- 18.30 HUGO - TV IGRICA
- 19.10 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.05 EUROSONG '96, slovenska popevka za Evrovizijo
- 21.45 TURISTIČNA ODDAJA
- 22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.40 AMERIKA, češki film

SLOVENIJA 2
Opomba: Hinterstoder: Veleslalom, 1 tek, 9.55,

- 2. tek, 12.55 (m); Kulm: Smučarski poleti 11.50 in 13.50
- 8.00 Euronews - 11.00 Koncert - 14.50 Podarim dobrin, ponov. - 15.00 Iskalca, amer. film - 16.55 Košarka - 18.30 Karaoke - 19.30 Na vrtu - 20.05 Najboljša javna hiša v Tekssusu, amer. film - 21.55 Sobotna noč

KANAL A

- 7.00 CNN poroča - 8.05 TV prodaja - 8.30 Kaličopko (ponov. otroške oddaje) - 9.30 Risani film - 10.25 Kino, kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 11.00 Čikaške zgodbe (ponov.) - 12.15 Večni krog (ponov.) - 12.45 Dance sesija (ponov.) - 13.40 Video strani - 17.00 Šolska košarkarska liga - 17.50 Magnetonkop (kont. glasbeni oddaja) - 19.00 Risana serija - 19.30 Devetdeseta (ponov.) - 20.00 Čikaške zgodbe (amer. film, 6. del) - 21.15 Bančni ropar (amer. film) - 23.00 Umanžani dvanajsti dobi novo halogo (ponov. amer. filma) - 0.35 Ljubezenski vodič, 8. del - 1.30 CNN poroča

HTV 1

- 8.40 TV spored - 8.55 Poročila - 9.00 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Prizma - 13.20 Risani film - 13.30 Briljant - 14.20 Svetovni reporterji - 15.10 Poročila - 15.15 Sinovi Nevihi - 16.45 Televizija o televizijski - 18.30 Kdo prihaja na večerjo - 19.14 V začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Crossing Delancey (amer. film) - 21.45 Dok. film - 22.35 Dnevnik - 22.55 Sliko na sliko - 23.25 Nočna premiera: Wild Palms, 1. del

HTV 2

- 11.40 TV koledar - 11.50 Smučarski skoki (prenos) - 16.15 Morje - 17.30 Policisti s srcem (12/26) - 18.15 Samuel Becket (dok. serija) - 19.30 Dnevnik, vreme šport - 20.10 Dok. oddaja - 20.45 Vidikon - 21.30 Zjadki okoli sveta - 22.05 Šport - 22.20 Hr top 20

NEDELJA, 11. II.

SLOVENIJA 1

- 7.45 - 0.30 TELETEKST
- 8.00 VIDEO STRANI
- 8.30 OTROŠKI PROGRAM VODNARČEK, POJOČI PES, izrael. naniz., 4/4
- 9.00 ZIV ŽAV
- 9.45 RISANKA
- 10.10 PLES STOLETJA, 1/5
- 11.00 AMERIŠKA KNJIŽEVNOST, amer. dok. serija, 6/10
- 11.30 OBZORJE DUHA
- 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
- 12.30 NAŠA PESEM, 14. oddaja
- 13.00 POROČILA
- 13.05 TEDENSKI IZBOR HUGO, tv igrica
- 13.35 KARAOKE, ponov.

- 15.00 NEDELJSKA REPORATAŽA
- 15.30 MIGOTANJE ASFALTA, nem. film
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 PO DOMAČE
- 18.45 ZA TV KAMERO
- 19.10 RISANKA
- 19.15 LOTO
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 19.51 ZRCALO TEDNA
- 20.05 NEDELJSKIH 60
- 21.10 POLETI 1945, nizozem. nadalj., 2/8
- 22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.30 VDOVSTVO KAROLINE ŽAŠLER, sloven. film

SLOVENIJA 2

- Opomba: Ruholding: Biatlon 4 x 7,5 km 10.25 (m); Kulm: Smučarski poleti 12.00; Košarka 19.00 (posnetek); Siera Nevada: SP v alpskih disciplinah 23.25 (posnetek otvorite)

- 8.00 Euronews - 9.35 Angleška glasb. lestvica - 14.30 Tedenski izbor: Videošpon; 15.15 V vrtincu; 16.00 Tok, tok; 16.45 Poglej me!; 17.25 Lahkih nog naokrog - 18.05 Na vrtu - 18.40 Športna nedelja - 20.05 Razgajeni mediji (angl. dok. serija, 4/4) - 20.55 Intervju - 21.55 Mali koncert - 22.05 Ropot, švic. drama - 0.30 Košarka

KANAL A

- 7.00 CNN poroča - 8.05 Risani film - 9.00 Kaličopko (otroška oddaja) - 10.00 Muppet show (23. del) - 10.30 Magnetonkop (ponov.) - 11.15 Duša in telo (ponov. 5. dela amer. nadalj.) - 12.10 Žametne vrtnice (glas. čestitke, B. Kopitarja) - 13.55 Replika (ponov.) - 15.05 Karma (ponov.) - 15.15 Šolska košarkarska liga (ponov.) - 17.00 Muppet show (ponov.) - 17.30 Malo morska deklinka (synchronizirana risanka) - 18.00 Skrivnost nekega ribnika (amer. mladinski film, 1. del) - 19.00 Risana serija - 19.30 Slami (oddaja o košarki) - 20.00 Duša in telo (amer. nadalj., 6. del) - 20.55 Kino, kino, kino, oddaja o filmu - 21.30 Jeleni z zahoda (15. del amer. nadalj.) - 22.20 Slami (ponov.) - 22.50 Bančni ropar (ponov. amer. filma) - 0.40 CNN poroča

KANAL A

- 7.00 CNN poroča - 8.05 Risani film - 9.00 Kaličopko (otroška oddaja) - 10.00 Muppet show (23. del) - 10.30 Magnetonkop (ponov.) - 11.15 Duša in telo (ponov. 5. dela amer. nadalj.) - 12.10 Žametne vrtnice (glas. čestitke, B. Kopitarja) - 13.55 Replika (ponov.) - 15.05 Karma (ponov.) - 15.15 Šolska košarkarska liga (ponov.) - 17.00 Muppet show (ponov.) - 17.30 Malo morska deklinka (synchronizirana risanka) - 18.00 Skrivnost nekega ribnika (amer. mladinski film, 1. del) - 19.00 Risana serija - 19.30 Slami (oddaja o košarki) - 20.00 Duša in telo (amer. nadalj., 6. del) - 20.55 Kino, kino, kino, oddaja o filmu - 21.30 Jeleni z zahoda (15. del amer. nadalj.) - 22.20 Slami (ponov.) - 22.50 Bančni ropar (ponov. amer. filma) - 0.40 CNN poroča

KANAL A

- 7.00 CNN poroča - 8.05 Risani film - 9.00 Kaličopko (otroška oddaja) - 10.00 Muppet show (23. del) - 10.30 Magnetonkop (ponov.) - 11.15 Duša in telo (ponov. 5. dela amer. nadalj.) - 12.10 Žametne vrtnice (glas. čestitke, B. Kopitarja) - 13.55 Replika (ponov.) - 15.05 Karma (ponov.) - 15.15 Šolska košarkarska liga (ponov.) - 17.00 Muppet show (ponov.) - 17.30 Malo morska deklinka (synchronizirana risanka) - 18.00 Skrivnost nekega ribnika (amer. mladinski film, 1. del) - 19.00 Risana serija - 19.30 Slami (oddaja o košarki) - 20.00 Duša in telo (amer. nadalj., 6. del) - 20.55 Kino, kino, kino, oddaja o filmu - 21.30 Jeleni z zahoda (15. del amer. nadalj.) - 22.20 Slami (ponov.) - 22.50 Bančni ropar (ponov. amer. filma) - 0.40 CNN poroča

KANAL A

- 7.00 CNN poroča - 8.05 Risani film - 9.00 Kaličopko (otroška oddaja) - 10.00 Muppet show (23. del) - 10.30 Magnetonkop (ponov.) - 11.15 Duša in telo (ponov. 5. dela amer. nadalj.) - 12.10 Žametne vrtnice (glas. čestitke, B. Kopitarja) - 13.55 Replika (ponov.) - 15.05 Karma (ponov.) - 15.15 Šolska košarkarska liga (ponov.) - 17.00 Muppet show (ponov.) - 17.30 Malo morska deklinka (synchronizirana risanka) - 18.00 Skrivnost nekega ribnika (amer. mladinski film, 1. del) - 19.00 Risana serija - 19.30 Slami (oddaja o košarki) - 20.00 Duša in telo (amer. nadalj., 6. del) - 20.55 Kino, kino, kino, oddaja o filmu - 21.30 Jeleni z zahoda (15. del amer. nadalj.) - 22.20 Slami (ponov.) - 22.50 Bančni ropar (ponov. amer. filma) - 0.40 CNN poroča

KANAL A

- 7.00 CNN poroča - 8.05 Risani film - 9.00 Kaličopko (otroška oddaja) - 10.00 Muppet show (23. del) - 10.30 Magnetonkop (ponov.) - 11.15 Duša in telo (ponov. 5. dela amer. nadalj.) - 12.10 Žametne vrtnice (glas. čestitke, B. Kopitarja) - 13.55 Replika (ponov.) - 15.05 Karma (ponov.) - 15.15 Šolska košarkarska liga (ponov.) - 17.00 Muppet show (ponov.) - 17.30 Malo morska deklinka (synchronizirana risanka) - 18.00 Skrivnost nekega ribnika (amer. mladinski film, 1. del) - 19.00 Risana serija - 19.30 Slami (oddaja o košarki) - 20.00 Duša in telo (amer. nadalj., 6. del) - 20.55 Kino, kino, kino, oddaja o filmu - 21.30 Jeleni z zahoda (15. del amer. nadalj.) - 22.20 Slami (ponov.) - 22.50 Bančni ropar (ponov. amer. filma) - 0.40 CNN poroča

KANAL A

- 7.00 CNN poroča - 8.05 Risani film - 9.00 Kaličopko (otroška oddaja) - 10.00 Muppet show (23. del) - 10.30 Magnetonkop (ponov.) - 11.15 Duša in telo (ponov. 5. dela amer. nadalj.) - 12.10 Žametne vrtnice (glas. čest

GOZDNO GOSPODARSTVO
NOVO MESTO

Gozdro gospodarstvo Novo mesto, n.sub.o.

Novo mesto, Gubčeva 15

Delavski svet

razpisuje

prosto delovno mesto s posebnimi pooblastili

- direktorja delovne organizacije Gozdro gospodarstvo Novo mesto

Kandidat mora poleg splošnih pogojev po zakonu izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoko strokovno izobrazbo,
- najmanj 7 let delovnih izkušenj na odgovornih položajih v gospodarstvu,
- strokovne in organizacijske sposobnosti.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom delovnih izkušenj naj kandidati pošljajo najkasneje v 15 dneh po objavi na naslov:

Gozdro gospodarstvo Novo mesto, n.sub.o., Gubčeva 15, 68000 Novo mesto, z oznako "za razpisno komisijo".

Kandidate bomo o izidu obvestili v 8 dneh po sklepu o izbiri.

kobra
Pooblaščen zastopnik za svetovanje, montažo in servis mobitela.

ŠMARJE 13, 68310 ŠENTJERNEJ
Tel.: 068 / 81 118, Fax: 068 / 81 119

P.E. Novo mesto
Ljubljanska 27 - BTC
Tel.: 068 / 323 000

Podjetje za izdelavo raznovrstnih kovinskih izdelkov
KOVINOPLAST, p.o., Jesenice na Dolenjskem

- v stečaju

68262 Jesenice na Dolenjskem

objavlja

na podlagi sklepa stečajnega senata Okrožnega sodišča v Krškem opr. št. St 15/94 z dne 31.1.1996 prodajo nepremičnega premoženja z javno dražbo, ki bo dne 23.2.1996 ob 10. uri v prostorju Okrajnega sodišča v Krškem, Cesta krških žrtev 14, soba št. 19:

1. Objekt: poslovno proizvodni objekt skupne površine 1.481 m², varilnica površine 35 m² in vratarnica, vsi stojec na parcelnih številkah 305, 288/3 in 288/46, pripisanih k vl. št. 1107 k.o. Velika Dolina, in parc. št. 288/55, 288/56, 288/57, 288/58, pripisanih k vl. št. 2004 k.o. Velika Dolina, skupaj s pravico uporabe navedenih parcel.

2. Izkljucna cena: 555.000 DEM, plačljivo v tolarski protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila.

3. Pogoji za sodelovanje, sklenitev pogodbe in ostalo:

3.1. Na dražbi lahko sodelujejo vse pravne in fizične osebe, ki plačajo dva dni pred dnevnim dražbo varščino v višini 10% izkljucne cene na žiro račun pri APP Brežice št. 51620-690-86494, ali v enakem roku predložijo stečajnemu dolžniku nepreklicno bančno garancijo prvorazredne domače ali tuje banke na prvi poziv in brez ugovora v višini zneska varščine.

3.2. Pred začetkom dražbe morajo dražitelji predložiti dokaz o plačilu varščine, fizične osebe potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije, pravne osebe izpisek iz sodnega registra, iz katerega je razvidno, da dražitelj ni tuja pravna oseba, ter pooblastilo za zastopanje dražitelja.

3.3. Najuspešnejši dražitelj mora skleniti pogodbo o nakupu v 8 dneh po dražbi in v celoti plačati kupnino najpozneje v treh mesecih po sklenitvi pogodbe. Če ne sklene pogodbe ali ne plača celotne kupnine v določenem roku, se dražba in prodaja razveljavita, varščina pa obdrži. Varščina se obdrži tudi v primeru, če od nakupa odstopi morebitni edini dražitelj.

3.4. Če kupec plača kupnino v roku, ki je daljši od 15 dñi, je dolžan plačilo kupnine pred sklenitvijo prodajne pogodbe zavarovati s predložitvijo nepreklicne bančne garancije na prvi poziv na izlicitirani znesek kupnine, zmanjšan za varščino. Garancija mora biti izdana ali potrjena s strani slovenske ali tuje prvorazredne banke in veljavna še 30 dni po izteku roka za plačilo kupnine.

3.5. Varščina se kupcu po odbitku stroškov prodaje vračuna v kupnino, drugim dražiteljem pa se vrne v 3 delovnih dneh po dražbi, brez obresti.

3.6. Prometni davek in vse morebitne druge dajatve in stroške v zvezi s prenosom lastništva in vpisom v zemljiško knjigo plača kupec.

3.7. Nepremičnina se prodaja po načelu "videno - kupljeno", kasnejših reklamacij glede stvarnih napak se ne upošteva.

Nepremičnino lahko kupec vzame v posest, ko je kupnina v celoti plačana. Stečajni dolžnik si pridržuje pravico obdržati del prostorov v brezplačnem najemu za potrebe končanja stečajnega postopka in za arhiviranje poslovne dokumentacije.

Nepremičnina je deloma oddana v zakup (proizvodna hala A4) in ima zakupnik na tem delu predkupno pravico v primeru morebitne prihodnje prodaje po delih. Zakup preneha s sklenitvijo prodajne pogodbe za nepremičnino.

3.8. Vse dodatne informacije je mogoče dobiti pri stečajnem upravitelju Bojanu Klakočarju na tel. (0608) 22-432, ogled nepremičnine pa je za resne dražitelje možen po predhodnem dogovoru.

Stečajni upravitelj
Bojan Klakočar

TOPLICE DOBRNA

TO JE KRAJ, O KATEREM SANJAMO.

PREPUSTIMO SE PRIJETNEMU OBČUTKU TOPLOTE

Za Vaše zdravje in oddih smo pripravili osnovne hotelske programe, ki vsebujejo:

- polni penzion za eno osebo v dvoposteljni sobi,
- jutranjo telovadbo pod strokovnim vodstvom,
- kopanje v termalni vodi v bazenih ali kabinah,
- vsak petek in soboto nočno kopanje do 22. ure,
- vodene sprehe v okolico Dobrane,
- družabni in kulturni program,
- v pet- in večdnevnih programih je vključen tudi posvet z zdravnikom.

CENIK do 03. marca 1996

objekt	5 dni	7 dni	10 dni	14 dni
HOTEL DOBRNA****	34.700	47.460	66.360	90.930
HOTEL DOBRNA**** manjša dvoposteljna soba	31.230	42.714	59.720	81.830
VILA HIGIEA ****	38.400	52.640	73.620	100.856
HOTEL ŠVICARIJA***	30.700	42.210	58.900	80.668
ZDRAVILIŠKI DOM**	20.160	27.601	38.660	52.976

Turistična pristojbina: 130 SIT dnevno za osebo.

UPOKOJENCEM podarjamo še dodatni 15% popust.

V Hotelu Švicarija imajo vsi gostje 25% popusta, kar je zgornja meja.

Dodatno še ugodnosti za otroke. Možnost plačila z zamikom.

Zdrava prehrana in najboljši zrak, masaže, savne in solariji, zeliščne in termalne kopeli, medicinski program, kakršnega želite ...

Najboljši sodelavec naših zdravnikov je narava. Naj se njena blagodejna moč dotakne tudi vas.

Znamo se prilagoditi najzahtevnejšim okusom. Že stotletja nam zaupajo.

TOPLICE DOBRNA, 63204 DOBRNA
tel. 063/778 110, 778 023, fax 063/778 034

HURA, POČITNICE!
Med zimskimi šolskimi počitnicami bo vozil avtobus na smučarsko središče na Rogli, kjer bodo smučarji lahko brezplačno hrани svojo smučarsko opremo.

KROJAŠKO PODJETJE, TREBNJE
tel./fax: 068/44-080
GUBČEVA CESTA 28, TREBNJE

razpisuje prosto delovno mesto

vodja računovodsko-finančne službe

Od kandidatov pričakujemo:

- višjo ali srednjo šolsko izobrazbo ekonomskih smeri
- obvladovanje dela z računalnikom
- 10 let delovnih izkušenj, od tega 5 let na enakem delovnem mestu.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom. Kandidate prosimo, da pošljete prijavo z dokazili o strokovni izobrazbi, življenjepisom in opisom dosedanjih delovnih izkušenj na gornji naslov.

Rok prijave je 8 dni po objavi razpisa.

Direktor delniške družbe **PIONIR STANDARD**, družba za gradnjo in inženiring, d.d., Novo mesto vabi k sodelovanju mlajše strokovnjake z višjo in visoko strokovno izobrazbo, ki so pripravljeni prevzeti odgovorne naloge na področju vodenja komerciale, financ, računovodstva oz. prevzeti naloge vodenja projektov na področju gradbene operative doma in v tujini.

Družba je zaključila proces privatizacije in je v preteklem poslovnem letu dosegla spodbudne poslovne rezultate. V družbi je zaposleno 490 delavcev.

Temelji poslovne in razvojne strategije družbe so:

- kvaliteta storitev,
- doseganje odločnosti v poslovanju,
- spodbujanje inovativnosti in samostojnosti zaposlenih.

Vse potrebne informacije o podjetju in razpisanih prostih delovnih mestih lahko kandidati dobijo osebno pri direktorju družbe ali na telefon (068) 321-712.

Prijave kandidatov sprejema do 1.3.1996.

SUZUKI

POSEBNA PONUDBA

SWIFT 1.3 GX + airbag, bočne ojačitve vrat, cen. zakl., el. ogledala
SAMO 15.990 DEM

SWIFT	že za 14.990 DEM
BALENO	že za 18.990 DEM
SAMURAI LX	22.990 DEM
VITARA LX	31.490 DEM
VITARA 5	36.700 DEM

- Najugodnejši krediti že od TOM + 6%
- Leasing

MARUTI

Pooblaščen servis in prodaja rezervnih delov

PRODAJA • SERVIS • REZERVNI DELI
AVTOSERVIS MURN

Resslova 4, Novo mesto ☎ 068/24-791

FIAT

Seidlova 4
Tel./fax: 068/22 903

POOBLAŠČENI PRODAJALEC

FIAT

BRAVO & BRAVA

že za 22.300 DEM

V ceni je vključeno: AIR BAG, blokada vžiga, proti požarni sistem, avtoradio, tonirana stekla, po višini nastavljiv voz, sedež, tretja zavorna luč...

PUNTO že od 16.500 DEM

TEMPRA 1.6SX že za 24.500 DEM

popust pri gotovinskem plačilu

- UGODNI KREDITI že od R+1
- VOZILA NA ZALOGI
- MENJAVA STARO ZA NOVO

G.P.B. d.o.o. Brežice, Poslovalnica Novo mesto, Seidlova 4

ELEKTROTEHNA SET

Novi trg
Novo mesto

PIONIR

AVTOHIŠA
Servisno prodajni center Novo mesto d.d.

PESTRA PONUDBA RABLJENIH VOZIL PO ZNIŽANIH CENAH

R 5 C/3V PLUS, met. siva	L. 93, 55000 km	9.230 DEM

<tbl_r cells="3" ix="

SREDNJA ŠOLA ŽE PRIHODNJE LETO

LITIJA - Prebivalci Litije že nekaj let razmišljajo o ponovni oživitvi srednje šole. Svojo naklonjenost so pokazali tudi na ministrstvu za šolstvo in šport ter na republiškem zavodu za šolstvo. Dogovorili so se, da lahko kmetijski center z dvema oddelkoma zaživi že v šolskem letu 1977/78.

M. Š.

• Človek je rojen za to, da se preseže. (Mounier)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in brata

ALOJZIJA SLAVKA BUKOVCA

z Uršnih sel, Vaška cesta 71

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti in mu izkazali spoštovanje. Hvala vsem za izraze sožalja in upoštevanje želje, da namesto cvetja sredstva načakete Sklad za drage medicinske instrumente pri OO RK Novo mesto. Posebej se zahvaljujemo Gasilskemu društvu Uršna sela, govornikoma in pevcom.

Žalujoči: žena Pavla, sin Slavko z družino, hčerka Branka, sestra Milena z družino in brat Bruno z družino

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi moža in očeta, brata, sina in zeta

FRANCA ROZMANA

iz Prečne 41

se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za izrečena iskrena sožalja, za vse podarjeno preleplo cvetje in sveče ter svete maše. Posebno se zahvaljujemo družinam Muhič, Mrvar, Šenica ter Tkanini, TD Straža, Tovarni Intertob Novo mesto za finančno pomoč, trobentaču za zaigrano Tišino, g. župniku iz Prečne za opravljene molitve in lepo opravljen obred. Vsem in vsakomur, ki je imel našega Francija rad, iskrena hvala za spremstvo k njegovemu preranemu zadnjemu domu.

Žalujoči: žena Nada, sinova Matjaž in Marko v imenu vsega sorodstva

ZAHVALA

Solza, žalost, bolečina te zbudila ni, a ostala je praznina, ki tako boli.

V 37. letu nas je zapustil naš dragi mož, očka, sin, zet in svak

ALOJZ SLAVKO POTOČAR

iz Adamičeve ul. 61 v Novem mestu

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, za vsa izrečena sožalja, pomoč, za darovano cvetje. Hvala vsem, ki ste našega ljubega Slavka pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: žena Barbara, Aleksandra, Eva, mama, oče in vsi, ki smo ga imeli radi

ZDRAVNIK V GABROVKI IN NA DOLAH?

LITIJA - Na zadnji seji občinskega sveta je župan Mirko Kaplja dal informacijo o delovanju zdravstvenih postaj v Gabrovki in na Dolah. Nekaj več pacientov prihaja na Dole, zato je predlagal, da obe zdravstveni postaji do nadaljnje obratujeta enkrat na teden

kot do sedaj. Občina bo še naprej iz proračuna zagotovila del sredstev.

V kratkem se predvideva avtobusna povezava Litija - Gabrovka - Litija in morda bo celo ceneje voziti paciente na pregled v zdravstveni dom Litija.

To je vprašanje, o katerem bodo svetniki litiscega občinskega sveta razpravljali predvidoma v mesecu marcu.

M. Š.

ZAHVALA

Življenje celo si garal, vse za dom in družino dal, sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok.

Po kratki in hudi bolezni nas je v 68. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, tast in stric

JOŽE LUKŠIČ

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ustno in pisno izrazili sožalje, pokojniku podarili cvetje in sveče. Hvala sorodnikom in vaščanom za pomoč, Nevrološkemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto za skrbno nego, g. župniku za lepo opravljen obred. Iskrena hvala sodelavcem Krke, Laboda in Revoza ter vsem, ki ste ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil naš dragi oče, dedek, pradedek, tast in stric

MATJAŽ KOCJAN

iz Biča pri Vel. Gabru

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in pokojniku darovali cvetje in sveče, ter za izrečena sožalja. Posebna zahvala dr. Humarju, višji medicinski sestri Mihevcu za izredno skrb in pomoč v bolezni, župniku za lepo opravljen obred, pevcom, Društvu upokojencev, gasilcem, vsem sorodnikom in znancem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala vsem!

Žalujoči: sinova Brane in Jože, hčerki Mima in Vera z družinami

ZAHVALA

V 60. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

ROZALIJA HOČEVAR

roj. Goršin

Brezovica 8

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali, pokojni darovali cvetje, sveče, sv. maše in našo mamo v takem velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred in govornici Udovčevi za ganljive besede slovesa.

Žalujoči: sinova Jože in Franc z družinama, bratje in sestra z družinami ter ostalo sorodstvo

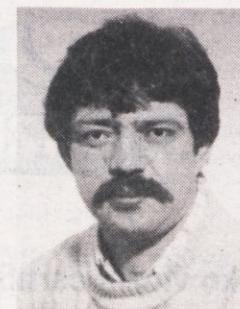
ZAHVALA

RAZGLEDNICI

RAKE

TRIO NOVINA V VELI DOLINI

VELIKA DOLINA - V sobo 10. februarja, ob 18. uri bo v a osnovne šole Velika Dolina d brodneli koncert družinskega tri Novina pod gesлом "Samo življenje je drugo je vredno življenje". Zbrani denar bo namenjen be nim otrokom.

ZAHVALA

V 31. letu starosti nas je nenačoma zapustil naš dragi mož, sin, brat in stric

CIRIL PRAH

z Broda 19, Podbočje

Z globoko žalostjo v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in svete maše ter pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala celotnemu kolektivu M-Agrokombinat in gospodu župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Slavica, ata, mama, brat in sestra z družino

ZAHVALA

V 34. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi sin, brat in stric

SILVO ŠKRBEĆ

Ratež 29, Brusnice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo bližnjim in daljnim sorodnikom za cvetje, vence in sveče, sosedom za denarno pomoč, nočno varovanje ter vsem dobrim ljudem za izraze sožalja in spremstvo pokojnega na njegovo zadnje počivališče. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem, ki ste pokojnega v tem njegovem kratkem življenju spoštovali in imeli radi, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: mama, brata Slavko in Marjan z družinama, sestra Milena z družino, sestra Bernardka z možem Jožetom ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dobrega moža, očeta, starega očeta, brata, strica, tasta in svaka

JOŽETA MIŠJAKA

z Vrha pri Ljubnju 9

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, dobrim sosedom, vaščanom in znancem za podarjene vence, cvetje in sveče ter izrečeno globoko sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni LD Padež, ki je nadvse lepo pospremilo pokojnika na zadnji poti, g. župniku Cirilu za lepo opravljen obred, družini Vesel iz Malega Podljubna za vsestransko pomoč, kemični čistilnici Gole, Tovarni zdravil Krka- Ampulnemu oddelku, patronažni sestri Marinki ter dr. Koklju, SKŠ Grm in vsem ostalim, ki ste pokojnega Jožeta pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

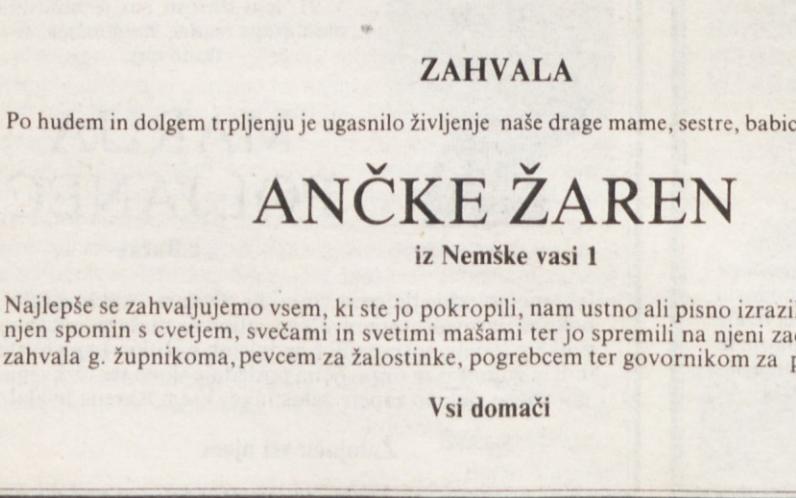
Po hudem in dolgem trpljenju je ugasnilo življenje naše drage mame, sestre, babice, prababice in tete

ANČKE ŽAREN

iz Nemške vasi 1

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pokopili, nam ustno ali pisno izrazili sožalje, počastili njen spomin s cvetjem, svečami in svetimi mašami ter jo spremili na njen zadnji poti. Posebna zahvala g. župnikoma, pevcom za žalostinke, pogrebcem ter govornikom za poslovilne besede.

Vsi domači

OSMRTNICA

Mnogo prezgodaj je umrl naš upokojeni sodelavec

ALOJZ BUKOVEC

z Uršnih sel 29

skladiščni delavec v Programu Zelena zdravila

Od pokojnega sodelavca smo se poslovili v nedeljo, 4. februarja, ob 15. uri na pokopališču na Uršnih sellih. Ostal nam bo v lepem spominu.

DELAVCI IN UPOKOJENCI KRKE, TOVARNE ZDRAVIL, NOVO MESTO

ZAHVALA

Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožnata tla
in jokala, ker tebe ni.

Omagala je v boju s hudo bolezniijo
in nas tiho zapustila draga žena,
mama, stara mama, sestra, tašča in teta

MILENA VRANEŠIČ

roj. Cvitkovič

iz Tribuč 41 C pri Črnomlju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sošedom, priateljem in znancem za vsestransko pomoč v najtežjih trenutkih, za podarjeno cvetje, sveče in izrečeno sožalje. Iskrena hvala govornici za besede slovesa pred domačo hišo, pevkam za zapete žalostinke, Invalidskemu društvu Črnomelj za poslovilni govor in podarjeno cvetje ter g. župniku za lepo opravljen obred. Posebna zahvala medicinskomu osebju Onkinist Lyb, ZD Črnomelj, posebej pa g. dr. Bostiču, ge. dr. Plutovi in m. sestri Minki D. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Žaluoči: vsi njeni

V SPOMIN

Solze, žalost, bolečina
te zbudila ni,
nema je gomila,
kjer, Danica, počivaš ti.

7. februarja je minilo 10 žalostnih let, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustila naša draga

DANICA HOČEVAR

iz Gorice 9 pri Leskovcu

Hvala vsem, ki obiskujete njen grob, ji prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi njeni

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

AMALIJA LAVRIHA

upokojena delavka UNZ Novo mesto

Od nje smo se poslovili v torek, 30. januarja, 1996 ob 15.30 na pokopališču na Ponikvah pri Trebnjem. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

UPRAVA ZA NOTRANJE ZADEVE NOVO MESTO

Upokojenci. Tudi za vas je čas zlato.

Enostavno, brezgotovinsko poslovanje s čeki ali Eurocard kartico SKB banke, dvig gotovine ali plačilo računov 24 ur na dan na bančnih P avtomatih ... to so le nekatere prednosti poslovanja z nami.

Račun za prejemanje pokojnine - tekoči račun ali hranično knjižico - lahko odprete v katerikoli naši poslovalnici, ki so po vsej Sloveniji.

Podrobnejše informacije dobite v vseh poslovalnicah SKB banke in na zelenem telefonu 080 15 15.

ZAHVALA

Skromnost, delo in trpljenje -
tvoje je bilo življenje.

Ob nenadomestljivi izgubi našega
ljubega moža, očeta, starega očeta,
tasta, brata in strica

LUDVIKA URBANČIČA

iz Gorenjega Podboršta pri
Mirni Peči

se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, z nami sočustvovali in nam kakorkoli pomagali, pokojnemu darovali vence, cvetje, sveče, za sv. maše in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se GD Mirna Peč, Globodol, Hmeljčič in Čatež, Društvu upokojencev Mirna Peč. Posebna hvala Sekciji za vleko vlakov in PV Ljubljana, pevcem iz Mirne Peči, Pečjakovim iz Škofljice in mirnopeškemu župniku g. Andreju za lep obred in molitve.

V žalosti: vsi njegovi

ZAHVALA

Umrl je mlad, brez možnosti, da bi se
zagrizeno boril za življenje, naš

BOJAN ZUPANC

V globoki hvaležnosti se spominjamo vseh, ki ste nam pomagali v tem krutem trenutku. Posebno hvaležni smo Slovenski vojski, brigadirju Janezu Butari za poslovilne besede, majorju Antonu Klobčaverju za nesobično pomoč, Združenju vojnih vateranov Novo mesto, Bojanovemu sošolcu za ganljivo slovo. Hvala vam, prijatelji! Treba bo ozdraviti, treba bo zbrati moči, živeti bo treba njemu v spomin. Morda pa bolečine ne bo.

Vsi njegovi

JOŽEFA VAMPELJ

Mrakova stara mama s Sel pri Ratežu 18

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, vaščanom in vsem drugim, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in sveče ter nam ustno in pisno izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo gospodu župniku za opravljen obred, gospodu Krhinu za poslovilne besede ob grobu, pevcom za zapete žalostinke ter trobentarju za zaigrano Tišino. Vsem, ki ste jo spoštovali in jo imeli radi, še enkrat iskrena hvala. To nam je bilo v najtežjih trenutkih v veliko oporo in tolazbo.

Vsi njeni

Sela pri Ratežu, dne 30.1.1996

ZAHVALA

Ni več trpljenja ne bolečine,
življenje je trudno končalo svoj boj.
(S. Gregorčič)

V 81. letu starosti nas je zapustila
dragá žena, mama, stara mama,
prababica, tašča in teta

IVANKA KOTAR

roj. Kovačič

iz Novega mesta, Seidlova 64

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, stanovalcem bloka za izrečeno sožalje, darovalo cvetje in sveče. Hvala patronažni sestri Nevenki za pomoč in obiske na domu. Posebej se zahvaljujemo g. proštu Lapu za opravljen obred in pevcom za zapete žalostinke. Hvala vsem, ki ste pokojnico pospremili na njeni zadnji poti.

Žaluoči: vsi njeni

ZAHVALA

Veter poje žalostno pesem,
gozd le tiko šumi...
Vse, prav vse otožno ihti,
ker tebe več ni.

V 55. letu starosti nas je nepričakovano zapustil dragi mož, očka, stari ate, tast, sin, brat in svak

LEOPOLD PANJAN st.

iz Dragatuša

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam ustno in pisno izrazili sožalje, pokojnemu podarili cvetje, sveče in prispevki za maše. Posebna hvala sorodnikom, sošedom, znancem, sodelavcem Elektra Novo mesto, Belsada Črnomelj, UNZ Celje, OŠ Dragatuš, ZD Črnomelj, DSO Črnomelj, Gasilskemu društvu Dragatuš ter Lovski družini Dragatuš, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in sočustvovali z nami. Hvala za organizacijo zadnjega slovesa gasilcem, lovčem, župniku, pevkam, roglistu in govornikom: Leonu Cindriču, Janezu Ivaniču in Francu Panjanu. Se enkrat hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih in našega očka v tako velikem številu pospremili k prezgodnjemu večnemu počitku.

Žaluoči: žena Anica, hči Rozalija in sin Polde z družinama, mama in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 41. letu starosti je 26. januarja 1996 tragično preminil naš dragi mož, očka, sin, brat in zet

BRANIMIR PAVEC

iz Novega mesta, Šmihel 29

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sodelavcem, znancem, sošedom, ki so nam v tem težkem času stali ob strani, za izrečena sožalja, darovalo cvetje, sveče ter za spremstvo pokojnika na zadnji poti. Zahvaljujemo se Ministrstvu za obrambo, generalštabu slovenske vojske, 2. pokrajinskemu poveljstvu na čelu z g. ministrom za obrambo, načelnikom generalštaba in poveljniki 2. pokrajinskoga poveljstva za osebno udeležbo in izvedbo protokola. Iskreno se zahvaljujemo podjetjem Tilia, Revoz, GG Novo mesto, društvom LD Padec, Gasilsko društvo Šmihel, Vinogradniško društvo Podgorje, pevcom, godbenikom, osnovni šoli Šmihel ter gospodu župniku in g. patru za lepo opravljen obred. Hvala vsem udeležencem pogreba, posebno govornikom za ganljive besede slovesa ter vsem, ki ste našemu Branku izkazali zadnje spoštovanje.

**VSI NJEGOVI
V MISLIH BOŠ VEDNO Z NAMI!**
Novo mesto, 6.2.1996

tedenski koledar

Petak, 9. februarja - Polona
Sobota, 10. februarja - Viljem
Nedelja, 11. februarja - Marija
Ponedeljek, 12. februarja - Damijan
Torek, 13. februarja - Katarina
Sreda, 14. februarja - Valentin
LUNINE MENE
12. februarja ob 9.37 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: Od 9. do 11.2. komedija Nimaš pojma. Od 9. do 12.2. (ob 20. uri) akcijski film Desperado.

ČRNOMELJ: 9.2. (ob 20. uri) in 10.2. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Sodnik Dredd. 11.2. (ob 18. uri) ameriška risanka Pocahontas. 11.2. (ob 20. uri) ameriška dru-

DESPERADO, akcija (1995, ZDA, 105 minut, režija: Robert Rodriguez)

Rodriguez je bil še slablje dve leti nazaj eden izmed številnih mladih ameriških neodvisnih, t.i. indie režiserjev. Ko pa je za neverjetnih 7000 \$ posnel El Mariachi, akcioner o hispano kitaristu - revolverašu, ki mačuje smrt svoje drage, je postal takojšnja festivalna zvezdica v prijatelj Quentinu Tarantinu, pravkar rojeni zvezde. Desperado je nujn pri skupni projekt. Quentin je "zrihal" proračun, obdelal scenarij in celo igral (žal bolj slabo), Rodriguez pa je režiral praktično enak film že v drugo. Desperado je namreč visokopračunska verzija totalno nizkopračunskega El Mariachi, cenenega "pofta", narejenega v veliko talenta in entuziazma krde Rodriguezovih priateljev. Zastonj, jasno, saj so delali film.

Desperado je živahan in pisan akcioner, postavljen v prašno mehiško mesto, v katerem mrgoli tipov, ki že dolgo niso videli ne britvice ne tuša in mila. Premorejo pa vsak po orozarno, saj so v službi pri Buchu, človeku, ki preprodaja drogo in poseduje vse, ljudi in kraj. Da je Buch mesar po

TOMAŽ BRATOŽ

izbral blizu 250 anekdot in prigod, jih povezal v zaokroženo celoto – in tako je sredi decembra 1995 izšla lično opremljena, 114 strani debela knjiga z naslovom **Smeħ na prepihu**.

Knjiga stane 1.900 tolarjev, do nje pa ni moč priti le v knjigarni, ampak tudi s spodnjo naročilnico (pošljite jo na Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto), s katero vam priznamo 10 odst. popusta oz. je cena knjige le 1.710 tolarjev.

NAROČILNICA

Naročam izvod(ov) knjige Jožeta Dularja Smeħ na prepihu po ceni 1.710 tolarjev za izvod.

Knjigo mi pošljite s poštним povzetjem na naslov:

Ime in priimek:

Kraj, ulica, hišna številka in pošta:

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. **Direktor:** Drago Rustja **UREDNIŠTVO:** Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jozica Dornič, Breda Dušč Gornik, Tanja Gazvoda, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Lizar, Milan Markelj (urednik Priloga), Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke 180 tolarjev; naročnina za 1. polletje 1.680 tolarjev, upokojenci imajo 10-odst. popust; za družbeno skupnost, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 18.720 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomski oglase 2.400 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 4.800 tolarjev; za razpis, licitacije ipd. 2.800 tolarjev. Za nenaročnike mali oglasi do deset besed 1.600 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 160 tolarjev; za pravne osebe 1 cm maleda oglasa 2.400 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. **Telefoni:** uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomsko propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefax (068)322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. davek od prometa proizvodov. Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Prejem in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

TEDENSKI KOLEDAR — KINO — KMETIJSKI STROJI — KUPIM — MOTORNA VOZILA — OBVESTILA — POEST — PRODAM — RAZNO — SLUŽBO DOBI — SLUŽBO IŠČE — STANOVANJA — PREKLICI — ČESTITKE — ŽENITNE PONUDBE — ZAHVALE

čestitke

PRED 50 LETI, 7. februarja 1946, je bil v Novem mestu ustanovljen protutuberkulozni dispanzer. Čestitam in želim se naprej uspešnega dela. Njihova prva pacientka Ivanka M.

METLIKA: 9.2. (ob 18. uri) ameriška drama Zbogom sinko. 11.2. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Sodnik Dredd.

NOVO MESTO: Od 9. do 13.2. (ob 18. in 20. uri) drama Ameriški predsednik. Od 9. do 11.2. (ob 16. uri) akcijski film Umri pokončno.

SEMIČ: 11.2. (ob 18. uri) ameriški avventurični film Willy 2.

SENTJERNEJ: 9.2. (ob 18. uri) komedija Nimaš pojma. 9.2. (ob 20. uri) film Zlato oko.

TREBNJE: 9.2. (ob 17. uri) film Will2.

žinska drama Zbogom sinko.

KOSTANJEVICA: 10.2. (ob 18. uri) film Zlato oko. 11.2. (ob 18. uri) komedija Nimaš pojma.

KRŠKO: 9.2. (ob 20. uri) in 11.2. (ob 18. uri) ameriško znanstvenofantastični film Tuje vrste.

METLIKA: 9.2. (ob 18. uri) ameriška drama Zbogom sinko. 11.2. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Sodnik Dredd.

NOVO MESTO: Od 9. do 13.2. (ob 18. in 20. uri) drama Ameriški predsednik. Od 9. do 11.2. (ob 16. uri) akcijski film Desperado.

ČRNOMELJ: 9.2. (ob 20. uri) in 10.2. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Sodnik Dredd. 11.2. (ob 18. uri) ameriška risanka Pocahontas. 11.2. (ob 20. uri) ameriška dru-

motorna vozila

OPEL KADETT, letnik 1978, registriran do 31.10.1996, prodam. (068)81-069.

GOLF JX D, letnik 1991, 5 prestav, registriran do 3/97, prodam. (068)81-453

OPEL KADETT C, zelo ohranjen, registriran do 6/96, prodam. (068)23-909.

FORD ESCORT 1.4, letnik 1989, 91.000 km, bel, prodam. (068)49-715.

R 4 GTL, letnik 1988, registriran do 7/96, ugodno prodam. (068)28-262.

JUGO 45, letnik 1987, garažiran, zelo dobro ohranjen, prvi lastnik, prodam. (068)27-156.

CITROEN AX caban 1.1 i, letnik 10/93, prodam za 12.300 DEM.

Z 101 GT 55, letnik 1984, registriran do 11/96, prodam. (068)27-694.

GOLF JX D, letnik 1986, bel, prodam ali menjam za R 4. (068)65-725.

Z 101 SKALA, letnik 1990, 37.500 km, prodam. (068)47-318.

R 4 GTL, letnik 1991, kovinsko moder, 55.000 km, dobro ohranjen, prodam za 5500 DEM. (068)73-069.

R 5 CAMPUS, letnik 1993, bel, 5V, 33.000 km, registriran do 11/96, servisiran, prodam za 9800 DEM. (068)23-909.

ZUHOR 1.6 D springt, letnik 1988, prodam. (068)41-124.

R 5 CAMPUS, 5V, letnik 7/92, prodam. (068)43-646.

JUGO 45, rdeč, letnik 1988, prodam. (068)81-670.

OPEL KADETT 1.3, letnik 8/88, rdeč, prevoden 124.000 km, prodam za 8500 DEM. (068)24-584.

GOLF JGL, letnik 1981, registriran do 7/96, prodam ali menjam za živo.

OPEL KADETT 1.4 LS, letnik 1991, 53.000 km, rdeč, prodam. (068)87-466.

CLIO 1.4 RT, R 4, letnik 1988, v kend prodam. Opravljam tudi razne usluge. (068)25-803.

GOLF 1.3 B, letnik 1987, model 1988, rdeč, dobro ohranjen, prodam. (068)48-559.

Z 101 SKALA, letnik 1990, 37.500 km, prodam. (068)47-318.

R 4 GTL, letnik 1991, kovinsko moder, 55.000 km, dobro ohranjen, prodam za 5500 DEM. (068)73-069.

R 5 CAMPUS, letnik 1993, bel, 5V, 33.000 km, registriran do 11/96, servisiran, prodam za 9800 DEM. (068)23-909.

AUDI 80 1.8, letnik 1988, registriran do 5/96, za 14.000 DEM, in harmoniko Železniki, b, es, as, staro leto in pol, za 2300 DEM prodam. (068)44-833.

KOMBI IMV 1900 BR, letnik 1984, in stroj za izdelavo vrnih mrež prodam. (068)48-489 ali 76-566.

PEUGEOT 104, polnoleten, v voznem stanju, za samo 600 DEM, in stružnico za les do 600 DEM prodam. (068)23-529.

R 5 CAMPUS, letnik 11/93, rdeč, 5V, tonirana stekla, ugodno prodam za 6500 DEM. Slavko Zoran, Ždinjava vas 31.

KOMBI IMV 1900 BR, letnik 1984, in stroj za izdelavo vrnih mrež prodam. (068)48-489 ali 76-566.

PEUGEOT 104, polnoleten, v voznem stanju, za samo 600 DEM, in stružnico za les do 600 DEM prodam. (068)23-529.

R 5 CAMPUS, letnik 11/93, rdeč, 5V, tonirana stekla, ugodno prodam za 6500 DEM. Slavko Zoran, Ždinjava vas 31.

R 5 CAMPUS, letnik 11/93, rdeč, 5V, tonirana stekla, ugodno prodam za 6500 DEM. Slavko Zoran, Ždinjava vas 31.

R 5 CAMPUS, letnik 11/93, rdeč, 5V, tonirana stekla, ugodno prodam za 6500 DEM. Slavko Zoran, Ždinjava vas 31.

R 5 CAMPUS, letnik 11/93, rdeč, 5V, tonirana stekla, ugodno prodam za 6500 DEM. Slavko Zoran, Ždinjava vas 31.

R 5 CAMPUS, letnik 11/93, rdeč, 5V, tonirana stekla, ugodno prodam za 6500 DEM. Slavko Zoran, Ždinjava vas 31.

R 5 CAMPUS, letnik 11/93, rdeč, 5V, tonirana stekla, ugodno prodam za 6500 DEM. Slavko Zoran, Ždinjava vas 31.

R 5 CAMPUS, letnik 11/93, rdeč, 5V, tonirana stekla, ugodno prodam za 6500 DEM. Slavko Zoran, Ždinjava vas 31.

R 5 CAMPUS, letnik 11/93, rdeč, 5V, tonirana stekla, ugodno prodam za 6500 DEM. Slavko Zoran, Ždinjava vas 31.

R 5 CAMPUS, letnik 11/93, rdeč, 5V, tonirana stekla, ugodno prodam za 6500 DEM. Slavko Zoran, Ždinjava vas 31.

R 5 CAMPUS, letnik 11/93, rdeč, 5V, tonirana stekla, ugodno prodam za 6500 DEM. Slavko Zoran, Ždinjava vas 31.

R 5 CAMPUS, letnik 11/93, rdeč, 5V, tonirana stekla, ugodno prodam za 6500 DEM. Slavko Zoran, Ždinjava vas 31.

R 5 CAMPUS, letnik 11/93, rdeč, 5V, tonirana stekla, ugodno prodam za 6500 DEM. Slavko Zoran, Ždinjava vas 31.

R 5 CAMPUS, letnik 11/93, rdeč, 5V, tonirana stekla, ugodno prodam za 6500 DEM. Slavko Zoran, Ždinjava vas 31.

R 5 CAMPUS, letnik 11/93, rdeč, 5V, tonirana stekla, ugodno prodam za 6500 DEM. Slavko Zoran, Ždinjava vas 31.

R 5 CAMPUS, letnik 11/93, rdeč, 5V, tonirana stekla, ugodno prodam za 6500 DEM. Slavko Zoran, Ždinjava vas 31.

R 5 CAMPUS, letnik 11/93, rdeč, 5V, tonirana stekla, ugodno prodam za 6500 DEM. Slavko Zoran, Ždinjava vas 31.

R 5 CAMPUS, let

MAŠKARADNE originalne kostume za lahko naročite po (061)448-475. 986 SENO ugodno prodam. (0608)34-1181 TELICO SIVKO, brejo 6 mesecev, odam. (068)42594. 1200 NOVO BUNDO, podloženo z ovčjo zuhovino tudi v rokavih, prodam. (0821)-617. 1202 BELO VINO in cviček, lahko tudi injški količine, prodam. (068)22-308, 18. do 20. ure. 1208 ROBILNI STROJ (pig mašino), 2 m, in še karjare, 2 m, prodam. Jože Kramar, Sela 1, Dolenjske Toplice, (068)65-13. 1209 KOKER ŠPANJELA, starega 6 mesecov, oddam. (068)78-385. 1212 VEČJO KOLIČINO ročno pospravljega sena prodam. (061)777-849. 1213 MURANTSKO OBLEKO št. 38-40, prodam. (068)81-801. 1215 10 L M bukovih drv po 3000 SIT prodam. (068)52-987. 1217 BELI PINO, 150 l, opravljena analiza, prodam. (068)52-849. 1223 NOV PRTLJAŽNIK za cilo prodam. (088)26-110. 1225 VEČJO KOLIČINO sena, ročno pospravljenega, in dva gumi voza, 14 col., prodam. Janez Jakše, Podgrad 24, Novo mesto. 1229 2 TELETI, stari 10 dni, prodam. (068)83-687. 1233 LESENO GARAŽO, 5 x 5, kritina ope- ugodno prodam. (068)65-485. 1234 KRAVO ŠPANJELA, črno - belega bikca prodam. (068)45-135. 1237 120 KG prašiče, domača krma, pro- (068)73-208. 1238 PRALNI STROJ Indesit, star 6 mese- v, prodam za 25.000 SIT. (068)45-1242 TV IGRICE Nintendo z aparatom, asbeni stolp in televizor ugodno pro- (068)78-554. 1246 PUJSKE, težke cca 35 kg, prodam. (068)81-179. 1247 KITARIŠTI! Zbirke besedil domače in glasbe z akordi. Cena 1000 SIT 100 del. (068)41-132. 1255 VINOGRADNIKI, POZOR! Kolje za pograd, kostanjevo, vse dolžine, pro- am po ugodni ceni. (068)77-152. 1257 ELEKTRIČNE OMARICE, zunanje in stranje, kompletno opremljene, ugodno podajamo. (061)751-432 ali 751-425. 1266 KRAVO s teletom ali brez njega prodam. (068)42-726. 1267 PRAŠIČA, težkega cca 170 kg ali po polici, prodam. Jože Bojanc, Mala Cesta 2, Novo mesto. 1269 KOZE sanske pasme in kožičke pro- (068)26-103. 1270 3. NITNI industrijski Overlock Singer prodam za 1000 DEM. (068)44-553. 1273 KOMPLETNO PROIZVODNJO za delavo usnjenih rokavic, primerno za zetnike, prodamo. (0608)79-649. 1280 DIATONIČNO HARMONIKO be, es, in dve motorni žagi Stihl in Homelite, dobro ohraneno, prodam. (068)73-1282 TELICO, brejo 8 mesecev, prodam. (068)25-239. 1284 4 kvalitetnega sena ugodno prodam. (068)75-409. 1285 ANGLEŠKE BULDOGE, mladičke hundskih staršev, iz lastnega legla, pro- (061)1803-647. 1286 KLAVIRSKO HARMONIKO, 120 -no, ugodno prodam. (068)43-698. 1287 GOSTINSKO OPREMO (mize, stole, zraka, hladilno vetrino in drugo) dobro prodam. (068)65-087. 1291 KOBILO 650 kg, staro 7 let, brejo 10 mesecev, vajeno vseh kmečkih del, pro- (068)89-515. 1293 MONOSKI ELAN (175) in avtomati zrolia 490 RD, skoraj nerabiljene, ugodno prodam. (068)23-152. 1297 SAKSOFON AMATI tenor B, 32 - bas- otroško klavirsko harmoniko Welt-ester in češki klarinet prodam. (068)777-073. 1300 PEČ NA DRVA za etajo centralno tevanje TVT, 23 Kw, rabljeno eno se- to in pol, prodam. (068)73-087. 1308 DIATONIČNO HARMONIKO c, f, b, v-trešje, v dobrém stanju, zelo ugodno prodam. (068)87-209. 1308 FRANSKO POSTELJO, zelo lepo, odan, za polovično ceno nove. (068)85-858. 1315 KRAVO, brejo telico, prašiča, 100 kg, jedilni krompir prodam. (068)42-1317 PRAŠIČA, krmljenega z domačo kr- prodam. (068)76-554. 1318

CISTERNO za kurilno olje, 3200 l, skoraj novo, prodam. (068)324-556.

1319

KRAVO za zakol prodam. (068)78-193. 1324

VEČJO KOLIČINO sena prodam in dam v najem poslopie za obrt ali skladišče, 80 m². Alojz Bele, Čadraže 12, Šentjernej. 1326

OVCE z mladiči prodam. Jože Draginc, Konec 11 a, Novo mesto. 1328

DIATONIČNO HARMONIKO Melodija, c, f, b, Es, in B, Es, As, z dodatnim gumbom, nov model, ugodno prodam. V račun vzamem tudi cenejšo harmoniko. (0608)70-170. 1329

DVE visoke breji telici prodam. (068)42-273. 1337

KRAVO s prvim teletom ter telico si- mentalko, brejo, prodam. Udovč, (068)89-192. 1344

VEČ črno - belih krav molznic prodam. Grlica, Biška vas 22, Mirna Peč. 1346

SYNTHEZIS Yamaha PSR 7, 4 oktave, 420 duo vokalov, primeren za za- četnike, klavirske tipke, ugodno prodam. (068)26-521, popoldan. 1351

MOBIL BEFON Forte, brez- brez, ali breznični telefon Superfone CT 3000 N prodam. (068)60-425. 1353

KVALITETNO SENO prodam. (068)60-716, zvečer. 1354

300 L šmarnice prodam. Janez Hrovatič, Dom starejših občanov, Šmihel, (068)89-008. 1355

DVE TELICI sivki, težki cca 150 kg, prodam. Lukšič, Novomeška c. 52, Straža, (068)84-180. 1360

DVA PRAŠIČA, težka do 120 kg, pro- (068)21-066. 1362

KORUZO, ječmen in pšenico prodam. (068)25-215. 1363

KVALITETNO SENO in prašiča pro- (068)83-420. 1368

SEMENSKI KROMPIR frizija, roma- na, primuro, prva množitev, prodam. (061)875-020. 1376

DVE KOBILI prodam ali menjam za govedo. (068)81-843. 1377

SEDLO prodam. (068)73-267. 1382

RABLJENO kuhinjo, hladilnik in šte- dilnik prodam. (068)28-773. 1387

STROJNO LINIJO za betonske streš- niki prodam ali dam v najem s prostori in oljni termogen, 25.000 kcal/h, prodam. (068)41-174. 1395

DVOREDNI pletni stroj Brother prodam po ugodni ceni. (061)123-5583. 1401

OVCO z mladičem, solčavske pasme, prodam. (068)27-672. 1408

VILIČAR, 2,5 t, z bočnim pomikom, hladilnik z zamrzovalnikom, pomivalnik krožnik z omarmico in spojler za Z 650 pro- (068)21-575. 1420

PRAŠIČE za zakol, težke 120 do 150 kg, in telico simentalko, brejo, prodam. (068)87-606. 1421

ŽREBE, moško, staro 20 mesecev, zelo krotko, primerno za nadaljnjo reho in de- lo, prodam. (068)57-003. 1423

ODOJKI, stare 7 in 10 tednov, pro- (068)76-395. 1424

VINOGRADNIŠKA SIDRA izdeluje- mo in prodajamo. (068)43-509. 1425

POLOVICO kvalitetnega mesa mla- ske kreve, krmiljene brez silaže, prodam ali menjam za dobro mlekarico. (068)45-039. 1427

ODOJKI, težke 20 do 50 kg, prodam. (068)81-453. 1428

OMEJENO KOLIČINO kokoši pro- (068)51-087. 1429

ZALOG 17, Novo mesto, (068)21-180 ali 21-279. 1429

MLIN za zrnje in storže ter prašiče za zakol prodam. (068)40-164. 1430

3 M3 steklene volne Novoterm, tretje klasa prodam ter menjam 5 tednov staro teliko za bikca, starega 10 dni. (068)322-834. 1434

KRAVO SIVKO in črno - belega bikca, težkega cca 130 kg, prodam. (068)45-135. 1439

100 KG čebeljega voska prodam. Kav- sek, Dol. Težka Voda 21, Novo mesto. 1446

PUJSKE, težke 30 kg, prašiča, 170 kg, in dve četrtrini telice prodam. (068)73-003. 1447

STROJ za globinsko čiščenje Karcher ugodno prodam. (068)65-070. 1448

PLEMENSKIE JANICE prodam. (068)52-970. 1449

OTROŠKO POSTELJICO brez jogija, malo rabljeno, prodam. (068)50-021. 1450

KRAVO SIVKO, s tretjim teletom ali brez, in telico, staro 11 mesecev, prodam. (068)44-394. 1459

NOVO avtomobilsko prikolico, nosilnosti do 800 kg, za 650 DEM in seno pro- (068)73-003. 1460

OKREPČEVALNICA LOVEC v Do- lenjskih Toplicah redno zaposli dekle v strežbi. (068)65-611. 1467

DELEK za delo strežbi zaposlimo. Nudimo hrano in stanovanje. (068)52-530. 1468

POKLICNI VOZNIK išče zapolitev, lahko tudi občasno. (068)27-487. 1469

PIZZERIJA NOVLJAN Novi trg — Novo mesto zaposli simpatični ženski za delo v strežbi. POGOJ: urejenost in veselje do dela. Tel. 068/322-223. 1471

INŠTRUIRAM vse osnovnošolske pre- mete. (068)51-087. 1475

V NOVEM MESTU oddam pisarniški prostor. (068)21-120. 1470

DELO z možnostjo zasluzka 3000 DEM in več ponujamo. Ni akviziterstvo! (068)25-953. 1473

V BISTROJU zaposlimo dekle z delovnimi izkušnjami. (068)21-083. 1478

DELO NA DOMU za tuje podjetje nu- dim. Zasluzek 1000 DEM in več. Novosti! J. Fink, p.p.14, 68351 Straža. 1414

DEKLE za delo strežbi zaposlimo. Nudimo hrano in stanovanje. (068)52-530. 1422

POKLICNI VOZNIK išče zapolitev, lahko tudi občasno. (068)27-487. 1469

OTROŠKO POSTELJICO brez jogija, malo rabljeno, prodam. (068)50-021. 1450

KRAVO SIVKO, s tretjim teletom ali brez, in telico, staro 11 mesecev, prodam. (068)44-394. 1459

TRISOBO NOVEMESTO kupim. (068)28-680. 1463

OBNOVLJENE OLJNE GORILNI- KE, uvoz iz Nemčije, prodajam po 300 do 400 DEM. Leto dni garancije! (068)64-008. 1464

PET PRAŠIČEV dobre pasme, za na- daljnjo reho, težke cca 30 kg, prodam. (068)78-147. 1467

TV IGRICE family computer, z dvema joystickoma, in synthesizer Casio prodam. (068)78-531. 1468

PRIKOLICO za prevoz živine prodam. (068)25-847. 1469

SPALNICO in 2.5 m³ suhih desk, debe- line 2 cm, prodam. (068)21-835. 1471

RABLJEN KOMBINIRAN ŠTEDIL- NIK (dva plin, štiri elektrika), ugodno prodam. (068)25-725, Novo mesto. 1476

NA RAGOVSKI prodam dveinpolso- no stanovanje. (068)322-282. 1411

V TREBNJEM v bloku prodam dvein- polsobno stanovanje. (068)342-470. 1477

GARSONERO v Trebnjem prodam. (068)43-001. 1339

V TREBNJEM ugodno prodam novej- še 3 - sobno stanovanje, 64 m², v prvem nadstropju, s CK. (068)45-666. 1340

V KRŠKEM, na Vidmu, ugodno pro- dam enosobno stanovanje. (063)893- 680. 1367

PRASICA težkega 110 kg, domača krma, prodam. (068)78-789. 1478

razno

garsonero v Trebnjem prodam. (068)43-001. 1339

V TREBNJEM ugodno prodam novej- še 3 - sobno stanovanje, 64 m², v prvem nadstropju, s CK. (068)45-666. 1340

V KRŠKEM, na Vidmu, ugodno pro- dam enosobno stanovanje. (063)893- 680. 1367

NA RAGOVSKI prodam dveinpolso- no stanovanje. (068)322-282. 1411

V TREBNJEM v bloku prodam dvein- polsobno stanovanje. (068)342-470. 1477

GARSONERO v Trebnjem prodam. (068)43-001. 1339

V TREBNJEM ugodno prodam novej- še 3 - sobno stanovanje, 64 m², v prvem nadstropju, s CK. (068)45-666. 1340

V KRŠKEM, na Vidmu, ugodno pro- dam enosobno stanovanje. (063)893- 680. 1367

PORTRET TEČA TEDNA

Branka Moškon

bujojo.

Iz malega raste veliko in tako je bilo tudi pri folklornem društvu Kres. Prvi devet let je delovala le odrasla skupina, sedaj pa je stanje bistveno drugačno in kaže se večje zanimanje za to vrsto kulture. Delujeta dve odrasli skupini z več kot 40 člani (eno vodi Branka), v dveh otroških skupinah pleše preko 50 mladih, delujeta pa še pevska (6 članov) in tamburaška skupina (9 članov). Tudi zadnjo vodi Branka. Imajo dva "frazionarja", klarinetista, občasno pa jim priskoči na pomoč tudi violinist.

Morje je ljudi, ki veliko govorijo o kulturi in o tem, kaj bi bilo potrebno narediti za njen boljši položaj v naši družbi, kapljica pa je tistih, ki v svojem kraju tudi kaj primerjajo za njegov kulturni napredok. Med zadnje spada prav gotovo Branka Moškon, že dolgo časa v Novem mestu živeča Metličanka, ki si veliko prizadeva za razvoj ljubljanske kulture, saj je vodja folklornega društva Kres že od vsega začetka, od leta 1975. Društvo bo letos tudi uradno praznovano 20 let delovanja.

Branka je že mlajša nastopala skupaj s svojo družino v folklorni skupini, ki jo je vodila nje na mama, igrala pa je tudi tamburico. V dolenjski metropoli pa folklorne skupine ni bilo, tako da je na pobudo ZKO pred dobrimi 20 leti ustanovila folklorno skupino oziroma društvo z imenom Kres. Spominja se, da so prvič nastopili že po enem letu delovanja, in to ravno na kulturni praznik, plesali pa so v sposojenih nošah. Oblačila so pri folklori še kako pomembna. "Tudi tukaj oblike naredi človeka in da končno podobno plesa," meni Branka. Ko so Kresovci pred dvema desetletjem začeli, niso imeli dolenjske noše. S pomočjo dr. Marije Makarovič iz Etnografskega muzeja v Ljubljani so rekonstruirali dolenjsko kmečko delovno nošo iz leta 1805 in tako se je prvič pojavila dolenjska noša. Pogosto so tudi sami plesalci šivali in skrbeli za ostale revizite, ki jih pri plesu potre-

Zelo kmalu so uvedli vsakodelne predstavljene nastope, ki jih spomladi pripravijo dvakrat v Domu kulture: za sorodnike članov in še koncert za izven. Tako bo tudi letos. Vsako leto potujejo na mednarodne festivalne v tujino - bili so že v Franciji, Nemčiji, Belgiji, Grčiji, Italiji, na Češkem, letos bodo šli na Nizozemsko. "Zdi se mi, da je bilo včasih teh gostovanj še več. Na leto smo imeli tudi po 40 nastopov. Doživeli smo veliko lepega, saj pa te selitve tudi naporne," pravi Branka. Folklorno društvo Kres vsako leto nastopa na srečanju folklornih skupin Dolenjske, Posavja in Žasavja, letos pa se še posebej pripravlja na praznovanje sivega 20. rojstnega dne, ki ga bodo obeležili jeseni. Pripravili bodo izključno dolenjski program, v katerem bodo s pesmijo, plesom in igro prikazali življenski cikel od rojstva do smrti. Takrat bi radi nastopili tudi v novi, rekonstruirani noši izpred prve svetovne vojne. Branka je povedala, da je njihovo vodilo naslovnih skrb za ohranjanje starih šeg, navad in običajev, ki so žal že zelo utonili v pozabu. Pri delu pogrešajo posebnega vodja za petje, ples, koreografijo itd., kajti dela je zelo veliko.

Voditi tako številno zasedbo (preko 100 članov) toliko časa ni preprosto in zahteva v prvi vrsti veliko veselja in ljubezni do folklora pa seveda potrežljivosti in tudi časa. Branka rada poudari, da ji to ob službi lahko uspeva le zaradi razumevanja jenih družine.

LIDIA MURN

V Kranju od jutri razstava "Narava - divjad - lovstvo"

Na ogled najlepše trofeje

NOVO MESTO - Po 15 letih bo Lovska zveza Slovenije v Kranju pripravila doslej največjo, 3. slovensko razstavo "Narava - divjad - lovstvo", ki bo na razstavišču Gorenjskega sejma potekala od petka, 9. februarja, do nedelje, 18. februarja. Glavni pokrovitelj je C.I.C. - mednarodni svet za lovstvo in ohranitev divjadi. Njen predsednik Veljko Varičak se je skupaj z direktorjem Gorenjskega sejma Francem Ekarjem sredi minulega tedna mudil v Novem mestu in v prostorih Lovske zvezе pripravil tiskovno konferenco.

V strokovnem delu te razstave bo predstavljeno področje trofej, likovne ustvarjalnosti, vzgoje, izobraževanja in naravovarstva. V drugem delu bo prikazana Slovenija, kakršna se bo pokazala na svetovni lovske razstavi "Natur Expo '96" v Budimpešti. Tretji del razstave bo namenjen poslovno-informativnemu in prodajnemu področju opreme in sredstev za love, lovnemu turizmu in drugemu.

"S trofejami se lovci in lovske družine ne bi samo hvalile, temveč naj bi pokazale, kaj v Sloveniji sploh premore v posameznih gojitenih področjih", je menil pred-

sednik Varičak in še posebej poudaril, da bo razstava pokazala stanje in kakovost divjadi v Sloveniji. Tako bo razstavljenih 900 močnejših trofej, ki jih lovci imenujejo kar "zlata žetev". V katalogu, ki bo izšel ob tej priložnosti, bo razstavljenih tudi vseh 2.200 trofej, ki so bile prinesene v oceno.

J. P.

sednik Varičak in še posebej poudaril, da bo razstava pokazala stanje in kakovost divjadi v Sloveniji. Tako bo razstavljenih 900 močnejših trofej, ki jih lovci imenujejo kar "zlata žetev". V katalogu, ki bo izšel ob tej priložnosti, bo razstavljenih tudi vseh 2.200 trofej, ki so bile prinesene v oceno.

J. P.

Žganjekuha je še vedno skrivno

Franc Penca iz Vel. Vodenic je v mesecu in pol nakuhal 1.100 litrov žganja - V Slovencu zaenkrat še ni prepovedano - Toliko vrst žganja, kolikor je žganjarjev

je to delo veljalo za početje, ki sta ge posvetna in cerkvena oblast preganjali. Predpisani so bili visoki davki in kazni. Dacarji so nam lončene kotle kar razbili, maso za kuhanje pa spustili v dolino," o starih časih pripoveduje Franc.

V večini držav je še dandanes

žganjekuha prepovedana. Slovenija je z državami bivše Jugoslavije

enam redkih, kjer je kuhanje žganja

še dovoljeno, vendar le za domačo

uporabo. Če žganjekuha ni obniti ni potrebno prijavljati prisnim občinskim službam.

Vsak žganjarkuha žganje svoj način. Franc ve, da njegovo znanje kuhanja žganja združi izročila njegovih prednikov, vete sosedov in prijateljev. V žganjar uporablja svoj način hanja žganja, zato ni čudno, da pri nas toliko tipov žganja, kolikor je žganjarjev.

J. PAVLIN

1. februarja letošnjega leta. V tem času je skuhal 15.000 litrov sadne drozge, iz katere je pritekel 1.100 litrov prvovrstnega žganja.

V navadi je, da žganje kuhanje starejši ljudje, ki ne zmorcejo več težjega dela, so pa dovolj vztrajni, natančni in izkušeni, kar je prav pri kuhanju žganja posebno pomembna vrlina. Franc ima že 56 let, vendar zanj prejšnja trditev ne drži, saj vrečo cementa dvigne in nese še kot za šalo, pa tudi doma na veliki kmetiji skupaj z ženo opravita vsa dela. Ta čas je v hlevu 24 glav živine, na desetine pujskov, imajo velik sadovnjak, vingrad in še marsikaj. Kuhanje žganja je Francetovo opravilo že od leta 1962, ko je prišel od vojakov. Vsako zimo, ko zapade prvi sneg, prižge kotel in kuha, dokler ne izprazni vse posode s sadjem.

"Znanje o kuhanju žganja se pri nas prenaša iz roda v rod. Nekoč

žganjekuhar, da mu ni para - Franc Penca je z dvema kotoljama iz hruske, sliv in jabolk nakuhal 1.100 litrov sadjevja. Največ žganja bo ostalo kar doma na kmetiji "za odganjanje gripe". (Foto: J. Pavlin)

Preveč Slovencev si sodi same

Po številu samomorov tretji v Evropi - Vsako leto samo konča svoje življenje več kot 600 ljudi - Trikrat pogosteje se tako na okolje in dogodek odzovejo moški

Težko je natančno opredeliti,

kaj človeka prižene tako daleč, da se odloči delovati proti samemu sebi, proti svoemu življenju. Vsekakor so samomori tema, o kateri bodo morali slovenski strokovnjaki še spregovoriti, kajti po podatkih urada za statistiko je Slovenija po številu samomorov (30 na 100.000 prebivalcev) v evropskih državah takoj za Litvo (43,5) in Madžarsko (34,2). Kmalu

za Slovenijo sta na lestvici še Finska in Ukrajina, najnižje koeficiente samomorov na 100.000 prebivalcev pa imajo: Portugalska (7,4), Španija (7), Italija (6,9), Grčija (3,7) in Albanija (1,7).

Vsako od zadnjih 10 let je Slovenija s slabima 2 milijonom prebivalcev izgubila povprečno 618 ljudi zaradi samomora. Podatki kažejo, da je med moškimi več kot trikrat več samomorov kot med ženskami, in to je razmerje, ki traja že desetletja. Ves ta čas narašča ne le število samomorov po spolih, temveč tudi skupno število samomorov na 100 umrlih.

Zanimivo je, da je bila Slovenija v tem pogledu še pred stoletjem med najmanj ogroženimi območji, saj so se tu zgodili le 3 samomori na 100.000 prebivalcev. Zdaj je to število iz leta v leto veče. Trend naraščanja samomorov je značilen

B. D.

predvsem za razvitejše države,

ga ne morejo preobrniti, čeprav za to zelo prizadevajo. Ker Slovenija hiti v večji razvitosti, je mogoče pričakovati tudi pri nas nadaljnje naraščanje. V tem primeru Slovenija ostala v samem vrhu pogostosti samomorov in se jevrsten fenomen.

Zaradi zaskrbljujočih podatkov

bil bilo treba samomorilski njenosti Slovencev posvečati v pozornosti. Pri ugotavljanju vzkrov za uničujočo odločitev bi bilo treba poleg zbiranja statističnih podatkov proučevati posamezne primere, razjasnjevati okoliščine za odločitev o samomoru, opazovati pojavnje oblike in vzpodbujati prizadevanja za preprečevanje narančnih in zamotanih človekov reakcij na okolje in dogodek.

Zanimivo je, da je bila Slovenija v tem pogledu še pred stoletjem med najmanj ogroženimi območji, saj so se tu zgodili le 3 samomori na 100.000 prebivalcev. Zdaj je to število iz leta v leto veče. Trend naraščanja samomorov je značilen

B. D.

uro. Številka telefona je 068/44-293.

• ČRNOMELJ - Otroci in odrasli, ki in stiski, lahko poklicete vsak drugi četrtek torek v mesecu med 19. in 20. po telefonu 068/53-213 ali se oglašate osebno v pisarni v Ulici Mirana Jarc

• SEVNICA - Otroci in odrasli, ki in stiski, lahko poklicete vsak drugi četrtek torek v mesecu med 19. in 20. po telefonu 068/322-124, int. 229 (v torek in petek med 13. in 16. uro), 21-284 ter 068/20-370 (med 19. in 21. uro).

• NOVO MESTO - Otroci in starši, ki imate kakršnekoli težave, lahko poklicete na telefonsko številko 068/341-304 v četrtek med 18. in 20. uro.

• TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. ter med 15. in 17.

B. D.

• Ali ste v stiski, težavah? Želite zaupni in prijateljski pogovor, strokovno pomoč?

Prava pot za to na Dolenjskem oz. v Posavju je klic na telefonsko številko 068/322-124, int. 229 (v torek in petek med 13. in 16. uro), 21-284 ter 068/20-370 (med 19. in 21. uro).

• KRKA ZDRAVLILŠČA HOTELI OTOČEC

Plesno zabavljiva restavracija

TANGO

za izbran okus in navade

VALENTINOVA VEČERA.

V petek, 9. 2. od 20.00 dalje

'ples za mlade po srcu' ter

ANSAMBEL OBJEM.

- V soboto, 10. 2.

od 18. ure dalje

Valentinov večer

s plesnim turnirjem za pokal

Otočca.

Organizatorja Boris in

Mirjana Vovk.

Vabimo vas, da preživite lepe

valentinove trenutke

v restavraciji Tango

na Otočcu.

Vabljeni tudi v Casino

Otočec.

Mojster

Stane,

iz Ljubljane

čez poljane

prek asfalta in dobrav -

lep pozdrav!

Berem ino čujem... Ne vem pa nič. Milo opozarjam:

če bo kaj, ne pozabi mi poslati korektur!

Sicer boš, ubožec, obešen, že veš, kaj kure neso.

Ce si še živ, Ti prijazno sežem v roko!

Severin Šali

Huda grožnja

Ko so se leta 1982 v Trebnjem pri Samorastniški besedi trudili,

da bei Severin Šaliju izdal njegovo pesniško zbirko Pesek in zelenice, je za tehnično stran pri natisu skrbel tamkajšnji znani kulturni delavec Stane Peček. Ko je bilo treba opraviti še zadnje korekturre, mu je pesnik poslal tole pisanje:

Mojster

Stane,